

१८औं वार्षिक प्रतिवेदन

२०७७/७८
(२०२०/२१)

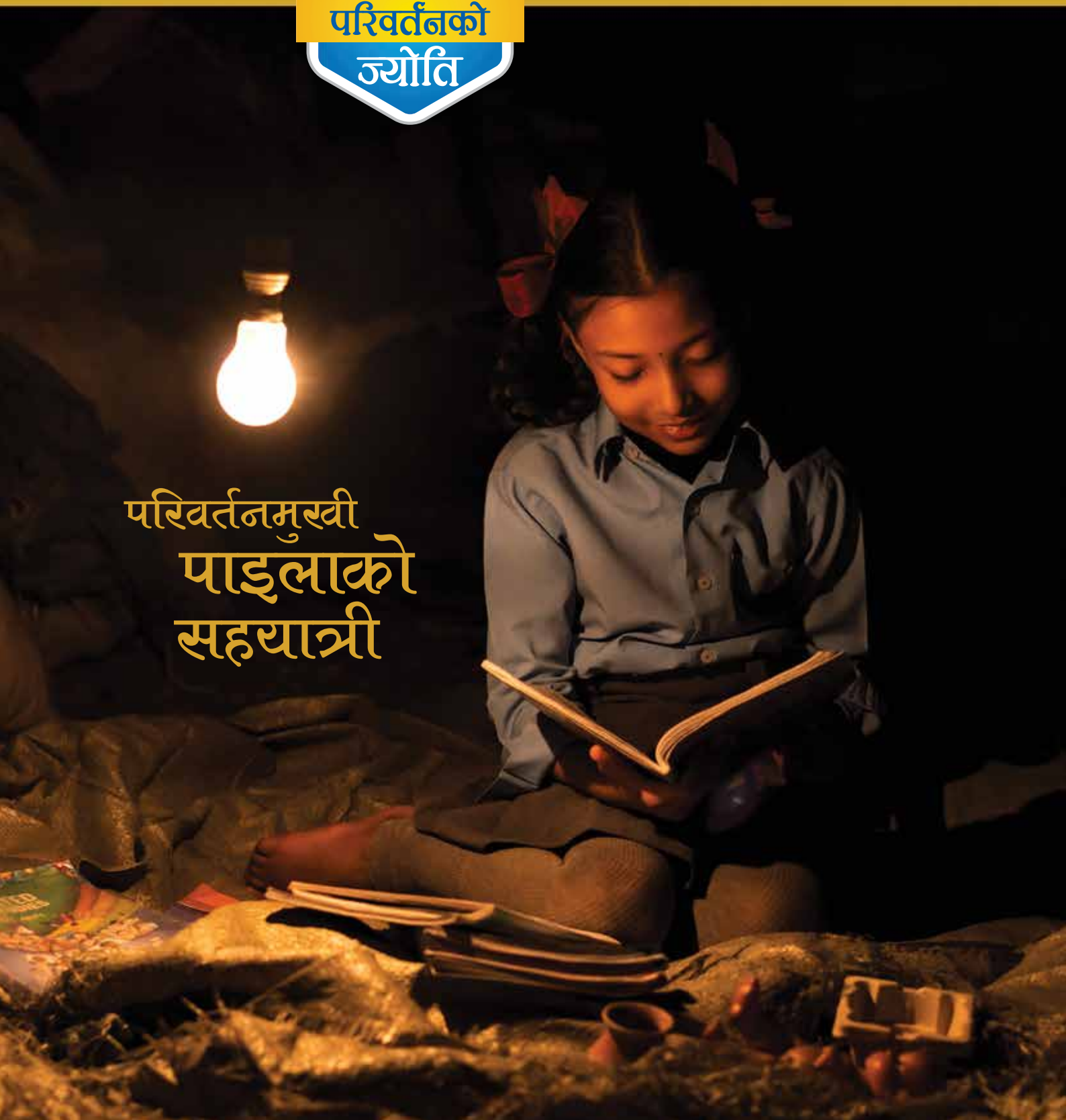
ज्योति विकास बैंक लि.
JYOTI BIKASH BANK LTD.

More than a Bank

“नेपाल राष्ट्र बैंकबाट “ख” वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त वित्तीय संस्था”

परिवर्तनमुखी
पाइलाको
सहयात्री

१८औं
वार्षिक
प्रतिवेदन
२०७७/७८
(२०२०/२१)

ज्योति विकास बैंक लि.
JYOTI BIKASH BANK LTD.
More than a Bank

“नेपाल राष्ट्र बैंकबाट “ख” वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त वित्तीय संस्था”

ज्योति विकास बैंक लिमिटेडको

चौधौँ वार्षिक साधारणसभा सम्बन्धी सूचना

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

यस ज्योति विकास बैंकको मिति २०७८/०८/२९ गते दिउँसो ३:३० बजे बसेको सञ्चालक समितिको ४०८ औँ बैठकद्वारा गरिएको निर्णयानुसार यस बैंकको चौधौँ वार्षिक साधारणसभा निम्न लिखित मिति, समय र स्थानमा निम्न लिखित विषयहरूमा छलफल तथा निर्णय गर्न बस्ने भएको हुँदा सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूको जानकारी एवं उपस्थितिको लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।

सभा हुने मिति, समय र स्थान :

मिति : २०७८ साल पुष २३ गते शुक्रबार (तदनुसार ७ जनवरी, २०२२)

समय : विहान ११:०० बजे ।

स्थान : लिसारा रिसेप्सन, भगवती बहाल-नक्साल, काठमाडौं ।

छलफलका विषयहरू

(क) सामान्य प्रस्ताव :

- (१) आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।
- (२) लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहितको ज्योति विकास बैंक लि. को २०७८ आषाढ मसान्तसम्मको वासलात तथा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को नाफा नोक्सान हिसाव तथा नगद प्रवाह विवरण लगायतका वार्षिक वित्तीय विवरणहरू उपर छलफल गरी स्वीकृत गर्ने ।
- (३) लेखापरीक्षण समितिको सीफारिस बमोजिम आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लेखापरीक्षण गर्न लेखापरीक्षक नियुक्त गर्ने र निजको पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने । (हालको लेखा परिक्षक टि.आर.उपाध्याय एण्ड कम्पनी पुनः नियुक्तिको लागि योग्य रहेको छ ।)
- (४) सञ्चालक समितिले प्रस्ताव गरे बमोजिम कर प्रयोजनका लागि समेत गरी हाल कायम चुक्ता पुँजीको ४.५ प्रतिशत नगद लाभांश जम्मा रु. १७,३०,१७,०२५ (अक्षरेपी सत्र करोड तीस लाख सत्र हजार पच्चिस मात्र) वितरण गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव स्वीकृत गर्ने ।

(ख) विशेष प्रस्ताव :

- (१) सञ्चालक समितिले प्रस्ताव गरे बमोजिम हाल कायम चुक्ता पुँजीको ११ प्रतिशतले हुन आउने जम्मा रु. ४२,२९,३०,५०६ (अक्षरेपी बयालिस करोड उनन्तिस लाख तीस हजार पाँच सय छ मात्र) रकम बराबरको बोनस शेयर स्वीकृत गर्ने र सोही हदसम्म जारी तथा चुक्ता पुँजी वृद्धि गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव स्वीकृत गर्ने । बोनस शेयर जारी पश्चात कायम हुन आउने भिन्न अंक (Fraction) लाई भविष्यमा समायोजन गर्ने गरी यथावत राख्ने ।
- (२) विकास बैंकको हाल कायम अधिकृत पुँजी रु. ५,००,००,००,०००/- (पाँच अर्ब रुपैयाँ मात्र) लाई वृद्धि गरी रु. ८,००,००,००,०००/- (आठ अर्ब रुपैयाँ मात्र) पुऱ्याउने सम्बन्धी प्रस्ताव स्वीकृत गर्ने ।
- (३) यस विकास बैंकले अन्य कुनै बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई गाभ्ने (Merger) वा प्राप्ति (Acquisition) गर्ने सन्दर्भमा समझदारीपत्र (Memorandum of Understanding) तर्जुमा गर्ने, अन्य प्रक्रिया पूरा गरी सोमा हस्ताक्षर गर्ने, सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति (Assets) र दायित्व (Liabilities) मूल्याङ्कन (Due Diligence Audit) गर्ने मूल्याङ्कनकर्ता लेखापरीक्षक नियुक्त गर्ने र निजको पारिश्रमिक तोक्ने लगायत गाभ्ने (Merger) वा प्राप्ति (Acquisition) सम्बन्धमा प्रचलित कानून बमोजिम गर्नुपर्ने सम्पूर्ण कार्य गर्न सञ्चालक समितिलाई अख्तियारी प्रदान गर्ने ।
- (४) उपरोक्त उल्लिखित विषयहरूका सम्बन्धमा विकास बैंकको प्रबन्धपत्र र नियमावली संशोधन प्रस्ताव पारित गर्ने र उक्त संशोधनमा नियमनकारी निकायबाट संशोधन, परिवर्तन वा थप/घट गर्न सुझाव वा निर्देशन प्राप्त भएमा सो अनुसार आवश्यक संशोधन, परिवर्तन वा थप/घट सहित आवश्यक प्रक्रिया अघि बढाउन सञ्चालक समिति वा समितिले तोकेको व्यक्तिलाई पूर्ण अख्तियारी प्रदान गर्ने ।

ग) विविध ।

साधारण सभा सम्बन्धी अन्य जानकारी

- (१) यस विकास बैंकको चौधौँ वार्षिक साधारण सभा प्रयोजनको लागि बैंकको शेयर दाखिल खारेजको काम मिति २०७८/०९/०९ गतेदेखि मिति २०७८/०९/२३ गते सम्म बन्द रहने छ । नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडमा मिति २०७८/०९/०९ मा शेयर दाखिल खारेजको काम बन्द (Book Close) हुनुभन्दा अघिल्लो दिन सम्म कारोबार भई प्रचलित कानून बमोजिम यस विकास बैंकको शेयर रजिष्ट्रार श्री एनआइबिएल एस क्यापिटल लिमिटेड, लजिम्पाट काठमाडौंमा प्राप्त शेयर नामसारीको लिखतको आधारमा शेयरधनी दर्ता किताबमा कायम शेयरधनीहरूले मात्र सो सभामा भाग लिन र आ.व. २०७७/७८ को लाभांश लिन पाउने छन् । नेपाल स्टक एक्सचेन्जमा कारोबार भई धितोपत्र व्यवसायी (सदस्य दलाल) को Pool Account मा रहेको शेयरका आधारमा शेयरधनी कायम नहुने भएकाले उल्लिखित मिति भित्र शेयरधनीको खातामा समावेश गर्न समेत सम्बन्धित धितोपत्र व्यवसायीलाई अनुरोध गरिन्छ ।
- (२) भिडियो कन्फ्रेन्स मार्फत आफ्नो मन्तव्य राख्न चाहने शेयरधनी महानुभावहरूले agm@jbbl.com.np मा इमेल गरी वा फोन नं. ०१-५९७०३०६ मा सम्पर्क गरी सभा सुरु हुनु भन्दा २४ घण्टा अगावै आफ्नो नाम र इमेल ठेगाना टिपाउनु पर्नेछ । भिडियो कन्फ्रेन्स मार्फत उपस्थित हुने शेयरधनीहरूलाई Meeting ID/ Passcode उपलब्ध गराई सभामा सहभागी हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- (३) सभा सुरु हुनुभन्दा १ घण्टा अगाडिबाट भिडियो कन्फ्रेन्स (Virtual Meeting) खुल्ला गरिनेछ । उक्त १ घण्टाको समयभित्र सभामा सहभागी हुने शेयरधनीहरूले दिइएको ID/Passcode को माध्यमबाट Login गरी आफ्नो परिचय, डिम्याट खाता नं र शेयर सङ्ख्या सहित उपस्थितिको जानकारी सभालाई दिनु पर्नेछ ।
- (४) वार्षिक प्रतिवेदन पुस्तिकाको विद्युतीय प्रति शेयरधनी महानुभावहरूलाई शेयरधनी दर्ता किताबमा कायम रहेको ईमेल ठेगानामा पठाउने र बैंकको वेबसाइट www.jbbl.com.np मा समेत राख्ने व्यवस्था गरिएको छ । साथै बैंकको प्रत्येक शाखा कार्यालय तथा मुख्य कार्यालयबाट उक्त वार्षिक प्रतिवेदनको भौतिक प्रति प्राप्त गर्न सकिनेछ ।
- (५) साधारण सभा हुने दिन सभामा उपस्थितिका लागि हाजिर पुस्तिका बिहान १०:०० बजे देखि खुल्ला रहने छ । सभामा भाग लिन आउँदा शेयरधनी महानुभावहरूले वार्षिक प्रतिवेदन पुस्तिकामा समावेश भएको प्रवेश-पत्र साथमा लिई आउनु पर्नेछ । कुनै शेयरधनी महानुभावले कारणवस पुस्तिका नपाउनु भएमा आफ्नो फोटो भएको कुनै परिचय पत्र वा हितग्राही खाता (D-MAT) खोलिएको वा कुनै एक सक्कल शेयर प्रमाण-पत्र साथमा लिई आउनु पर्नेछ । परिचय दिने कागजात नदेखाई सभाकक्षमा प्रवेश गर्न पाइने छैन ।
- (६) साधारण सभामा भाग लिनका लागि प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गर्न चाहने शेयरधनीहरूले बैंकको अर्को शेयरधनीलाई प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछन् । प्रचलित कम्पनी कानूनले तोकेको ढाँचामा प्रतिनिधि-पत्र (प्रोक्सी फाराम) भरी बैंकको केन्द्रीय कार्यालय, कमलपोखरी, काठमाडौंमा सभा सुरु हुनु भन्दा कम्तीमा ७२ घण्टा अगावै दर्ता गराई सक्नु पर्नेछ ।
- (७) एक जना शेयरधनीले एक भन्दा बढीलाई प्रतिनिधि (प्रोक्सी) मुकरर गरेमा प्रतिनिधि (प्रोक्सी) स्वतः बदर हुनेछ । तर, प्रतिनिधि (प्रोक्सी) दिने शेयरधनीले आफुले अघि दिएको प्रतिनिधि (प्रोक्सी) बदर गरेको व्यहोरा स्पष्ट उल्लेख गरी छुट्टै निवेदन दिई अर्को शेयरधनीलाई प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गरेमा त्यसरी नियुक्त प्रतिनिधि (प्रोक्सी) ले सभामा भाग लिन र मतदान गर्न पाउने छ । यस्तो अवस्थामा अघिल्लो प्रतिनिधि (प्रोक्सी) स्वतः बदर भएको मानिनेछ ।
- (८) शेयर खरिद गरेको सङ्गठित संस्था वा कम्पनीले विकास बैंकको कुनै अर्को शेयरधनीलाई प्रतिनिधि (प्रोक्सी) मुकरर गर्न सक्नेछ । त्यसरी प्रतिनिधि (प्रोक्सी) मुकरर नगरिएको अवस्थामा मनोनित गरेको प्रतिनिधिले निज बैंकको शेयरधनी नभएता पनि शेयरवालाको हैसियतले सभामा भाग लिन सक्नेछ ।
- (९) संयुक्त रूपमा शेयर खरिद गरिएको अवस्थामा शेयर लगत किताबमा पहिले नाम उल्लेख भएको व्यक्ति अथवा सर्वसम्मतबाट प्रतिनिधि नियुक्त गरिएको एक व्यक्तिले मात्र सभामा भाग लिन र मतदान गर्न पाउनेछन् ।
- (१०) नाबालक वा विक्षिप्त शेयरधनीको तर्फबाट बैंकको शेयर लगत किताबमा संरक्षकको रूपमा नाम दर्ता भएको व्यक्तिले सभामा भाग लिन वा मतदान गर्न वा प्रतिनिधि तोक्न सक्नेछन् । तर संरक्षक आफै शेयरधनी नभएमा संरक्षकले अरु शेयरधनीको प्रतिनिधि (प्रोक्सी) भई सभामा भाग लिन सक्ने छैनन् ।
- (११) शेयरधनी महानुभावहरू सभा स्थलमा आउँदा भोला, ब्याग जस्ता बस्तुहरू नलिई आउनु हुन अनुरोध गरिन्छ । आवश्यक देखेमा सुरक्षाकर्मीले सुरक्षा जाँच गर्न सक्ने हुँदा सो कार्यमा सहयोग गरिदिनु हुन समेत अनुरोध गरिन्छ ।
- (१२) साधारण सभा सम्बन्धमा थप जानकारीको लागि बैंकको केन्द्रीय कार्यालय कमलपोखरी १, काठमाडौंमा सम्पर्क राख्नु हुन वा बैंकको वेबसाइट www.jbbl.com.np हेर्नुहुन समेत अनुरोध गरिन्छ ।

ज्योति विकास बैंक लिमिटेड
कमलपोखरी, काठमाडौं

प्रतिनिधि - प्रोक्सी नियुक्त गर्ने निवेदन फाराम ।

श्री सञ्चालक समिति,
ज्योति विकास बैंक लि.
कमलपोखरी, काठमाडौं ।

विषय : प्रतिनिधि नियुक्त गरेको बारे ।

महोदय,

.....अञ्चल.....जिल्ला.....गा.पा./न.पा./उपम.न.पा./म.न.पा.वडा नं.....बरने म/हामी
ले त्यस विकास बैंकको शेयरवालाको हैसियतले २०७८ साल पुष २३ गते शुक्रबार (तदनुसार ७, जनवरी २०२२) का दिन हुने चौधौं वार्षिक
साधारण सभामा स्वयम् उपस्थित भई छलफल तथा निर्णयमा सहभागी हुन नसक्ने भएकोले उक्त सभामा भाग लिन तथा मतदान गर्नको
लागि.....जिल्ला गा.पा./न.पा./उपम.न.पा./म.न.पा. वडा नं.बरने त्यस विकास बैंकका शेयरवाला
श्री..... शेयर धनि न./हितग्राही नं. लाई मेरो/हाम्रो प्रतिनिधि मनोनीत गरी पठाएको छु/छौं ।

प्रतिनिधि हुनेको

प्रतिनिधि नियुक्त गर्नेको

नाम :

नाम :

दस्तखत :

दस्तखत :

ठेगाना :

ठेगाना :

शेयर धनि/ हितग्राही नं.:

शेयर धनि/ हितग्राही नं.:

शेयर सङ्ख्या :

शेयर सङ्ख्या :

मिति :

मिति :

द्रष्टव्य : यो निवेदन साधारणसभा हुनुभन्दा कम्तिमा ७२ घण्टा अगावै विकास बैंकको कार्यालय, कमलपोखरी, काठमाडौंमा पेश गरिसक्नु पर्नेछ । एक भन्दा बढी प्रतिनिधि (प्रोक्सी) को नाम उल्लेख गरेमा प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गरेको फारम रद्द गरिने छ ।

ज्योति विकास बैंक लि.
कमलपोखरी , काठमाडौं
प्रवेशपत्र

विकास बैंकको मिति २०७८ साल पौष २३ गते शुक्रबार (तदनुसार ७ जनवरी, २०२२) का दिन हुने चौधौं वार्षिक साधारणसभामा भाग लिन
यो प्रवेशपत्र जारी गरिएको छ ।

शेयरधनीको नाम :

शेयर प्रमाण पत्र नं. वा डिम्याट नं.:

शेयरधनी परिचय नं.:

कुल शेयर संख्या :

कम्पनी सचिव

(सभा कक्षमा प्रवेश गर्न यो प्रवेशपत्र अनिवार्य रूपमा लिई आउनु हुन अनुरोध छ ।)

विषय सूची

१. अध्यक्षको मन्तव्य	१
२. प्रमुख कार्यकारीको मन्तव्य	२७
३. बैंकको समीक्षा	३१
४. संस्थागत सुशासन	४९
५. जोखिम पुनरावलोकन	६९
६ मानव संसाधान पुनरावलोकन	८०
७ कोविड-१९ स्वास्थ्य चिन्ता तथा बैंकको न्यूनीकरण उपाय	८४
८. संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वका क्रियाकलाप	८५
९. सामाजिक उत्तरदायित्वसँग सम्बन्धित कथा	९०
१०. सफलताका उदाहरण	९५
११. वार्षिक वित्तीय विवरण	९९

अध्यक्षको मन्तव्य (Chairperson's Message)

१.१ अध्यक्षको मन्तव्य र सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन

ज्योति विकास बैंक लिमिटेडको चौधौं वार्षिक साधारणसभामा उपस्थित सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूलाई सञ्चालक समिति तथा मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक अभिवादन सहित स्वागत गर्दछु ।

सहज पहुँच भएको बृहत् वित्तीय सेवा तथा सूचना प्रवाहमार्फत समस्त नागरिकको जीवनमा सार्थक एवं शाश्वत समृद्धि ल्याउने विषयलाई संस्थाको मूल उद्देश्य बनाई आफ्ना गतिविधि सञ्चालन गरिरहेको यस ज्योति विकास बैंकले आफ्नो १४ वर्षको सफल व्यावसायिक यात्रा तय गरेको छ । संस्थागत सुशासनलाई केन्द्रबिन्दुमा राख्दै बैकिङ व्यवसायसँग सम्बन्धित विविध आयामको विश्लेषण र ती आयामसँग सम्बन्धित आवश्यक कार्यदिशा पहिल्याउँदै सेवाग्राही नागरिकलाई उत्कृष्ट सेवा प्रदान गर्दै व्यवसाय विस्तार गर्ने क्रममा गत वर्ष यस ज्योति विकास बैंकले उल्लेख्य प्रगति हासिल गरेको छ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकसँग नियमित अन्तरक्रियासँगै, त्यहाँबाट जारी परिपत्रलाई आधार मानेर संस्थालाई दीर्घकालीन रूपमा सबल बनाउन आवश्यक जोखिम व्यवस्थापन तथा अनुपालनासम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था तर्जुमा गर्दै कोभिड १९ ले हाम्रो अर्थतन्त्रमा सिर्जना गरेको प्रतिकूल अवस्थावीच यस विकास बैंकले सेवाग्राही नागरिकका वित्तीय आवश्यकता केन्द्रित आफ्ना सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ तथा भविष्यमा समेत सेवाग्राहीको आवश्यकता केन्द्रित सेवा प्रवाह गर्ने नीतिबाट यस विकास बैंकका गतिविधि निर्देशित रहने छन् ।

त्यसैगरी एक जिम्मेवार संस्थाले व्यावसायिक गतिविधिमार्फत मात्र नभएर अन्य विभिन्न सामाजिक आयाममा समेत जोडिएर समस्त नागरिकको हित केन्द्रित कार्यक्रम र योजनाको सहभागितात्मक विकास, सफल कार्यान्वयन तथा अनुगमनमा सहजीकरण गर्दै समस्त नागरिकको उन्नतिमा योगदान गर्नुपर्छ भन्ने मूल मर्मबाट प्रेरित भई सामाजिक उत्तरदायित्व निर्वाह गर्न स्पष्ट नीति निर्धारण गरी यस विकास बैंकले सञ्चालन गरिरहेको 'हाम्रो विकास प्रवर्द्धन कोष' मार्फत नागरिकका बृहत् तथा दीर्घकालीन हित केन्द्रित विभिन्न कार्य गर्दै आइरहेको छ ।

व्यावसायिक उपलब्धितर्फ यस विकास बैंक आ.व. २०७७/७८ मा जम्मा खुद नाफा रु. ६६ करोड ३८ लाख कमाउन र उक्त खुद नाफाबाट शेयरधनी महानुभावलाई दोहोरो अड्क १५.५ प्रतिशतका दरले लाभांश वितरण गर्न सक्षम रह्यो । शेयरधनीलाई दिने लाभांशसँगै यस्तो विषमताबीच नेपाल सरकारलाई प्रत्यक्ष आयकर जम्मा रु. २९.६० करोड र स्रोतमा कर कट्टी (TDS) वापत रु. २७ करोड ९५ लाख गरी जम्मा ५७ करोड ५५ लाख करमा योगदान तथा कर्मचारीलाई करिब ४ महिनाको बोनस जम्मा रु. ९ करोड ४९ लाख वितरण गर्न सफल भयो ।

माथि उल्लिखित तथ्यका आधारमा ज्योति विकास बैंक सहि अर्थमा एक सबल संस्था बन्ने दिशातर्फ उन्मुख रहेको हामीले महसुस गरेका छौं । यसले तय गरेका मूल उद्देश्य, दूरदृष्टि, ध्येय र आधारभूत मूल्य मान्यतालाई केन्द्रमा राखी अघि बढिरहँदा हामी एक जिम्मेवार र उत्कृष्ट नागरिक-मैत्री संस्था बन्नेछौं भन्ने कुरामा विश्वस्त छौं ।

माथि उल्लिखित सन्दर्भबीच यस विकास बैंकको सञ्चालक समितिबाट पारित मिति २०७८ आषाढ मसान्तको वासलात, आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को नाफा-नोक्सान हिसाब, नाफा-नोक्सान बाँडफाँड, नगद प्रवाह विवरण तथा यस अवधिमा बैंकले गरेका उपलब्धि, सञ्चालनमा देखिएका चुनौती र समग्र बैंकिङ क्षेत्रको पुनरावलोकनसहित सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन लगायत अन्य सम्पूर्ण वित्तीय विवरण सभासमक्ष पेश गरिएको छ ।

यो प्रतिवेदन कम्पनी ऐन २०६३, बैंक तथा वित्तीय संस्थासम्बन्धी ऐन, २०७३ र नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा समय-समयमा जारी भएका

निर्देशनका अधिनमा रही तयार गरिएको कुरा अवगत गराउँछु । म यस सभामा सञ्चालक समितिका तर्फबाट बैंकिङ क्षेत्रको समग्र परिसूचक प्रस्तुत गर्दै बैंकको गत आर्थिक वर्षको कारोबारको समीक्षा, यस विकास बैंकले भविष्यमा अपनाउनु पर्ने व्यावसायिक रणनीति तथा पूर्वाधार तयार पारी समयसापेक्ष बजार विस्तार तथा प्रविधिमुलक सेवा अझ प्रभावकारी ढङ्गले प्रदान गर्न भावी कार्यक्रमसमेत प्रस्तुत गर्छु । प्रस्तुत प्रतिवेदनलाई सुधार गर्न तथा संस्थाको उन्नति र प्रगतिको लागि सदाभै यहाँहस्बाट रचनात्मक सुभावा, सहयोग र मार्गनिर्देशन प्राप्त हुनेछ भन्ने हामीले विश्वास लिएका छौं ।

यस सभामा भाग लिएर यस विकास बैंकको प्रगति तथा समृद्धिका लागि आवश्यक हरेक क्रियाकलापमा सहयोग, अमूल्य सुभावा तथा अटुट साथ दिनुहुने हाम्रा सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभाव, ग्राहकवर्ग, शुभचिन्तकलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छौं । यहाँहस्बाट प्राप्त सौहार्द हौसला, सहयोग, विश्वास र सद्भावले हामीलाई आगामी दिनमा दृढताका साथ अघि बढ्न र आउँदा वर्षमा विकास बैंकले अघि सारेको लक्ष्य प्राप्त गर्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौं । बैंकलाई अनवरत रूपमा मार्गदर्शन, परामर्श तथा समयमै कार्य सम्पादन गरी सहयोग पुऱ्याउँदै आउनुभएका नेपाल सरकारका विभिन्न निकाय, नेपाल राष्ट्र बैंक, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, नेपाल धितोपत्र बोर्ड, नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड, सिडियस एण्ड क्लियरिङ्ग लिमिटेड र यस बैंकको शेयर रजिष्ट्रार लगायत सम्पूर्ण निकाय तथा महानुभावलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छौं । साथै, बैंकका गतिविधिलाई सकारात्मक रूपमा जनसमक्ष पुऱ्याइदिने सञ्चार जगत र प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रूपमा बैंकलाई सहयोग पुऱ्याउने सम्पूर्ण शुभेच्छुकप्रति पनि सञ्चालक समितिका तर्फबाट म हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । यस अवसरमा निरन्तर रूपमा बैंकको उत्तरोत्तर विकासका लागि प्रतिवद्ध भई सेवा गर्ने बैंक व्यवस्थापन तथा यस्तो विषम परिस्थितिमा समेत आफ्नो जिम्मेवारीलाई निपूर्णता सहित सम्पादन गर्नु हुने लगनशील कर्मचारी सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । आगामी दिनमा पनि सबै क्षेत्रबाट यस संस्थाको प्रगतिको लागि अझ बढी स्नेह तथा सद्भाव पाउने आशा गर्दछु ।

सञ्चालक समितिका तर्फबाट अध्यक्षद्वारा प्रस्तुत वार्षिक प्रतिवेदन

१. बैंकको सङ्क्षिप्त परिचय:

यस ज्योति विकास बैंक, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा मिति २०६५/०१/२६ मा दर्ता भई नेपाल राष्ट्र बैंकबाट मिति २०६५/०३/३० मा राष्ट्रियस्तरको 'ख' वर्गको विकास बैंकको रूपमा इजाजतपत्र प्राप्त गरी मिति २०६५/०४/०९ देखि बैंकिङ कारोवार सुरु गरी चालु आ.व. को अन्त्य सम्ममा १०५ वटा शाखा कार्यालय, १ एक्सटेन्सन काउन्टर र ६२ वटा एटिएममार्फत सेवा प्रदान गर्न सफल भएको छ । हाल विकास बैंकले आफ्ना ४ लाख ३२ हजार ग्राहकलाई सेवा दिइरहेको छ ।

यस विकास बैंकको अधिकृत पुँजी ५,००,००,००,०००/- (अक्षरूपी पाँच अर्ब) छ भने जारी पुँजी र चुक्ता पुँजी रु. ३,८४४,८२२,७८९.५० अक्षरेपि तीन अर्ब चौरासी करोड अठ्चालिस लाख बाइस हजार सात सय एकासी पचास पैसा मात्र) रहेको छ । उक्त पुँजीमा संस्थापक समूहको ५१ प्रतिशत र सर्वसाधारण समूहको ४९ प्रतिशत रहेको छ ।

२. समीक्षा अवधिको सङ्क्षिप्त राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय भ्रलक:

२०७८ असार मसान्तसम्ममा "क" वर्गका ४७५३, "ख" वर्गका १०२३, "ग" वर्गका २२२ र "घ" वर्गका ४६८५ गरी बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूका शाखा सङ्ख्या कुल १०,६८३ पुगेको छ । शाखारहित बैंकिङ सेवाको सङ्ख्या १,७०६ पुगेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको निक्षेप परिचालन २१.४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४,६६२ अर्ब ७३ करोड पुगेको छ भने सोही अवधिमा ज्योति विकास बैंकको निक्षेप ३९.१० प्रतिशतले वृद्धि भई जम्मा निक्षेप ५२ अर्ब १३ करोड पुगेको छ । त्यसैगरी अधिल्लो वर्ष समग्र बैंक तथा वित्तीय संस्थाको कर्जा प्रवाह २७.३० प्रतिशतले वृद्धि भई रु.४,०८४ अर्ब ८१ करोड रहेको थियो भने सोही अवधिमा ज्योति विकास बैंकको कर्जा परिचालन जम्मा ४८.८७ प्रतिशतले वृद्धि भई जम्मा रु. ४६ अर्ब ७९ करोड पुगेको छ ।

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

कोभिड-१९ सङ्क्रमणका कारण सङ्कुचनमा गएको विश्व अर्थतन्त्रको पुनरुत्थानमा खोपको उपलब्धताले मुख्य भूमिका खेल्ने देखिएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोष (IMF) द्वारा २०२१ अक्टोबरमा प्रकाशित **World Economic Outlook** अनुसार सन् २०१९ मा विश्वको आर्थिक वृद्धिदर २.८ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२० मा ३.१ प्रतिशतले ऋणात्मक रह्यो । सन् २०२१ मा यस्तो वृद्धिदर ५.९ प्रतिशत रहने र सन् २०२२ मा ४.९ प्रतिशत पुग्ने मुद्राकोषको प्रक्षेपण रहेको छ । केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागका अनुसार आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर आधारभूत मूल्यमा ३.९८ प्रतिशत र उत्पादकको मूल्यमा ४.०१ प्रतिशतले धनात्मक रहेको प्रारम्भिक अनुमान छ ।

छिमेकी मुलुकमध्ये चीनको अर्थतन्त्र सन् २०१९ मा ६.० प्रतिशतले बिस्तार भएकोमा सन् २०२० मा २.३ प्रतिशतले वृद्धि भएको अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको अनुमान छ । त्यसैगरी, भारतको अर्थतन्त्र सन् २०१९ मा ४.० प्रतिशतले बिस्तार भएकोमा सन् २०२० मा ७.३ प्रतिशतले सङ्कुचन भएको कोषको अनुमान छ । सन् २०२१ मा चीनको आर्थिक वृद्धि ८.१ प्रतिशत र भारतको ९.५ प्रतिशत रहने प्रक्षेपण छ ।

नेपाल सरकारको ब्याज अनुदानमा सञ्चालित सहुलियतपूर्ण कर्जा कार्यक्रम अन्तर्गत २०७८ असार सम्ममा १,०४,१०९ ऋणीलाई रु. १६१ अर्ब ४४ करोड कर्जा प्रवाह भएको छ । यसमध्ये कृषि तथा पशुपंक्षी व्यवसायमा ४६,०५७ ऋणीलाई रु. १०६ अर्ब ९८ करोड कर्जा प्रवाह भएको र सहुलियतपूर्ण कर्जाका अन्य ८ शीर्षक अन्तर्गत २,५०१ ऋणीलाई रु. ३ अर्ब ४८ करोड कर्जा लगानी भएको जानकारी नेपाल राष्ट्र बैंकले मौद्रिक नीतिमा उल्लेख गरेको छ ।

२०७७ असारको तुलनामा २०७८ असारमा ९१-दिने ट्रेजरी बिल एवम् अन्तर-बैंक कारोबार दुबैको भारित औसत ब्याजदर बढेको छ । २०७७ असारमा ९१-दिने ट्रेजरी बिलको भारित औसत ब्याजदर १.२७ प्रतिशत रहेकोमा २०७८ असारमा ४.५५ प्रतिशत कायम भएको छ । त्यसैगरी, वाणिज्य बैंकबीचको अन्तर-बैंक कारोबारको भारित औसत ब्याजदर २०७७ असारमा ०.३५ प्रतिशत रहेकोमा २०७८ असारमा ४.१२ प्रतिशत कायम रहेको छ । बैंक तथा वित्तीय संस्था (वाणिज्य बैंकबीच बाहेक) को अन्तर-बैंक कारोबारको भारित औसत ब्याजदर २०७७ असारमा १.०१ प्रतिशत रहेकोमा २०७८ असारमा ४.३० प्रतिशत रहेको र २०७८ असारमा मौद्रिक नीतिको सञ्चालन लक्ष्यको रूपमा रहेको वाणिज्य बैंक, विकास बैंक र वित्त कम्पनीको भारित औसत अन्तर बैंक दर ४.१४ प्रतिशत रहेको जानकारी नेपाल राष्ट्र बैंकले आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदन मार्फत दिएको छ ।

३. विगत वर्षको कारोबारको सिंहावलोकन

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ र आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस ज्योति विकास बैंकको वित्तीय स्थितिको तुलनात्मक विवरण देहायबमोजिम रहेको छ ।

क्र.स	विवरण	आ.व. २०७७/७८	आ.व. २०७६/७७	फरक रकम	रु. हजारमा फरक प्रतिशत
१	शेयर पुँजी	३,८४४,८२२.७८	३,४९५,२९३.४४	३४९,५२९.३४	१०.००%
२	नेट वर्थ (शेयरधनी कोष)	५,२४५,८५४.१४	४,५०४,००८.२४	७४१,८४५.९०	१६.४७%
३	कुल सम्पत्ति	५९,८७९,०२५.११	४२,३६९,१०१.६२	१७,५१७,९२३.४९	४१.३५%
४	कुल निक्षेप	५२,१३८,८५८.७७	३७,४८३,४७८.६३	१४,६५५,३८०.१४	३९.१०%
५	कुल कर्जा तथा सापट	४६,७९४,३५६.०२	३१,३३३,१७२.९७	१५,३६१,१८३.०५	४८.८७%
६	लगानी	७,५८७,४८२.०२	२,८५८,०२७.११	४,७२९,४५४.९०	१६५.४८%
७	खुद व्याज आम्दानी	१,५८२,६७५.५४	१,३९८,९४९.७६	१८३,७२५.७७	१३.१३%
८	कमिशन, अन्य सञ्चालन आम्दानी	८१४,३२५.२४	३५०,७९५.१२	४६३,५३०.१२	१३२.१४%
९	कार्यालय सञ्चालन खर्च	१,०११,९३२.६१	८८२,५३६.२६	१२९,३९६.३६	१४.६६%
१०	सञ्चालन मूनाफा	९४९,७६५.५०	७०२,९२१.५८	२४६,८४३.९१	३५.१२%
११	खुद नाफा/(नोक्सान)	६६३,८६९.५३	४८८,४५६.२१	१७५,४१३.३२	३५.९१%
१२	पुँजी कोष	१३.०४%	१५.०८%	-२.०४%	-१३.५३%
१३	प्रति शेयर बुक नेटवर्थ	१३६.४४	१२८.८६	७.५८	५.८८%
१४	प्रति शेयर आम्दानी	१७.२७	१३.९७	३.३०	२३.६०%
१५	शाखा सङ्ख्या	१०५	१०५	-	०.००%
१६	कर्मचारी सङ्ख्या	८१४	८१०	४	०.४९%

विगत पाँच वर्षमा बैंकले हासिल गरेका उपलब्धि

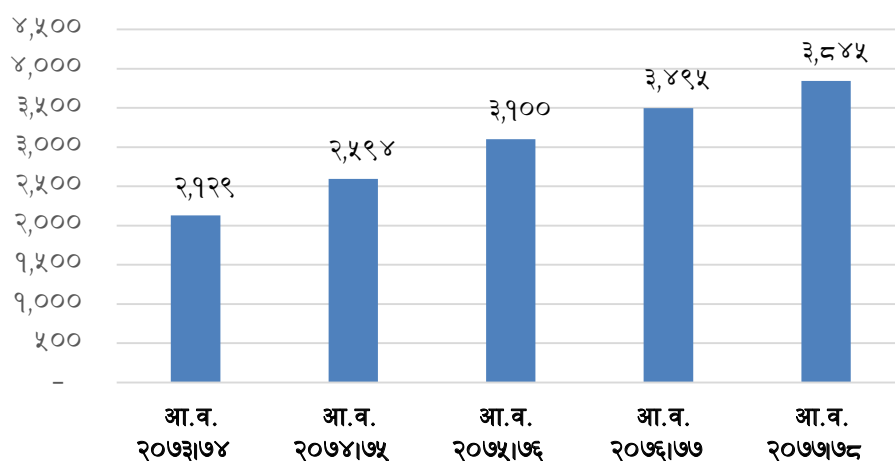
रु. हजारमा

विवरण	आ.व.२०७३/७४	आ.व.२०७४/७५	आ.व.२०७५/७६	आ.व.२०७६/७७	आ.व.२०७७/७८
शेयर पुँजी	२,१२९,०५३.३१	२,५९३,६०९.०२	३,१००,०३८.५३	३,४९५,२९३.४४	३,८४४,८२२.७८
नेट वर्थ (शेयरधनी कोष)	२,५६७,९८८.९६	३,१५०,५९०.८०	४,००६,९२१.२५	४,५०४,००८.२४	५,२४५,८५४.१४
कुल सम्पत्ति	१३,१८८,४३३.००	२३,४०१,९३१.५६	३६,४५९,९४१.७१	४२,३६९,१०१.६२	५९,८७९,०२५.११
कुल निक्षेप	१०,५१६,०१७.००	१९,५५४,२६७.१०	२९,२३८,९३३.१२	३७,४८३,४७९.००	५२,१३८,८५८.७७
कुल कर्जा तथा सापट	९,१३८,२२१.००	१६,२३५,३५९.२६	२६,११७,५७५.२०	३१,४३३,१७२.९८	४६,७९४,३५६.०२
लगानी	५२५,२२६.१३	७९६,०५६.२४	१,५०२,५९५.०८	२,८५८,०२७.११	७,५८७,४८२.०२
खुद व्याज आम्दानी	५१२,७२०.००	८०७,०८२.७८	१,२९४,३८१.५९	१,३९८,९४९.७६	१,५८२,६७५.५४
कमिशन तथा अन्य आम्दानी	१२०,६१७.००	१६२,७३४.६६	२७५,८९०.७१	३५०,७९५.१२	८१४,३२५.२४
सञ्चालन मूनाफा	२९१,८८९.००	४९४,७३७.३१	७४७,०७४.१६	७०२,९२१.५८	९४९,७६५.५०
खुद नाफा/(नोक्सान)	२२८,४५८.००	३४६,११५.५०	५३१,३४१.५५	४८८,४५६.२१	६६३,८६९.५३
पुँजीकोष	३०.६०%	१९.२५%	१६.२७%	१५.०८%	१३.०४%
सम्भावित नोक्सानी व्यवस्था	७४,०३५.००	४८,४०१.९९	९८,७१०.१८	१६०,३३८.७२	४२४,००६.२२
शेयर पुँजीमा नगद लाभांश/बोनस	०/१०	८.४/०	०/१२.७५	०/१०	४.५/११
खुद नाफा/कुल आम्दानी	२०.४६%	१६.२३%	१४.५२%	११.०४%	१२.८०%
प्रति शेयर आम्दानी (रु.)	१०.७३	१३.३४	१७.१४	१३.९७	१७.२७

प्रति शेयर वजार मूल्य (रु.)	२०७	१४१	१६३	१६६	४७८
मूल्य आम्दानी अनुपात (PE Ratio)	१९	१०.५७	९.५१	११.८८	२७.६८
निष्क्रिय कर्जा /कुल कर्जा	०.९६%	०.४०%	०.५४%	०.९२%	०.८४%
ब्याजदर अन्तर	५.९८%	५.१५%	४.९४%	४.५०%	४.६७%
कुल कर्मचारी	२८२	५२९	७७३	८१०	८१४

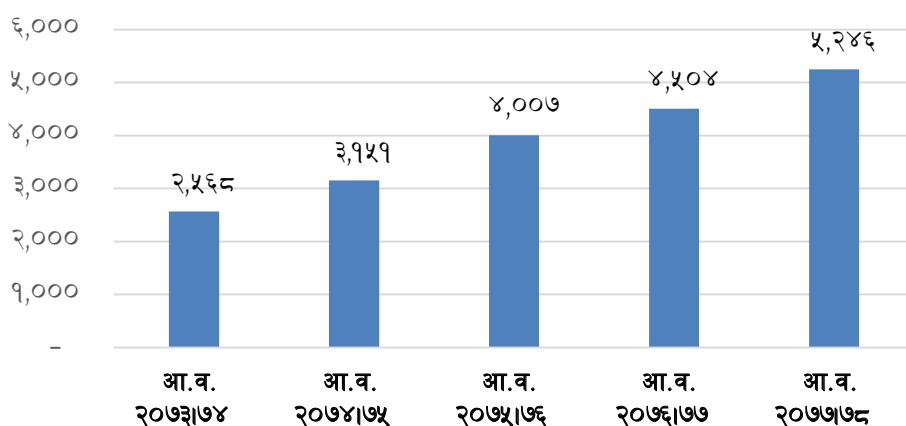
क) शेयर पुँजी: गत आ.व. मा रु. ३ अर्ब ४९ करोड ५२ लाख ९३ हजार रहेको शेयरपुँजी समीक्षा आ.व.को अन्त्यमा रु. ३ अर्ब ८४ करोड ४८ लाख २३ हजार पुगेको छ ।

शेयर पुँजी (रु. दश लाखमा)

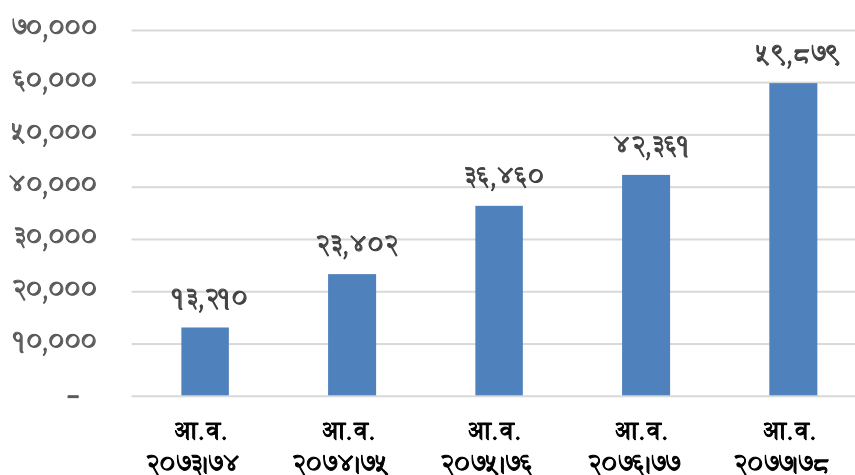
ख) नेटवर्थ (शेयरधनी कोष) : आ.व. २०७६/७७ मा रु. ४ अर्ब ५० करोड ४० लाख रहेको नेटवर्थ समीक्षा आ.व. मा १६.४७ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ५ अर्ब २४ करोड ५९ लाख पुगेको छ ।

नेट वर्थ (शेयरधनी कोष) (रु. दश लाखमा)

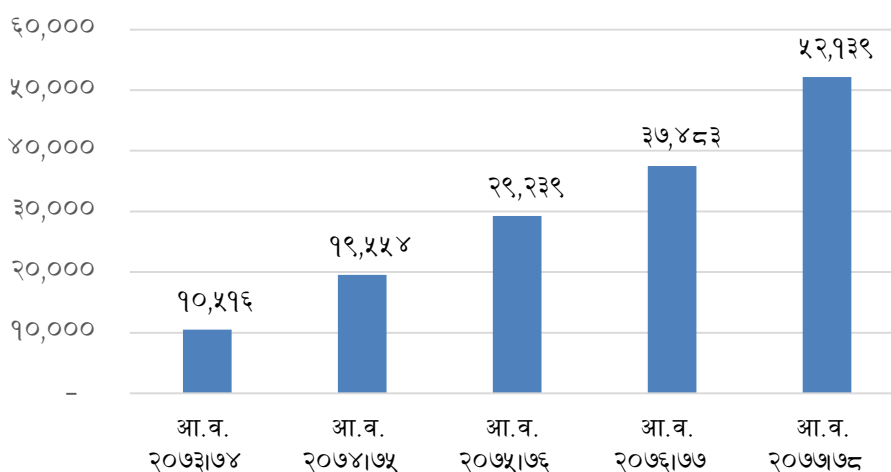
ग) कुल सम्पत्ति : यस विकास बैंकको कुल सम्पत्ति आ.व. २०७६/७७ मा रु. ४२ अर्ब ३६ करोड ११ लाख रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा ४१.३५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ५९ अर्ब ८७ करोड ९० लाख पुगेको छ ।

कुल सम्पत्ति (रु.दश लाखमा)

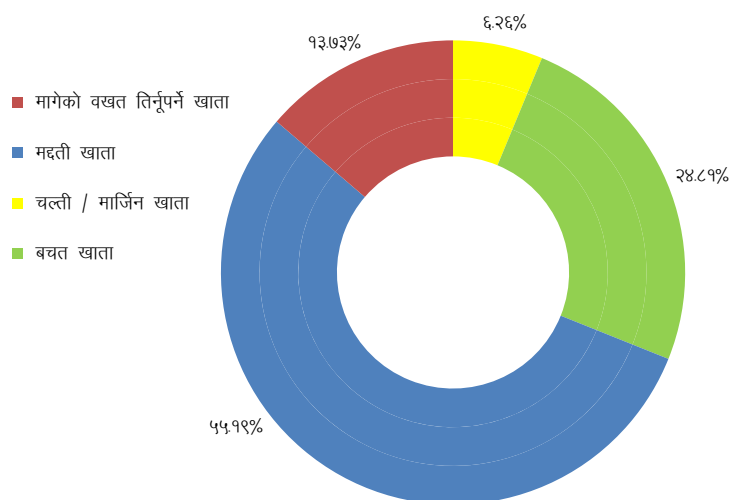
घ) निक्षेप सङ्कलन : आ.व. २०७६/७७ मा रु. ३७ अर्ब ४८ करोड ३५ लाख निक्षेप परिचालन गरेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा ३९.१० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ५२ अर्ब १३ करोड ८९ लाख पुगेको छ ।

कुल निक्षेप (रु.दश लाखमा)

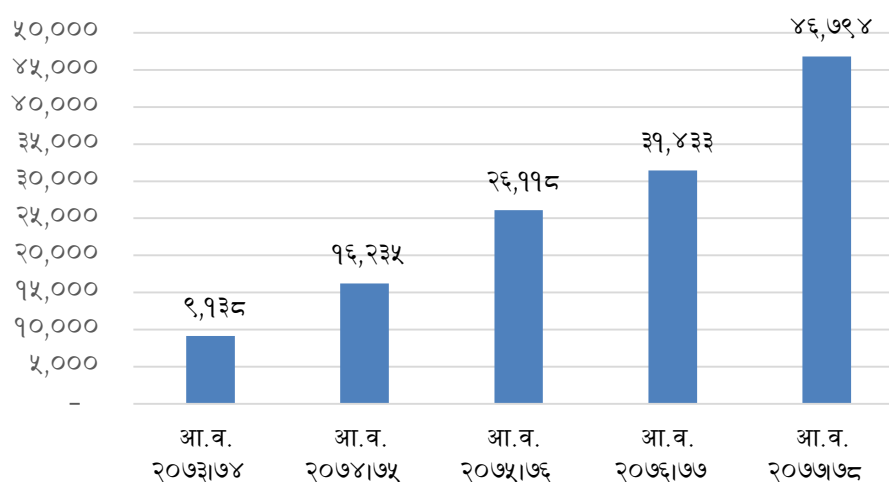
कुल निक्षेप सङ्कलन मध्ये बचत खातामा २४.८१ प्रतिशत, मुद्दती खातामा ५५.१९ प्रतिशत, मागेको वखत तिर्नुपर्ने खाता १३.७३ प्रतिशत, चल्ती र मार्जिन खाता मा ६.२६ प्रतिशत रहेको छ ।

निक्षेपको संरचना आ.व.२०७७/७८

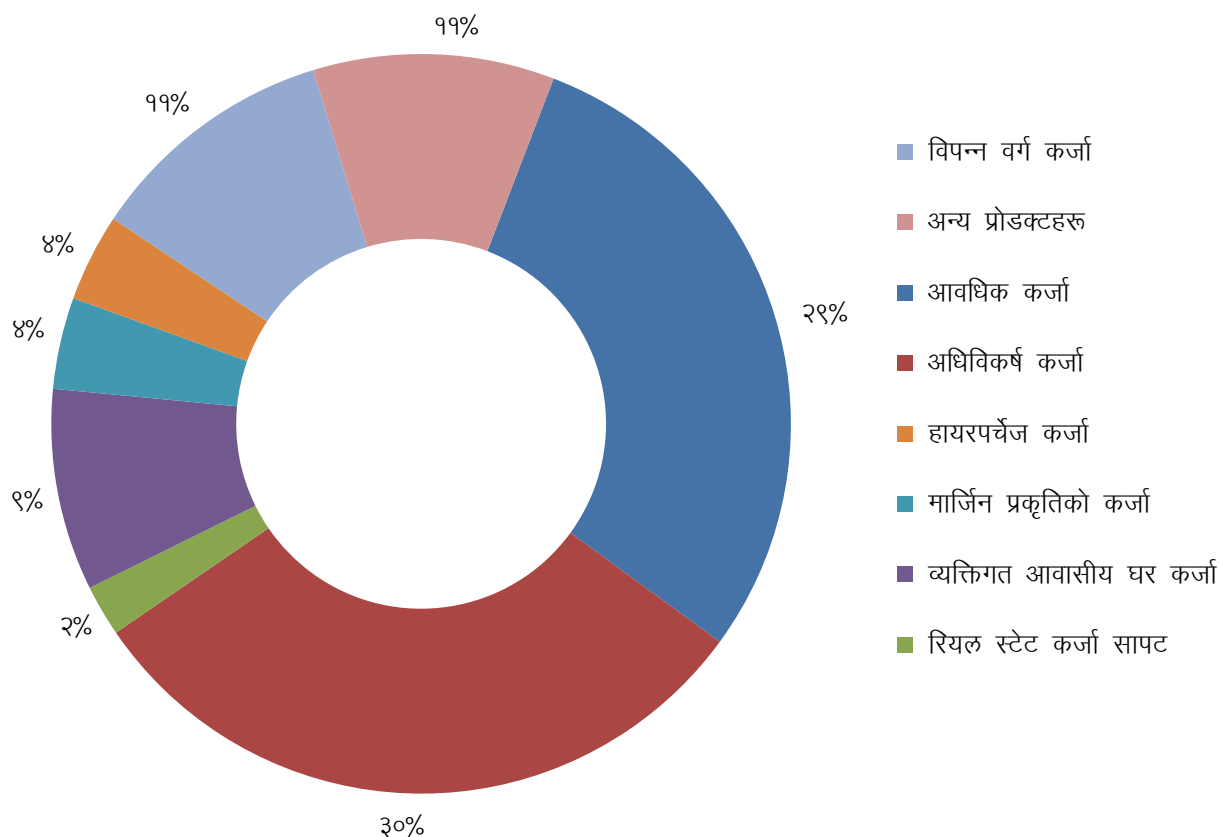

ड) कुल कर्जा तथा सापट : कुल कर्जा सापटीतर्फ विकास बैंकको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा रु. ३१ अर्ब ४३ करोड ३२ लाख कर्जा रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा अघिल्लो वर्षको तुलनामा ४८.८७ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४६ अर्ब ७९ करोड ४४ लाख पुगेको छ ।

कुल कर्जा (रु.दश लाखमा)

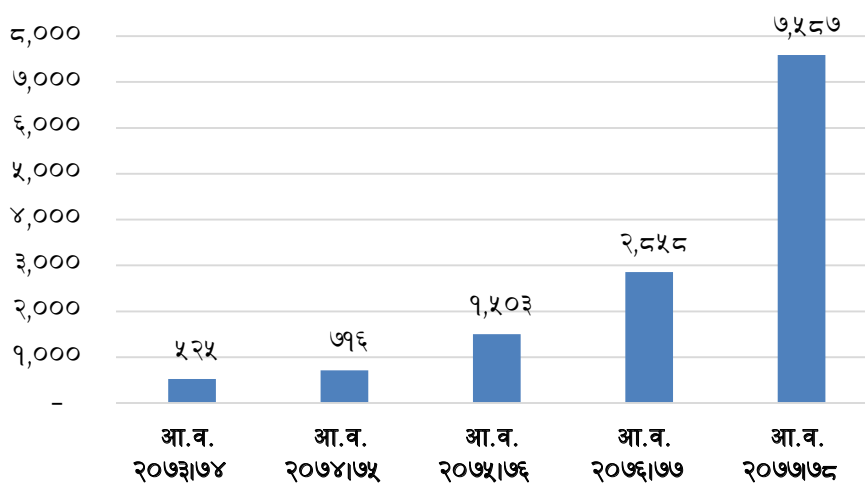
कर्जा तथा सापटको संरचना आ.व. २०७७/७८ को अन्त्यमा

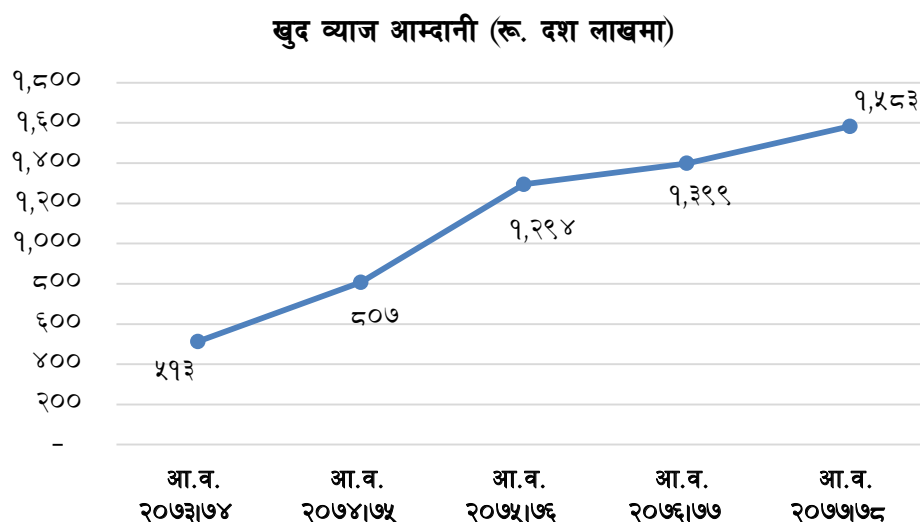
कुल कर्जा सापटीमध्ये रियल स्टेट क्षेत्रमा २ प्रतिशत, व्यक्तिगत आवासीय घर कर्जा क्षेत्रमा ९ प्रतिशत, मार्जिन लेन्डिङ्गमा ८ प्रतिशत, आवधिक कर्जामा २९ प्रतिशत र अधिविकर्ष कर्जामा ३० प्रतिशत, विपन्न वर्ग कर्जामा ११ प्रतिशत, हायरपर्वेज कर्जामा ८ प्रतिशत तथा अन्य कर्जामा ११ प्रतिशत रहेको छ ।

च) लगानी : आ.व.२०७६/७७ मा बैकले विभिन्न लगानीका उपकरणमा कुल रु. २ अर्ब ८५ करोड ८० लाख २७ हजार लगानी गरेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा उक्त लगानी १६५४८ प्रतिशतले थप गरि रु. ७ अर्ब ५८ करोड ७४ लाख ८२ हजार पुगेको छ ।

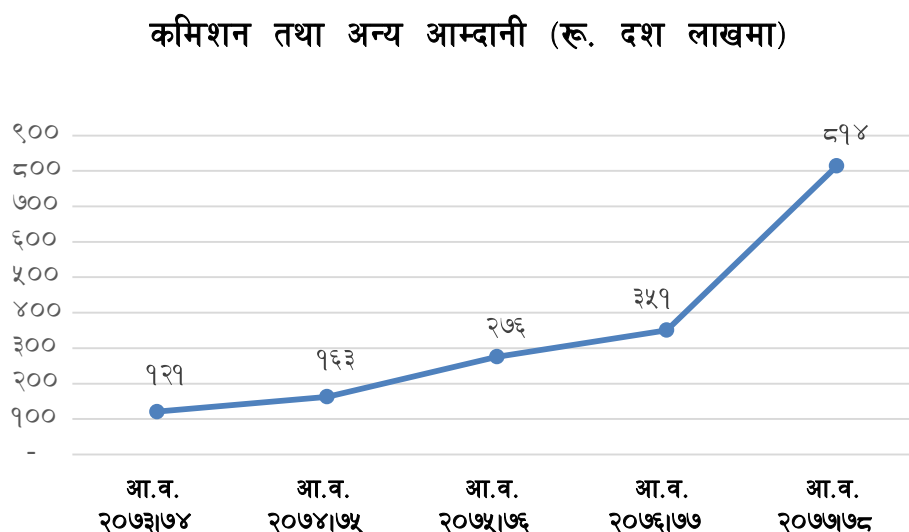
लगानी (रु. दश लाखमा)

छ) खुद ब्याज आम्दानी : आ.व. २०७६/७७ मा बैंकको खुद ब्याज आम्दानी रु. १ अर्ब ३९ करोड ८९ लाख ५० हजार रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा उक्त रकम १३.१३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १ अर्ब ५८ करोड २६ लाख ७६ हजार पुगेको छ ।

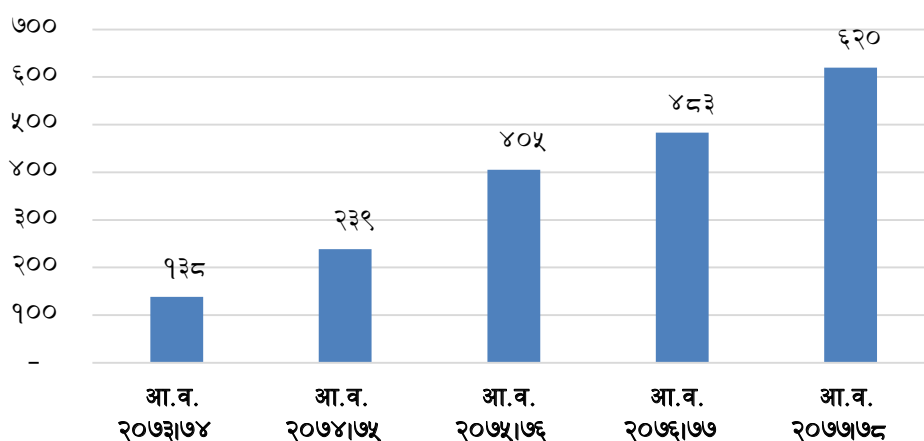

ज) कमिशन तथा अन्य आम्दानी : आ.व. २०७६/७७ मा बैंकको कमिशन तथा अन्य आम्दानी रु. ३५ करोड ७ लाख ९५ हजार रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा उक्त आम्दानी रकम १३२.१४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ८१ करोड ४३ लाख २५ हजार पुगेको छ ।

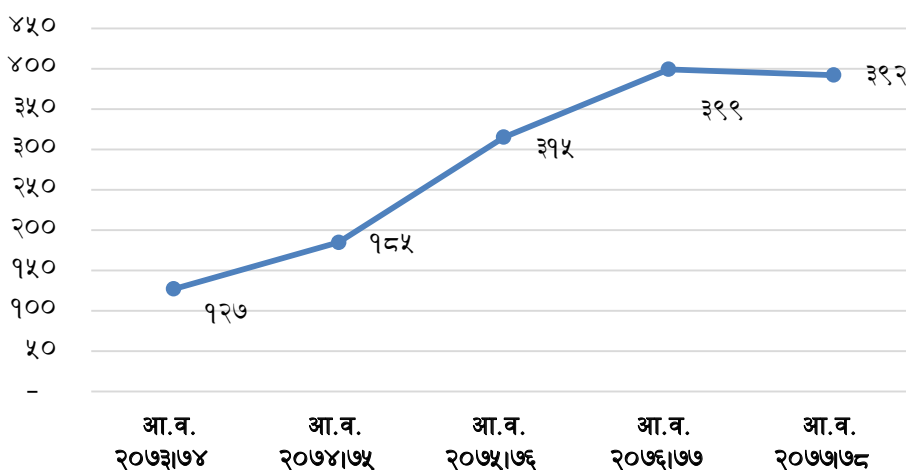

भ) कर्मचारी खर्च तथा अन्य सञ्चालन खर्च : आ.व. २०७६/७७ मा बैंकको कुल कर्मचारी खर्च रु. ४८ करोड ३४ लाख रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा २८.२२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ६१ करोड ९९ लाख पुगेको छ । त्यस्तैगरी, आ.व. २०७६/७७ मा बैंकको अन्य सञ्चालन खर्च रु. ३९ करोड ९१ लाख रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा १.७६ प्रतिशतले कमि भई रु. ३९ करोड २० लाख पुगेको छ ।

कर्मचारी खर्च (कर्मचारी बोनस सहित) (रु.दश लाखमा)

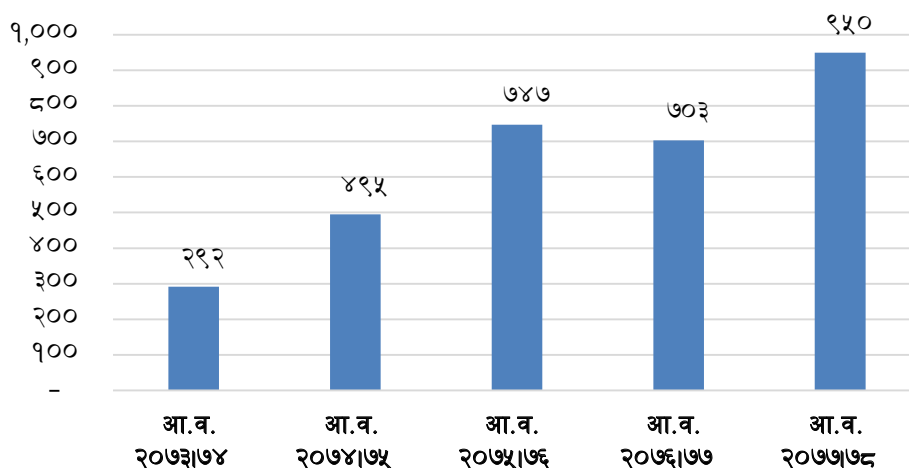

अन्य सञ्चालन खर्च (रु. दश लाखमा)

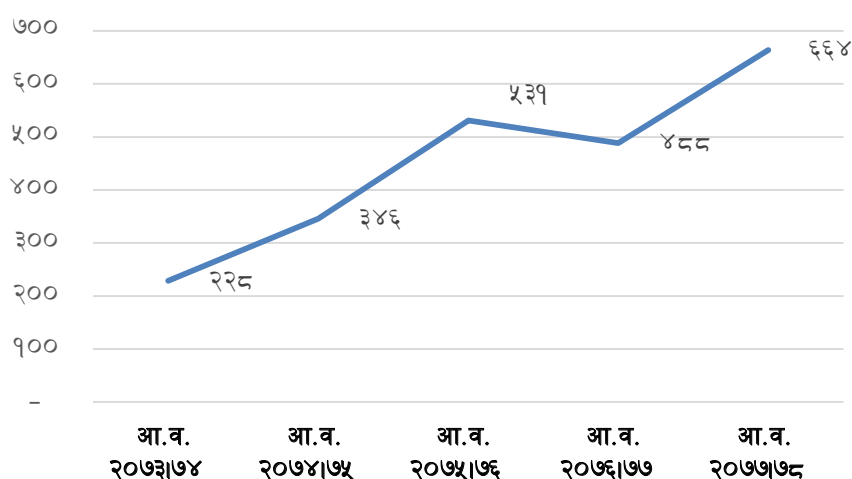
ज) सञ्चालन मुनाफा : आ.व. २०७६/७७ मा बैंकको सञ्चालन मुनाफा रु.७० करोड २९ लाख २२ हजार रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा उक्त मुनाफा रकममा ३५.१२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ९४ करोड ९७ लाख ६५ हजार पुगेको छ ।

संचालन मूनाफा (रु.दश लाखमा)

ट) खुद नाफा : आ.व. २०७६/७७ मा खुद नाफा रु. ४८ करोड ८४ लाख ५६ हजार रहेको थियो भने आ.व. २०७७/७८ मा ३५.९१ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ६६ करोड ३८ लाख ७० हजार कायम भएको छ ।

खुद नाफा रु (रु. दश लाखमा)

ठ) पुँजी कोषको पर्याप्तता : आ. व. २०७६/७७ को अन्त्यमा पुँजी कोषको अनुपात १५.०८ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा उक्त अनुपात १३.०४ प्रतिशत कायम रहेको छ, जुन नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनबमोजिम कायम गर्नुपर्ने न्यूनतम ११ प्रतिशत भन्दा २.०४ प्रतिशतले बढी हो ।

ड) प्रति शेयर बुक नेटवर्थ : आ.व. २०७६/७७ मा रु. १२८.८६ रहेको प्रतिशेयर बुक नेटवर्थ ५.८८ प्रतिशतले वृद्धि भई आ.व. २०७७/७८ मा रु. १३६.४४ पुगेको छ ।

ढ) प्रति शेयर आम्दानी : विकास बैंकको प्रतिशेयर आम्दानी गत आ.व. २०७६/७७ मा रु. १३.९७ रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा करिब २४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १७.२७ पुगेको छ ।

ण) शाखा सङ्ख्या : यस विकास बैंकको आ.व. २०७७/७८ मा जम्मा १०५ शाखा कार्यालय तथा १ एक्स्टेन्सन काउन्टर रहेका छन् ।

संस्थागत सुशासन

यस विकास बैंक संस्थागत सुशासनको स्तर उच्च राख्दै सुशासनका आधारभूत पक्ष सुनिश्चित गर्न प्रतिबद्ध रहेको छ । बैंकको सञ्चालक समितिको निर्णय पद्धति र काम कारबाहीलाई प्रचलित ऐन कानुनबमोजिम पारदर्शी बनाइएको छ । नेपाल राष्ट्र बैंक लगायत नियमनकारी निकायबाट समय समयमा जारी भएका नीति निर्देशन बैंकले पालना गरी आएको छ । त्यसैगरी नेपाल राष्ट्र बैंक र बाह्य तथा आन्तरिक लेखापरीक्षकले दिएको सुभाष र सल्लाहलाई समेत सञ्चालक समितिले पूर्ण सजगताका साथ कार्यान्वयन गर्दै आएको छ । विकास बैंकले वित्तीय विवरण नेपाल लेखामान तथा लेखा सम्बन्धी सर्वमान्य सिद्धान्त र नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन बमोजिम राखेको छ । लेखा सम्बन्धी ती विवरणले बैंकको वित्तीय स्थिति र कारोबारको यथार्थ विवरण चित्रण गर्दछन् । समग्रमा यस विकास बैंकले प्रचलित ऐन, कानून, नीति नियम र नेपाल राष्ट्र बैंकको नीति निर्देशनको पूर्ण पालना गर्दै विश्वव्यापी रूपमा स्थापित संस्थागत सुशासनका सिद्धान्त प्रति कटिबद्ध भई कार्य गरिरहेको छ ।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

बैंकिङ व्यवसायमा निहित कर्जा, बजार तथा सञ्चालन लगायतका जोखिमलाई दृष्टिगत गरी बैंकले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी पार्ने नीति लिएको छ । यस सम्बन्धमा बैंकिङ कारोबारका सबै काम नीति, नियम बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । त्यसै गरी बैंकका काम कारवाही प्रचलित कानूनबमोजिम भए गरेको छ छैन त्यसको यकिन गर्ने उद्देश्यले बैंकमा स्वतन्त्र (Independent) आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग निर्माण गरी सो विभागलाई गैर कार्यकारी सञ्चालक समिति सदस्यको संयोजकत्वमा गठित लेखापरीक्षण समिति मातहत राखिएको छ ।

संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व

समग्र समाजको विकासको लागि सामूहिक सोच र सामूहिक प्रयास हाम्रो व्यावसायिक अवधारणा हो । राष्ट्र र समाजको विकास सँगै नागरिक र बैंकको पनि विकास हुन्छ भन्ने मान्यतालाई मूर्तरूप दिन यस विकास बैंकले विभिन्न सामाजिक उत्तरदायित्व सम्बन्धी कार्य गर्दै आईरहेको छ र सो को दिशानिर्देशको लागि एक छुट्टै कार्यविधि बनाई लागु गरेको छ । सो कार्यविधिबमोजिम प्रत्येक आर्थिक वर्षको खुद नाफाबाट नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेको न्यूनतम १ प्रतिशत र प्रति शेयर आम्दानी रु. १५ भन्दा बढी भएको अवस्थामा १.५ प्रतिशतले हुन आउने रकम छुट्ट्याई संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व अर्न्तगतको “हाम्रो विकास प्रबर्द्धन कोष” नामक कोषमा जम्मा गरी उक्त कोषबाट विशेष गरी शिक्षा, स्वास्थ्य, वातावरण, उद्यमशीलता, संस्थागत शासन, वित्तीय साक्षरता तथा अन्य सामाजिक चेतना अभिवृद्धि गर्ने सम्बन्धी कार्यमा निश्चित प्रक्रियामार्फत खर्च गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

समीक्षा आ.व. २०७७/७८ मा प्रति शेयर आम्दानी रु. १७.२७ रहेकोले उक्त कोषमा खुद मुनाफाको १.५० प्रतिशतले हुन आउने जम्मा रु. ९९ लाख ५८ हजार ४३ सामाजिक उत्तरदायित्व अर्न्तगतको “हाम्रो विकास प्रबर्द्धन कोष” नामक कोषमा सारिएको छ । गत आ.व. मा शिक्षा, सामाजिक सुरक्षा, कोभिड-१९ को सरकारी कोषमा योगदान समेत गरी रु. २६ लाख ४९ हजार सामाजिक उत्तरदायित्व अर्न्तगत खर्च गरिएको छ । समाजमा सकारात्मक योगदान गर्ने अन्य संघ संस्थासँग हातेमालो गर्ने शिलशिलामा यस कोषले राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्र, तिलगंगा अस्पताल, हिमालयन डेभलपमेन्ट इनिसियेटिभ संस्था लगायत समुदाय स्तरमा समेत सहकार्य गरेको छ । आगामी दिनमा समेत यस कोषले छरिएर रहेका यस विकास बैंकका शाखा कार्यालयमार्फत सामाजिक कार्यमा आफ्नो योगदान जारी राख्नेछ ।

सञ्चालक समितिमा हेरफेर र त्यसको कारणः

अघिल्लो साधारणसभामा पाँच जना सञ्चालक सदस्यको कार्यवधि समाप्त भई सो स्थानको लागि गरिएको निर्वाचन प्रक्रियाबाट निम्नबमोजिम सञ्चालक समिति सदस्य नियुक्त हुनुभएको छ ।

१. श्री हरि प्रसाद	संस्थापक समुह
२. श्री हरिचन्द्र खड्का	संस्थापक समुह
३. श्री सन्तोष अधिकारी	संस्थापक समुह
४. श्री ध्रुव कोइराला	सर्वसाधारण समुह
५. श्री नरेश राज आचार्य	सर्वसाधारण समुह

अन्य समिति

लेखापरीक्षण समिति: यस विकास बैंकको लेखापरीक्षकको नियुक्तिको लागि सीफारिस गर्न, बैंकको आन्तरिक लेखापरीक्षणको कार्यक्षेत्र निर्धारण गर्न, आन्तरिक, बाह्य तथा केन्द्रीय बैंकबाट भएको लेखापरीक्षणको सिलसिलामा प्राप्त भएका कैफियतको समीक्षा गर्न र बैंकको आन्तरिक लेखापरीक्षण विभागले पेश गरेको आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लिखित कैफियत उपर समीक्षा गर्न सञ्चालक श्री ध्रुव कोइरालाज्यूको संयोजकत्वमा लेखापरीक्षण समिति गठन गरिएको छ । उक्त समितिमा सञ्चालक श्री नरेश राज आचार्यज्यू सदस्य र बैंकका आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग प्रमुख सदस्य सचिव रहने व्यवस्था गरिएको छ । समीक्षा अवधिमा यस समितिको १२ वटा बैठक बसेको थियो ।

कर्मचारी सेवा सुविधा समिति: यस विकास बैंकको लागि कर्मचारीको नियुक्ति एवं बढुवा सम्बन्धी कार्य सम्पादन गर्न सञ्चालक श्री सन्तोष अधिकारीज्यूको संयोजकत्वमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सदस्य, लेखा विभाग प्रमुख सदस्य, जनशक्ति व्यवस्थापन विभाग प्रमुख सदस्य-सचिव रहेको कर्मचारी सेवा सुविधा समिति गठन गरिएको छ र समीक्षा अवधिमा यस समितिको ५ वटा बैठक बसेको थियो ।

जोखिम व्यवस्थापन समिति: बैंकको सम्पत्तिको गुणस्तरलाई नियन्त्रण तथा सम्पत्तिको जोखिम व्यवस्थापन गर्नका लागि सञ्चालक श्रीमती मन महर्जनज्यूको संयोजकत्वमा लेखापरीक्षण समितिका संयोजक पदेन सदस्य, प्रमुख सञ्चालन अधिकृत सदस्य, प्रमुख जोखिम अधिकृत सदस्य-सचिव रहेको एक जोखिम व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ । समीक्षा अवधिमा यस समितिको ६ वटा बैठक बसेको थियो ।

सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी समिति: नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी नीति निर्देशनका आधारमा सञ्चालक श्री सुरेन्द्र बहादुर नेपालीज्यू संयोजक, सञ्चालन विभाग प्रमुख सदस्य र AML/CFT विभाग प्रमुख (कार्यान्वयन अधिकारी) सदस्य-सचिव रहने गरी सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी समिति गठन गरिएको छ । समीक्षा अवधिमा यस समितिको ६ वटा बैठक बसेको थियो ।

सरकारी राजस्वमा योगदान

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा बैंकले नेपाल सरकारलाई कर्पोरेट करको रूपमा रु. २९ करोड ६० लाख १६ हजार १३२ बुझाई योगदान पुऱ्याएको छ भने स्रोतमा कर कट्टी (TDS) वापत रु.२७ करोड ९५ लाख ४९ हजार ६७१ सङ्कलन गरी भुक्तानी गरेको छ ।

बैंकको कारोवारलाई असर पार्ने मुख्य कारक

बैंकको कारोवारलाई असर पार्न सक्ने विभिन्न किसिमका जोखिमलाई तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. नेपाल सरकार वा नेपाल राष्ट्र बैंकले विकास बैंक सम्बन्धी नीतिमा परिवर्तन गर्दा सिर्जना हुनसक्ने सम्भावित जोखिम ।
२. कोभिड-१९ पश्चात सिर्जना भएको आर्थिक सङ्कुचन र त्यसले ल्याउनसक्ने वित्तीय असन्तुलन ।
२. विदेशी विनिमय कारोबार गर्दा विनिमयदरमा हुने परिवर्तनबाट हुनसक्ने जोखिम ।
३. निक्षेप तथा कर्जा लगानीको ब्याजदरमा हुने परिवर्तनबाट असर गर्ने जोखिम ।
४. यथा समयमा कर्जा असुली नभई उत्पन्न हुने जोखिम ।
५. देशको आर्थिक अवस्थामा आउने परिवर्तनबाट पर्नसक्ने जोखिम ।
६. जमानतपत्र जारी गर्ने जस्ता गैरकोषीय सेवाहरू प्रदान गर्दा हुनसक्ने सम्भावित जोखिम ।
७. बैकिङ्ग क्षेत्रमा आउन सक्ने उत्तरघटावबाट हुन सक्ने जोखिम ।
८. अन्य प्राकृतिक एवं दैवी प्रकोपका कारण पर्न सक्ने असरहरू ।

९. ब्याजदर परिवर्तनबाट हुन सक्ने जोखिम ।

१०. विभिन्न कारणबाट हुन सक्ने सञ्चालन जोखिम तथा बजार जोखिम ।

लेखापरीक्षकको नियुक्ति

विकास बैंकको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को हरहिसाब लेखापरीक्षण गर्न लेखापरीक्षण समितिबाट प्राप्त ३ वटा सीफारिसमध्ये टि.आर. उपाध्याय एण्ड कम्पनीलाई मु.अ.कर सहित रु. ८,५८,८००/- निर्धारण गरी नियुक्तिका लागि सीफारिस गरिएको छ ।

मानव संसाधन

२०७८ आषाढ मसान्तसम्ममा बैंकमा कुल ८१४ जना कर्मचारी कार्यरत रहेका छन् । ग्राहकवर्गलाई सर्वसुलभ तथा समयमा सेवा उपलब्ध गराई व्यावसायिक उद्देश्य प्राप्त गर्न बैंकको जनशक्तिको दक्षता वृद्धिका लागि कर्मचारीलाई आवश्यक तालिम दिईरहेको छ भने कर्मचारी सेवा सुविधाको सन्दर्भमा समेत उचित व्यवस्था गरिएको छ ।

भावी कार्यक्रम

आजको प्रतिस्पर्धात्मक बैकिङ्ग बजारमा ज्योति विकास बैंकको सुदृढ उपस्थितिको लागि देहायका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिने योजना रहेको जानकारी गराउन चाहन्छु ।

१. देशको उत्पादन तथा सेवा व्यवसायमा वृद्धि गरी आय तथा रोजगारी श्रृजना गर्न आवश्यक प्राविधिक सहायता सहितको लघु, साना तथा मझौला उद्योगहरू (Micro, Small and Medium Enterprises – MSME) मा लगानी वृद्धि गर्ने ।
२. बैंकका शाखा भएको क्षेत्रलाई केन्द्रबिन्दु मानी त्यसवरिपरिका वासिन्दालाई सरल, भरपर्दो र पूर्ण बैकिङ्ग सेवा प्रदान गर्ने ।
३. बैंकको जनशक्तिलाई आधुनिक बैकिङ्ग सीप र ज्ञान उपलब्ध गराई ज्योति विकास बैंकको बैकिङ्ग सेवाप्रति प्रतिष्ठा आर्जन सहित ब्राण्ड इमेज निर्माण गर्ने ।
४. विकास बैंकको पुँजी वृद्धिको अनुपातमा व्यवसाय वृद्धिको योजना अनुरूप व्यवसाय वृद्धिमा अग्रसर रहने ।
५. ज्योति रेमिटबाट आन्तरिक विप्रेषण मात्र सञ्चालन हुँदै आएकोमा बाह्य विप्रेषण समेत सञ्चालनमा ल्याउने ।
६. जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक कार्य गर्ने ।

लेखापरीक्षण, वासलात र अन्य विवरण

२०७८ आषाढ मसान्तको वासलात, २०७७/७८ को नाफा-नोक्सान हिसाब, नाफा नोक्सान बाँडफाँड हिसाब, नगद प्रवाह विवरण, सम्बद्ध अनुसूची र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन यसै प्रतिवेदनको अङ्गको रूपमा राखिएको छ । साथै कम्पनी ऐन २०६३ को परिच्छेद ७ को दफा १०९ को उपदफा (४) बमोजिमका विवरणलाई अनुसूचीको रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

नाफा नोक्सान बाँडफाँड

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को खुद मुनाफा रु. ६६ करोड ३८ लाख ६९ हजार ५ सय २९ को २० प्रतिशतले हुन आउने रकम रु. १३ करोड २७ लाख ७३ हजार ९ सय ६ बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ४४ बमोजिम साधारण जगेडा कोषमा रकमान्तर गरिएको छ । विदेशी मुद्राको विनिमय दरमा परिवर्तन भएको कारणबाट बैंकलाई समीक्षा वर्षमा आम्दानी नभएकोले रकमान्तर गरिएको छैन । त्यसै गरी संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कोषमा रु. ९९ लाख ५८ हजार ४३ छुट्याइएको छ ।

त्यसैगरी समीक्षा वर्षमा सामाजिक उत्तरदायित्व अर्न्तगत भएको खर्च रु. २६ लाख ४९ हजार ७९ सामाजिक उत्तरदायित्व अभिवृद्धि कोषबाट फिर्ता आएको छ । समीक्षा वर्षमा नेपाल राष्ट्र बैंकको एकीकृत निर्देशन बमोजिम नियमनकारी कोष अर्न्तर्गत विभिन्न शिर्षकबाट रु. ६ करोड ९३ लाख ५ हजार ९ सय ६२ फिर्ता आएको छ ।

उल्लिखित सबै बाँडफाँड पश्चात् आर्थिक वर्ष २०७७/७८ सम्म सञ्चित एवं वितरणयोग्य रकम रु. ५९ करोड ६९ लाख ३८ हजार ८ सय १८ बाट हाल कायम चुक्ता पुँजीको ११ प्रतिशत अर्थात् रु. ४२ करोड २९ लाख ३० हजार ५ सय ६ मात्र बोनस शेयर लाभांश प्रस्ताव गरिएको छ र ४.५० प्रतिशतले हुन आउने नगद लाभांश जम्मा रु. १७ करोड ३० लाख १७ हजार २५ मात्र (लाभांश करसहित) गरी कुल १५.५ प्रतिशतको लाभांश जम्मा रु. ५९ करोड ५९ लाख ४७ हजार ५ सय ३१ कुल लाभांश प्रस्ताव गरिएको छ भने बाँकी रकम रु. ९ लाख ९१ हजार २ सय ८७ सञ्चित मुनाफामा राखिएको छ ।

सञ्चालक समितिको तर्फबाट

हरि प्रसाद
अध्यक्ष

१.२ धितोपत्र दर्ता तथा निष्कासन नियमावली २०७३ को नियम २६ को उपनियम (२) सँग सम्बद्ध विवरण:

१. कानुनी कारवाही सम्बन्धी विवरण

देहाय अनुसारको मुद्दा दायर भएको भए, मुद्दा दायर भएको मिति, विषय, मुद्दा दायर भएको संस्थापक वा सञ्चालकको नाम र सम्भाव्य कानुनी उपचार सम्बन्धी विवरण समावेश गरिनुपर्ने :

(क) यस अवधिमा बैंकले वा बैंकको विरुद्ध कुनै मुद्दा दायर भए नभएको :

- अ) विकास बैंकको कर्मचारी सेवा विनियमावली, २०६९ मा उल्लिखित अनुशासन उल्लङ्घन सम्बन्धी कारवाही अर्न्तगत बैंकको सेवाबाट हटाइएको उपर सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा दायर निवेदन विचाराधीन अवस्थामा छ ।
- आ) केही ऋणी तथा निजका हकवालाबाट निषेधाज्ञा, लिखत बदर, लिलाम बदर तथा जालसाजी जस्ता मुद्दा दायर भई विचाराधीन अवस्थामा छन् ।

माथी उल्लिखित मुद्दा बाहेक बैंकलाई तात्त्विक असर पर्ने अन्य कुनै मुद्दा दायर नभएको ।

(ख) बैंकको संस्थापक वा सञ्चालकले वा संस्थापक वा सञ्चालकको विरुद्धमा प्रचलित नियमको अवज्ञा वा फौजदारी अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर भए नभएको :

विकास बैंकका तत्कालिन सञ्चालकद्वय श्री मोहन बहादुर बस्नेत र श्री गोकर्ण खतिवडा समेतबाट उच्च अदालत पाटन, ललितपुरमा विकास बैंक तथा सञ्चालक समितिका विरुद्ध उत्प्रेषण, परमादेश समेत मुद्दाहरू दायर भएकोमा सम्मानित उच्च अदालत, पाटनबाट उक्त मुद्दाहरू खारेज भई हाल श्री सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदनको रोहमा विचाराधीन अवस्थामा छ ।

(ग) कुनै संस्थापक वा सञ्चालक विरुद्ध आर्थिक अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर भए नभएको :

यस सम्बन्धमा कुनै जानकारी प्राप्त नभएको ।

२. सङ्गठित संस्थाको शेयर कारोबार तथा प्रगतिको विश्लेषण

(क) धितोपत्र बजारमा भएको बैंकको शेयरको कारोबार सम्बन्धमा व्यवस्थापनको धारणा :

देशको धितोपत्र बजारमा सङ्गठित संस्थाको शेयर कारोबारमा हाल देखिएको उतार चढावको अवस्थामा यस बैंकको शेयर कारोबार सोही अनुरूप रहेको छ ।

(ख) यस अवधिको शेयरको अधिकतम, न्यूनतम, अन्तिम मूल्य, कारोबार भएको कुल दिन तथा कारोबार सङ्ख्या :

यस अवधिको शेयरको अधिकतम, न्यूनतम, अन्तिम मूल्य, कारोबार भएको कुल दिन तथा कारोबार सङ्ख्याको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ :

विवरण	०७७ असोज मसान्त	०७७ पौष मसान्त	०७७ चैत्र मसान्त	०७८ आषाढ मसान्त
अधिकतम मूल्य (रु.)	२२४	२५३	२७१	५४८
न्यूनतम मूल्य (रु.)	१६६	२०२	२१३	२४९
अन्तिम मूल्य (रु.)	२०८	२२४	२६६	४७८
कुल कारोबार शेयर (कितामा)	३६,०२,०२७	६०,३६,२५४	६६,८६,२२४	२,१२,०७,८२८
कुल कारोबार दिन	६४	५८	५९	६५

३. समस्या तथा चुनौती :

(क) आन्तरिक समस्या तथा चुनौती :

बैंकिंग क्षेत्रमा तीव्र प्रतिस्पर्धा हुनु, लगानी योग्य क्षेत्रको अभाव हुनु, बैंकिंग क्षेत्रमा दक्ष जनशक्तिको अभाव हुनु जस्ता आन्तरिक समस्या रहेको विद्यमान परिप्रेक्ष्यमा बैंकको मुनाफा वृद्धि गर्ने कार्य चुनौतीपूर्ण रहेको छ ।

(ख) बाह्य समस्या तथा चुनौती :

विश्वव्यापी आर्थिक मन्दी, मुलुकको आर्थिक वृद्धिदर न्यून हुनु, लगानी मैत्री वातावरण नहुनु, औद्योगिक तथा व्यापारीक क्षेत्रमा श्रम समस्या रहनु, ऊर्जा सङ्कट प्रमुख बाह्य समस्या हुन् । यस्ता समस्या विद्यमान रहेको अवस्थामा बैंकको कारोबार विस्तार गर्नु चुनौतीपूर्ण छ ।

१.३ कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १०९ उपदफा ४ अनुसार खुलाइएका विवरणहरू :

(क) विगत वर्षको कारोबारको सिंहावलोकन :

यस सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा विस्तृत उल्लेख गरिएको छ ।

(ख) राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थितिबाट कम्पनीको कारोबारलाई कुनै असर परेको भए सो असर:

सारभूत रूपमा प्रत्यक्ष असर नभएको ।

(ग) प्रतिवेदन तयार भएको मितिसम्म चालु वर्षको उपलब्धि र भविष्यमा गर्नु पर्ने कुराको सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको धारणा :

यस सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा विस्तृत उल्लेख गरिएको छ ।

(घ) कम्पनीको औद्योगिक वा व्यावसायिक सम्बन्ध :

बैंकको व्यावसायिक सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा विस्तृत उल्लेख गरिएको छ ।

(ङ) सञ्चालक समितिमा भएको हेरफेर र सोको कारण :

यस सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ ।

(च) कारोबारलाई असर पार्ने मुख्य कुरा :

विकास बैंकको कारोबारलाई असर पार्ने निम्न समस्या र चुनौतीहरू पहिचान गरिएका छन्:

१. बढ्दो प्रतिस्पर्धा
२. लगानीको सम्भाव्यतामा कमी

३. दक्ष जनशक्तिको अभावबाट हुने आन्तरिक समस्या

४. सञ्चालन जोखिममा वृद्धि

(छ) लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कुनै कैफियत उल्लेख भएको भए सो उपर सञ्चालक समितिको प्रतिक्रिया :

सारभूत कैफियत नरहेको ।

(ज) लाभांश बाँडफाँड गर्न सीफारिस गरिएको रकम :

ज्योति विकास बैंक लि. का शेयरधनीका लागि आर्थिक वर्ष २०७७/७८ सम्म सञ्चित एवं वितरणयोग्य रकम रु. ५९ करोड ६९ लाख ३८ हजार ८ सय १८ बाट हाल कायम चुक्ता पुँजीको ११ प्रतिशत अर्थात् रु. ४२ करोड २ ९ लाख ३० हजार ५ सय ६ मात्र बोनस शेयर लाभांश प्रस्ताव गरिएको छ र ४.५० प्रतिशतले हुन आउने नगद लाभांश जम्मा रु. १७ करोड ३० लाख १७ हजार २५ मात्र (लाभांश कर सहित) गरी कुल १५.५ प्रतिशतको लाभांश जम्मा रु. ५९ करोड ५९ लाख ४७ हजार ५ सय ३१ रकम बाडफाँडको लागि सीफारिस गरिएको छ ।

(झ) शेयर जफत भएको भए जफत भएको शेयर सङ्ख्या, त्यस्तो शेयरको अङ्कित मूल्य, त्यस्तो शेयर जफत हुनुभन्दा अगावै सो बापत कम्पनीले प्राप्त गरेको जम्मा रकम र त्यस्तो शेयर जफत भएपछि सो शेयर बिक्री गरी कम्पनीले प्राप्त गरेको रकम तथा जफत भएको शेयर बापत रकम फिर्ता गरेको भए सोको विवरण :

शेयर जफत नभएको ।

- (ज) विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनी र यसको सहायक कम्पनीको कारोबारको प्रगति र सो आर्थिक वर्षको अन्तमा रहेको स्थितिको पुनरावलोकन:

विकास बैंकले प्रतिवेदन वर्षमा गरेको प्रगति सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा विस्तृत उल्लेख गरिएको छ भने विकास बैंकको कुनै पनि सहायक कम्पनी रहेको छैन ।

- (ट) कम्पनी तथा त्यसको सहायक कम्पनीले आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरेको प्रमुख कारोबार र सो अवधिमा कम्पनीको कारोबारमा आएको कुनै महत्वपूर्ण परिवर्तन :

बैंकले प्रतिवेदन वर्षमा सम्पन्न गरेको कारोबार सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा विस्तृत उल्लेख गरिएको छ । बैंकको कुनै पनि सहायक कम्पनी रहेको छैन ।

- (ठ) विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीको आधारभूत शेयरधनीले कम्पनीलाई उपलब्ध गराएको जानकारी :

बैंकका आधारभूत शेयरधनीले प्रतिवेदन वर्षमा बैंकलाई कुनै जानकारी उपलब्ध गराउनुभएको छैन ।

- (ड) विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीका सञ्चालक तथा पदाधिकारीले लिएको शेयरको स्वामित्वको विवरण र कम्पनीको शेयर कारोबारमा निजहरू संलग्न रहेको भए सो सम्बन्धमा निजहरूबाट कम्पनीले प्राप्त गरेको जानकारी :

यस विकास बैंकका सञ्चालकले विगत वर्षमा लिएको शेयरको स्वामित्व निम्नबमोजिम रहेको छ । विकास बैंकको शेयर कारोबारमा समीक्षा अवधिमा निजहरूको संलग्नताको विषयमा कुनै पनि जानकारी प्राप्त नभएको ।

क्र.सं.	सञ्चालकको नाम	शेयर स्वामित्व
१.	श्री हरि प्रसाद	३,७४,४६५ कित्ता
२.	श्री हरिचन्द्र खड्का	१,३२,३४५ कित्ता
३.	श्री संतोष अधिकारी	१,८५,६२८ कित्ता
४.	श्री मन महर्जन	६७३ कित्ता
५.	श्री ध्रुव कोइराला	१०,२२५ कित्ता
६.	श्री नरेश राज आचार्य	४,०७४ कित्ता
७.	श्री सुरेन्द्र बहादुर नेपाली	नभएको

- (ढ) विगत आर्थिक वर्षमा कम्पनीसँग सम्बन्धित सम्पत्तिमा कुनै सञ्चालक तथा निजको नजिकको नातेदारको व्यक्तिगत स्वार्थको बारेमा उपलब्ध गराइएको जानकारीको व्यहोरा :

त्यस्तो कुनै जानकारी बैंकलाई प्राप्त भएको छैन ।

- (ण) कम्पनीले आफ्नो शेयर आफैले खरिद गरेको भए त्यसरी आफ्नो शेयर खरिद गर्नुको कारण, त्यस्तो शेयरको सङ्ख्या र अङ्कित मूल्य तथा त्यसरी शेयर खरिद गरेबापत कम्पनीले भुक्तानी गरेको रकम :

बैंकले आफ्नो शेयर आफैले खरिद गरेको छैन ।

- (त) आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली भए वा नभएको र भएको भए सोको विस्तृत विवरण :

बैंकले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली अन्तर्गत देहायबमोजिम काम कारबाही गरेको छ,

(क) सञ्चालन प्रक्रियातर्फ आर्थिक विनियमावली, कर्मचारी विनियमावली, कर्जा अपलेखन विनियमावली, कर्जा नीति, निर्देशिका तथा आवश्यक कार्य निर्देशिका तयार गरी प्रचलनमा ल्याइएको छ ।

(ख) स्वतन्त्र आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग गठन गरी आन्तरिक लेखा परीक्षण गर्ने गरिएको छ ।

(ग) लेखापरीक्षण समितिले आन्तरिक नियन्त्रण प्रक्रियाको नियमित अनुगमन गर्ने गरेको छ ।

- (थ) विगत आर्थिक वर्षको कुल व्यवस्थापन खर्चको विवरण :

क्र.सं.	विवरण	रकम रु
१.	कर्मचारी खर्च (कर्मचारी बोनस सहित)	६१,९८,९७,६५६
२.	कार्यालय सञ्चालन खर्च	३९,२०,३४,९५७
जम्मा		१,०१,१९,३२,६१२

- (द) लेखापरीक्षण समितिका सदस्यको नामावली, निजले प्राप्त गरेको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा, सो समितिले गरेको काम कारबाहीको विवरण र सो समितिले कुनै सुझाव दिएको भए सोको विवरण :

(क) लेखापरीक्षण समिति:

श्री ध्रुव कोइराला, सञ्चालक	संयोजक
श्री नरेश राज आचार्य, सञ्चालक	सदस्य
श्री रजनी श्रेष्ठ, प्रमुख-आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग	सदस्य सचिव

(ख) समितिका सदस्यलाई बैठक भत्ता बाहेक कुनै पारिश्रमिक/सुविधा प्रदान गर्ने गरिएको छैन । सदस्य-सचिव बाहेक संयोजक, सदस्यलाई प्रति बैठक भत्ता रु.१,०००/- प्रदान गरिएको छ ।

(ग) आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा १२ पटक समितिको बैठक बस्यो, जसमा आन्तरिक लेखापरीक्षणको प्रतिवेदनको समीक्षा गरी सुधारका लागि व्यवस्थापनलाई आवश्यक निर्देशन दिइएको छ ।

- (ध) सञ्चालक, प्रबन्ध सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख, कम्पनीका आधारभूत शेयरधनी वा निजको नजिकका नातेदार वा निज संलग्न रहेको फर्म, कम्पनी वा सङ्गठित संस्थाले कम्पनीलाई कुनै रकम बुझाउन बाँकी भए सो कुरा :

नभएको

- (न) सञ्चालक, प्रबन्ध सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख तथा पदाधिकारीलाई भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधाको रकम :

क्र.सं.	विवरण	सञ्चालक	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	अन्य उच्च कार्यकारी पदाधिकारी
१	* बैठक भत्ता	२३,०८,५००		
२	तलव	-	५३,१५,६२५	८१,११,८४४
३	भत्ता	-	१७,९९,५९४	३०,६४,२६१
४	दशै भत्ता/उपहार	-	४,५०,०००	८,८०,०९४
५	सञ्चयकोष योगदान	-	५,३१,५६३	८,११,१८४
६	जीवन बिमा प्रिमियम	-	-	१,७८,४७२
७	बोनस	-	-	२९,०८,८८१
८	टेलिफोन/मोबाइल	-	छ	छ
९	इन्धन	-	छ	छ
१०	पत्रपत्रिका/मोबाइल/इन्टरनेट	३,५५,५००	छैन	छैन
११	गाडी सुविधा	छैन	छ	छ
१२	आवास सुविधा	छैन	छैन	छैन
१३	अन्य बिमा	छैन	छ	छ
* विभिन्न उपसमिति बैठक भत्ता रु. ४,१५,५०० समेत				

(क) प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई चालक, इन्धन र मर्मतसंभारसहित सवारी साधनको व्यवस्था गरिएको छ । अन्य कार्यकारी तहकालाई नियमानुसार इन्धन सहित सवारी सुविधा उपलब्ध गराइएको छ ।

(ख) प्रमुख कार्यकारी अधिकृत लगायत बैंकका सम्पूर्ण कर्मचारीलाई बैंकको नियमानुसार दुर्घटना बिमा, औषधोपचार बिमाको व्यवस्था गरिएको छ । साथै निजका आश्रित परिवारका लागि समेत औषधोपचार बिमा गरिएको छ ।

(ग) प्रमुख कार्यकारी अधिकृत लगायत कार्यकारी तहका सम्पूर्ण अधिकृतलाई नियमानुसार मोबाइल फोनको भुक्तानी बैंकले गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

- (प) शेयरधनीले बुझिलिन बाँकी रहेको लाभांशको रकम :

ज्योति विकास बैंकको गत वर्ष सम्मको लाभांशमध्ये रु. ७०,१४,७१७.६८ शेयरधनीले बुझिलिन बाँकी रहेको छ ।

- (फ) दफा १४१ बमोजिम सम्पत्ति खरिद वा बिक्री गरेको कुराको विवरण :

नभएको ।

- (ब) दफा १७५ बमोजिम सम्बद्ध कम्पनीबीच भएको कारोबारको विवरण :

नभएको ।

- (भ) यस ऐन तथा प्रचलित कानूनबमोजिम सञ्चालक समितिको प्रतिवेदनमा खुलाउनु पर्ने अन्य कुनै कुरा:

यस वार्षिक प्रतिवेदनमा सान्दर्भिक ठाउँमा खुलाइएको ।

- (म) अन्य आवश्यक कुराहरु :

यस वार्षिक प्रतिवेदनमा सान्दर्भिक ठाउँमा खुलाइएको ।

१.४ संस्थागत सुशासन सम्बन्धी प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष २०७७.२०७८

संस्थागत सुशासन सम्बन्धी वार्षिक अनुपालना प्रतिवेदन

(सूचीकृत सङ्गठित संस्थाको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४ बमोजिम)

सूचीकृत सङ्गठित संस्थाको नाम	ज्योति विकास बैंक लिमिटेड
ठेगाना, ईमेल र वेबसाइट सहित	का.म.न.पा. - १ कमलपोखरी, काठमाडौं Email: Info@jbbl.com.np, Website: www.jbbl.com.np
फोन नं.	०१-५९७०३०६/३०७/३०८
प्रतिवेदन पेश गरिएको आ.व.	२०७७/७८

१. सञ्चालक समिति सम्बन्धी विवरण

(क) सञ्चालक समितिको अध्यक्षको नाम तथा नियुक्ति मिति :

श्री हरि प्रसाद, २०७७ माघ १४

(ख) संस्थाको शेयर संरचना सम्बन्धी विवरण (संस्थापक, सर्वसाधारण तथा अन्य) :

क्र.सं.	शेयर संरचना	शेयर सङ्ख्या
१	संस्थापक	१,९६,०८,५९६.९८
२	सर्वसाधारण	१,८८,३९,६३९.६२
३	अन्य	
	जम्मा	३,८४,४८,२२७.८९

(ग) सञ्चालक समिति सम्बन्धी विवरण :

क्र.सं.	सञ्चालकको नाम तथा ठेगाना	प्रतिनिधित्व भएको समुह	शेयर सङ्ख्या	नियुक्ति भएको मिति	पद, तथा गोपनीयताको शपथ लिएको मिति	सञ्चालक नियुक्तिको तरिका	बोर्डलाई जानकारी गराएको मिति
१	श्री हरि प्रसाद	संस्थापक	३,७४,४६५	२०७७ माघ १४	२०७७ माघ १६	निर्वाचन	२०७७/१०/१४
२	श्री हरि चन्द्र खड्का	संस्थापक	१,३२,३४५	२०७७ माघ १४	२०७७ माघ १६		२०७७/१०/१४
३	श्री सन्तोष अधिकारी	संस्थापक	१,८५,६२८	२०७७ माघ १४	२०७७ माघ १६		२०७७/१०/१४
४	श्री मन महर्जन	सर्वसाधारण	६७३	२०७६ कार्तिक २७	२०७६ माघ ०७		२०७६/७/२७
५	श्री ध्रुव कोइराला	सर्वसाधारण	१०,२२५	२०७७ माघ १४	२०७७ माघ १६		२०७७/१०/१४
६	श्री नरेश राज आचार्य	सर्वसाधारण	४,०७४	२०७७ माघ १४	२०७७ माघ १६		२०७७/१०/१४
७	श्री सुरेन्द्र बहादुर नेपाली	स्वतन्त्र सञ्चालक	नभएको	२०७६ कार्तिक २८	२०७७ मङ्सिर २१	नियुक्त	२०७६/०७/२८

(घ) सञ्चालक समितिको बैठक

- सञ्चालक समितिको बैठक सञ्चालन सम्बन्धी विवरण :

क्र.सं.	यस आ.व. मा बसेको सञ्चालक समितिको बैठकको मिति	उपस्थित सञ्चालकको सङ्ख्या	बैठकको निर्णयमा भिन्न मत राखी हस्ताक्षर गर्ने सञ्चालकको सङ्ख्या	गत आ.व. मा बसेको बैठकको मिति
१	२०७७ श्रावण ८	६ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ श्रावण २३
२	२०७७ श्रावण १६	६ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ श्रावण २९
३	२०७७ श्रावण २२	६ जना, भौतिक रूपमा	१	२०७६ भाद्र ५
४	२०७७ भाद्र ७	६ जना, भौतिक रूपमा	१	२०७६ भाद्र २३
५	२०७७ असोज १	६ जना, भौतिक रूपमा	१	२०७६ भाद्र २४
६	२०७७ असोज १४	६ जना, भर्चुअल रूपमा		२०७६ असोज ०८
७	२०७७ असोज २३	६ जना, भर्चुअल रूपमा		२०७६ असोज १७
८	२०७७ असोज २९	६ जना, भर्चुअल रूपमा		२०७६ कार्तिक १
९	२०७७ कार्तिक १७	६ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ कार्तिक ५
१०	२०७७ कार्तिक २८	६ जना, भौतिक रूपमा	१	२०७६ कार्तिक १५
११	२०७७ मंसिर २१	७ जना, भौतिक रूपमा	१	२०७६ कार्तिक २७
१२	२०७७ पौष २	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ मंसिर १८
१३	२०७७ पौष १९	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ पौष १
१४	२०७७ पौष २७	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ पौष ७
१५	२०७७ माघ ०५	७ जना, भौतिक रूपमा	१	२०७६ पौष १०
१६	२०७७ माघ १४	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ पौष २७
१७	२०७७ माघ १४	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ माघ ७
१८	२०७७ माघ १६	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ माघ १३
१९	२०७७ माघ २०	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ माघ २७
२०	२०७७ फागुण २	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ फाल्गुण १९
२१	२०७७ फागुण २०	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ फाल्गुण २९
२२	२०७७ चैत्र ५	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७६ चैत्र १८
२३	२०७७ चैत्र २७	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७७ बैशाख १०
२४	२०७७ चैत्र २९	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७७ बैशाख २४
२५	२०७८ बैशाख ५	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७७ जेठ ७
२६	२०७८ बैशाख २१	७ जना, भर्चुअल रूपमा		२०७७ जेठ १९
२७	२०७८ जेठ २७	७ जना, भर्चुअल रूपमा		२०७७ जेठ २३
२८	२०७८ जेठ ३१	७ जना, भर्चुअल रूपमा		२०७७ जेठ ३२
२९	२०७८ अषाढ २२	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७७ अषाढ ८
३०	२०७८ अषाढ २३	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७७ अषाढ १७
३१	२०७८ अषाढ ३०	७ जना, भौतिक रूपमा		२०७७ अषाढ २५
३२	-	-		२०७७ अषाढ ३०

- कुनै सञ्चालक समितिको बैठक आवश्यक गणपूरक सङ्ख्या नपुगी स्थगित भएको भए सोको विवरण: नभएको

● सञ्चालक समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य विवरण :

सञ्चालक समितिको बैठकमा सञ्चालक वा वैकल्पिक सञ्चालक उपस्थित भए-नभएको (नभएको अवस्थामा बैठकको मिति सहित कारण खुलाउने)	वैकल्पिक सञ्चालक नभएको
सञ्चालक समितिको बैठकमा उपस्थित सञ्चालक, छलफल भएको विषय र तत्सम्बन्धमा भएको निर्णयको छुट्टै अभिलेख राखेको विवरण (माईन्यूट)को छुट्टै अभिलेख राखे नराखेको:	निर्णयको छुट्टै अभिलेख राखेको
सञ्चालक समितिको दुई लगातार बसेको बैठकको अधिकतम अन्तर (दिनमा) :	३७ दिन
सञ्चालक समितिको बैठक भत्ता निर्धारण सम्बन्धमा बसेको वार्षिक साधारण सभाको मिति:	२०७६/०९/२९
सञ्चालक समितिको प्रति बैठक भत्ता रु.	अध्यक्ष रु. १०,०००/-सञ्चालक रु. ९,०००/-
आ.व.को सञ्चालक समितिको कुल बैठक खर्च रु.	रु. २३,०८,५०० (विभिन्न उपसमिति बैठक भत्ता रु. ४,१५,५०० समेत)

२. सञ्चालकको आचरण सम्बन्धी तथा अन्य विवरण

सञ्चालकको आचरण सम्बन्धमा सम्बन्धित संस्थाको आचार संहिता भए/नभएको:				भएको
एकाघर परिवारको एक भन्दा बढी सञ्चालक भए सो सम्बन्धी विवरण:				नभएको
सञ्चालकको वार्षिक रूपमा सिकाई तथा पूर्णताजगी कार्यक्रम सम्बन्धी विवरण:				
क्र.सं.	विषय	मिति	सहभागी सञ्चालकको सङ्ख्या	तालिम सञ्चालन भएको स्थान
१	Orientation Program to BoD by Functional (Department) Heads	२०७७/१०/२३ र २०७७/१०/२४	७	Park Village Resort, Budhanilkantha, KTM
प्रत्येक सञ्चालकले आफू सञ्चालकको पदमा नियुक्त वा मनोनयन भएको पन्ध्र दिनभित्र देहायका कुराको लिखित जानकारी गराएको/नगराएको र नगराएको भए सोको विवरण :				
●	संस्थासँग निज वा निजको एकाघरको परिवारको कुनै किसिमको करार गरेको वा गर्न लागेको भए सो को विवरण,	नरहेको		
●	निज वा निजको एकाघरको परिवारको कुनै सदस्यले संस्था वा सो संस्थाको मुख्य वा सहायक कम्पनीमा लिएको शेयर वा डिबेन्चरको विवरण,	यस व्यहोराको कुनै जानकारी प्राप्त नभएको		
●	निज अन्य कुनै सङ्गठित संस्थाको आधारभूत शेयरधनी वा सञ्चालक रहेको भए त्यसको विवरण,	यस व्यहोराको कुनै जानकारी प्राप्त नभएको		
●	निजको एकाघरको परिवारको कुनै सदस्य संस्थामा पदाधिकारी वा कर्मचारीको हैसियतमा काम गरिरहेको भए सोको विवरण ।	यस व्यहोराको कुनै जानकारी प्राप्त नभएको		
●	सञ्चालकले उस्तै प्रकृतिको उद्देश्य भएको सूचीकृत संस्थाको सञ्चालक, तलबी पदाधिकारी, कार्यकारी प्रमुख वा कर्मचारी भई कार्य गरेको भए सोको विवरण:	नभएको		
●	सञ्चालकलाई नियमन निकाय तथा अन्य निकायबाट कुनै कारवाही गरिएको भए सोको विवरण:	नगरिएको		

३. संस्थाको जोखिम व्यवस्थापन तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धी विवरण

(क) जोखिम व्यवस्थापनको लागि कुनै समिति गठन भए/नभएको गठन नभएको भए सोको कारण: भएको

(ख) जोखिम व्यवस्थापन समितिसम्बन्धी जानकारी:

(अ) समितिको संरचना (संयोजक तथा सदस्यको नाम तथा पद)

क्र.सं.	नाम	पद
१.	श्री मन महर्जन (सञ्चालक)	संयोजक
२.	श्री ध्रुव कोइराला (सञ्चालक)	सदस्य
३.	श्री सुशील कुमार शर्मा (प्रमुख जोखिम अधिकृत)	सदस्य सचिव
४.	श्री बलदेव थापा (प्रमुख सञ्चालन अधिकृत)	सदस्य

(आ) समितिको बैठक सङ्ख्या: ६

(इ) समितिको कार्य सम्बन्धी छोटो विवरण:

यो समितिले त्रैमासिक रूपमा बैंकको पुँजी पर्याप्तता सम्बन्धी आन्तरिक विश्लेषण, क्षेत्रगत सीमा निर्धारण तथा अनुपालना, दवाव परीक्षण आदिको अनुगमन गर्ने गरेको छ र त्रैमासिक रूपमा सञ्चालक समितिमा प्रतिवेदन पेश गर्ने गरेको छ । यसका साथै, बैंकको जोखिम सम्बन्धमा अन्य जानकारी लिने तथा त्यस सम्बन्धमा सञ्चालक समितिमा राय सुभाष तथा सीफारिस पेश गर्ने आदि जस्ता क्रियाकलापहरू पनि यस समितिले गर्ने गरेको छ ।

(ग) आन्तरिक नियन्त्रण कार्यविधि भए/नभएको:

आन्तरिक नियन्त्रण पद्धतिलाई व्यवस्थित बनाउन संस्थाले विभिन्न कार्यविधि बनाई लागु गरेको छ ।

(घ) आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको लागि कुनै समिति गठन भए/नभएको गठन नभएको भए सोको कारण:

आन्तरिक नियन्त्रण पद्धतिलाई सुदृढ गर्न संस्थामा सञ्चालक तथा व्यवस्थापन स्तरीय विभिन्न समितिको गठन गरिएको छ ।

(ङ) आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली समिति सम्बन्धी विवरण:

(अ) सञ्चालक स्तरीय समितिको संरचना (संयोजक तथा सदस्यको नाम तथा पद)

१ लेखापरीक्षण समिति

क्र.सं.	नाम	पद
१.	श्री ध्रुव कोइराला	संयोजक
२.	श्री नरेश राज आचार्य	सदस्य
३.	श्री रजनी श्रेष्ठ	सदस्य सचिव

● समितिको बैठक सङ्ख्या: १२

● समितिको कार्य सम्बन्धी छोटो विवरण:

यस समितिले आन्तरिक लेखापरीक्षणको कार्य योजना स्वीकृति, आन्तरिक लेखा परीक्षण विभागबाट प्राप्त हुन आएको शाखा तथा विभागको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन, बाह्य लेखा परीक्षकबाट प्राप्त हुन आएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन तथा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त हुन आएको निरीक्षण प्रतिवेदन र सो उपर व्यवस्थापनबाट प्राप्त हुन आएको प्रतिउत्तर सम्बन्धमा विस्तृत छलफल गरी व्यवस्थापनलाई आवश्यक निर्देशन तथा सुझाव दिनुका साथै यस सम्बन्धमा सञ्चालक समितिमा राय सुभाष तथा सीफारिस पेश गर्ने जस्ता काम पनि गर्ने गरेको छ ।

२. कर्मचारी सेवा सुविधा समिति (सञ्चालक स्तरीय)

क्र.सं.	नाम	पद	कैफियत
१.	श्री सन्तोष अधिकारी	संयोजक	
२.	श्री श्रीचन्द्र भट्ट	सदस्य	
३.	श्री विकास ढकाल	सदस्य	
४.	श्री प्रजिता जोशी	सदस्य सचिव	

● समितिको बैठक सङ्ख्या: ५

● समितिको कार्य सम्बन्धी छोटो विवरण:

यो समितिले कर्मचारीको पारिश्रमिक र सेवा सुविधा संरचनाको अध्ययन तथा विश्लेषण गरी पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने कर्मचारीको कार्य क्षेत्र निर्धारण तथा कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन प्रणालीको पुनरावलोकन गर्ने, कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्यविधि आदि तयार गरी सो सम्बन्धमा सञ्चालक समितिमा राय सुभाष तथा सीफारिस पेश गर्ने गरेको छ । साथ यस समितिले वार्षिक रूपमा बैंकको मानव संसाधन योजना पनि तयार गरी सञ्चालक समितिमा पेश गर्ने गरेको छ ।

३. सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी समिति (सञ्चालक स्तरीय)

क्र.सं.	नाम	पद	कैफियत
१.	श्री सुरेन्द्र बहादुर नेपाली	संयोजक	
२.	श्री सुशील कुमार शर्मा	सदस्य	
३.	श्री विजय राम आचार्य	सदस्य सचिव	

- समितिको बैठक सङ्ख्या: ६
- समितिको कार्य सम्बन्धी छोटो विवरण:

यो समितिले भौगोलिक क्षेत्र, व्यवसाय वा पेशा, कार्यक्षेत्र, ग्राहक, सेवा वा उत्पादन, कारोबार तथा वितरण माध्यम समेतका आधारमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आताङ्कबाद क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी जोखिमको पहिचान तथा मूल्याङ्कन गर्ने, ग्राहक/वास्तविक धनी/कारोबारका सम्बन्धमा निरन्तर अनुगमनको पुनरावलोकन गर्ने सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आताङ्कबाद क्रियाकलापको निवारण व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्यविधि आदि तयार गरी सो सम्बन्धमा सञ्चालक समितिमा राय सुझाव तथा सीफारिस पेश गर्ने गरेको छ ।

(आ) व्यवस्थापन स्तरीय समितिको संरचना (संयोजक तथा सदस्यको नाम तथा पद)

१ पदपूर्ति समिति (व्यवस्थापन स्तरीय)

क्र.सं.	नाम	पद
१.	श्री पारस राज कंडेल (नायव प्र.का.अ.)	संयोजक
२.	श्री रामहरि आचार्य (प्रमुख व्यवसाय अधिकृत)	सदस्य
३.	श्री प्रजीता जोशी (प्रमुख मानव संसाधन विभाग)	सदस्य सचिव

- समितिको बैठक सङ्ख्या: ४४
- समितिको कार्य सम्बन्धी छोटो विवरण:

रिक्त पद पहिचान, भर्ना योजना विकास, उम्मेदवारको समीक्षा, अन्तर वार्ता/लिखित परीक्षा सञ्चालन, योग्य कर्मचारी छनौट, कर्मचारी भर्ना तथा कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन सम्बन्धी व्यवस्थापन लगायतको कार्य यस समितिले गर्दै आएको छ ।

२. सम्पत्ति दायित्व व्यवस्थापन समिति (व्यवस्थापन स्तरीय)

क्र.सं.	नाम	पद
१.	श्री श्रीचन्द्र भट्ट (प्रमुख कार्यकारी अधिकृत)	संयोजक
२.	श्री पारस राज कंडेल (नायव प्र.का.अ.)	सदस्य
३.	श्री सुशील कुमार शर्मा (प्रमुख जोखिम अधिकृत)	सदस्य
४.	श्री रामहरि आचार्य (प्रमुख व्यवसाय अधिकृत)	सदस्य
५.	श्री बलदेव थापा (प्रमुख सञ्चालन अधिकृत)	सदस्य
६.	श्री उमा श्रेष्ठ (प्रमुख वित्त अधिकृत)	सदस्य
७.	श्री निशिल ढकाल (प्रमुख ट्रेजरी विभाग)	सदस्य सचिव

- समितिको बैठक सङ्ख्या: १६
- समितिको कार्य सम्बन्धी छोटो विवरण:

सम्पत्ति तथा दायित्वको उचित व्यवस्थापन, तरलता व्यवस्थापन, ब्याजदर मूल्याङ्कन र कर्जा तथा निक्षेप परिवर्तनका अध्ययन तथा आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने गरेको छ । त्यस्तै लगानीको समीक्षा, लगानीसँग सम्बन्धित उचित निर्णय, अन्तराल विश्लेषण तथा तरलता योजनाको समीक्षा समेत यस समितिले गर्दै आएको छ ।

३. खरिद समिति (व्यवस्थापन स्तरीय)

क्र.सं.	नाम	पद
१.	श्री सुशील कुमार शर्मा (नायव महाप्रबन्धक)	संयोजक
२.	श्री विकास ढकाल (प्रमुख लेखा विभाग)	सदस्य
३.	श्री सन्तोष सिंह (प्रमुख सामान्य सेवा विभाग)	सदस्य सचिव

- समितिको बैठक सङ्ख्या: ४३

- **समितिको कार्य सम्बन्धी छोटो विवरण:**

सम्पत्तिको गुणस्तर, मूल्य तथा आर्थिक प्रशासन विनियमावलीमा भएको व्यवस्थाबमोजिम संस्थामा खरिद सम्बन्धी आवश्यक कार्य यस समितिले गर्दै आएको छ ।

४. आर्थिक निर्देशन समिति

क्र.सं.	नाम	पद
१.	श्री श्रीचन्द्र भट्ट (प्रमुख कार्यकारी अधिकृत)	संयोजक
२.	श्री बलदेव थापा (प्रमुख सञ्चालन अधिकृत)	सदस्य
३.	श्री प्रजीता जोशी (प्रमुख मानव संसाधन विभाग)	सदस्य
४.	श्री विकास ढकाल (प्रमुख लेखा विभाग)	सदस्य
५.	श्री सन्तोष सिंह (प्रमुख सामान्य सेवा विभाग)	सदस्य सचिव

- समितिको बैठक सङ्ख्या: ३९

- **समितिको कार्य सम्बन्धी छोटो विवरण:**

यस समितिले सामान्य सेवा विभागले पहिचान गरेको विभिन्न आपूर्तिकर्ता वा सेवा प्रदायकको वस्तु वा सेवाको गुण, लागत प्रभावकारिता, दक्षता, जोखिमस्तर, तथा विश्वसनीयताको मूल्याङ्कन गरी सबैभन्दा उपयुक्त आपूर्तिकर्ता वा सेवा प्रदायकको नाम सीफारिस गर्दछ । वस्तु वा सेवाको प्रभावकारिता, दक्षता र अर्थ व्यवस्था सम्बन्धी मापदण्ड पूरा गरी खरिद भएको सुनिश्चित गर्न यस समिति सक्रिय रहेको छ ।

(च) आर्थिक प्रशासन विनियमावली भए/नभएको : भएको

४. सूचना तथा जानकारी प्रवाह सम्बन्धी विवरण :

(क) संस्थाले सार्वजनिक गरेको सूचना तथा जानकारी प्रवाहको विवरण:

विषय	माध्यम	सार्वजनिक गरेको मिति
वार्षिक साधारण सभाको सूचना	राष्ट्रिय दैनिक पत्रिका	२०७७/०९/२०
विशेष साधारण सभाको सूचना		आ.व. २०७७/०७८ मा विशेष साधारण सभा नभएको
वार्षिक प्रतिवेदन	बैंकको वेबसाइट	२०७७/१०/०३
त्रैमासिक प्रतिवेदन	राष्ट्रिय दैनिक पत्रिका	प्रथम त्रैमास-२०७७/०७/२९, अन्नपूर्ण पोष्ट
		दोस्रो त्रैमास-२०७७/१०/१४, अभियान दैनिक
		तेस्रो त्रैमास-२०७८/०१/०९, कारोवार दैनिक
		चौथो त्रैमास-२०७८/०४/३०, कारोवार दैनिक
धितोपत्रको मूल्यमा प्रभाव पार्ने मूल्य संवेदनशील सूचना	पत्राचार (तुरुन्तै)	१० प्रतिशत बोनस शेयर प्रदान गर्ने बारे सञ्चालक समितिको मिति २०७७/०९/०२ को निर्णय सहित नेपाल स्टक एक्सचेन्जमा १२६७-JBBL-Legal-077/78 को पत्रबाट जानकारी गराइएको

(ख) सूचना सार्वजनिक नगरेको वा अन्य कारणले धितोपत्र बोर्ड तथा अन्य निकायबाट कारवाहीमा परेको भए सो सम्बन्धी जानकारी :

नपरेको

(ग) पछिल्लो वार्षिक तथा विशेष साधारण सभा सम्पन्न भएको मिति : २०७७/१०/१४

५. संस्थागत संरचना र कर्मचारी सम्बन्धी विवरण

(क) कर्मचारीको संरचना, पदपूर्ति, वृत्ति विकास, तालिम, तलब, भत्ता तथा अन्य सुविधा, हाजिर र बिदा, आचार संहिता लगायतका कुरा समेटिएको कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली/व्यवस्था भए/नभएको:

भएको

(ख) साङ्गठनिक संरचना संलग्न गर्ने :

यसैसाथ संलग्न रहेको छ ।

(ग) उच्च व्यवस्थापन तहका कर्मचारीको नाम, शैक्षिक योग्यता तथा अनुभव सम्बन्धी विवरण:

क्र.सं.	नाम	पद	शैक्षिक योग्यता	अनुभव
१	श्री श्रीचन्द्र भट्ट	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	एम.बि.ए., बी.एल.	२५ वर्ष
२	श्री पारस राज कंडेल	नायव प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	सि.ए.	१४ वर्ष
३	श्री सुशील कुमार शर्मा	प्रमुख जोखिम अधिकृत	एम.बि.ए.	३१ वर्ष
४	श्री रामहरि आचार्य	प्रमुख व्यवसाय अधिकृत	एम.पि.ए.	२३ वर्ष
५	श्री बलदेव थापा	प्रमुख सञ्चालन अधिकृत	एम.बि.एस	१६ वर्ष
६	श्री उमा श्रेष्ठ	प्रमुख वित्त अधिकृत	सि.ए., एम.बि.एस	११ वर्ष

(घ) कर्मचारी सम्बन्धी अन्य विवरण :

संरचना अनुसार कर्मचारी पदपूर्ति गर्ने गरे/नगरेको:	गरेको
नयाँ कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा अपनाएको प्रक्रिया:	खुला छनौट, ट्यालेन्ट हन्ट र आन्तरिक बढुवा
व्यवस्थापन स्तरका कर्मचारीको सङ्ख्या:	१६
कुल कर्मचारीको सङ्ख्या:	८१४
कर्मचारीको सक्सेसन प्लान भए/नभएको:	भएको
आ.व. कर्मचारीलाई दिइएको तालिम सङ्ख्या तथा सम्मिलित कर्मचारीको सङ्ख्या:	११९ तालिममा जम्मा ११,२८२ जना सहभागि (एकै व्यक्तिले एक भन्दा बढी पटक तालिम लिएको समेत)
आ.व. को कर्मचारी तालिम खर्च रु:	१९,३७,५१४
कुल खर्चमा कर्मचारी खर्चको प्रतिशत:	१४.६४ %
कुल कर्मचारी खर्चमा कर्मचारी तालिम खर्चको प्रतिशत:	०.३१ %

६. संस्थाको लेखा तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी विवरण

(क) लेखासम्बन्धी विवरण

संस्थाको पछिल्लो आ.व. को वित्तीय विवरण NFRS अनुसार तयार गरे/नगरेको, नगरेको भए सोको कारण:	गरेको
सञ्चालक समितिबाट पछिल्लो वित्तीय विवरण स्वीकृत भएको मिति:	२०७८/०८/०९
त्रैमासिक वित्तीय विवरण प्रकाशन गरेको मिति:	२०७८/०८/३०
अन्तिम लेखापरीक्षण सम्पन्न भएको मिति:	२०७८/०८/०९
साधारण सभाबाट वित्तीय विवरण स्वीकृत भएको मिति:	२०७९/१०/१४
संस्थाको आन्तरिक लेखा परीक्षण सम्बन्धी विवरण:	(अ) आन्तरिक रूपमा
(अ) आन्तरिक रूपमा लेखा परीक्षण गर्ने गरिएको वा वाह्य विज्ञ नियुक्त गर्ने गरिएको	(आ) नगरिएको
(आ) वाह्य विज्ञ नियुक्त गरिएको भए सोको विवरण	(इ) त्रैमासिक
(इ) आन्तरिक लेखापरीक्षण कति अवधिको गर्ने गरिएको	
(त्रैमासिक, चौमासिक वा अर्धवार्षिक)	

(ख) लेखापरीक्षण समितिसम्बन्धी विवरण

	क्र.सं.	नाम	पद	योग्यता
संयोजक तथा सदस्यको नाम, पद तथा योग्यता :	१	श्री ध्रुव कोइराला	संयोजक	एल.एल.एम.
	२	श्री नरेश राज आचार्य	सदस्य	एम.एस.सी./एम.बि.ए.
	३	श्री रजनी श्रेष्ठ	सदस्य सचिव	ए.सि.सि.ए

बैठक बसेको मिति तथा उपस्थित सदस्य सङ्ख्या :	क्र.सं.	मिति	उपस्थित सदस्य सङ्ख्या
	१	०७७, साउन २५ गते आइतबार	३
	२	०७७, कार्तिक २७ गते बिहीबार	३
	३	०७७, मङ्सिर ५ गते शुक्रबार	३
	४	०७७, मङ्सिर २३ गते मंगलबार	३
	५	०७७, मङ्सिर २६ गते शुक्रबार	३
	६	०७७, पुष २ गते बिहीबार	३
	७	०७७, पुष १७ गते शुक्रबार	३
	८	०७७, माघ १२ गते सोमबार	३
	९	०७७, फागुन २१ गते शुक्रबार	३
	१०	०७७, चैत २५ गते बुधबार	३
	११	०७८, बैशाख ८ गते बुधबार	३
	१२	०७८, असार १३ गते आइतबार	३
प्रति बैठक भत्ता रु. :	संयोजक-९,००० सदस्य- ९,०००		
लेखापरीक्षण समितिले आफ्नो काम कारवाहीको प्रतिवेदन सञ्चालक समितिमा पेश गरेको मिति: कार्तिक २०७८			

७. अन्य विवरण

संस्थाले सञ्चालक तथा निजको एकाघरको परिवारको वित्तीय स्वार्थ भएको व्यक्ति, बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण वा सापटी वा अन्य कुनै रूपमा रकम लिए/नलिएको	नलिएको
प्रचलित कानूनबमोजिम कम्पनीको सञ्चालक, शेयरधनी, कर्मचारी, सल्लाहकार, परामर्शदाताको हैसियतमा पाउने सुविधा वा लाभ बाहेक सूचीकृत सङ्गठित संस्थाको वित्तीय स्वार्थ भएको कुनै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी, कर्मचारी, सल्लाहकार वा परामर्शदाताले संस्थाको कुनै सम्पत्ति कुनै किसिमले भोगचलन गरे/नगरेको	नगरेको
नियमनकारी निकायले इजाजतपत्र जारी गर्दा तोकेको शर्तको पालना भए/नभएको	भएको
नियमनकारी निकायले संस्थाको नियमन निरीक्षण वा सुपरीवेक्षण गर्दा संस्थालाई दिइएको निर्देशन पालना भए/नभएको	भएको

संस्था वा सञ्चालक विरुद्ध अदालतमा कुनै मुद्दा चलिरहेको भए सोको विवरण

क्र.सं.	अदालतको नाम	मुद्दा सङ्ख्या
१	सर्वोच्च अदालत	६
२	उच्च अदालत पाटन	१
३	जिल्ला अदालत (उपत्यका भित्र)	२
४	जिल्ला अदालत (उपत्यका बाहिर)	७
५	नेपाल सरकार द्वारा	-

परिपालन अधिकृतको नाम : विजय राम आचार्य

पद : प्रबन्धक

प्रमुख कार्यकारीको मन्तव्य (Chief Executive's Message)

ज्योति विकास बैंक लि. हाल आफ्नो कालखण्डकै सशक्त र सवल स्थितिमा रहेको छ ।

गत आर्थिक वर्षमा केही विशिष्ट क्षेत्रमा केन्द्रित भई तर्जुमा गरिएका वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनले यस बैंकको अधिसंरचना (superstructure) बमोजिम नै सबै सरोकारवालाहरूलाई उचित प्रतिफल (value) प्रदान गर्न सक्षम भएको छ तथा आगामी दिनमा बैंकको निरन्तर प्रगतिको लागि एक कोसेढुङ्गा पनि सावित भएको छ ।

कोरोनाको महामारी तथा विश्वमै देखिएको आर्थिक सुस्तीका कारण सिर्जित सामाजिक एवं आर्थिक प्रभावका बाबजुद आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा अधिल्लो वर्षको तुलनामा बैंकको खुद नाफामा ३५.९१ प्रतिशतले, प्रतिशेयर आमदानीमा २४ प्रतिशतले र शेयरधनी कोष (net-worth) मा १६ प्रतिशतले वृद्धि गरेको छ । यो बैंक दिगो र निरन्तर प्रगतिको (sustainable and consistent) पथमा अघि बढिरहेको छ ।

यस बैंकले सहज पहुँच भएको बृहत् वित्तीय सेवा तथा सूचना प्रवाहमार्फत् समस्त नागरिकको जीवनमा सार्थक एवं शाश्वत समृद्धि ल्याउने मूल उद्देश्यमा केन्द्रित हुँदै यस विकास बैंकले अवलम्बन गरेका मूल्य मान्यतामा आधारित वित्तीय संस्था (value based financial institution) बन्ने परिकल्पना गरेको छ । यस उद्देश्य हासिल गर्न बैंकले आफ्ना सरोकारवालाहरूलाई लिने वित्तीय सेवाको सम्पूर्ण प्रक्रियामा सरलता ल्याउने प्रयास गरिरहेको छ भने ती सेवाको प्रयोग र उपयोगिताको बारेमा उपयुक्त तथा गुणस्तरीय जानकारी सम्प्रेषण गर्ने कुरामा विशेष ध्यान दिएको छ । हामीले हाम्रो व्यवसायलाई सरल बनाउन सूचना प्रविधिको उच्चतम प्रयोगमा जोड दिएका छौं भने धेरैभन्दा धेरै साना तथा मझौला ग्राहकसँग जोडिनका लागि आवश्यक व्यावसायिक गतिविधि सञ्चालन गरिरहेका छौं । यसका साथै नियामक निकायले निर्धारण गरेका परिधि तथा व्यवस्था (regulatory framework) भित्र रही प्रदान गर्न सकिने सम्पूर्ण वित्तीय सेवा प्रदान गर्नेतर्फ अनवरत प्रयास गर्नेमा कटिबद्ध रहेका छौं ।

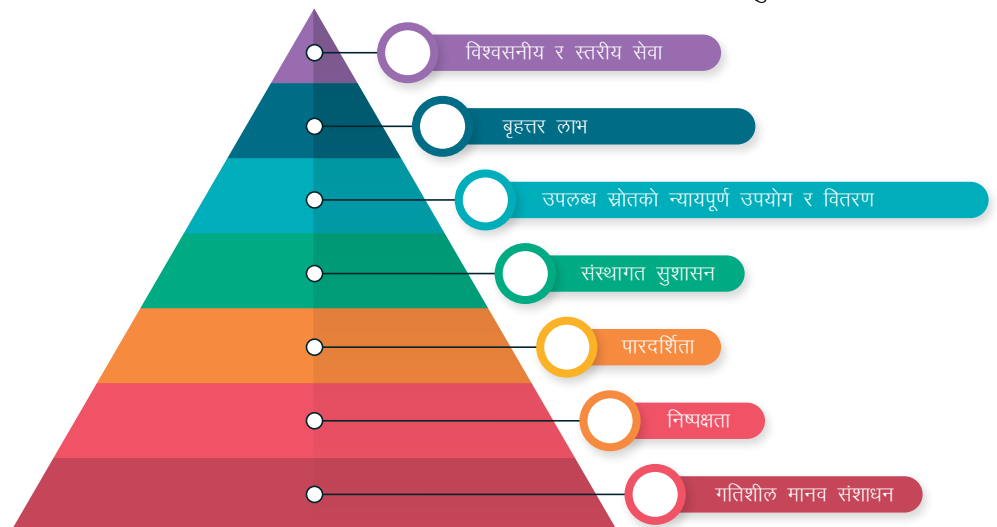
बैंक अर्थतन्त्रका मेरुदण्ड हुन । त्यसैले बैंक भित्र नीति विधि र व्यवस्था बलियोसँग निर्माण भए बैंक चिरस्थायी हुन्छ भन्ने विश्वासका साथ यस बैंकले अंकलाई मात्रै नभई बैंकभित्र नीति, विधि र व्यवस्था निर्माणमा पनि मनग्य ध्यान दिइरहेको कुरा यहाँ उल्लेख गर्न चाहन्छु ।

समीक्षा वर्षमा हामीले पुँजीको आकारलाई सुदृढ पार्नमा उल्लेख्य

प्रगति गरेकोमा म खुसी छु । बैंकले रु. १ अर्ब ५० करोड बराबरको ९ प्रतिशत ब्याजदर भएको १० वर्षे ऋणपत्र “ज्योति विकास बैंक बण्ड २०८७” जारी गरेको छ ।

हाल हाम्रो पुँजीकोष अनुपात १४.६८ (२०७८ आश्विन मसान्तको) प्रतिशतमा कायम छ जुन नियामक मापदण्ड ११ प्रतिशतभन्दा माथि हो ।

समीक्षा वर्षको अन्त्यमा कायम वितरणयोग्य मुनाफा बाट ४.५

हाम्रा आधारभूत मूल्य मान्यता

प्रतिशत नगद लाभांश एवं ११ प्रतिशत बोनस शेयर गरी जम्मा १५.५ प्रतिशत लाभांश वितरण गर्ने प्रस्ताव सञ्चालक समितिबाट यस साधारण सभामा पेस भएको छ ।

वित्तीय व्यवस्थापनको स्थापित आधारभूत मूल्य मान्यतालाई आत्मसात् गर्दै प्रतिकूल अवस्थाबीच जोखिमलाई व्यवस्थापन गरी गुणस्तरीय निर्णय गर्न र तिनीहरूको द्रुत रूपमा कार्यान्वयन गर्न बैंकका समस्त मानव संसाधनको उल्लेख्य भूमिका रह्यो । यसले हाम्रा कर्मचारी चुनौतीपूर्ण समयमा पनि व्यावसायिक रूपमा सक्षम, समर्पित, निर्भिक र शालिन रही आफ्ना जिम्मेवारी निर्वाह गर्न सक्षम हुनुहुन्छ भन्ने प्रष्ट भएको छ ।

हामी हाम्रा ग्राहकलाई विश्वसनीय र स्तरीय वित्तीय सेवा तथा जानकारी प्रदान गर्न जोखिम व्यवस्थापन, सञ्चालन प्रवृत्ति एवं सूचना प्रविधिका उत्कृष्ट अभ्यास अवलम्बन गर्नेछौं । नागरिक र समाजको बृहत्तर लाभ केन्द्रित सोच, संस्थागत सुशासन, पारदर्शिता र गतिशील मानव संसाधनको समिश्रणबाट सिर्जित रणनीतिको कुशल कार्यान्वयन गर्दै उपलब्ध स्रोतको न्यायपूर्ण उपयोग तथा वितरणमा सदैब ध्यान दिने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद ।

श्रीचन्द्र भट्ट

प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

प्रमुख वित्तीय उपलब्धि

(Major Financial Highlights)

असोज २०७८ (प्रथम त्रैमास आर्थिक वर्ष २०७८/७९)

आर्थिक वर्ष २०७७/७८

वासलात आकार
६६,३४९,६९४,९७४

वासलात आकार
५९,८७९,०२५,९०९

निक्षेप
५३,०४४,९०७,४४०

निक्षेप
५३,२३८,८५८,७७२

ऋण तथा अग्रिम
भुक्तानी राशि
४९,५९६,७५२,९३५

ऋण तथा अग्रिम
भुक्तानी राशि
४५,८४७,०३८,५९९

करकट्टी पछि
नाफा
२९७,८५५,६७६

करकट्टी पछि
नाफा
६६३,८६९,५२९

अक्रियाशील सम्पत्ति
(प्रतिशतमा)
०.६८

अक्रियाशील सम्पत्ति
(प्रतिशतमा)
०.८४

शाखा संख्या
१०५

शाखा संख्या
१०५

जिल्ला पहुँच
४४
जिल्ला

जिल्ला पहुँच
४४
जिल्ला

एटीएम संख्या
६२

एटीएम संख्या
६२

प्रति शेयर आमदानी
२२.६६

प्रति शेयर आमदानी
१७.२७

पूँजी पर्याप्तता
प्रतिशत
१४.६८

पूँजी पर्याप्तता
प्रतिशत
१३.०४

बैंकको समीक्षा

(Overview of the Bank)

३.१ बैंकको पृष्ठभूमि (Background of the Bank)

ज्योति विकास बैंक लिमिटेड राष्ट्रिय स्तरको एक नेतृत्ववादी विकास बैंक हो । यसको स्थापना सन् २००८ को मे ८ मा भएको थियो र नेपाल राष्ट्र बैंकबाट “ख” वर्गको अनुमतिपत्र प्राप्त यो बैंक वाणिज्य तथा खुद्रा बैंकिङमा संलग्न छ । यसको मुख्य कार्यालय कमलपोखरी, काठमाडौँमा छ । अन्य व्यापारी, पेसागत तथा सामान्य नागरिकका साथै नेपाल विद्युत प्राधिकरणका कर्मचारी संस्थापक रहेको एक मूल समूहले स्थापना गरेको यस बैंकको ध्यान सम्भावित जलविद्युत परियोजनालाई ऋण सुविधा उपलब्ध गराइ जलविद्युत क्षेत्रको प्रवर्धन गर्न केन्द्रित थियो । जनताको दैनिक जीवनमा दैनिक विद्युत सेवा अवरोध सामना गर्नु परिरहेको पीडादायक समयमा मुलुकको जलविद्युत सम्भावनाको विकास तथा अन्त्यमा नेपालबाट विद्युत सेवा अवरोध हटाउन सहयोग गर्ने दृष्टिकोणबाट समान सोचाइ राख्ने व्यक्तिको एक समूह एक ठाउँमा जम्मा भएका थिए ।

यो बैंक “more than a bank” भन्ने आदर्श नाराबाट सञ्चालित छ । सामान्य नागरिक तथा समग्र मुलुकको आवश्यकतालाई निरन्तर रूपमा मूल्याङ्कन गरी जनताको आवश्यकतालाई केन्द्रमा राखी यस बैंकले आफूलाई समाजको ठूलो भागलाई सेवा दिने एक वित्तीय संस्थाको रूपमा स्थापना गरेको छ । बढ्दो अर्थतन्त्र तथा जनसङ्ख्याको मिश्रणमा परिवर्तनका साथमा बढीभन्दा बढी जनता व्यापारिक तथा वित्तीय क्रियाकालपमा संलग्न भइरहेका छन् र ऋण तथा अन्य बैंकिङ सुविधा व्यापक रूपमा बढिरहेको छ । व्यक्तिगत वित्तीय आवश्यकतादेखि साना तथा मध्यम उद्यमका साथै ठूला संस्थाको वित्तीय आवश्यकतासम्म पुरा गर्न तथा जनताको जीवनमा समृद्धि ल्याउने राष्ट्रिय लक्ष्यमा सहयोग गर्न यो बैंक अग्रपङ्क्तिमा रहेको छ ।

यो बैंक २५ करोड ९० लाख रुपैयाँ चुक्ता पुँजीबाट आरम्भ भएको थियो । चौध वर्षको यसको यात्रामा यो बैंक सन् २०१६ मा फिमरुक विकास बैंक लिमिटेडसँग जोडिएको थियो । यस बैंकले सन् २०१७ मा राप्ती भेरी विकास बैंक लिमिटेड तथा सन् २०१९ मा हाम्रो विकास बैंक लिमिटेडलाई आफूमा समाहित गरेको थियो । हाल यस बैंकको चुक्ता पुँजी तीन अर्ब ८४ करोड रहेको छ । यसको वासलातको आकार ५९ अर्ब ८८ करोड रहेको छ भने यसका १०५ शाखा र ६२ वटा एटीएम मुलुकभरका विभिन्न भूभागका चार लाखभन्दा बढी सन्तुष्ट ग्राहकलाई सेवा दिन छरिएका छन् ।

मुल उद्देश्य

Purpose

सहज पहुँच भएको बृहत्
वित्तीय सेवा तथा सूचना
प्रवाहमार्फत समस्त नागरिकको
जीवनमा सार्थक एवम् शाश्वत
समृद्धि ।

आधारभूत मूल्य मान्यता

Core Values

१. विश्वसनीय र स्तरीय सेवा:

सेवाग्राहीलाई केन्द्रमा राखी सम्पूर्ण जानकारीसहित छिटो छरितो, प्रविधियुक्त, विश्वसनीय र मुस्कान सहितको सेवा प्रदान,

२. वृहत्तर लाभ:

नागरिक र समाजको वृहत्तर लाभ केन्द्रित सोच, विचार, सिद्धान्त, नीति, विधि र व्यवस्थाबाट सिंचित व्यावसायिक व्यवहार,

३. उपलब्ध स्रोतको न्यायपूर्ण उपयोग र वितरण:

समग्र आर्थिक समुन्नतिमा टेवा पुग्ने गरी स्रोतको उपयोग, शून्य केन्द्रित खराब सम्पत्ति, जहाँको स्रोत त्यहीँको दिगो विकास केन्द्रित व्यावसायिक व्यवहार, लाभको न्यायोचित वितरण, उत्पादनशील क्षेत्रमा स्रोतको परिचालन, स्थानीय नागरिकका आवश्यकता केन्द्रित वित्तीय सेवाको विकास नीति र कार्यान्वयन,

४. संस्थागत सुशासन:

नीति, विधि र व्यवस्थाको लयवद्ध प्रवाहसहितको निरन्तर पालना,

५. पारदर्शिता:

सबै तह-सोच निर्माण/परिमार्जन, नीति निर्माण, निर्णय प्रक्रिया,

सञ्चालन पद्धति र सञ्चालन व्यवहारमा गरिने क्रियाकलापमा स्पष्टता, परिशुद्धता, सम्बन्धित सबैको क्रियाशील एवं सार्थक सहभागिता र परिपक्व सूचना प्रवाह,

६. निष्पक्षता:

सबै नागरिकप्रति समान आदर र व्यवहार, कर्मचारी नियुक्ति लगायत संस्थाबाट प्रवाहित हुने सम्पूर्ण गतिविधिमा सम-आदर र निष्पक्षताको नियमित सुनिश्चितता,

७. गतिशील मानव संसाधन:

व्यावसायिक रूपमा सक्षम, समर्पित, सत्यनिष्ठ, प्रशन्न, अध्ययनशील, आत्मविश्वासी, निर्भीक र शालिन मानव संसाधनको परिचालन ।

दूर दृष्टि Vision

जोखिम व्यवस्थापन तथा सञ्चालन पद्धतिमा स्थापित उत्कृष्ट मापदण्डको अवलम्बन गर्दै नागरिक र समाजको वृहत्तर हित केन्द्रित, आधुनिक, सुशुचित एवं सरल वित्तीय सेवा प्रदान गर्ने संस्थाको रूपमा स्थापित हुने ।

राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा विद्यमान आर्थिक एवं सामाजिक आयाम तथा बैकिङ क्षेत्रसँग सम्बन्धित सूचनाको अन्वेषण र विश्लेषणबाट व्यावसायिक निर्णय गर्ने व्यवस्था निर्माण गर्दै आधुनिक सूचना प्रविधिको उच्चतम परिचालनमार्फत् छरिएर रहेका आर्थिक स्रोत तथा साधनलाई उत्पादनशील क्षेत्रतर्फ एकत्रित, क्रियाशील र गतिशील बनाउन विश्वसनीय वित्तीय मध्यस्तकर्ताको रूपमा काम गर्दै सेवाग्राही, शेयरधनी, कर्मचारी, समुदाय तथा सरकार लगायतका सरोकारवालाहरूलाई यथोचित प्रतिफल प्रदान गर्ने ।

(यथोचित प्रतिफल: सेवाग्राही-आवश्यकता परिपुर्ति, क्षमता संवर्द्धन एवं विस्तार र सम्भाव्यताको दिगो दोहन उन्मुख वित्तीय सेवा तथा सूचना प्रवाहमार्फत उनीहरूको जीवनमा सार्थक परिवर्तन, शेयरधनी-प्रत्येक वर्ष यथोचित लाभांश, समुदाय/आम नागरिक -हाम्रो विकास प्रवर्द्धन कोषमा नियमित वृद्धि गर्दै अधिकभन्दा अधिक नागरिकको उन्नति हुने परियोजनाको पहिचान र कार्यान्वयनमा सहजीकरण, नियमनकारी निकाय- नियमित रूपमा परिष्कृत संस्थागत शासन, विधिको परिशुद्ध अनुपालन तथा अभिनव नीति निर्माणमा योगदान, सरकार-नियमित रूपमा उक्लिंदो कर)

ध्येय Mission

मूल क्षमता

(Core Competencies)

१. युवा तथा गतिशील मानवस्रोत (Young and Dynamic Human Resources)

बैंकले भविष्य केन्द्रित समूह विकास गर्ने कुरामा ध्यान केन्द्रित गरेको छ । बैंकले निकै पारदर्शी तथा निष्पक्ष भर्ना अभ्यास अवलम्बन गरेको छ र क्षमतावान युवा समूहलाई आकर्षित गर्न तथा कायम राख्न सकेको छ । उच्च रूपमा परिवर्तनशील (Volatile), अनिश्चित (Uncertain), जटिल (Complex) तथा असुरक्षित (Vulnerable) (VUCA) व्यापारिक वातावरणमा बैंकिङ व्यवसायका चुनौती सामना गर्न तयार गतिशील कार्यसमूह विकास गर्नुको महत्व बैंकले बुझेको छ । बैंकले सिकाइ तथा विकासका पहललाई मानव संसाधनको विकासको केन्द्रमा राखेको छ ।

२. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Management Information System)

तथ्यमा आधारित निर्णय प्रणालीको विकासमा ध्यान दिने कुरा बैंकको ध्येय (mission statement) ले निर्देशित गरेको छ । यस लक्ष्यको भावनासँग मिल्ने गरी बैंकले राम्रो व्यवस्थापन सूचना प्रणाली विकास गरेको छ । बजेट निर्माण तथा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली विकासका लागि एक समर्पित एकाइ गठन भएको छ र व्यवस्थापनलाई विभिन्न तहमा विवेकपूर्ण व्यावसायिक निर्णय गर्न सम्बन्धित सबै सूचना उपलब्ध गराइएको छ ।

३. सेवाग्राहीसँग सम्बन्ध (Customer Relationship)

सेवाग्राहीसँग राम्रो सम्बन्ध कायम गर्ने तथा उनीहरूलाई राम्रो सन्तुष्टि दिने कुरालाई बैंकले निकै जोड दिएको छ । सेवाग्राही सम्बन्ध व्यवस्थापनमा ध्यान केन्द्रित गर्न बैंकले मुख्य कार्यालयमा छुट्टै एक एकाइ स्थापना गरेको छ । सेवाग्राहीलाई सबै कोणबाट सम्भव भएसम्म राम्रो अनुभव दिन बैंकको संस्कृति विकास गरिएको छ । मुख्य कार्यालयमा स्थापना गरिएको सेवाग्राही सम्बन्ध व्यवस्थापन एकाइले सेवाग्राहीका गुनासो तथा पृष्ठपोषण लिने, यस्तो गुनासो तथा पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गर्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने तथा बैंकसँग सेवाग्राहीको अनुभव विस्तार गर्ने कुरामा सम्बन्ध स्थापना गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ ।

४. व्यावसायिक सुझबुझ (Business Acumen)

बैंकले सँधै नागरिकको वित्तीय सेवाको आवश्यकतालाई बुझेर व्यावसायिक अवसर पहिचान गर्न प्रयास गरेको छ र बजारमा नयाँ सेवा ल्याउने कुरामा बैंक सँधै अग्रपङ्तिमा रहेको छ । कोविड-१९ को सङ्क्रमणपछि समाजमा बन्दबाट सबैभन्दा प्रभावित मध्यम तथा साना उद्यम तथा नियमित आय आर्जन गर्ने जनतालाई वित्तीय सहयोग प्रदान गर्न ध्यान केन्द्रित गरेको छ । बैंकले सानास्तरका व्यवसायलाई अनुदानयुक्त ऋण र पेसागत व्यक्तिलाई पेसागत ऋणको रूपमा सुरक्षणविहीन ऋण उपलब्ध गराउने कुरामा ध्यान केन्द्रित गरेको छ । सबैभन्दा कठिन समयमा वित्तीय सहयोग प्रदान गर्ने कुरामा नेतृत्व लिएकोमा बैंकले निकै सकारात्मक प्रतिक्रिया प्राप्त गरेको छ ।

निकै सजिलो तथा जटिलताविहीन “परिवर्तनकारी कर्जा” अगाडि ल्याएर बैंकले मध्यम तथा साना उद्यमको रूपमा नेपाली अर्थतन्त्रको सबैभन्दा महत्वपूर्ण भागलाई सेवा दिने पहल पनि गरेको छ । आर्थिक तथ्याङ्कको अध्ययन गरी बैंकले मध्यम तथा साना उद्यमलाई वित्तीय पहुँच प्राप्त गर्न हुने कठिनाइ प्रमुख दुई कारण भएको अनुभव गरेको छ । पहिलो बैंकले धितोसम्म सडकको पहुँचलाई आवश्यक सर्तको रूपमा राखेका छन् भने दोस्रो कागजात तथा जटिल आवश्यकताका विषयमा व्यवसायीमा ज्ञानको अभाव रहेको छ । यो सेवामा सडकको पहुँच नभएका जग्गालाई ५० लाख सम्म ऋण दिने व्यवस्था गरिएको छ भने कागजातको आवश्यकता पनि न्यून गरिएको छ । माथिका पहल बैंक व्यवस्थापनको व्यावसायिक सुझबुझका प्रमाण हुन् ।

भविष्यका योजना, सम्भावना तथा रणनीति (Future Plans, Prospects and Strategy)

नेपालमा गत दशकमा बैकिङ क्षेत्रमा असाधारण परिवर्तन आएको छ । पहिला बैंक तथा वित्तीय संस्थाका सीमित शाखा टूला शहर तथा नगरमा केन्द्रित थिए र मुलुकका प्रायः जनताका लागि आधार भूत बैकिङ सेवामा पहुँच पनि थिएन । एक दशकअगाडि बैंक तथा वित्तीय संस्था ग्राहक छनौट गर्थे र टिप्थे । पछि शाखामार्फत बैकिङ सेवाको विस्तार हुन थाल्यो । एकातर्फ डिजिटल प्रविधिमार्फत जनता तथा भूगोलका सबै भागमा वित्तीय सेवा पुऱ्याइयो भने अर्कोतर्फ बैंक तथा वित्तीय संस्थाका प्रतिस्पर्धाका परिदृश्य पनि पूर्णरूपमा परिवर्तन भए । अहिले बैंक तथा वित्तीय संस्था पनि सम्भव भएसम्मका सबै सेवाका प्रकारबाट सेवाग्राहीलाई आकर्षित गर्न प्रतिस्पर्धा गरिरहेका छन् । परिवर्तन भइरहेको परिदृश्यमा बैंकले सेवाग्राहीलाई आकर्षित गर्न तथा कायम राख्न बलियो सेवायुक्त प्रस्ताव राख्नुपर्छ । यसलाई बुझी बजारमा आफूलाई राम्रो स्थानमा राख्न यस विकास बैंकले विभिन्न मूल्य श्रृंखला (value chain) मा काम गरिरहेको छ । ध्यान केन्द्रित गरिएका प्रमुख चार क्षेत्र निम्न छन् :

१. सेवाग्राहीका अनुभव (Customer Experience)

भौतिक बस्तुका उत्पादन बिक्रीस्थलबाहिर हुन्छ र उत्पादनको प्रकृतिमा मूल्यका आधार जोडिएको हुन्छ । बैकिङजस्तो सेवा उद्योगमा मूल्य आधार सेवाग्राहीले अनुभवबाट प्राप्त गर्छन् । बैकिङ उद्योगमा सेवाका समान प्रकृतिका कारण पनि सेवाग्राहीका अनुभवका मूल्यलाई बढी जोड दिइन्छ । बैंकले यो कुरा बुझेको छ र सेवाग्राहीका अनुभव बढी आनन्ददायी बनाउन बचनबद्ध छ ।

२. डिजिटल प्रविधि (Digital Technology)

परम्परागत रूपमा प्रविधिलाई प्रभावकारिता विस्तार गर्न सहयोग गर्ने वस्तुको रूपमा बुझिन्थ्यो । यो अहिले व्यावसायिक विधिको केन्द्र बनेको छ । सञ्चालन तथा प्रक्रियाको डिजिटल रूपान्तरणका साथै वित्तीय प्रविधिले व्यावसायिक विधिका अनेकौं पक्षलाई भङ्ग पारेको छ । सेवाग्राहीका पक्षदेखि मूल्यका आधारसम्म र सेवाग्राहीलाई मूल्यका आधार हस्तान्तरण गर्ने विधिसम्म प्रविधिले बैकिङका बहुआयाममा परिवर्तन गरेको छ । यसैले बैंकले दीर्घकालीन डिजिटल परिवर्तन परियोजनाको एक भागको रूपमा डिजिटल रणनीति विकास गर्ने पहल गरेको छ ।

३. जोखिम व्यवस्थापन तथा अनुपालना (Risk Management & Compliance)

जोखिम व्यवस्थापन तथा अनुपालना बैकिङ सञ्चालनका सबैभन्दा प्रमुख चुनौतीमध्ये एक बनेको छ । बैकिङ क्षेत्र आर्थिक मूल्यवृद्धि (economic value addition) को केन्द्रमा रहेको हुन्छ । यस सन्दर्भमा बैंकले सबै भूभाग तथा क्षेत्रका बढीभन्दा बढी जनतालाई वित्तीय पहुँच दिनु आवश्यक छ । व्यापक क्षेत्रमा सेवा दिनुपर्ने आवश्यकता तथा यस्तो सेवा प्रदान गर्दा बढ्दो प्राविधिक प्रयोगका कारण बैकिङमा अनेकौं स्रोतबाट जोखिम बढ्ने सम्भावना हुन्छ । दिगोपनाका लागि विश्वव्यापी चिन्ताले वातावरणीय, सामाजिक तथा संस्थागत सुशासन (Environmental, Social and Governance-ESG), सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादमा वित्तीय लगानी (ML/FT) निराकरण तथा पुँजीकोष सम्बन्धी व्यवस्था (Capital Accords) को सेरोफेरोमा विश्वव्यापी अनुपालना संरचना विकास भइरहेको छ । यी सबैले कडा नियामक वातावरण ल्याएका छन् । यस परिस्थितिमा बैंक तथा वित्तीय संस्था स्तरीय जोखिम व्यवस्थापन तथा अनुपालनाका अभ्यास अवलम्बन गरी दिगो संगठन निर्माण गर्न तयार रहनु आवश्यक छ । बैंकले यसलाई मनन गरेरै जोखिम व्यवस्थापन, अनुपालना तथा सञ्चालन पद्धतिमा उत्कृष्ट अभ्यास अवलम्बन गर्ने मार्गचित्र बनाएको छ ।

बैंकको जोखिम व्यवस्थापन तथा अनुपालनाका पहलका बारेमा विस्तृत प्रतिवेदन यस वार्षिक प्रतिवेदनको वार्षिक जोखिम प्रतिवेदनमा दिइएको छ ।

४. जनशक्ति (People)

प्रायः गरी प्रविधि तथा डिजिटल उत्पादनका कारण सामान्यतया समग्र बैकिङ क्रियाकलाप यान्त्रिक देखिन सक्छ । तर केन्द्रमा हेर्दा बैंकका सेवाका गुणस्तर, बैंकका सेवाको उचितपना तथा त्यसले समाजलाई दिने योगदान मानवीय संसाधनको गुणस्तरले निर्धारण गर्छ । यसका साथै बैंकले व्यापक प्रकारका उच्च रूपमा पहुँचयोग्य वित्तीय सेवा तथा त्यससँग सम्बन्धित वित्तीय सूचनाका वितरणको व्यवस्था गरी जनताको जीवनमा अर्थपूर्ण तथा शाश्वत समृद्धिका संस्थागत उद्देश्य तय गरेको छ । यस उद्देश्य प्राप्त गर्ने आधारभूत मूल्य लिएका बैंकका मानवीय संसाधनले नै यस उद्देश्यलाई अगाडि बढाउँछन् ।

बैंकले दीर्घकालीन मानव संसाधन विकासका लागि स्पष्ट दिशा लिएको छ । बैंकमा सिकाइ तथा विकाससँगै मानव संसाधन सञ्चालनको केन्द्रमा उद्देश्यात्मक कार्यसम्पादन मापन राखी भर्नाका अभ्यासलाई निष्पक्ष बनाउने कुरामा बैंकले सधैं ध्यान केन्द्रित गरेको छ । यसका साथमा माथि भनिए भन्ने सेवाग्राहीको सेवा, प्रविधि तथा जोखिम व्यवस्थापन/अनुपालनामा ध्यान केन्द्रित गर्दै सबै कर्मचारीलाई ती कुरा प्राप्त गर्न अभिमुख गरिएको छ ।

व्यावसायिक नमुना (Business Model)

१. हाम्रा सेवाग्राही को हुन? (Who are our customers?)

बैंकको सेवाग्राही समूहको कुनै विशेष लक्षित भाग छैन । बैंकको उद्देश्यसँग मेल खाँदै यसले सबै नागरिकलाई सरल बैंकिङ सेवामा पहुँच दिने कुरामा ध्यान केन्द्रित गरेको छ । सेवाग्राहीका विशेष भागको आवश्यकता बुझी बैंकिङ सेवा प्रदान गर्न बैंकले निरन्तर रूपमा प्रयास गरेको छ ।

२. आय कसरी सिर्जना हुन्छ? (How is the revenue created?)

खुद ब्याज आयबाट बैंकको प्रमुख आय हुन्छ । प्रमुख रूपमा कर्जा सापट बाट प्राप्त ब्याज आम्दानीमा ब्याज खर्च घटाए पश्चात आउने रकमनै खुद ब्याज आय हो - ब्याज खर्चको प्रमुख भाग निक्षेपमा दिईने ब्याज खर्च हो । नयाँ ऋण दिँदा तथा ऋण नवीकरण गर्दा ऋणी सेवाग्राहीसँग लिइने प्रशोधन शुल्कको रूपमा आयका अन्य ठोस भाग आउँछ । पुँजीगत नाफाको रूपमा लगानीबाट आउने आयका साथै विदेशी मुद्रा विनिमयबाट प्राप्त हुने नाफा सहित कोष सञ्चालनबाट आउने आय अन्य आयका स्रोत हुन् । विप्रेषणमा प्राप्त हुने कमिसनको आय, डिजिटल बैंकिङमा लाग्ने शुल्कको रूपमा आय तथा सेवाग्राहीलाई अन्य बैंकिङ कारोबारको सेवा प्रदान गर्दा आउने आयले कुल आयमा थोरै भाग ओगट्छ ।

३. हाम्रा सेवाका मूल्य प्रतिज्ञा के हो? (What is our value proposition?)

बैंकको सेवाका मूल्य प्रतिज्ञा (value proposition) बैंकको मूल उद्देश्य (purpose), दूर दृष्टि (vision), ध्येय (mission) तथा आधारभुत मूल्य मान्यताको (core values) रूपमा बैंकले तय गरेको दीर्घकालिन उद्देश्यबाट आएका छन् । तुलनात्मक रूपमा एकै प्रकारका सेवा तथा उच्चस्तरको नियमक वातावरणका कारण भिन्न प्रकृतिको सेवाका भिन्न मूल्य मर्म सिर्जना गर्नु निकै कठिन हुन्छ । यसो भए पनि सबै सेवा तुलनात्मक रूपमा सजिलै प्रदान गर्ने अवस्था सिर्जना गर्न बैंक सफल भएको छ साथै सम्बन्धित सूचनाका लागि पूर्ण पारदर्शीपनाका साथ यी सेवा प्रदान गरिएका छन् । ऋणका पक्षमा बैंकले पारदर्शी तथा जोखिममा आधारित ब्याज निर्धारण विधि अवलम्बन गरेको छ । साथै यस बैंकले नयाँ प्रविधिका सबै समाधान चाँडो

अवलम्बन गरी सेवाग्राहीलाई अवरोधविहीन सेवा प्रदान गर्दै आएको छ । बैंकले कर्मचारीलाई सेवाग्राहीका वित्तीय सल्लाहकारको रूपमा सेवा प्रदान गर्न अभिमूखीकरण तालिम सञ्चालन गर्दछ । व्यवसायका वित्तीय साक्षरताका साथै विभिन्न क्षेत्रमा कर्मचारीले सल्लाह प्रदान गर्दा सेवाग्राहीका पक्षमा मूल्य सिर्जना हुन्छ ।

४. सेवाग्राहीका लागि हामी कसरी मूल्य सिर्जना गर्छौं? (How do we create value for those customers?)

बैंकिङ व्यवसायको सेवा प्रकृतिअनुसार माथि उल्लेख गरिएअनुसार प्रमुख मूल्य प्रतिज्ञा सेवाग्राहीले मानवीय तथा प्राविधिक दुबै स्वस्वमा गर्ने अन्तरक्रियासँग सम्बन्धित हुन्छ । बैंकको मानव संसाधन सेवाग्राहीलाई मानवीय स्वस्वमा सम्भव भएसम्म सबैभन्दा राम्रो अनुभव प्रदान गर्न तयार गरिएको छ । साथै बैंकले डिजिटल प्रविधिलाई अवरोधविहीन बनाउँदै विस्तार गर्ने कुरामा पनि ध्यान केन्द्रित गरेको छ । यसका अतिरिक्त बैंक मुलुकभर शाखा सञ्जाल तथा एटीएमको रूपमा भौतिक उपस्थिति विस्तार गर्न सफल भएको छ जसले गर्दा बैंकले सेवाग्राहीलाई मुलुकभर राम्रो पहुँच प्रदान गरेको छ ।

विभिन्न सङ्घसंस्थासँग बैंकको संलग्नता Involvement of the bank in various associations

बैंकले व्यापारिक घराना तथा पेसा व्यवसायीका छाता सङ्घनका रूपमा रहेका विभिन्न सङ्घ तथा महासङ्घसँग समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर गरेको छ । बैंकले उपलब्ध गराएको वित्तीय सेवाको सरल पहुँचसँग सम्बन्धित सबै विषयका सम्बन्धमा साभेदारी तथा गठबन्धनका वातावरण अभिप्रेरित गर्ने उद्देश्यले मिलेर काम गर्न यी महासङ्घ तथा सङ्घसँग बैंकको सम्बन्ध स्थापना गरेको हो । ती महासङ्घ तथा सङ्घसंस्था निम्न रहेका छन् :

१. नेपाल सुनचाँदी रत्न तथा आभुषण महासङ्घ
२. रेस्टुराँ एण्ड बार एसोसिएसन अफ नेपाल
३. फेडरेसन अफ कम्प्युटर एसोसिएसन अफ नेपाल
४. नेपाल एसोसिएसन अफ टुर एण्ड ट्रामल एजेन्ट्स
५. फेडरेसन अफ विमन इन्टरप्रेनर्स एसोसिएसन अफ नेपाल
६. फेडरेसन अफ नेपाल फर्निचर एण्ड फर्निचिङ इन्टरप्रेनर्स एसोसिएसन
७. सीप्रदी ट्रेडिङ प्राइभेट लिमिटेड

बैंकका प्रमुख कोसेदुङ्गा

(Key Milestones of the Bank)

२०६५/६६

रु. २५ करोड ९० लाखको प्रारम्भिक चुक्ता पूँजीबाट २०६५ सालमा स्थापना

आ.व. २०६५/६६ को प्रारम्भिक वर्षमा ७ शाखा स्थापना

२०६६/६७

आ.व. २०६६/६७ मा कुल रु. एक अर्बभन्दा निक्षेप तथा ऋणको अवस्था सिर्जना

२०७३/७४

२०७३ साउन २७ मा फिमरुक विकास बैंक लिमिटेड, प्युठानसँग मिलान

२०७३ माघ १ देखि आस्बा सञ्चालन गर्न नेपाल धितोपत्र बोर्डबाट अनुमति

२०७४ असार १४ मा बैंकबाट विद्यमान शेयरहोल्डरलाई १:१ को अनुपातमा १,१०,४३,१७१ अग्राधिकार शेयर जारी

२०७४/७५

२०७४ कात्तिक ७ गते बैंक र राप्ती भेरी विकास बैंक लिमिटेड, नेपालगञ्जसँग मिलान

२०७५/७६

२०७५ चैत १५ मा बैंक हाम्रो विकास बैंक लिमिटेड, नुवाकोटसँग मिलान

आ.व. २०७४/७५ मा बैंकका ६० शाखा रहेकोमा आ.व. २०७५/७६ मा ९८ शाखामा सञ्जाल विस्तार (३० शाखा स्थापना)

२०७८/७९

सन् २०७८ साउन ८ गते "९% ज्योति विकास बैंक बण्ड २०८७" को नामबाट ऋणपत्र जारी

डिजिटल बैंकिङ सेवाको समीक्षा

(Overview of Digital Banking Products)

कन्याक्टलेस डेबिट कार्ड (Contactless Debit Cards)

विद्यमान डेबिट कार्डमा प्वाइन्ट अफ सेल्स मेसिनमा नछोइकनै साना आकारका कारोबार गर्न सघाउने प्रविधि कन्ट्याक्टलेस भुक्तानी हो । २०७८ को साउन देखि बैंकले यो प्रविधि अवलम्बन गरेको छ र सबै नयाँ डेबिट कार्ड यसै विशेषताका साथ जारी हुन्छन् ।

क्रेडिट कार्ड तथा प्रिपेड डलर कार्ड (Credit Card and Prepaid Dollar Card)

नेपाल राष्ट्र बैंकले हालै विकास बैंकलाई क्रेडिट कार्ड र प्रिपेड डलर कार्ड जारी गर्न अनुमति दिएको छ । हेर्दासा सानो सेवा भए पनि यिनीहरूले विकास बैंकलाई पूर्ण रिटेल बैंकिङ सेवा दिन सक्ने अवस्थामा पुर्‍याउन अवसर प्रदान गरेको छ । बैंकले सेवाग्राहीलाई क्रेडिट कार्ड तथा प्रिपेड डलर कार्ड उपलब्ध गराउन छिटै पहल लिएको छ । प्रिपेड डलर कार्ड जारी भइसकेको छ भने बैंक सेवाग्राहीलाई क्रेडिट कार्ड जारी गर्ने तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

क्युआरमा आधारित काउन्टर (QR based Counter)

नगद भुक्तानी काउन्टरमा भुक्तानीलाई सजिलो बनाउन बैंकले सबै शाखामा क्युआर (क्विक रेस्पन्स) काउन्टरको व्यवस्था गरेको छ । यो नयाँ सेवाको व्यवस्थापछि ज्योति विकास बैंकका सेवाग्राहीले नगद निकाल्न चेकबुक वा एटीएम कार्ड बोक्नु नपर्ने भएको छ । उनीहरूले आफ्नो ज्योति स्मार्ट एपमा लग अन गरी सबै भुक्तानी काउन्टरमा रहेको क्युआर स्क्यान गरी नगद भिक्न सक्छन् ।

मोबाइल बैंकिङ / इन्टरनेट बैंकिङको ओम्नी च्यानलमा सुधार (Omni channel upgradation of mobile banking/internet banking)

सेवाग्राहीलाई सबै टचप्वाइन्टमा राम्रो अनुभव दिन प्राविधिक सुविधा उपयोग गर्ने बैंकको रणनीतिअनुसार बैंकले आफ्ना सबै डिजिटल बैंकिङ सेवामा ओम्नी च्यानल प्लेटफर्म उपयोग गरेको छ । ओम्नी च्यानलले सेवाग्राहीलाई एकै प्रकारको इन्टरफेसमार्फत सबै प्लेटफर्म (मोबाइल, डेस्कटप) मा डिजिटल बैंकिङ सेवामा पहुँच दिन्छ । सुधारिएको प्लेटफर्ममा मोबाइल बैंकिङको विद्यमान विशेषताका साथमा निम्न थप विशेष रहेका छन् :

- डिजिटल डिपोजिट भौचर (Digital Deposit Vouchers)
- ई-क्यास पाउने तथा पठाउने (Send/Receive eCash)
- बैंकमा भेट्नका लागि समयतालिका निर्धारण (Schedule appointment with branch)
- व्यापार प्रवर्धन तथा क्रस सेलिङ्ग (लिङ जेनेरेसन)
- स्वयं खाता जोड्ने विशेषता (Self-account-linking feature)
- इमान्दारी र पुरस्कार योजना (Loyalty and reward)
- खर्च निगरानी गर्ने विशेषता (Expense tracking)

ग्रीन पिन (Green PIN)

डेबिट कार्डमा ग्रीन पिन कागजविहीन तथा तत्कालै पिन सिर्जना गर्नसक्ने विशेषता हो । यहाँ कार्ड होल्डरले उनीहरूको मोबाइल नम्बरमा एसएमएस (सर्ट म्यासेज सर्भिस) मार्फत ओटीपी (वन टाइम पासवर्ड) पाउँछन् र उनीहरूले नेप्स (नेपाल इलेक्ट्रोनिक पेमेन्ट सिस्टम) का सदस्य बैंकका कुनै एटीएम (अटोमेटेड टेलर मेसिन) मार्फत डेबिट कार्ड पिन मिलान गर्न सक्छन् । उनीहरूले कागजमा छापिएको पिन चिठी प्राप्त गर्न कुनै पनि शाखामा जानु पर्दैन । यसले डेबिट कार्डका कारोबार बढी सुरक्षित, सजिलो वातावरणमैत्री बनाएको छ ।

हाम्रो कार्ड प्रणालीमा ग्रीन पिन उपयोग भइसकेको छ ।

एटीएम कार्डमा ई-कमर्स एक्टिभेसन (e-Commerce Activation in ATM Cards)

बैंकले यसका डेबिट कार्डलाई इकमर्स गर्नसक्ने बनाएको छ । यी कार्डका सहयोगले सेवाग्राहीले पेमेन्ट गेटेवेको रूपमा भीसा स्वीकार गर्ने पोर्टल वा प्लेटफर्ममार्फत इकमर्सका लागि भुक्तानी गर्न सक्छन् । यसले सेवाग्राहीलाई अन्य कुराका अतिरिक्त विमान सेवा, रेलवे, बसका टिकट, चलचित्र टिकट, मोबाइल टपअप तथा अन्य सेवाका बिल अनलाइनमा भुक्तानी गर्न सहयोग गरेको छ ।

फिनटेक आवद्धीकरण (FinTech Integration)

बढीभन्दा बढी डिजिटल भुक्तानी प्रणालीका संस्थासँग साभेदारी गर्ने प्रक्रियामा गत वर्ष बैंकले आफ्नो साभेदारी निम्न फिनटेक संस्थाको सेवासँग आवद्धीकरण गरी विस्तार गरेको छ ।

- सयारो पे (खल्ली) लाई हाम्रो प्लेटफर्म र उनीहरूको पेमेन्ट प्लेटफर्मसँग आवद्धीकरण गरिएको छ ।
- विभिन्न भुक्तानीमा हाम्रो मोबाइल/इन्टरनेट बैंकिङलाई कार्यान्वयन गर्न (एनपीएस) नेपाल पेमेन्ट सिस्टमसँग एकीकरण गरिएको छ ।

स्विफ्ट (SWIFT)

बैंकले स्विफ्टमा आधारित भुक्तानी प्रक्रिया आरम्भ गरेको छ । यहाँ संस्थाले आफ्ना भएका खाताका आधारमा भुक्तानीका आदेश पठाउने तथा मिलान गर्ने काम गर्छन् । यस भुक्तानी प्रणालीमा हरेक वित्तीय संस्थाले आफ्नो बैंकिङ सम्बन्ध स्थापना गरेर बैंकिङ कारोबार आदानप्रदान गर्छन् । बैंकले हाल JYOBPNKA को नाममा आफ्नो स्विफ्ट कोड प्राप्त गरेको छ ।

मूल्य सिर्जना (Value Creation)

सरोकारवाला तथा उनीहरूका अपेक्षा (Stakeholders and their Expectation)

सरोकारवाला भन्नाले कुनै पनि पक्ष हो जसको कुनै कम्पनीसँग अभिरुचि हुन्छ र ऊ व्यवसायमार्फत/लाई प्रभावित हुन/पार्न सक्छ । उनीहरूलाई प्राथमिक वा सहायक सरोकारवाला (Primary or secondary) मा वर्गीकरण गर्न सकिन्छ । प्राथमिक सरोकारवाला भन्नाले कर्मचारी, सेवाग्राही, आपूर्तिकर्ता, लगानीकर्ता आदि जस्ता ती व्यक्ति वा संस्था हुन् जो कुनै संस्थासँग आर्थिक कारोबारमा प्रत्यक्ष रूपमा संलग्न हुन्छन् । प्राथमिक सरोकारवाला नभएका व्यक्ति वा संस्था सहायक सरोकारवाला हुन्छन् ।

हाम्रा सरोकारवालासँग सम्बन्ध तथा मूल्य सिर्जना बैंकका लागि निकै महत्वपूर्ण कुरा हो । यस विकास बैंक सबै सरोकारवालाका लागि न्यायोचित तथा दिगो फाइदा सिर्जना गर्ने तथा दिने कुरामा विश्वास गर्छ ।

सरोकारवाला	अपेक्षा	सञ्चार च्यानल
लगानीकर्ता (शेयरहोल्डर तथा ऋणपत्र होल्डर)	सम्पत्ति विस्तारीकरण	साधारणसभा
	मूल्य सिर्जना	सम्मेलन
	पारदर्शीपना तथा सञ्चार	प्रेस घोषणा
सेवाग्राही	गुणस्तरी उत्पादन तथा सेवा	वेबसाइट
	जवाफदेहीपना	पृष्ठपोषण फाराम
	सेवापछिका सहयोग	शाखा
कर्मचारी	नोकरी सुरक्षा	इन्ट्रानेट
	फाइदा (मौद्रिक तथा गैरमौद्रिक)	आन्तरिक बैठक
	सुरक्षित कार्य वातावरण	मूल्याङ्कन प्रणाली
नियामक तथा सुपरिवेक्षक	कर	प्रतिवेदन
	नैतिक व्यापार	वित्तीय प्रतिवेदन
	संस्थागत व्यवस्थापन	वेबसाइट
समुदाय	आर्थिक विकास	बैठक
	रोजगारीको अवसर	वातावरणीय कार्यक्रम
	संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व	संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वका कार्यक्रम

१. मूल्य अभिवृद्धि विवरण (Value Added Statement)

यो मूल्यअभिवृद्धि विवरणले बैंकले आफ्ना स्रोत उपयोग गरी कति सम्पत्ति सिर्जना गरेको छ र यी सम्पत्ति कर्मचारी, लगानीकर्ता, सरकार तथा समुदायजस्ता आफ्ना सरोकारवालामा कसरी वितरण गरेको छ भन्ने देखाउँछ । यसले कति प्रतिफल संस्था विस्तारको लागि संस्था भित्रै कायम गरियो भन्ने पनि देखाउँछ ।

रु. दस लाखमा

विवरण	२०७७/७८	२०७६/७७	परिवर्तन ५
ब्याज आय	४,३७०.७४	४,०७३.१५	७.३१%
अन्य आय	८१४.३३	३५०.८०	१३२.१४%
ब्याज खर्च	२,७८८.०७	२,६७४.२०	४.२६%
अन्य सञ्चालन खर्च	३२३.६०	३२२.३७	०.३८%
बैंकिङ सेवाबाट मूल्य अभिवृद्धि	२,०७३.४०	१,४२७.३८	४५.२६%
कर्जा तथा अन्य हानी नोक्सानी	४२४.०१	१६०.३४	१६४.४५%
खुद मूल्य अभिवृद्धि	१,६४९.३९	१,२६७.०४	३०.१८%
वितरण विवरण			
कर्मचारीलाई			
तलव तथा अन्य सुविधा	६१९.९०	४८३.४७	२८.२२%
सरकारलाई			
आयकर	२९६.०२	२१८.४७	३५.४९%
समाजलाई			
संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व	९.९६	४.८८	१०३.९१%
शेयरहोल्डरलाई			
लाभांश तथा बोनस शेयर	५९५.९५	३४९.५३	७०.५०%
विस्तार तथा वृद्धि			
जगेडा कोष तथा संचित नाफा	५७.९५	१३४.०५	-५६.७७%
ह्रास तथा अमोर्टाईजेसन	७९.७३	८०.६५	-१.१४%
विलम्बित कर	(१०.१२)	(४.०१)	१५२.११%
मूल्य अभिवृद्धि वितरणको जम्मा	१,६४९.३९	१,२६७.०४	३०.१८%

२०७८ को असारको अन्त्यमा बैंकको मूल्य अभिवृद्धि १६,४९३.९० लाख भएको थियो भने त्यसको तुलनामा अघिल्लो वर्ष १२,६७०.४० लाख भएको थियो । २०७८ को असारमा अन्त्य भएको वर्षका लागि बैंकका विभिन्न सरोकारवालाका लागि मूल्य अभिवृद्धिको विवरण तयार गरिएको हो । जम्मा मूल्य अभिवृद्धि मध्ये बैंकका कर्मचारीले लागि तलव तथा अन्य सुविधामा ३७.५८%, शेयरहोल्डरले लाभांशको रूपमा ३६.१३% तथा क्रमशः सरकार, बैंकको विस्तार र वृद्धि तथा समुदायले कुल १७.९५%, ७.७३%, ०.६०% मूल्य अभिवृद्धि प्राप्त गरेका छन् ।

कर्मचारीका लागि	३७.५८%
सरकारका लागि	१७.९५%
समुदायका लागि	०.६०%
शेयरहोल्डरका लागि	३६.१३%
विस्तार र वृद्धि	७.७३%
मूल्य अभिवृद्धिको जम्मा	१००.००%

२. बजार मूल्य अभिवृद्धि (Market Value Added)

बजार मूल्य अभिवृद्धि बैंकको बजार मूल्य तथा कुल अङ्कित मूल्यबीचको अन्तर हो । यसले बैंकको वर्तमान बजार मूल्य तथा लगानीकर्ताले गरेको पुँजीगत योगदानबीचको अन्तर देखाउँछ । यो बैंकमाथि पुँजीको दाबी तथा ऋण तथा शेयरको बजार मूल्यको जोड हो । सकारात्मक बजार मूल्य थपिँदा बैंकको मूल्य अभिवृद्धि देखिन्छ ।

रु.

विवरण	२०७७/७८	२०७६/७७
प्रतिशेयर बजार मूल्य	४७८	१६६
शेयर सङ्ख्या	३८,४४८,२२८	३४,९५२,९३४
कुल बजार मूल्य (दश लाखमा)	१८,३७८.२५	५,८०२.१९
प्रतिशेयरको अङ्कित मूल्य	१३६.४४	१२८.८६
शेयर सङ्ख्या	३८,४४८,२२८	३४,९५२,९३४
कुल अङ्कित मूल्य (दश लाखमा)	५,२४५.८८	४,५०४.०१
थप बजार मूल्य (दश लाखमा)	१३,१३२.३८	१,२९८.१८

बैंकको कुल बजार मूल्य रु. १,२५,७६०.७० लाख वृद्धि भई रु. १,८३,७८२.५० लाख पुगेको छ । यो २१६.७५% ले वृद्धि हो । यसैगरी शेयरको कुल अङ्कित मूल्य ५२,४५८.८० लाख रहेको र यसमा १६.४७% वृद्धि भएको देखियो । शेयरको बजार मूल्य तथा अङ्कित मूल्यमा वृद्धि हुँदा आ.व. २०७७/७८ मा कुल बजार मूल्य अभिवृद्धि रु. १,३१,३२३.८० लाख रहेको छ भने तुलनात्मक रूपमा अघिल्लो वर्ष त्यो अङ्क रु. १२,९८९.८० रहेको थियो ।

३. आर्थिक मूल्य अभिवृद्धि (Economic Value Added)

आर्थिक मूल्य अभिवृद्धि Stern Stewart & Co. ले विकास गरेको वित्तीय कार्यसम्पादन मापन गर्ने औजार हो । यो बैंकको आर्थिक नाफाको अनुमान हो वा यो बैंकको लागतभन्दा बढी मूल्य सिर्जना हो । आर्थिक मूल्य अभिवृद्धि बैंकले कमाएको नाफामा बैंकको पुँजीको लागत घटाउँदा बाँकी भएको अङ्क हो ।

रु. दश लाखमा

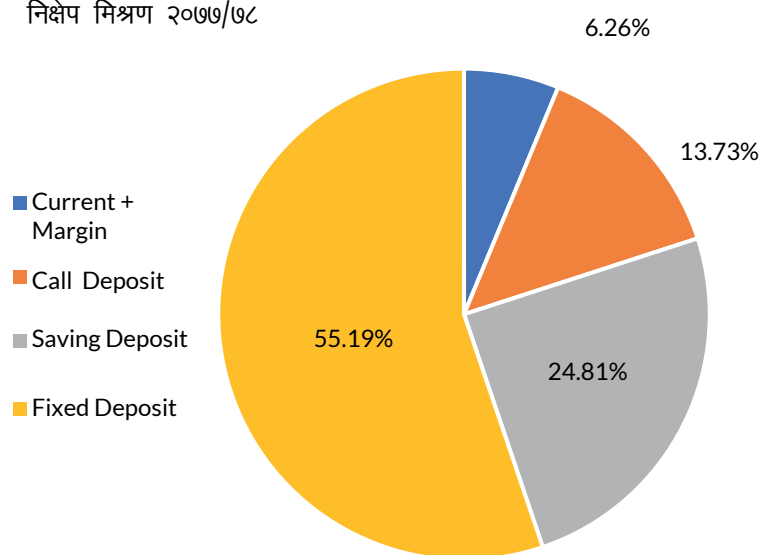
विवरण	२०७७/७८	२०७६/७७
कर कट्टीपछि खुद सञ्चालन नाफा	६६३.८७	४८८.४६
शेयरहोल्डरको औसत कोष	४,८७४.९३	४,२५५.४६
लगाइएको पुँजीको लागत %*	११.३३%	१०.५७%
लगाइएको पुँजीको लागत	५५२.३३	४४९.८०
आर्थिक मूल्य अभिवृद्धि	१११.५४	३८.६५

बैंकले आ.व. २०७८ को असार मसान्तसम्म रु. १,११५.४० लाख आर्थिक मूल्य अभिवृद्धि गरेको थियो । यो रकम २०७७ को असार मसान्तमा रु. ३८६.५० लाख रहेको थियो ।

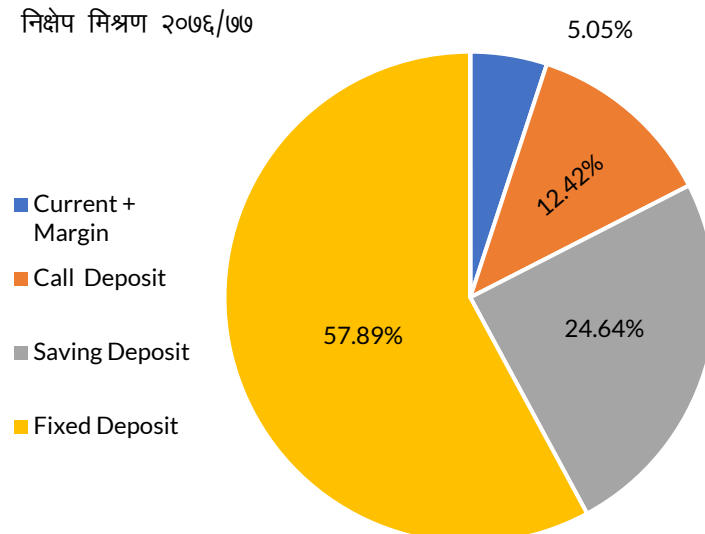
* लगाइएको पुँजीको लागत ११.३३ प्रतिशत रहेको अनुमान गरिएको छ (गत पाँच वर्षमा शेयरहोल्डरले प्राप्त गरेको औसत नाफामा आधारित) ।

अन्य जानकारी कोषको स्रोत

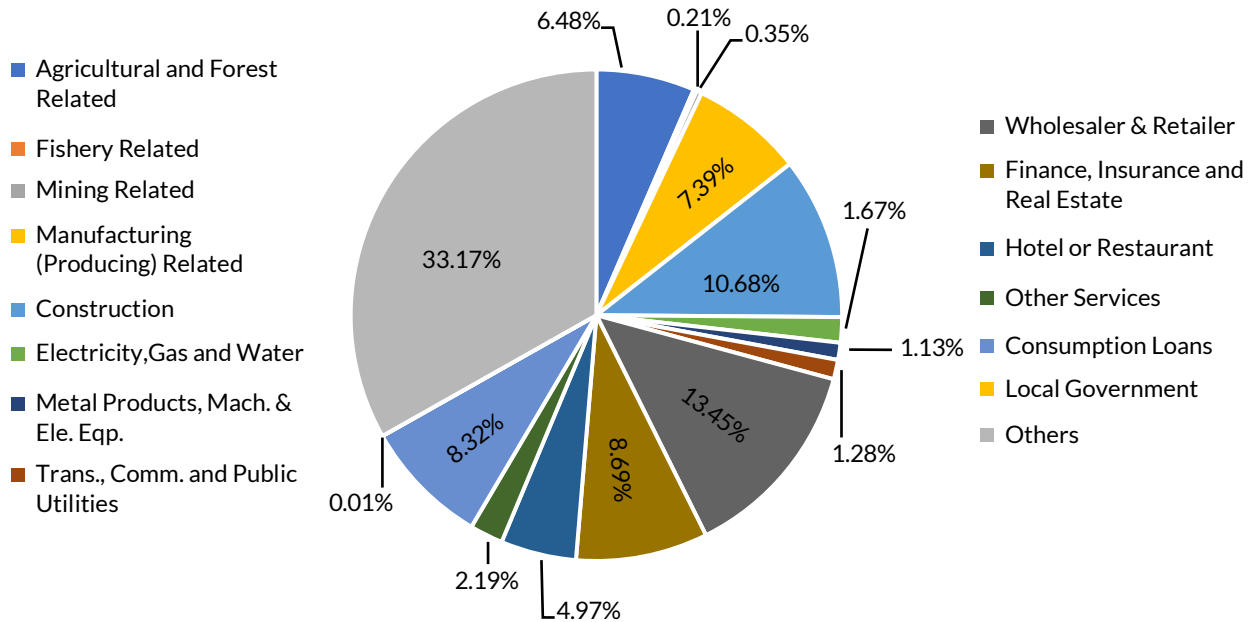
निक्षेप मिश्रण २०७७/७८

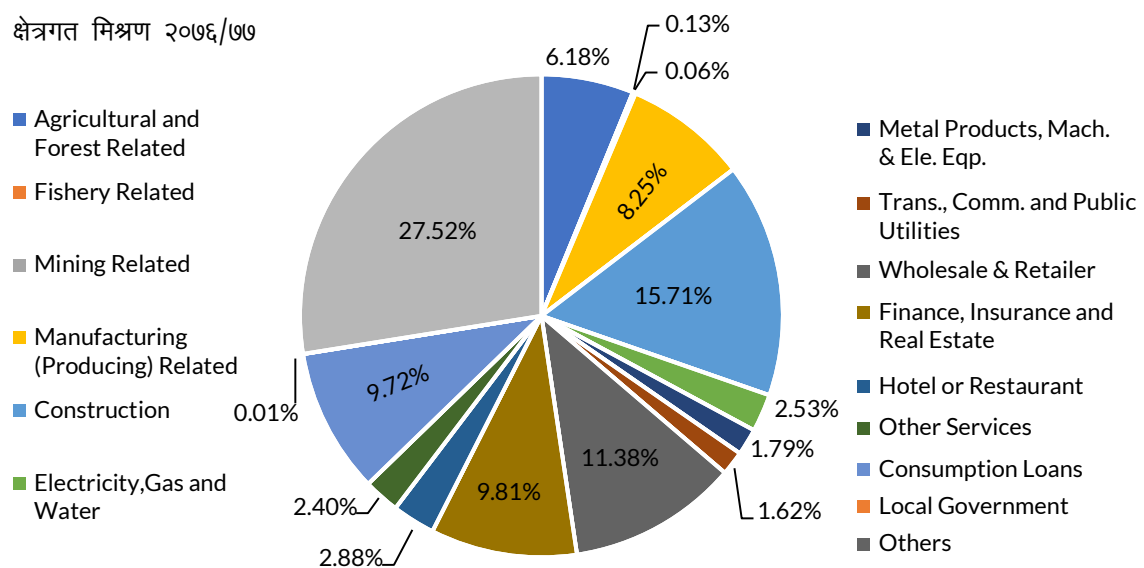
निक्षेप मिश्रण २०७६/७७

क्षेत्रगत मिश्रण २०७७/७८

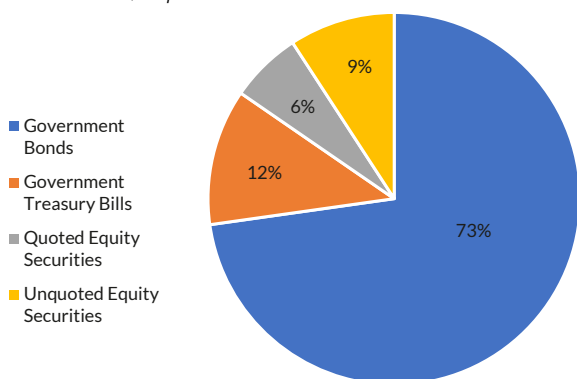
क्षेत्रगत मिश्रण २०७६/७७

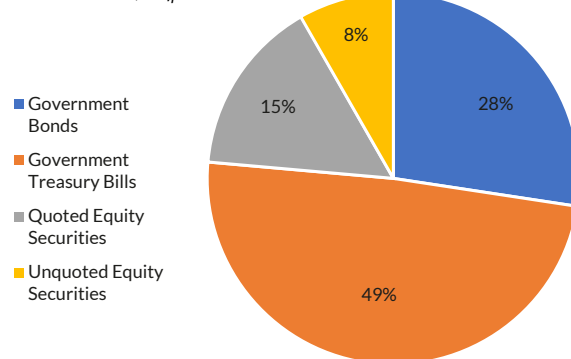
कोषको स्रोत		
विवरण	२०७७/७८	२०७६/७७
सापटी	१,१००,०००,०००	-
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट	८८६,३५७,०००	-
निक्षेप	५२,१३८,८५८,७७२	३७,४८३,४७८,६३१
घुक्ता पुँजी	३,८४४,८२२,७८१	३,४९५,२९३,४३८
जगेडा तथा बचत	१,४५७,७६६,०४३	१,००८,७१४,८०२
अन्य दायित्व	५१६,०६०,१५३	३७३,६१४,७५२
जम्मा	५९,९४३,८६४,७५०	४२,३६१,१०१,६२२

कोषको उपयोग		
विवरण	२०७७/७८	२०७६/७७
नगद तथा नगद समकक्षी	५,५४२,४८९,९०६	७,९३९,६८०,९५७
लगानी	७,५९५,४६६,३८१	२,८६८,६२५,९८१
कर्जा तथा सापटी	४५,९३६,१९३,१०५	३०,९०९,८६१,७७८
स्थिर सम्पत्ति	४१७,७४४,६२५	४१८,०२४,२०८
अन्य सम्पत्ति	४५१,९७०,७३३	२२४,९०८,६९७
जम्मा	५९,९४३,८६४,७५०	४२,३६१,१०१,६२२

लगानी मिश्रण २०७७/७८

लगानी मिश्रण २०७६/७७

१ खाता ३ सुविधा

बचत

डिम्याट

मेरो शेयर

रु. 0/-
मा खाता खोल्न
सकिने

निःशुल्क
DEMAT, CASBA,
MEROSHARE

निःशुल्क
DEBIT CARD, SMS, MOBILE/
INTERNET BANKING

सम्पूर्ण १०५ शाखाहरूबाटै उपलब्ध ।

केन्द्रीय कार्यालय: कमलपोखरी-०१, काठमाण्डौ
फोन नं.: ०१-४४४०३२४, ४९७३०६-९०, ४४४४२७४/७९
फ्याक्स नं.: ०१-४४४२९९२, ४९६८४८९
ईमेल: info@jbbl.com.np
वेबसाइट: www.jbbl.com.np

ज्योति विकास बैंक लि.
JYOTI BIKASH BANK LTD.
More than a Bank

संस्थागत सुशासन (Corporate Governance)

४.१ सञ्चालक समितिको स्वरूप (Composition of the Board of Directors)

सञ्चालक समितिमा निम्नअनुसार सात सदस्य हुनुहुन्छ :

बायाँबाट क्रमशः उभिएका श्री हरि चन्द्र खड्का श्री सन्तोष अधिकारी

श्री नरेश राज आचार्य श्री सुरेन्द्र बहादुर नेपाली

बायाँबाट क्रमशः बसेका श्री हरि प्रसाद श्री मन महर्जन श्री ध्रुव कोइराला

श्री हरि प्रसाद

ज्योति विकास बैंकका अध्यक्ष श्री हरि प्रसाद नागरिकको समग्र उन्नति केन्द्रित सबल शासन व्यवस्थामा आधारित व्यावसायिक प्रतिष्ठानको स्वस्फूर्त परिकल्पना, विकास र सञ्चालनका आधारको खोज र अभ्यासमा समर्पित विद्यार्थीको रूपमा परिचित हुनुहुन्छ । त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट भुगोल विषयमा स्नातकोत्तर तहमा प्रथम श्रेणीमा प्रथम भई २०४५ सालमा स्वर्ण पदकबाट विभूषित उहाँ बागलुङ्गको ग्वालीचौरमा जन्मनु भएको हो । उच्च शिक्षा उपरान्त उहाँले नागरिक जीवनका विभिन्न पक्षसँग जोडिएका विविध विषयमा व्यावसायिक कर्म गर्ने अवसर प्राप्त गर्नु भएको छ । उहाँको व्यावसायिक कर्म क्षेत्र कुनै देश विशेषको सिमानाभित्र सिमित रहेको छैन । उहाँले संयुक्त राष्ट्र संघको मातहत विभिन्न भूमिकामा रहेर विशेष गरी आन्तरिक द्वन्द्वउपग्रान्त व्यवस्थापन उन्मुख मुलुक कम्बोडिया, दक्षिण अफ्रिका, टिमोर लेस्ते, कोसोभो, अफगानिस्तान, सुडान, तान्जानिया, यमन लगायतका मुलुकमा करिव एक दशक सेवा गर्नुभएको छ । नेपालमा उहाँले शासन व्यवस्था, निर्वाचन पद्धति, विकेन्द्रीकरण, भूमि व्यवस्थापन, जलविद्युत, स्थानीय विकास, लैङ्गिक समानता, वित्तिय सेवा प्रणाली, विपद व्यवस्थापन जस्ता नागरिक जीवनसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने बहुआयामिक क्षेत्रमा अध्ययन अनुसन्धान गरेको लामो अनुभव छ । सम्बन्धित विषयमा गरिएका अध्ययन अनुसन्धानबाट प्राप्त निष्कर्षमा आधारित अधिकांश सुझाव सम्बन्धित निकायले कार्यान्वयन गरेका छन् । नेपालमा नापी विषयमा पहिलो प्राज्ञिक पाठ्यक्रमको निर्माण, त्यस्तो पाठ्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक संस्था - स्कुल अफ जियोम्याटिक्स - को परिकल्पना, विकास र सञ्चालनमा उहाँको नेतृत्वदायी भूमिका रहेको थियो । त्यस्तै, हाम्रो विकास बैंकको परिकल्पना, स्थापना र सञ्चालन नीति, विधि र व्यवस्था निर्माण र तिनको गतिशील सञ्चालनको नेतृत्व गरेको अनुभव छ । स्पष्ट उद्देश्य प्राप्तिका लागि स्थापित संस्थाको व्यवसाय त्यसको नीति, विधि र व्यवस्थाले सञ्चालन गर्नु पर्दछ । त्यस्तो उद्देश्यनिष्ठ कुशल शासन व्यवस्थाको जगमा सञ्चालित व्यावसायिक प्रतिष्ठानले राष्ट्र र समाजको दिगो रूपान्तरण गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विषयमा उहाँको स्पष्ट बुझाइ रहेको छ । समस्त नागरिक हित सापेक्ष परिवर्तन रूपान्तरणनिष्ठ कर्म गरेर हुन्छ भन्ने सौचबाट उत्प्रेरित श्री हरि प्रसाद हाल प्रकृति इन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्युरिटीज प्रा.लि., इन्फो एसेम्ब्ली प्रा.लि., स्कुल अफ जियोम्याटिक्स, एथिकन्स प्रा.लि. लगायतका संस्थामा आवद्ध हुनुहुन्छ ।

श्री हरि चन्द्र खड्का

संस्थापक शेयरहोल्डरबाट बैंकको सञ्चालक समितिमा सञ्चालकको रूपमा प्रतिनिधित्व गर्नुहुने श्री हरि चन्द्र खड्का सुपरिचित व्यापारी हुनुहुन्छ र उहाँसँग मुलुकको लगानीका व्यापक क्षेत्रको अनुभव छ । उहाँ हाल विजडम होल्डिङ्स लिमिटेडको अध्यक्ष हुनुहुन्छ र उद्योगको विकास तथा मुलुकको समग्र अर्थतन्त्रमा योगदानमा स्पष्ट दृष्टिकोण राख्नुहुने उहाँ हस्तकला निर्यातको व्यवसायमा पनि संलग्न हुनुहुन्छ । उहाँले शंकरदेव कलेजबाट बिजनेस स्टडिजमा स्नातकोत्तर हासिल गर्नुभएको छ । विभिन्न कम्पनीमा संलग्न भएर उहाँले मुलुकको वित्तीय उद्योगमा उल्लेखनीय योगदान दिनुभएको छ । उहाँले तत्कालिन हाम्रो विकास बैंकको सञ्चालक भएर पनि काम गर्नुभएको थियो । श्री खड्काले यस विकास बैंकको अध्यक्ष पदमा समेत आफ्नो कार्यकाल सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्नुभएको थियो र उक्त अवधिमा बैंकले गरेको उल्लेख्य प्रगतिमा वहाँको प्रमुख र नेतृत्वदायी भूमिका रहेको थियो ।

श्री सन्तोष अधिकारी

बैंकमा संस्थापक शेयरहोल्डरको तर्फबाट सञ्चालक समितिमा प्रतिनिधित्व गर्नुहुने श्री सन्तोष अधिकारीको कर्पोरेट कानूनको क्षेत्रमा विशेषज्ञताको पृष्ठभूमि छ । उहाँले त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट एलएलबी हासिल गर्नुभएको छ । श्री अधिकारीले त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाटै विजनेस स्टडिजमा स्नातकोत्तर समेत हासिल गर्नुभएको छ । उहाँ विभिन्न संस्थामा संलग्न हुनुहुन्छ र कर्पोरेट क्षेत्रको व्यापक विषयमा विशेषज्ञता प्रदान गर्नुहुन्छ । उहाँले सन् २०१७ देखि यस विकास बैंकको सञ्चालक समितिको सदस्यको रूपमा महत्वपूर्ण योगदान दिनुभएको छ । उहाँले तत्कालिन हाम्रो विकास बैंकमा पनि सञ्चालकको रूपमा काम गर्नुभएको थियो ।

श्री मन महर्जन

सर्वसाधारण शेयरहोल्डरबाट प्रतिनिधित्व गर्ने श्री मन महर्जन शिक्षाको क्षेत्रमा लेक्चररको रूपमा गत १२ वर्षभन्दा बढी अवधिदेखि संलग्न हुनुहुन्छ । उहाँ मुलुकको एक ख्यातिप्राप्त मन्टेसरी विद्यालयका पनि संयोजक हुनुहुन्छ । उहाँले शंकरदेव क्याम्पसबाट व्यवस्थापनमा स्नातकोत्तर प्राप्त गर्नुभएको छ र त्रिचन्द्र कलेजबाट समाजशास्त्रमा स्नातकोत्तर प्राप्त गर्नुभएको छ । उहाँ त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा व्यवस्थापनमा अनुसन्धानका लागि एम-फिल अध्ययनरत हुनुहुन्छ ।

श्री ध्रुव कोइराला

सर्वसाधारण शेयरहोल्डरलाई प्रतिनिधित्व गर्दै सञ्चालक रहनुभएका श्री ध्रुव कोइराला पेसागत रूपमा सुपरिचित अधिवक्ता हुनुहुन्छ । उहाँले मुलुकको कानूनको क्षेत्रमा १६ वर्षभन्दा बढी सेवा गर्नुभएको छ । उहाँले काठमाडौँ स्कुल अफ ल बाट वाणिज्य तथा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा विशिष्टीकरण गरी कानूनमा स्नातकोत्तर हासिल गर्नुभएको छ । उहाँ एपेक्स ल एसोसिएट्स प्रा.लि. मा कार्यकारी अध्यक्षको रूपमा क्रियाशील हुनुहुन्छ र उहो विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाका लागि अधिवक्ता तथा कानुनी सल्लाहकारका रूपमा काम गरिरहनुभएको छ । यस विकास बैंकको सञ्चालक समितिमा सन् २०११ मार्च देखि रहनुभएको उहाँले केही समय यस विकास बैंकको अध्यक्षको रूपमा पनि सफलताका साथ कार्य गर्नुभएको छ ।

श्री नरेश राज आचार्य

सार्वजनिक शेयरहोल्डरलाई प्रतिनिधित्व गर्दै श्री नरेश राज आचार्य बैंकको सञ्चालक हुनुभएको छ । उहाँ पेशागत रूपमा स्ट्रक्चर इन्जिनियर हुनुहुन्छ र उहाँले ३० वर्षभन्दा बढी अवधिमा मुलुकभर अनेकौं सुपरिचित इन्जिनियरिङ्ग परियोजनामा नेतृत्व प्रदान गर्नुभएको छ । उहाँले खप इन्जिनियरिङ्ग कलेजबाट अर्थकवेक इन्जिनियरिङ्गमा स्नातकोत्तर गर्नुभएको छ भने एमबिए डिग्री समेत हासिल गर्नुभएको छ । साथै उहाँले फिलिपिन्सको बागियो कलेज फाउन्डेसनबाट सिभिल इन्जिनियरिङ्गमा स्नातक हासिल गर्नुभएको थियो । उहाँले विश्व बैंक तथा अन्तर्राष्ट्रिय श्रम सङ्गठन जस्ता अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाले सहयोग गरेका नेपाल सरकारका विभिन्न गौरवपूर्ण परियोजनामा परियोजना इन्जिनियरको रूपमा काम गर्नुभएको छ । उहाँले इस्ट वेस्ट इन्जिनियरिङ्ग सर्भिस प्रा.लि. मा निर्देशको रूपमा काम गर्नुभएको छ । सन् २०१५ मा भूकम्पले नराम्रोसँग प्रभाव पारेका विद्यालयको पुनर्निर्माणमा जापानको अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग संस्था जाइकाले सहयोग गरेको इमरजेन्सी स्कुल रिकन्स्ट्रक्सन परियोजनाको समग्र प्राविधिक तथा स्थल समूहको नेतृत्व उहाँले डेपुटी टिम लिडरको रूपमा गर्नुभएको छ ।

श्री सुरेन्द्र बहादुर नेपाली

श्री सुरेन्द्र बहादुर नेपाली बैकमा स्वतन्त्र सञ्चालक हुनुहुन्छ र नेपाल बार काउन्सिलमा दर्ता भएको अधिवक्ता हुनुहुन्छ । उहाँले नेसनल ल कलेजमा बीए.एल.एल.बी. लाई भाषा र कानून अध्यापन गरिरहनुभएको छ । उहाँले काठमाडौँ स्कुल अफ लबाट स्नातकोत्तर हालिस गर्नुभएको छ । उहाँले राष्ट्रिय समाचार समितिमा ३० वर्ष विभिन्न भूमिकामा सेवा गर्नुभएको छ । उहाँको पछिल्लो भूमिका नायबमहाप्रबन्धकको थियो । उहाँ राष्ट्रपति तथा प्रधानमन्त्रीको नेतृत्वमा भएको विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय भ्रमण तथा प्रतिनिधित्वमा सहभागी हुनुभएको छ । उहाँले राष्ट्रिय स्तरमा विभिन्न सरकारी अनुसन्धानमा योगदान गर्नुभएको छ र उहाँका अनेकौँ अनुसन्धानपत्र प्रकाशन भएका छन् । उहाँको एक पुस्तक अमेरिकी लाइब्रेरी अफ कङ्ग्रेस तथा वर्ल्ड अथर्स क्याटलगमा समावेश भएको छ । नेपालीले रासस पत्रकारिता पुरस्कार तथा प्रेस चौतारी सम्मान प्राप्त गर्नुभएको छ ।

४.२ कार्यकारी समितिका सदस्यको संरचना (Composition of Executive Committee)

कार्यकारी समूह (Executive Team)

यस विकास बैंकको कार्यकारी समूहमा निम्न बमोजिमका ६ सदस्य रहेका छन् ।

श्रीचन्द्र भट्ट (प्रमुख कार्यकारी अधिकृत):

श्री श्रीचन्द्र भट्टको एमबीए र कानूनमा स्नातक तहको शैक्षिक योग्यता सहित करीब तीन दशकको बैंकिङ तथा वित्तीय क्षेत्रमा अनुभव रहेको छ । वहाँले सन् १९९५ मा महालक्ष्मी फाईनान्स लि. बाट बैंकिङ करियर शुरू गर्नु भयो । त्यस पश्चात वहाँले नेपाल ईन्भेष्टमेन्ट बैंकमा लामो समयसम्म विभिन्न कार्यगत क्षेत्रमा अनुभव लिँदै सहायक महाप्रबन्धक सम्मको तहमा रही काम गर्नुभयो भने केही समय मेगा बैंक लि. मा नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको भूमिकामा कार्य गर्नुभयो । सो पश्चात आई.एम.ई. लाईफ ईन्स्योरेन्स कम्पनीमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको रूपमा नेतृत्व गर्नुभई श्रावण ७, २०७७ देखि ज्योति विकास बैंकमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको रूपमा कार्यरत हुनुहुन्छ ।

पारस राज कंडेल (नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत):

श्री पारस राज कंडेल भारतको आई.सी.ए.आई. बाट चार्टर्ड एकाउण्टेन्सीको व्यावसायिक योग्यता हासिल गरी डेढ दशक देखि बैंकिङ क्षेत्रमा काम गर्दै आउनुभएको छ । सन् २००७ मा भारतको आई.सि.आई.सि.आई. बैंकबाट आफ्नो बैंकिङ करियर शुरू गर्नुभई वहाँले नेपालका विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा विभागीय प्रमुख भई काम गर्नुभएको छ । विगत ५ वर्ष भन्दा बढी समयदेखि वहाँले विकास बैंकको कार्यकारी तहमा रहेर काम गर्दै आउनुभएको छ । २०७५ साल चैत्र १५ गते ज्योति विकास बैंकले तत्कालिन हाम्रो विकास बैंकलाई प्राप्ति गर्दाको समयमा वहाँ उक्त विकास बैंकको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत हुनुहुन्थ्यो ।

सुशील कुमार शर्मा (प्रमुख जोखिम अधिकृत):

श्री सुशील कुमार शर्माले शैक्षिक योग्यता तर्फ एम.बी.ए. डिग्री हासिल गर्नुभएको छ भने बैंकिङ क्षेत्रमा २७ वर्ष भन्दा लामो समयको अनुभव प्राप्त गर्नुभएको छ । वहाँले सन् १९९० मा तत्कालिन नेपाल अरब बैंक लि. बाट आफ्नो करियर शुरू गर्नुभई बैंकका विभिन्न कार्यगत क्षेत्रमा व्यवस्थापकिय तहमा रही अनुभव प्राप्त गर्नुभएको छ । वहाँसँग बाणिज्य बैंकहरूका विराटनगर, वीरगंज जस्ता ठुला शाखाहरूको शाखा प्रमुख भएर काम गर्नुका साथै नेपाल एस.बि.आई. बैंकको सबै भन्दा ठूलो क्षेत्रीय कार्यालय (Central region) को क्षेत्रीय प्रबन्धक भएर काम गरेको अनुभव छ । वहाँ ज्योति विकास बैंकमा २०७५ साल भाद्र १८ गते नायब महाप्रबन्धक पदमा नियुक्त भई विभिन्न कार्यकारी भूमिकामा रहँदै हाल प्रमुख जोखिम अधिकृतको भूमिकामा रहनुभएको छ ।

रामहरि आचार्य (प्रमुख व्यवसाय अधिकृत):

श्री रामहरि आचार्यले भौतिक शास्त्रमा बि.एस.सी. गर्नुका साथ जन प्रशासनमा स्नातकोत्तरको शैक्षिक योग्यता हासिल गर्नुभएको छ । वहाँको बैंकिङ क्षेत्रमा २० वर्ष भन्दा बढीको अनुभव रहेको छ । सन् १९९८ मा एभरेष्ट बैंक लि. बाट बैंकिङ करियर शुरू गर्नुभएको वहाँले प्रमुख शाखाहरूको प्रबन्धकको जिम्मेवारी लिनुका साथै बैंकिङ व्यवसायका प्रमुख क्षेत्रहरू जस्तै: कर्जा व्यवस्थापन, मार्केटिङ्ग, ब्रान्च अपरेशन लगायत क्षेत्रहरूमा दक्षता हासिल गर्नुभएको छ । वहाँ २०७५ साल भाद्र १८ गते सहायक महाप्रबन्धकको रूपमा ज्योति विकास बैंकमा नियुक्त भए पश्चात विभिन्न कार्यकारी भूमिकामा रहँदै हाल प्रमुख व्यवसाय अधिकृतको रूपमा कार्यरत हुनुहुन्छ ।

बलदेव थापा (प्रमुख सञ्चालन अधिकृत):

त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट व्यवस्थापनमा स्नातकोत्तर (एम.बि.एस.) गर्नुभएको श्री बलदेव थापा विगत १६ वर्षदेखि बैंकिङ क्षेत्रमा आवद्ध हुनुहुन्छ । सन् २००५ मा नेपाल बैंक लि. बाट बैंकिङ करियर शुरू गर्नुभएको वहाँले विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा विभिन्न कार्यक्षेत्रमा रही काम गरेको अनुभव छ । वहाँले वाणिज्य बैंक तथा विकास बैंक दुबैमा व्यवस्थापकिय तहमा रही काम गर्नुभएको छ । २०७४ साल भाद्र १४ गते ज्योति विकास बैंकमा नियुक्ति पश्चात् ट्रेजरी व्यवस्थापन, ब्रान्च अपरेशन, मानव संसाधन, सामान्य प्रशासन लगायत विभागहरूको जिम्मेवारी सम्हाल्दै २०७७ साल बैशाख २३ गते देखि वहाँले प्रमुख सञ्चालन अधिकृत (COO) को रूपमा काम गर्दै आउनुभएको छ ।

उमा श्रेष्ठ (प्रमुख वित्त अधिकृत):

श्री उमा श्रेष्ठले नेपालको आईक्यानबाट चार्टर्ड एकाउण्टेन्सीको डिग्री सँगै त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट एम.बि.एस. को शैक्षिक योग्यता हासिल गर्नुभएको छ । सन् २०१२ मा ज्योति विकास बैंकमा आबद्ध हुनु भन्दा अघि वहाँले विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्था लगायत व्यावसायिक प्रतिष्ठानहरूको अडिटिङ्ग गरेको अनुभव रहेको छ भने ज्योति विकास बैंकमा वित्त, ट्रेजरी, आन्तरिक लेखापरिक्षण, मानव संसाधन लगायतका विभागहरूको जिम्मेवारी सम्हालेको अनुभव छ । २०७७ साल साउन २३ गते देखि वहाँ प्रमुख वित्त अधिकृत (CFO) को रूपमा कार्यरत हुनुहुन्छ ।

श्री श्रीचन्द्र भट्ट
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

श्री पारस राज कंडेल
नायव प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

श्री सुशील कुमार शर्मा
प्रमुख जोखिम अधिकृत

श्री रामहरि आचार्य
प्रमुख व्यवसाय अधिकृत

श्री बलदेव थापा
प्रमुख सञ्चालन अधिकृत

श्री उमा श्रेष्ठ
प्रमुख वित्त अधिकृत

विभागीय प्रमुखहरू

रोशन थापा
प्रमुख- रिटेल तथा
एस.एम.ई. कर्जा विभाग

बिकाश रानाभाट
प्रमुख- कर्पोरेट कर्जा विभाग

विजय राम आचार्य
प्रमुख- अनुपालन विभाग

राजा राम थापा
प्रमुख- कर्जा असुली विभाग

रेशम राज आचार्य
प्रमुख- सूचना प्रविधि विभाग

प्रजीता जोशी
प्रमुख- मानव संसाधन विभाग

निशिल ढकाल
प्रमुख- ट्रेजरी फ्रन्ट विभाग

सुदीप ढकाल
प्रमुख- कार्ड तथा
डिजिटल बैंकिङ विभाग

गंगा राम बासुकला
प्रमुख- कर्जा प्रशासन विभाग

विकाश ढकाल
प्रमुख- लेखा, ट्रेजरी ब्याक तथा
रिकन्सीलियेशन विभाग

सन्तोष सिंह
प्रमुख- सामान्य सेवा विभाग

शरद आचार्य
प्रमुख- कर्जा जोखिम विभाग

शर्मिला श्रेष्ठ
प्रमुख- शाखा सञ्चालन तथा
डि.पी. विभाग

अमृत पौडेल
इन्चार्ज- ए.एम.एल./
सी.एफ.टी. अनुपालन विभाग

कृष्ण प्रसाद ओस्ती
का.मु. प्रमुख- कानून विभाग

कुशल जंग अधिकारी
प्रमुख- ब्रान्डिङ तथा कर्पोरेट
कम्यूनिकेसन विभाग

बिशाल पन्थ
प्रमुख- रणनीतिक योजना,
बजेट, एम.आई.एस. तथा वित्तीय
रिपोर्टिङ्ग विभाग

अञ्जना ढकाल
प्रमुख- रेमिटियन्स, निक्षेप तथा
बैंकास्योरेन्स विभाग

अशोक मरहट्टा
प्रमुख- सञ्चालन तथा
अन्य जोखिम विभाग

कृष्ण शर्मा
इन्वार्ज- सूचना प्रविधि विभाग

अनुप लौडारी
(आई.एस.ओ)

बसन्त दाहाल
प्रमुख- रिसर्च एण्ड डेभलपमेन्ट,
मार्केटिङ तथा ग्राहक सम्बन्ध
व्यवस्थापन विभाग

रजनी श्रेष्ठ
प्रमुख- आन्तरिक लेखापरीक्षण
विभाग

सुन्तली घिसिङ्ग
इन्वार्ज- लर्निङ्ग एण्ड
डेभलपमेन्ट विभाग

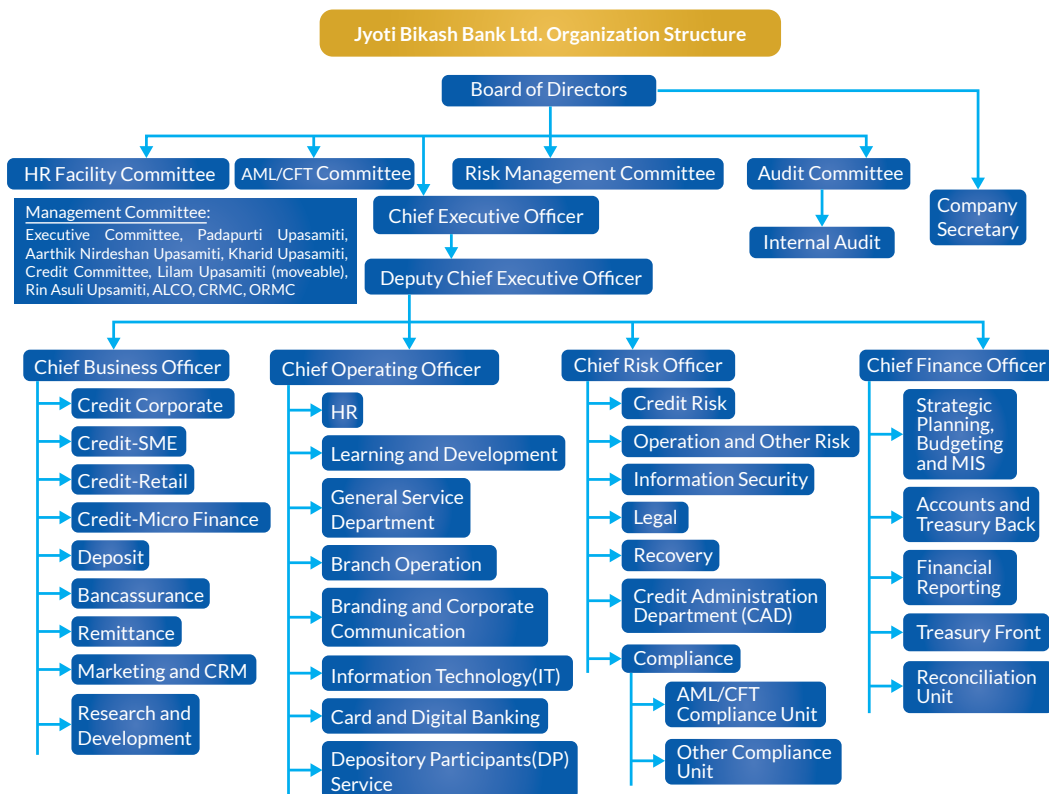
कृष्ण माई गौतम
इन्वार्ज- लघुवित्त कर्जा विभाग

संजु श्रेष्ठ
इन्वार्ज- ग्राहक सम्बन्ध
व्यवस्थापन विभाग

४.३ सङ्गठनात्मक तालिका (Organogram of the Bank)

४.४ सञ्चालकस्तरको समिति (Board level Committees)

सञ्चालक समिति बैंकको दीर्घकालीन रणनीतिक लक्ष्य तय गर्ने कामका लागि जवाफदेही हुन्छ र यी लक्ष्य प्राप्त गर्न आवश्यक स्रोत उपलब्ध गराउने कुरा सुनिश्चित गर्छ । बैंकको नियन्त्रण संयन्त्र राम्रोसँग काम गरिरहेको कुरा सुनिश्चित गर्ने कुरामा पनि समिति जिम्मेवार हुन्छ । यी काम सम्पन्न गर्न बैंकको सञ्चालक समितिले नेपाल राष्ट्र बैंकको एकीकृत निर्देशिकाको व्यवस्थाबमोजिम चारवटा सञ्चालक समिति स्तरीय उप-समिति गठन गरेको छ : लेखापरीक्षण समिति, जोखिम व्यवस्थापन समिति, सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी समिति र कर्मचारी सेवा सुविधा समिति ।

१. लेखापरीक्षण समिति (Audit Committee)

आन्तरिक लेखापरीक्षण विभागबाट प्राप्त गरेका जानकारी अनुसार यस समितिले आवधिक रूपमा बैंकको सञ्चालक समिति तथा माथिल्लो व्यवस्थापनलाई नियन्त्रण वातावरणको

विद्यमानता, पर्याप्तता तथा प्रभावकारिताका विषयमा सल्लाह दिन्छ । यसले वार्षिक वित्तीय विवरणको सहीपना, जोखिम व्यवस्थापन संयन्त्र तथा व्यवस्थापन प्रक्रियाको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्छ । यसले बाह्य लेखापरीक्षकले आफ्नो लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा गरेको टिप्पणीमा पुनरावलोकन गर्छ र माथिल्लो व्यवस्थापनलाई आवश्यक सुधार कार्यका लागि निर्देशन दिन्छ । यसले नेपाल राष्ट्र बैंकले सुपरीवेक्षण प्रतिवेदनमा दिएको राय पुनरावलोकन गर्छ र त्यस विषयमा सञ्चालक समितिलाई जानकारी दिन्छ । यसका साथै यसले बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३, कम्पनी ऐन, २०६३ तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको एकीकृत निर्देशिकाका व्यवस्था अनुसार बैंकको बाह्य लेखा परीक्षक नियुक्तिका लागि सीफारिस गर्छ ।

आव २०७७/७८ मा यो समितिको संरचना र बैठकको विवरण निम्नानुसार रहेको छ :

नाम	पद	कायम मिति	जम्मा बैठकमा उपस्थिति सङ्ख्या	बैठक खर्च तिरिएको (कर सहित)
श्री ध्रुव कोइराला	संयोजक	२०७७ माघ १६ देखि आव अन्त्य सम्म	४	रु. ३६,०००/-
श्री नरेश राज आचार्य	सदस्य	ऐ	४	रु. ३६,०००/-
श्री रजनी श्रेष्ठ	सदस्य सचिव / आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग प्रमुख	२०७७ चैत्र १९ देखि आव अन्त्य सम्म	३	-
श्री सन्तोष अधिकारी	संयोजक	२०७७ साउन १ देखि २०७७ माघ १४ सम्म	८	रु. ७२,००० /-
श्री मन महर्जन	सदस्य	ऐ	८	रु. ७२,००० /-
श्री दिनेश महतो	सदस्य सचिव / आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग प्रमुख	२०७७ साउन १ देखि २०७७ फाल्गुण २३ सम्म	९	-

चालु आर्थिक वर्षमा लेखापरीक्षण समितिको १२ बैठक बसेको थियो ।

आव. २०७७/७८ मा लेखापरीक्षण समितिले अन्य कामका अतिरिक्त निम्न प्रमुख काम गरेको छ :

- बैंकको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा पुनरावलोकन गरी बोर्डमा प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेको छ ।
- बैंकको आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उठाइएका विषयमा पुनरावलोकन गरी व्यवस्थापनलाई समस्या समाधान गर्न निर्देशन दिएको छ ।
- समग्र बैंक तथा वित्तीय संस्थाको त्रैमासिक तथा वार्षिक वित्तीय विवरण पुनरावलोकन गरेको छ ।
- अनुपालना प्रतिवेदन तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको सुपरीवेक्षण प्रतिवेदन तथा बाह्य लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन पुनरावलोकन गरेको छ ।
- आन्तरिक लेखापरीक्षणको कार्यसम्पादन तथा लेखापरीक्षण योजनामा पुनरावलोकन गरेको छ ।

२. जोखिम व्यवस्थापन समिति (Risk Management Committee)

बैंकको जोखिम व्यवस्थापन संरचनामा जोखिम व्यवस्थापन समिति एक अभिन्न भाग हो । बैंकको उद्देश्य, लक्ष्य, दृष्टिकोण तथा आधारभूत मूल्यका विवरणमा उल्लेख भएका यसका रणनीतिक उद्देश्य प्राप्त गर्ने प्रमुख औजारको रूपमा बैंकले जोखिम व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता दिएको छ । यस पक्षमा बैंकले आफ्नो सञ्चालनमा जोखिम व्यवस्थापनका सबैभन्दा राम्रा अभ्यास स्थापना गर्न तथा कार्यान्वयन गर्न सचेत प्रयास गरिरहेको छ । जोखिम व्यवस्थापन समितिमार्फत सञ्चालक समितिले जोखिमको वातावरणमा सक्रिय पुनरावलोकन गर्छ । यो समिति सञ्चालक समितिको स्वतन्त्र समिति हो र जोखिम व्यवस्थापन नीति, अभ्यास तथा संरचनाको पुनरावलोकन गर्ने यसको महत्वपूर्ण काम तथा जिम्मेवारी हो । समान चासोका क्षेत्रका विषयमा आफ्ना जिम्मेवारी तथा कर्तव्य निर्वाह गर्न आवश्यक सुचना प्राप्त गर्न र उचित अवस्थामा छलफल गर्न यो समितिको बैंकको लेखापरीक्षण समितिसँग प्रत्यक्ष समन्वय रहेको छ (लेखापरीक्षण समितिको संयोजक जोखिम व्यवस्थापन समितिको पदेन सदस्य हुने व्यवस्था छ) । पुनरावलोकनको काम सुनिश्चित गर्न जोखिम व्यवस्थापनमा अन्य कुराका साथै नियामक निर्देशनलाई यस समितिले विचार गर्ने गरेको छ ।

यस समितिको संरचना निम्नबमोजिम रहेको छ :

नाम	पद	कायम मिति	जम्मा बैठकमा उपस्थिति सङ्ख्या	बैठक खर्च तिरिएको (करसहित)
श्री मन महर्जन	संयोजक	२०७७ माघ १६ देखि आ.व अन्त्य सम्म	२	रु. १८,०००/-
श्री ध्रुव कोइराला	सदस्य	ऐ	२	रु. १८,०००/-
श्री सुशील कुमार शर्मा	सदस्य सचिव / जोखिम व्यवस्थापन अधिकृत	पूरा आ.व.	६	-
श्री बलदेव थापा	सदस्य / प्रमुख सञ्चालन अधिकृत	ऐ	६	-
श्री नारायण प्रसाद पौड्याल	संयोजक	२०७७ साउन १ देखि २०७७ माघ १४ सम्म	४	रु. ३६,०००/-
श्री सन्तोष अधिकारी	सदस्य	ऐ	४	रु. ३६,०००/-

चालु आर्थिक वर्षमा जोखिम व्यवस्थापन समितिको ६ वटा बैठक बसेको थियो ।

बैंकको जोखिम संस्कृति, संरचना विवरणसँग सामञ्जस्यता राखी जोखिम व्यवस्थापन समितिले समिक्षा अवधिमा निम्न क्रियाकलाप सम्पादन गरेको छ :

- जोखिम पहिचान तथा व्यवस्थापन संरचनामा पुनरावलोकन गरी त्यसको उचित सूचना सञ्चालक समितिलाई दिने,
- बैंकको प्रक्रिया तथा प्रणालीका साथमा उनीहरूको कार्यान्वयन र यस्ता नीति तथा प्रक्रियाका अनुपालनाको अवस्थाका बारेमा पुनरावलोकन गर्ने र त्यसको अतिरिक्त :
 - उदयीमान जोखिमका साथै जोखिम, जोखिम व्यवस्थापनको कमजोरीको पहिचान तथा जानकारी दिने तथा यस्ता जोखिमलाई सम्बोधन गर्न प्रभावकारी तथा समयमै कार्यान्वयन क्रियाकलाप गर्ने,
 - जोखिम व्यवस्थापन कार्यका स्वतन्त्रताको सुनिश्चिता गर्ने,
 - जोखिम व्यवस्थापन तथा व्यवस्थापनका लक्ष्य, बैंकको अन्तर्निहित संस्कृति तथा जटिलता नियन्त्रणबीच आवद्धता गर्ने,
 - बैंकमा जोखिम वहन गर्ने चाहनाका (risk appetite) सम्बन्धमा पुनरावलोकन गर्नुपर्ने जिम्मेवारी पूरा गर्न सञ्चालक समितिलाई सहयोग गर्ने,
- बैंकको आन्तरिक पुँजी पर्याप्तता मूल्याङ्कन प्रक्रिया तथा आकस्मिक कोष उपयोग योजना (Contingency Funding Plan) को पुनरावलोकन गर्ने,
- बैंकको वार्षिक जोखिम पुनरावलोकन गर्ने तथा प्रतिवेदन पेश गर्ने,
- बैंकको कर्जा जोखिम व्यवस्थापन समिति, सञ्चालन जोखिम व्यवस्थापन समिति तथा सम्पत्ति तथा दायित्व व्यवस्थापन समितिमा छलफल तथा निर्णयको सञ्चालक समितिमा पुनरावलोकन तथा प्रतिवेदन पेश गर्ने,
- आवधिक दबाब परीक्षण तथा परिस्थिति विश्लेषणमार्फत उल्लेखनीय जोखिम तथा व्यवस्थापनबाट भएको कर्जा, सञ्चालन, बजार, तरलता, सूचना प्रविधि तथा रणनीतिक जोखिमको पहिचान, मापन, अनुगमन, नियन्त्रण र रिपोर्टिङ्ग को पुनरावलोकन गर्ने,
- अधिकार प्रत्यायोजनको औचित्य तथा प्रभावकारिताको पुनरावलोकन गर्ने ।

३. कर्मचारी सेवा सुविधा समिति (Human Resource Service and Facilities Committee)

कर्मचारी सेवा सुविधा समितिले बैंकको मानव संसाधनसँग सम्बन्धित विभिन्न विषयमा सञ्चालक समितिलाई सहयोग गर्छ । यस समितिले कर्मचारी सम्बन्धी कानूनका प्रवृत्तिका साथै कर्मचारीका सुविधालाई ध्यानमा राखी कर्मचारीका विषय पहिचान तथा सम्बोधन गर्ने जिम्मेवारी लिएको छ । यस समितिले मानव संसाधनका उद्देश्य, योजना तथा जनशक्तिको आवश्यकता, भर्ना, पदोन्नति, छनौट, सरुवा तथा पदस्थापनाका मानकसहित मानव संसाधन रणनीतिसँग सम्बन्धित प्रस्तावमा पुनरावलोकन गरी सञ्चालक समितिलाई सुभाष दिन्छ र त्यसको कार्यान्वयनको अनुगमन गर्छ । प्रतिस्थापन योजना निर्माण, प्रतिभाको निरन्तरता तथा कर्मचारीका वृत्ति विकास जस्ता प्रमुख विषयमा पनि पुनरावलोकन गर्छ । यसका साथमा नैतिक मापदण्डका विषयमा समितिले अनुगमन गरी आवश्यक सबै सुभाष दिन्छ र व्यवस्थापनले अनुपालनाका प्रक्रिया पहिचान गरेको कुरा सुनिश्चित गर्छ ।

यस समितिको संरचना निम्नबमोजिम छ :

नाम	पद	आ.व.मा कायम मिति	जम्मा बैठकमा उपस्थिति सङ्ख्या	बैठक खर्च तिरिएको (करसहित)
श्री सन्तोष अधिकारी	संयोजक	२०७७ माघ १६ देखि आव अन्त्य सम्म	२	रु. १८,०००/-
श्री श्रीचन्द्र भट्ट	सदस्य / प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	२०७७ साउन ७ देखि आव अन्त्य सम्म	५	-
श्री विकास ढकाल	सदस्य / प्रमुख लेखा विभाग	पुरा आव	२	-
श्री प्रजीता जोशी	सदस्य सचिव / प्रमुख मानव संसाधन विभाग	२०७७ फाल्गुण २३ देखि आव अन्त्य सम्म	२	-
श्री ध्रुव कोइराला	संयोजक	२०७७ साउन १ देखि २०७७ माघ १४ सम्म	३	रु. २७,०००/-
श्री पारस राज कंडेल	सदस्य/का.मु. प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	२०७७ साउन १ देखि २०७७ साउन ६ सम्म	-	-
श्री उमा श्रेष्ठ	सदस्य सचिव / प्रमुख मानव संसाधन विभाग	२०७७ साउन १ देखि २०७७ साउन २३ सम्म	१	-
श्री बलदेव थापा	सदस्य सचिव / प्रमुख सञ्चालन अधिकृत	२०७७ साउन २४ देखि फाल्गुण २२ सम्म	२	-

कर्मचारी सेवा सुविधा समितिको चालु आर्थिक वर्षमा ५ वटा बैठक बस्यो ।

४. सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी समिति (AML CFT Committee)

सम्पत्ति शुद्धीकरण, आतंकवादमा वित्तीय लगानी प्रवाह तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको एकीकृत निर्देशिकाको क्षेत्राधिकारभित्र रहेका अन्य जोखिम जस्ता वित्तीय अपराधसँग सम्बन्धित जोखिमका विषयमा पुनरावलोकन गर्न सञ्चालक समितिलाई सहयोग गर्न सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी समिति स्थापना भएको हो । यस समितिले सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादमा वित्तीय लगानी निवारण गर्ने नीति तथा उपाय पहिचान गर्छ र त्यसको प्रभावकारिता / पर्याप्तता मूल्याङ्कन गर्छ । यस समितिले अनुपालना विभागले तयार गरेको प्रतिवेदनमा छलफल गर्छ र सञ्चालक समितिलाई आवश्यक नीतिमा सल्लाह दिन्छ । यसका साथमा व्यवस्थापनलाई आवश्यक निर्देशन दिन्छ ।

यस समितिको संरचना निम्नबमोजिम छ :

नाम	पद	कायम मिति	जम्मा बैठकमा उपस्थिति सङ्ख्या	बैठक खर्च तिरिएको (करसहित)
श्री सुरेन्द्र बहादुर नेपाली	संयोजक	२०७७ माघ १६ देखि आव अन्त्य सम्म	२	रु. १८,०००/-
श्री सुशील कुमार शर्मा	सदस्य- प्रमुख जोखिम अधिकृत	पुरा आव	६	-
श्री मदन महत	सदस्य- सचिव / प्रमुख अनुपालना तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण आतङ्कवादमा वित्तीय लगानी निवारण	२०७७ साउन १ देखि २०७७ फाल्गुण १३ सम्म	४	-
श्री छत्रमान श्रेष्ठ	संयोजक	२०७७ साउन १ देखि २०७७ माघ १४ सम्म	४	रु. ३६,०००/-
श्री राजाराम थापा	सदस्य- सचिव / प्रमुख अनुपालना तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण आतङ्कवादमा वित्तीय लगानी निवारण	२०७७ फाल्गुण १४ देखि आव अन्त्य सम्म	२	-

चालु आर्थिक वर्षमा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी समितिका ६ वटा बैठक बसेको थियो ।

४.५. व्यवस्थापनस्तरीय समिति (Management Committees)

व्यवस्थापनस्तरीय समिति संस्थाको दैनिक क्रियाकलाप निगरानी तथा निर्देशित गर्न गठन भएका हुन् । बैंकमा निम्न व्यवस्थापनस्तरीय समिति गठन भएका छन् :

१. सम्पत्ति दायित्व व्यवस्थापन समिति (Assets & Liabilities Management Committee)

सम्पत्ति दायित्व व्यवस्थापन समिति प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा मनोनयन गरिएका विभागीय प्रमुख रहेको समिति हो । तरलता, ब्याज दर, वैदेशिक मुद्रा कारोबार, बस्तु तथा शेयर जोखिम जस्ता सम्पत्ति दायित्व व्यवस्थापन संलग्न हुने नीति स्थापना गर्ने तथा लागु गर्ने उद्देश्यले यो समिति गठन भएको हो । यस समितिले लिएको प्रमुख जिम्मेवारीमा तरलताको अवस्थाको व्यवस्थापन, ब्याजदर, सापट लिने दिने अवस्था, बैंकको लगानीको अवस्थाको अनुगमन तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिकामा भनिएका अन्य पक्ष पर्छन् । यो समिति वासलात, वासलात बाहिरका सम्पत्ति तथा यस समितिका कार्यक्षेत्रभित्रका पुँजी तथा बैंकको लगानी तथा अन्य सम्बन्धित नीतिले तोकेका अन्य जोखिमका मापदण्ड व्यवस्थापन गर्न पनि जिम्मेवार छ ।

२. सञ्चालन जोखिम व्यवस्थापन समिति (Operational Risk Management Committee)

समितिले नोक्सानी तथा नोक्सानी नजिकैका घटना (Loss and near loss events) का तथ्याङ्क आधार सिर्जना गर्ने तथा मूल्याङ्कन गर्ने कार्यका साथै सञ्चालन जोखिमका विधि तथा उपकरण पुनरावलोकन गर्ने तथा स्वीकृती दिने कार्य गर्छ । यस समितिले उचित सञ्चालन जोखिम व्यवस्थापनका संरचना अनुगमन गरी त्यो सही स्थानमा छ भनी सुनिश्चित गर्छ । यस समितिले जोखिमको अवस्था

पुनरावलोकन गर्छ, उच्च प्राथमिकताका क्षेत्रमा परिवर्तन तथा चुनौती अनुमान गर्छ तथा त्यसलाई कम गर्ने रणनीति बनाउँछ साथै आवश्यकता अनुसार जोखिम कम गर्न पर्याप्त स्रोत छुट्याइएको छ भन्ने आश्वस्त पार्छ ।

३. कर्जा जोखिम व्यवस्थापन समिति (Credit Risk Management Committee)

यस समितिले अनुपालनालाई सुनिश्चित गर्दै बैंकको कर्जा जोखिम अनुगमन गर्ने तथा सञ्चालक समितिले स्वीकृति दिएको ऋण तथा जोखिम व्यवस्थापन नीतिको कार्यान्वयन गर्ने कुरामा ध्यान केन्द्रित गर्छ । यसले आवधिक रूपमा कर्जाबर्गको गुणस्तर अनुगमन गर्छ, समस्याको पहिचान गर्छ, कमजोरीमा सुधार गर्छ तथा जोखिम केन्द्रीकरण अनुगमन गर्छ । यसका साथमा कर्जा जोखिम तथा सबै जोखिम मापदण्डका साथै अनुपालनका विषयमा बैंकको नीति तथा निर्देशनमा नियामक अनुपालना भएको कुरा सुनिश्चित गर्छ ।

४. कार्यकारी समिति (Executive Committee)

कार्यकारी समितिमा बैंकका माथिल्लो तहका कार्यकारी सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ । यो समितिको बैठक समयसमयमा आवश्यकताबमोजिम बस्छ र बैंक सञ्चालनको समग्र विषयमा छलफल तथा आवश्यक निर्णय गर्दछ । यसका साथमा यसले शाखाका कार्यसम्पादन, सञ्चालन खर्च, बैंकको लक्ष्य तथा प्राप्ति पुनरावलोकन गर्छ र रणनीतिक तथा सञ्चालन योजनामा कुनै रिक्तता भए पहिचान गर्न प्रयास गर्छ ।

जोखिम पुनरावलोकन (Risk Review)

५.१ वार्षिक जोखिम प्रतिवेदन (Annual Risk Report)

जोखिम संस्कृति (Risk Culture)

बैंकको उद्देश्य, आधारभूत मूल्य मान्यता, दुरदृष्टि, ध्येय तथा दीर्घकालीन रणनीतिसँग मिल्ने गरी बैंक व्यवस्थापन सञ्चालन भएको तथा तिनीहरू नियामक व्यवस्था, आन्तरिक नीति नियम तथा जोखिम व्यवस्थापनका स्थापित सिद्धान्तअनुसार सञ्चालित छन् भनी सुनिश्चित गर्ने अन्तिम जिम्मेवारी सञ्चालक समितिको हुन्छ । समग्र बैंकको जोखिम व्यवस्थापन प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, प्रमुख जोखिम अधिकृत, कार्यकारी व्यवस्थापन समूह तथा सबै क्रियाशील एकाइको सहयोगमा सुनिश्चित गरिएको विषयको सञ्चालक समितिले अनुगमन गर्दछ । सञ्चालक समिति तथा माथिल्ला व्यवस्थापनले संस्थामा जोखिम संस्कृतिको विकास र यसको सुनिश्चितताको लागि आवश्यक व्यवहारहरू समेत गर्दछन । उनीहरू माथि रहेर लय तय गर्छन् र त्यो तल कर्मचारीमा पुग्छ र त्यसले उनीहरूको व्यवहारलाई आकार दिन्छ ।

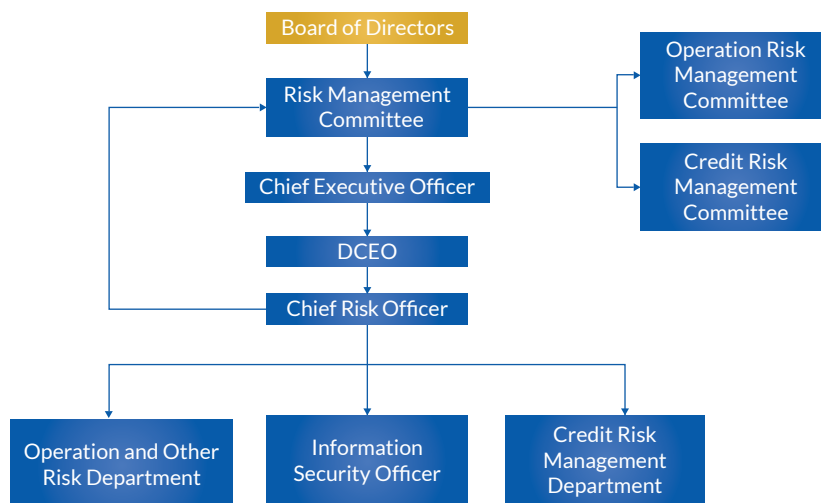
सञ्चालक समितिले बैंकको उद्देश्य, दृष्टिकोण, ध्येयका कथनसँग मिल्ने गरी नियमन तथा संस्थागत रणनीति तय गर्छ र विभिन्न कार्यमा स्वीकृति दिने अधिकारी तथा अधिकार प्रत्यायोजन तय गरी जोखिम ग्राह्य सीमा परिभाषित गर्छ । व्यवस्थापनले यी कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सम्पन्न गर्न आन्तरिक नियन्त्रण संयन्त्र बनाएको छ । प्रभावकारी जोखिम व्यवस्थापनका लागि यी रणनीतिलाई सञ्चालन नीति, विधि तथा प्रक्रियामा परिणत गर्ने कर्तव्य माथिल्लो व्यवस्थापनको हो । सञ्चालक समिति तथा माथिल्लो व्यवस्थापनले व्यवसायको जोखिम वृद्धिको समयमै पहिचान गर्ने तथा कर्मचारीले बैंकको जोखिमको संस्कृति बुझ्न सक्छन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्न प्रवर्धनात्मक क्रियाकलाप गर्ने कुरा सुनिश्चित गर्नुपर्छ । जोखिम व्यवस्थापनका कार्यका भूमिका तथा जिम्मेवारी स्पष्ट परिभाषित गरी सुम्पने कार्य गरी यी कार्य गर्न सकिन्छ । माथिल्लो व्यवस्थापन नियमित प्रक्रियाको रूपमा बैंकको जोखिम अवस्थाको मूल्याङ्कन भएको कुरा जानकारी छ र उसले सञ्चालक समिति तथा सञ्चालक समितिस्तरको समितिलाई नियमित रूपमा प्रतिवेदन दिने गर्छ । सञ्चालक समिति तथा कार्यकारी व्यवस्थापनले बैंकको प्रमुख जोखिम निरीक्षण गर्न नियामक निकायद्वारा परिभाषित गरिएको तथा बैंकको आफ्नो नीति नियम र व्यवस्था अनुसारका विभिन्न समिति गठन गरेका छन् । यसमा जोखिम व्यवस्थापन समिति, सम्पत्ति दायित्व व्यवस्थापन समिति, कर्जा जोखिम व्यवस्थापन समिति तथा सञ्चालन जोखिम व्यवस्थापन समिति रहेका छन् ।

सञ्चालक समितिले आफूअन्तर्गत विभिन्न समिति, अन्य व्यवस्थापन समिति तथा कार्यकारी व्यवस्थापनले प्रस्तुत गरेका विभिन्न व्यवस्थापन सूचना प्रणालीका प्रतिवेदन पुनरावलोकन गर्छ र तिनीहरूका सम्बन्धमा निर्देशन दिन्छ । सञ्चालक समितिले रणनीतिक तथा कार्यनीतिक निर्णय प्रक्रियामा सक्रिय रूपमा जोखिमका विषयमा विचार गरेको छ र आफूले लिन चाहेको कर्जा जोखिमका लागि जोखिम चाहनाको स्तर (शेष जोखिम) निर्धारण गरेको छ । समग्र जोखिम बहन चाहनाका विवरण तथा सञ्चालन जोखिम सीमा तय गर्न निरन्तर रूपमा छलफल तथा विचार हुने गर्दछ । व्यवस्थापन समितिले जोखिम वहनको मापनसम्बन्धी प्रतिवेदन पुनरावलोकन गर्दछ र प्रमुख जोखिमलाई उनीहरूको उचित स्तरमा लैजान काम गर्छ र सुझाव दिन्छ । यससम्बन्धी जानकारी सञ्चालक समितिका सम्बन्धित समितिलाई दिने गर्दछ ।

बैंकले विद्यमान तथा नयाँ व्यापार सञ्चालनका व्यवस्थापनमा जोखिममा आधारित दृष्टिकोष अवलम्बन गरेको छ । कार्यकारी व्यवस्थापन समूहले व्यवस्थापनको नेतृत्व लिने गर्दछ र जोखिम बहन चाहना तथा रणनीतिक योजना अनुसार रणनीतिक निर्णय गर्छ । व्यवस्थापनले हरेक प्रमुख जोखिमको आवधिक जोखिम पुनरावलोकन गर्छ । बैंकको आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्य व्यवस्थापनबाट स्वतन्त्र छ र यसले लेखापरीक्षण समितिलाई प्रत्यक्ष रूपमा प्रतिवेदन दिन्छ । बैंकको जोखिम व्यवस्थापन संरचनाको भावना अनुसार आउँदो वर्षदेखि जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण गर्ने योजना बनाएको छ ।

बैंकको उद्देश्यमा प्रभाव पार्नसक्ने कुनै घटना (आन्तरिक तथा बाह्य वातावरण दुबैबाट) देखिए व्यवस्थापनले परिदृष्ट बाहिर गएर पनि पुनरावलोकन (out-of-cycle review) गर्छ । बैंकको व्यवसाय सञ्चालनको प्रमुख प्रक्रिया तथा प्रणालीमा परिवर्तन भए, अनुपालना तोडिए, गम्भीर गुनासो आए वा महत्वपूर्ण कुरा छुट्न गएको देखिए व्यवस्थापनले विशेष जोखिम मूल्याङ्कन गर्छ ।

बैंकको जोखिम व्यवस्थापन संरचना (Risk Governance Structure)

जोखिम व्यवस्थापन संरचना, नीति तथा निर्देशिका (Risk Management Framework, Policies and Guidelines)

व्यवसाय सञ्चालनमा आउने प्रमुख जोखिमलाई प्रणालीगत रूपमा व्यवस्थापन गर्न बैंकले विभिन्न नीति, संरचना तथा निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयन गरेको छ ।

- जोखिम व्यवस्थापन नीति, २०७५
- कर्जा जोखिम व्यवस्थापन नीति, २०७५
- सञ्चालन जोखिम व्यवस्थापन नीति, २०७५
- जोखिम व्यवस्थापन संरचना, २०७६
- बजार जोखिम व्यवस्थापन नीति, २०७६
- दबाव परीक्षण नियम पुस्तिका (manual), २०७६
- कर्जा जोखिमका बहन चाहना तथा ग्राह्य सीमा
- सूचना प्रविधि उपकरणका सुरक्षित प्रयोग निर्देशिका
- मूल्याङ्कन निर्देशिका, २०७६
- सूचना दिन सक्ने सम्बन्धी नीति तथा प्रक्रिया, २०७६ (Whistle Blowing Policy and Procedure, 2076)
- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी नीति, २०७६

जोखिम बहन गर्ने चाहना (Risk appetite)

व्यापक अर्थमा बैंकका विभिन्न उद्देश्य प्राप्त गर्न यसका सेवामा मूल्य अभिवृद्धि गर्न लिन चाहेको जोखिमको मात्रालाई जोखिम बहन गर्ने चाहना भनिन्छ । जोखिम बहन गर्ने चाहनाले न्यूनतम सङ्ख्यात्मक मापक तथा गुणस्तरीय विवरण तय गरी त्यसले परिभाषित गरेको र बैंकको जोखिम ग्राह्य सीमा उपलब्ध गराउँछ । राम्रोसँग सञ्चार हुँदा जोखिम बहन गर्ने चाहनाले व्यवस्थापनलाई आफ्नो लक्ष्य प्राप्त गर्नसक्ने तथा आफ्नो सञ्चालनलाई दिगो बनाउनसक्ने गरी लक्ष्य निर्धारण गर्न तथा निर्णय गर्न निर्देशन उपलब्ध गराउँछ ।

यसले जोखिमका बारेमा छलफल गर्न अभिप्रेरित गर्छ । यसले गर्दा जोखिमलाई उचित रूपमा पहिचान गर्न, जोखिम बहन गर्ने चाहनाको अधिनमा रहि जोखिम बहन तथा व्यवस्थापन गर्न र रणनीति तथा उद्देश्य परिवर्तन हुँदा जोखिम बहन गर्ने चाहनामा थप छलफल गर्न यसले आधार प्रदान गर्छ ।

बैंकको सञ्चालक समितिले ऋणका जोखिमसम्बन्धी जोखिम वहन गर्ने चाहनाका विवरण (risk appetite statements) र वहन गर्ने क्षमता (risk tolerance limit) निर्धारण गरेको छ । स्वीकृत भएका जोखिम बहन गर्ने चाहना तथा वहन गर्नसक्ने क्षमताका सीमाका आधारमा ऋणका फाइल बर्गीकरण हुन्छन् र तिनीहरूलाई कर्जा जोखिम विभागले परीक्षण गर्छ ।

बैंकले आफ्ना व्यावसायिक रणनीति तथा लक्ष्य प्राप्त गर्न खोज्दा जोखिम लिने गर्छ । बैंकको व्यावसायिक क्रियाकलापका आधारमा कर्जा जोखिम, सञ्चालन जोखिम, बजार जोखिम तथा तरलता जोखिम प्रमुख जोखिमका प्रकार हुन् भनी बैंकले पहिचान गरेको छ । बैंकको व्यवस्थापन आफूले लिने जोखिमका बारेमा जानकारी छ र उसले विभिन्न जोखिम पहिचान गर्ने, मूल्याङ्कन गर्ने, अनुगमन गर्ने तथा नियन्त्रण गर्ने अग्रगामी विधि अवलम्बन गरेको छ । बैंकले विपरीत परिस्थितिका प्रभाव मूल्याङ्कन गर्न विभिन्न सङ्ख्यात्मक विधिमध्ये परिस्थिति विश्लेषण तथा दबाव परीक्षणलाई जोखिम व्यवस्थापनको औजारको रूपमा अवलम्बन गरेको छ । यसै गरी यस्ता जोखिम आत्मसात गर्न बैंकले पुँजीगत प्रतिरोध व्यवस्थाको (capital buffer requirement) आवश्यकताका विषयमा सङ्केत उपलब्ध गराउँछ । बैंकको दबाव परीक्षण नियम पुस्तिकामा (Stress Testing Manual) आफ्नो पुँजीगत पर्याप्ततामा विभिन्न धक्काका अवस्थाको प्रभाव मापन गर्ने संरचना प्रदान गरिएको छ ।

दबाव परीक्षणका नतिजाको गुणस्तर तथा भरपर्दोपना तथ्याङ्क तथा परीक्षणमा परेका विपरीत अवस्थाका बैंकको विशेष अवधारणामा अधिक रूपमा भर पर्ने गर्छ । यी नतिजाले अग्रगामी जोखिम मूल्याङ्कन गर्न, पुँजीगत तथा तरलता योजना बनाउन, जोखिम बहन गर्नसक्ने स्तर तय गर्न, जोखिम न्यूनीकरण प्रक्रिया विकास

गर्न तथा आकस्मिक कोषका योजना तयार गर्नसक्छ भनी यी दुबै तत्वमा बैंकले पर्याप्त ध्यान दिएको छ । यसले जोखिमको अवस्था तथा वित्तीय अवस्थामा गम्भीर आर्थिक गिरावटका प्रभाव मूल्याङ्कन गर्छ । यो रणनीतिक पुँजी योजना प्रक्रियाको एक भाग पनि हो । परीक्षणको नतिजाले बैंकको विशेष व्यावसायिक अतिसंवेदनशीलताका विषयमा प्रमुख जानकारी दिने तथा समग्र जोखिमको अवस्थाको मूल्याङ्कनमा योगदान दिने भएकाले उच्च तहलाई सचेत बनाउन यस बारे माथिल्लो व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समितिमा समितिस्तरीय उपयुक्त समितिमार्फत जानकारी दिइन्छ ।

जोखिम अवस्था (Risk Profile)

व्यावसायिक जोखिमका सम्बन्धमा पर्याप्त पुँजीगत प्रतिरोध (adequate capital buffer) व्यवस्था कायम गर्न नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिका अनुसार बैंकले बासल पुँजीगत पर्याप्तता संरचना अवलम्बन गर्दै आएको छ । बैंकले आफ्नो पुँजीगत अवस्थालाई सही राख्ने तथा आफ्ना व्यवसायलाई दिगो बनाउने कुरालाई सुनिश्चित गर्न पाइला चालेको छ र वर्षको अन्त्यमा तुलनात्मक रूपमा माथिल्लो तहमा रहेको पुँजीगत पर्याप्तता अनुपातले यो कुरालाई पुष्टि गर्छ । बैंकको जोखिम व्यवस्थापन संरचना यसको व्यावसायिक कार्यबाट स्वतन्त्र छ र त्यसलाई बैंकको कार्यकारी व्यवस्थापनका पद, प्रमुख जोखिम अधिकृतले नेतृत्व गर्नुभएको छ ।

बैंकको ऋणसम्बन्धी कामलाई बृहत् रूपमा संस्थागत ऋण विभाग, साना (रिटेल) ऋण विभाग तथा साना तथा मध्यम उद्यम विभागमा विभाजन गरिएको छ । ऋणको स्वतन्त्र व्यवस्थापनका लागि छुट्टै ऋण प्रशासन विभाग स्थापना गरिएको छ र त्यसले सुरक्षण कागजात परीक्षण गर्छ, उचित प्रतिवेदन सूचक तयार गर्छ र मूल्याङ्कनकर्ताको मूल्याङ्कन पुनरावलोकन गर्छ ।

तह तथा अनुभवका आधारमा ऋणको विभिन्न सीमा स्वीकृत गर्ने अधिकारी तय भएका छन् । ऋणको जोखिम भार सम्पत्तिअन्तर्गत पुँजी उपयोगको समग्र जोखिमको अवस्था तथा सञ्चालन तथा बजार जोखिम तलका तालिकामा सङ्क्षेपमा उल्लेख गरिएको छ ।

क. कर्जा जोखिम (Credit risk)

ऋण सापटी बैंकको प्रमुख व्यावसायिक सम्पत्ति हो । कुनै पनि प्रतिपक्ष, सापटीकर्ता, उत्तरदायी वा जारीकर्ता विरुद्ध वास्तविक, आकस्मिक वा सम्भावित दाबी देखिएपछि सबै कारोबारमा कर्जा जोखिम देखापर्छ । ऋण सम्भौतामा उल्लेख गरिएका सर्त अनुसार ब्याज वा साँवा तिर्न ऋणी अनिच्छुक वा असक्षम हुँदा कर्जा जोखिम देखिने सम्भावना हुन्छ र यसको नतिजाको रूपमा बैंकलाई आर्थिक नोक्सानी हुनेगर्छ । बैंकमा कर्जा जोखिमसम्बन्धी सम्पत्ति उच्च स्तरमा हुनेभएकाले, यसका लागि उचित जोखिम व्यवस्थापनका उपायका संरचना बनाउनु अतिनै महत्वपूर्ण हुन्छ ।

प्रमुख प्रकारका जोखिम:

कर्जा तथा सेवाग्राहीको प्रकृतिमा आधारित भएर बैंकका परिस्थितिमा रहने दुई प्रमुख प्रकारका जोखिम बैंकले सामना गर्नुपर्छ ।

- चुक्ता नहुने जोखिम : यो बैंकका ऋणका आवश्यक भुक्तानी (सावाँ तथा ब्याज) पुरा हुननसक्ने अवस्था देखिने अवस्था हो ।
- केन्द्रीकरण जोखिम : एकै प्रतिपक्ष वा क्षेत्रमा ऋण केन्द्रीकरण भई बैंकको परिस्थितिमा देखिने जोखिमको स्तरलाई व्याख्या गर्न प्रयोग हुने बैंकिङ शब्द केन्द्रीकरण जोखिम हो ।

कर्जा जोखिम कम गर्ने सिद्धान्त (Principles of credit risk mitigations)

‘कर्जा जोखिम कम गर्नु’ एउटा विस्तृत प्रक्रिया हो जसले कर्जा जोखिम कम गर्न बैंकले ध्यान दिनुपर्ने वा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यापक क्षेत्र समेट्छ । कर्जा जोखिम न्यूनीकरणले कर्जा जोखिम तथा त्यसको पुँजीगत आवश्यकता-नियामक पुँजी कम गर्ने विधि प्रयोग गर्नुपर्ने आवश्यकता देखाउँछ ।

- बैंकको कर्जा जोखिम व्यवस्थापनका कार्य नेपाल राष्ट्र बैंकको जोखिम व्यवस्थापन व्यवस्था तथा जोखिम व्यवस्थापनका विश्वव्यापी दर्शनले निर्देशित गरेको छ । बैंकले कर्जा जोखिम सम्बन्धी आफ्नै मापदण्ड तय गर्न “कर्जा जोखिम व्यवस्थापन नीति, २०७५” नामक नीति तयार गरेको छ । कर्जा जोखिम व्यवस्थापनका कार्य बैंकको व्यापार एकाई भन्दा पृथक छ र हरेक एकाईले ऋण निर्णय मापदण्ड, प्रक्रिया तथा सिद्धान्तलाई समान रूपमा कार्यान्वयन गर्दछन् ।
- कर्जा जोखिम व्यवस्थापनका प्रमुख सिद्धान्त ऋणका सेवाग्राहीको उचित उद्यमशीलता सुनिश्चित गर्नु हो । बैंकको व्यापार एकाई (उदाहरणका रूपमा शाखा, बजार विभाग, केन्द्रीय ऋण विभाग) जोखिम प्रतिरक्षाका पहिला पङ्क्ति हुन् जसले प्राथमिक रूपमा ऋण सेवाग्राहीको मूल्याङ्कन गर्छन् । ऋणका विभिन्न क्षेत्रमा विविधिकरण कायम गरी बैंकले अनावश्यक केन्द्रीकरण हटाउने लक्ष्य लिएको छ ।
- सेवाग्राही, उद्योग तथा सेवा विशेषमा बैंकको जोखिम बहन क्षमता तय हुन्छ र यी कुरालाई नियमित रूपमा अनुगमन गरिन्छ ।
- हरेक नयाँ ऋण सुविधा वा कुनै विद्यमान ऋण सँग सम्बन्धित कुनै उल्लेखनिय अवस्था परिवर्तन हुँदा तोकिएको ऋण स्वीकृति अधिकृतबाट स्वीकृति आवश्यक पर्छ । साङ्गठनिक तहमा आधारित भएर बैंकले विभिन्न स्वीकृति अधिकृत तय गरेको छ ।

- बैंकले ऋणका फाइललाई कर्जा जोखिम विभाग भएर अगाडि बढ्ने गरी बर्गीकरण कर्जा जोखिमको चाहना तथा बहन गर्नसक्ने सीमाका आधारमा गरेको छ ।
- बैंकले ऋण सुविधा नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिकाले आवश्यक बनाएको "obligor exposure" मा आधारित भएर निरीक्षण गर्छ । यस अन्तर्गत एकअर्कासँग जोडिएका ऋणीका समूहलाई दिइने सुविधालाई एउटै समूहमा एकीकृत गरिन्छ । बैंकले केन्द्रीय बैकिङ सफ्टवेयरमा मौलिक उत्तरदायी कोड (युनिक अब्लिगर कोड) दिने गरेको छ । बैंकले तय गरेको जोखिम बहन क्षमता सीमा तथा नियामक आवश्यकता अनुसार आवधिक रूपमा 'obligor exposure' मूल्याङ्कन गर्ने गर्छ ।

कर्जा जोखिम व्यवस्थापनका लागि बैंकले उपयोग गर्ने गरेको औजार (Tools used by the bank for the management of Credit risk)

१. व्यक्तिगत तथा समूहगत सम्पत्ति सीमा (Individual and Group Exposures Limits)

बैंकले सबै जोखिमसम्बन्धित क्रियाकलापका जोखिम नियन्त्रण गर्न सीमा स्थापना गर्नुपर्छ भन्ने सिद्धान्तअनुसार बैंकले ऋणका जोखिम नियन्त्रण गर्ने ग्राह्य हुने सीमाको संरचना तयार गरी कार्यान्वयन गरेको छ । ग्राह्य हुने सीमा प्राथमिक पुँजी, कुल बक्यौता कर्जा तथा बैंकको नाफा कमाउने क्षमतासँग सम्बन्धित हुन्छ । बैंकको कर्जा जोखिम विभागले कर्जा सीमाको अवस्थाको पुनरावलोकन गर्छ र आवधिक रूपमा व्यापार एकाइलाई प्रमुख ऋण अधिकृतमार्फत प्रतिवेदन दिन्छ । यसपछि यो प्रतिवेदन मासिक रूपमा प्रस्तुत गर्ने योजना बनाइएको छ । आ.व. २०७७/७८ मा बैंकको ग्राह्य सीमामा संशोधन / परिमार्जन गरिएको छ र बैंकले आफ्नो जोखिम वहन गर्ने चाहनाका आधारमा ग्राह्य सीमा निरन्तर रूपमा पुनरावलोकन गर्नेछ ।

२. कर्जा स्वीकृति प्रक्रिया (Credit Approval Process)

राम्रो कर्जा सुनिश्चित गर्न कर्जा परीक्षण तथा मूल्याङ्कन प्रभावकारी औजार हुन् भनी बैंकले बुझेको छ । परीक्षणबाट यी प्रस्तावले बैंकले तय गरेको मापदण्ड पूरा हुँदैन भन्ने पहिचान हुन्छ । यी मापदण्डमा कर्जा लिने योग्यता, कर्जा लिने व्यक्तिको गुण, व्यापारको ख्याति तथा प्रस्तावित व्यापारको प्रकृति पर्छन् । यस कारण बैंकको कर्जा स्वीकृति गर्ने बहुतहमा अधिकारप्राप्त व्यक्ति हुन्छन् र उनीहरूमा बैंकको नीतिबमोजिमको अधिकार प्रत्यायोजन गरिएको हुन्छ । हाल बैंकको कर्जा नीति निर्देशिकाले कर्जा स्वीकृत गर्ने अधिकार विभिन्न अधिकार प्राप्त व्यक्तिलाई निम्न अनुसार प्रत्यायोजन गरेको छ :

अधिकारी
बैंकको सञ्चालक समिति
बैंकको कर्जा समिति
बैंकको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

क्षमता, जोखिम लिने विधि तथा अनुभवका आधारमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई प्रत्यायोजन गरिएको अधिकार विभिन्न अधिकारीलाई थप प्रत्यायोजन गरिएको छ (उदाहरणको रूपमा नायव प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, प्रमुख व्यवसाय अधिकृत, कर्जा प्रमुख तथा शाखा प्रबन्धक) । अधिकारीले उपयोग गर्ने स्वीकृतिको सीमा आवधिक रूपमा पुनरावलोकन हुन्छ ।

३. आन्तरिक कर्जा जोखिम अनुगमन तथा मूल्याङ्कन विधि (Internal credit risk monitoring and pricing model)

बैंकले सम्भावित कर्जा जोखिम मापन गर्न आन्तरिक कर्जा बर्गीकरण विधि स्थापना गरेको छ । बैंकले अङ्कमा आधारित कर्जा जोखिम मूल्याङ्कन प्रणालीमार्फत कर्जा लिने व्यक्तिको वित्तीय अवस्था, धितोको पर्याप्तता, कर्जा लिने व्यक्तिको पृष्ठभूमि तथा कर्जाका दायित्व तिर्नसक्ने क्षमता मूल्याङ्कन गर्ने लक्ष्य लिएको छ । कर्जा लिने व्यक्तिको सङ्ख्यात्मक तथा गुणात्मक पक्षका आधारमा कर्जा जोखिम मूल्याङ्कन प्रणालीका मापदण्ड विकास गरिएको छ । बैंकले जोखिम मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने ऋण सुविधाका प्रकारलाई विभिन्न बर्गमा बर्गीकरण गरेको छ । कर्जा लिने व्यक्तिले प्राप्त गरेको अङ्कका आधारमा कर्जा सुविधालाई क, ख, ग र घ बर्गमध्ये कुनै एकमा विभाजन गरिन्छ । विभिन्न बर्गले निम्न कुराको महत्त्व दिन्छ :

जोखिम बर्ग	परिभाषा
क	न्यूनतम कर्जा जोखिम भएको उच्च गुणस्तर
ख	थोरै कर्जा जोखिम भएको उच्च गुणस्तर
ग	सामान्य कर्जा जोखिम भएको पर्याप्त गुणस्तर
घ	कमजोर गुणस्तर भएका कारण नयाँ कर्जा प्रस्तावलाई अस्वीकार गर्नुपर्ने र विद्यमान सुविधा भए त्यसबाट बाहिरिन कार्यवाही गर्नुपर्ने

मूल्य निर्धारण (Price determination)

कर्जा प्राप्त गर्ने व्यक्तिको स्तरअनुसार बैंकले कर्जा सुविधाको मूल्य निर्धारण गर्ने गरेको छ । कर्जा लिने व्यक्तिले बढी अङ्क प्राप्त गरेको खण्डमा कर्जा मूल्याङ्कन राम्रो भएको मानिन्छ ।

अनुगमनको पटक (Frequency of monitoring)

बैंकले कर्जा सुविधाको बर्गीकरणको आधारमा कर्जा सुविधाको अनुगमन गर्ने पटक निर्धारण गर्ने गरेको छ । अनुगमनको पटक निम्नानुसार रहेको छ :

जोखिम बर्ग	परिभाषा
क	प्रत्येक १२ महिनामा एक पटक
ख	प्रत्येक १२ महिनामा एक पटक
ग	प्रत्येक ६ महिनामा एक पटक
घ	समस्यादायक कर्जाको रूपमा निरन्तर अनुगमन

कर्जा जोखिम मूल्याङ्कनको अनुगमनले कर्जा सुविधा एक बर्गबाट अर्को बर्गमा जानसक्ने अवस्था निर्धारण गर्छ । सबै कर्जा सुविधाका जोखिम मूल्याङ्कन यसअघि जारी गरिएको निर्देशिकाका व्यवस्था अनुसार हुन्छन् जुन क्रमबद्ध रूपमा मूल्याङ्कन भइरहेको छ र निकट भविष्यमा सम्पन्न गरिनेछ ।

४. पोर्टफोलियो व्यवस्थापन (Portfolio Management)

बैंकले विशेष कर्जामा हुने जोखिमका साथै सम्पूर्ण पोर्टफोलियोमा अन्तर्निहित कर्जा जोखिम व्यवस्थापन गर्नुपर्छ । कर्जा जोखिम कम गर्न कर्जा लगानीको उपयुक्त विविधीकरण, उपयुक्त अनुगमन तथा त्यसको नियन्त्रण महत्वपूर्ण हुन्छ । बैंकले कर्जा जोखिम बहन गर्ने विवरण तथा कर्जा जोखिम ग्राह्य सीमालाई स्पष्ट पार्न जोखिम बहन गर्ने चाहना विवरण तथा जोखिम ग्राह्यता सीमा तयार गरेको छ । कर्जा जोखिम बहन गर्ने चाहना तथा ग्राह्यता सीमा मुख्यतया दुई पक्षबाट हेरिन्छ : (क) सेवाग्राही वा सेवाग्राही समूह अन्तर्गतको कर्जाको आकार तथा (ख) पोर्टफोलियोको आकार ।

कर्जा जोखिम बहन गर्ने चाहना विवरणमा निम्न व्यवस्था गरिएको छ :

- बैंकको कर्जा जोखिम मुलतः कर्जा लगानीबाट श्रृजित हुन्छ । बैंकले कर्जा लगानीको उच्च गुणस्तर कायम गर्ने लक्ष्य लिएको छ । जोखिम अत्यधिक एकीकरण हुन नदिन बैंकले कर्जा विभिन्न क्षेत्रमा पुग्ने गरी विविधीकरण गर्नेछ ।
- निष्क्रिय कर्जाको रकम बैंकको कार्यसम्पादनको मापकमध्ये एक हो । सामान्यतया कम निष्क्रिय कर्जाले बैंकको वित्तीय अवस्था राम्रो देखाउँछ । यसैले बैंकले सम्भव भएसम्म न्यून निष्क्रिय कर्जा कायम गर्न खोज्छ ।
- बैंक सदस्य नभएको लगानीकर्ताको सहवित्तीयकरण समूहबाट लिएको कर्जा सुविधा प्राप्त गरिसकेका ऋणीलाई उक्त सहवित्तीयकरण समूहबाहिर नयाँ कर्जा दिने छैन ।
- बैंकले उच्च जोखिम भार भएको कर्जा कम गर्नेछ ।
- बैंकको जोखिम सम्पत्तिमा रहेको पुँजी कोषको अधिकतम उपयोग गर्नेछ । यस प्रयोजनका लागि नेपाल राष्ट्र बैंकको बासेल-२ निर्देशिका अन्तर्गत विभिन्न कर्जा सुविधामा तोकिएको जोखिम भारलाई ध्यान दिइनेछ ।

कर्जा जोखिम ग्राह्य सीमामा गरिएका प्रमुख व्यवस्था निम्न रहेका छन् :

- बैंकले निश्चित ऋणीलाई दिने ऋण (Single borrower SOL) गत वर्षको लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरणको खुद नाफाको ७० प्रतिशतसम्मको रकममा सीमित बनाउनेछ । तथापी, नेपाल राष्ट्र बैंकले समय समयमा निर्देशन दिए अनुसार भुक्तानी हुन बाँकी साँवाको रकम मात्रमा कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गर्नुपर्ने भनि परिभाषित गरेको क्षेत्र सँग सम्बन्धित कर्जाको हकमा नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेको एकल ग्राहक सीमा सम्म ग्राहकलाई कर्जामा सहजीकरण गर्ने लक्ष्य लिएको छ ।
- बैंकले निश्चित समूहको कर्जा सीमा (Group borrower SOL) मा अघिल्लो वर्षको लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण अनुसारको खुद नाफाको १०० प्रतिशत बराबर रकममा सीमा तोक्नसक्छ । तथापी, नेपाल राष्ट्र बैंकले समय समयमा निर्देशन दिए अनुसार भुक्तानी हुन बाँकी साँवाको रकम मात्रमा कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गर्नुपर्ने भनि परिभाषित गरेको क्षेत्र सँग सम्बन्धित कर्जाको हकमा नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेको समूहको ग्राहक सीमा सम्म ग्राहकलाई कर्जामा सहजीकरण गर्ने लक्ष्य लिएको छ ।
- बैंकले निष्क्रिय कर्जा बैंकको अघिल्लो तीन महिनाको अन्त्यमा प्रकाशित भएको वित्तीय विवरण अनुसार बाँकी रहेका ऋण तथा सापटीको ०.२५ प्रतिशतभन्दा बढी नहुने स्तरमा कायम गर्न प्रयास गरिरहेको छ ।
- बैंकले कुनै एक क्षेत्रमा सम्पत्ति लगानीको सीमा बैंकको अघिल्लो तीन महिनाको अन्त्यमा प्रकाशित भएको वित्तीय विवरण अनुसार बाँकी रहेका ऋण तथा सापटीको २० प्रतिशतभित्रै राख्नेछ ।
- बैंकको घरजग्गा क्षेत्रमा कुल सम्पत्ति लगानी अघिल्लो तीन महिनाको अन्त्यमा प्रकाशित भएको वित्तीय विवरण अनुसार बाँकी रहेका ऋण तथा सापटीको १० प्रतिशतभन्दा बढ्ने छैन ।
- बैंकको घरजग्गा तथा आवासीय घरमा कर्जा अघिल्लो तीन महिनाको अन्त्यमा प्रकाशित भएको वित्तीय विवरण अनुसार बाँकी रहेका ऋण तथा सापटीको २५ प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन ।

- जलविद्युत क्षेत्रको कर्जा अधिल्लो तीन महिनाको अन्त्यमा प्रकाशित भएको वित्तीय विवरण अनुसार बाँकी रहेका ऋण तथा सापटीको ५ प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन । साथै जलविद्युतमा वित्तीय लगानी बैंकले ऋणीमा तय गरेको एकल ग्राहक सीमा भन्दा बढी हुनेछैन ।
- समूहमा आधारित लघुकर्जा अधिल्लो तीन महिनाको अन्त्यमा प्रकाशित भएको वित्तीय विवरण अनुसार बाँकी रहेका ऋण तथा सापटीको १.५ प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन । कुनै एक विशेष समूहलाई प्रदान गर्ने लघुवित्त कर्जाको रकम रु. १२ करोड ५० लाख भन्दा बढी हुनेछैन ।
- ठूला ऋणीको कुल कर्जा अधिल्लो तीन महिनाको अन्त्यमा प्रकाशित भएको वित्तीय विवरण अनुसार बाँकी रहेका ऋण तथा सापटीको २५ प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन । ठूला ऋणी भन्नाले रु. दुई करोडभन्दा बढीको सीमामा कर्जा प्राप्त गरिरहेका ऋणी पर्दछन् ।
- दायित्व पुरा गर्न नसकिने फोर्स लोनमा परिणत हुन सक्ने जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै गैर कोषमा आधारित सुविधा अधिल्लो तीन महिनाको अन्त्यमा प्रकाशित भएको वित्तीय विवरण अनुसार बाँकी रहेका ऋण तथा सापटीको १० प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन । बैंकले वासलातभन्दा बाहिरका बैंक ग्यारेन्टी जस्ता रकममा अनुगमन गरिरहनेछ र तोकिएको दाबी अवधि सकिएपछि आकस्मिक दायित्वबाट बैंक ग्यारेन्टी हटाउनेछ ।
- बैंकले उच्च जोखिम भार (Risk weight) भएका (१०० प्रतिशतभन्दा बढी) कर्जाको सीमा अधिल्लो तीन महिनाको अन्त्यमा प्रकाशित वित्तीय विवरण अनुसार बाँकी रहेका ऋण तथा सापटीको १० प्रतिशत सम्म राख्नेछ ।
- बैंकको कुल प्रत्याभूतिमा आधारित जोखिम अधिल्लो तीन महिनाको अन्त्यमा प्रकाशित भएको वित्तीय विवरण अनुसार बाँकी रहेका ऋण तथा सापटीको ४ प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन ।

५. धितो (Collateral)

बैंकले ऋणीलाई दिएको कर्जा भुक्तानी नभएको अवस्थामा ऋण रकम फिर्ता हुने सुनिश्चितताको लागि धितो सुरक्षण लिने गर्छ । बैंकिङ उद्योगको समग्र प्रकृति तथा यस विकास बैंकको आफ्नै कर्जा लगानीको आधार विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा सामान्य प्रकारका धितोमा घरजग्गा परेका छन् । यसो भए पनि परियोजनामा उच्च मूल्यको मेसिनरी तथा प्लान्ट हुनसक्छन्, बैंकले यिनै कुरालाई धितोमा राखेर पनि कर्जा दिन्छ र यी कुरा उसले तोकेको मापदण्डमा भर पर्छ ।

कर्जाको प्रकृतिमा भर पर्ने गरी निक्षेप, सुरक्षण, गाडी आदि पनि भिन्न प्रकारका कर्जाका लागि धितोको रूपमा स्वीकार गरिन्छ । यी सबै धितोलाई कर्जा प्रयोजनका लागि स्वतन्त्र मूल्याङ्कनकर्ताबाट उचित रूपमा मूल्याङ्कन गराइन्छ ।

बैंकले मूल्याङ्कन प्रक्रियालाई बढी तथ्य परक तथा प्रभावकारी बनाउँदै “धितो मूल्याङ्कन निर्देशिका, २०७६” कार्यान्वयन गरेको छ । बैंकसँग स्वतन्त्र मूल्याङ्कनकर्ताको सूची छ र मूल्याङ्कनकर्ता खटाउने पारदर्शिक प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको छ । विद्युत ट्रान्समिसन लाइन वा सम्भावित सडक विस्तारका कारण आवश्यक परेमा धितोको मूल्य कम गरिन्छ । साथै बैंकले धितो सम्बन्धमा शाखा कार्यालय, क्षेत्रीय कार्यालयका विभिन्न अधिकृतसँग समेत धितोको अवस्था, बजार मूल्य, सडक पहुँच, भविष्यमा हुन सक्ने कुनै कटौतीका बारेमा पुष्टि गर्ने गरेको छ । बैंकले प्राप्त भएका धितोको नियमित रूपमा मूल्याङ्कन गर्छ । धितोको मूल्य बजार मूल्य तथा सरकारी दर दुबैलाई विशेष भार दिएर हिसाव गर्ने गरिन्छ । परिवर्तन भइरहने बजारको प्रकृति, सेवाग्राहीको आवश्यकता तथा कर्जाको सरल प्रशोधनलाई केन्द्रविन्दुमा राखेर बैंकले समय समयमा धितो स्वीकार्य मापदण्डमा पुनरावलोकन गर्छ । बैंकले पूरा गर्ने पर्ने न्यूनतम मापदण्डमा कहिल्यै सम्झौता गर्दैन । कर्जा सीमा निर्धारण गर्न हिसाव गरिने विभिन्न अनुपात (उदाहरणको रूपमा कर्जाको मूल्य अनुपात) ले बैंकलाई कर्जा जोखिम कम गर्न सहयोग गर्छ । बैंकले धितोका साथै ऋणको विमा गरी जोखिमलाई विमा संस्था जस्ता तेस्रो पक्षमा हस्तान्तरण गर्छ र यसले बैंकलाई जोखिम कम गर्न सहयोग गर्छ । साथै, धितो वा व्यावसायिक अवस्थामा प्रभाव पार्ने कुनैपनि घटना घट्ने/घटेको अवस्थामा बैंकले त्यस्तो घटनाको निगरानी गर्दछ ।

६. कर्जा पुनरावलोकन संयन्त्र (Loan review mechanism)

कर्जा लगानीको गुणस्तर निरन्तर रूपमा मूल्याङ्कन गर्न तथा कर्जा प्रशासनमा गुणस्तरीय सुधार ल्याउन प्रभावकारी औजार वा संयन्त्र आवश्यक पर्छ भन्ने बैंकले बुझेको छ । स्थापित निर्देशिका भित्रै कर्जाका कामको प्रभावकारी रूपमा अनुगमन गर्ने तथा नियन्त्रण गर्ने पर्याप्त विधि स्थापना गर्न असफल भए कर्जामा समस्या देखिनसक्छ । व्यवस्थापनले कर्जा प्रदान गर्ने अधिकारी तथा उत्तरदायित्वमाथि नियन्त्रण सहित ऋण स्वीकृति प्रक्रिया स्थापना गर्नुपर्छ । माथिका दृष्टिकोणलाई ध्यानमा राखी बैंकले नियमित रूपमा कर्जा पुनरावलोकन प्रक्रियालाई बैंकका कामको एक अभिन्न भागको रूपमा कार्यान्वयन गरिहेको छ । पछिल्लो समयमा थप उच्च हानी/क्षति हुन नदिन सकेसम्म छिटो कर्जा जोखिमका विषयलाई समाधान गर्नुपर्छ भन्ने तथ्यसँग बैंक जानकारी छ । जोखिमका घटनाका पटक तथा त्यसका प्रकृतिका आधारमा त्यसलाई प्रभावकारी रूपमा तथा समयमै पत्ता लगाउन कर्जा जोखिम अनुगमन प्रक्रिया विकास गरिएको छ ।

बैंकको कर्जा पुनरावलोकन संयन्त्रको एक अभिन्न भागको रूपमा बैंकले गरेका विभिन्न क्रियाकलाप निम्न रहेका छन् :

- भुक्तानीपछिका उपाय : कर्जा जोखिम प्रतिरक्षाका विभिन्न पंक्तिहरू विभिन्न औजार तथा प्रविधि, जोखिम सूचक तथा रिपोर्टिङ जस्ता उपाय लगाएका हुन्छन् ।
- भुक्तानी अनुगमन : यसमा कर्जाको बर्गीकरण अनुसार त्यसको अनुगमन, भुक्तानी विलम्बको इतिहासको अनुगमन (monitoring of overdue history), भुक्तानी विलम्बको पटक, व्यापारको मात्रा मापन पर्छन् । कर्जाको गुणस्तर पहिचान तथा जोखिमको प्रारम्भिक सङ्केत प्राप्त गर्न कुल चालु सम्पत्ति (net trading assets) तथा वित्तीय विवरणको नियमित पुनरावलोकन गरिन्छ ।
- गुणस्तर गिरावटको अनुगमन : कर्जाको जोखिमको बर्गीकरण अनुसार बैंकले कर्जाको गुणस्तर गिरावट अनुगमन गरिरहेको छ । यसका साथमा बैंकले यस कार्यका लागि आवश्यक पर्ने थप तथ्याङ्क प्राप्त गर्न काम गरिरहेको छ । यसले बैंकलाई नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मापदण्ड ९ (NFRS 9) कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्नेछ । विश्वव्यापी रूपमा स्वीकार गरिएको नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मापदण्ड ९ वित्तीय औजार (financial instrument) सँग सम्बन्धित छ । गिरावटको प्रतिशत निर्धारण गर्दा उस्तै प्रकारका उद्योगमा रहेका उस्तै प्रकारका स्वभावका कर्जा जोखिमका भुक्तानी गर्न नसक्ने सम्भावना (probability of default-PD) निर्धारण गर्न सहयोग गर्छ । भुक्तानी गर्न नसक्ने सम्भावना भुक्तानी हुन नसक्ने घटना हुनसक्ने अवस्थाको अनुमान हो । यो अपेक्षित नोक्सानी (Expected loss), भुक्तानी हुन नसक्दा हुने नोक्सानी (loss given default) तथा भुक्तानी हुन नसक्ने कर्जाको रकम (Exposure at default) हो । भुक्तानी हुन नसक्दाको नोक्सानी बैंक तथा वित्तीयसंस्थाले ऋणीले कर्जा रकम तिर्न नसक्दा व्यहोर्ने नोक्सानी हो । यसले भुक्तानी हुन नसक्दाको अवस्थामा भुक्तानी नहुने रकमको कुल कर्जा रकम सँग रहेको प्रतिशत देखाउँछ । भुक्तानी हुननसक्ने अवस्थामा रहेको कर्जा रकम (Exposure at default) ऋणीले भुक्तानी गर्न नसक्दाको घटना तथा समयमा बैंकले व्यहोर्ने नोक्सानी रकमको अनुमान हो ।
- अनुगमन क्रियाकलापका लागि अन्य विभागसँग सम्बन्ध स्थापना : बैंकको विशेष एकाइ कर्जा जोखिम व्यवस्थापन विभागमार्फत बैंकको कर्जा जोखिम सम्भव भएसम्म न्यून राख्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने अभ्यास

गरिरहेको छ । यस एकाइले आवश्यक परेको अवस्थामा कर्जा सीमा अनुगमनका लागि शेयर कर्जाको हकमा साना तथा मझौला कर्जा विभागसँग, भुक्तानी सार्ने वा छुट दिने विषयमा कर्जा प्रशासन विभागसँग, जोखिमका विषयमा अनुगमन गर्न क्षेत्रीय कार्यालयसँग तथा कर्जाको भुक्तानी अनुगमनको विषयमा जानकारी लिन शाखा कार्यालयसँग तथा आवश्यकताबमोजिम अन्य पक्ष/विभागसँग नियमित सम्बन्ध स्थापना गरिरहेको छ । एक समर्पित एकाइको रूपमा कर्जा जोखिम तथा व्यवस्थापन विभागले नियमित रूपमा कर्जा जोखिम न्यूनीकरण कार्य गरिरहेको छ ।

- बैंकको जोखिम लिने चाहना वा सीमा तोडिएको अवस्थामा आरम्भमा चेतावनी वा सङ्केत दिने व्यवस्था स्थापना गर्ने : बैंकसँग कुनै एक विशेष समूह, सेवाग्राही वा क्षेत्रमा दिने कर्जासँग सम्बन्धित विभिन्न सीमा रहेका छन् । यी सीमा नियमित रूपमा अनुगमन हुन्छन् र ती तोकिएको सीमामै रहेका छन् भनी निक्कै गर्नु गरिन्छ ।
- आवश्यक कागजात तयार गर्ने : बैंकले उचित अधिकारीसँगको समन्वय तथा परामर्शमा नीति तथा प्रोडक्ट पेपरहरू तयार गरिरहेको छ र कर्जा पुनरावलोकन संयन्त्रलाई समयानुसार बलियो बनाउन पुनरावलोकन गरिरहेको छ ।
- आन्तरिक लेखा परीक्षण संयन्त्र : बैंकको आन्तरिक लेखा परीक्षण विभाग आवधिक रूपमा कर्जाका फाइलको लेखापरीक्षण तथा पुनरावलोकनका लागि उत्तरदायी छ ।
- बैंक अधिकारीको भ्रमण : मुख्य कार्यालय / क्षेत्रीय कार्यालयदेखि शाखा कार्यालयका अधिकारीको भ्रमणका आधारमा व्यवसाय तथा राखिएको धितोको अनुगमन गरिन्छ ।

ख. सञ्चालन जोखिम (Operational Risk)

अपर्याप्त आन्तरिक प्रक्रिया, कर्मचारी तथा प्रणाली वा बाह्य घटनाबाट हुने नोक्सानीका जोखिमलाई सञ्चालन जोखिम भनिन्छ । बैंकले आधारभूत विधि अन्तर्गत सञ्चालन जोखिमका लागि पुँजी बराबर गत तीन वर्षको वार्षिक घनात्मक कुल आयको तोकिएको प्रतिशतको औसतको रूपमा लिने गर्छ ।

बैंकले साइबर-सुरक्षा जोखिम, आपूर्तिकर्ता जोखिम तथा मानव संसाधन जोखिमका कारण सञ्चालन जोखिमका चुनौती बढिरहेको स्वीकार गर्छ । बैंकको सञ्चालन जोखिम व्यवस्थापन नीति, २०७५ का व्यवस्थाबाट गठन भएको सञ्चालन जोखिम व्यवस्थापन समितिले आफ्नो प्रक्रिया, कर्मचारी तथा प्रणालीका अति संवेदनशील

अवस्थाका विषयका साथै बाह्य तत्वबाट हुने जोखिमका विषयमा छलफल गर्छ । प्रमुख जोखिम अधिकृतको संयोजकत्वमा रहेको यो समितिका सदस्यमा कार्यकारी अधिकृत तथा विभिन्न विभागका प्रमुख रहेका छन् ।

मानव संसाधनको शीपका कारण हुने जोखिम कम गर्न सञ्चालक समितिका सदस्यदेखि सबै कर्मचारीका लागि तालिम तथा विकासका आवश्यकता डिजाइन गर्न छुट्टै सिकाइ तथा विकास एकाइ (Learning and development unit) को व्यवस्था गरिएको छ । तालिमको प्रभावकारीताका लागि बैकले समय-समयमा अनलाइन परीक्षा लिने पहल गरेको छ । नयाँ भर्ना भएकालाई विभिन्न विभागले अभिमुखीकरण गराउँछन् र उनीहरूलाई अनुभवप्राप्त कर्मचारीबाट उचित सुपरीवेक्षणको साथै आवश्यक शीप प्रदान गर्ने गर्दछन् । नयाँ भर्ना भएका कर्मचारीबाट सञ्चालन क्षति कम गर्न र त्यसलाई निरीक्षण गर्न कारोबार सीमा समेत तोकिएको हुन्छ ।

बैकले कर्मचारीलाई आफ्नो काम सम्पन्न गर्न आवश्यक निर्देशन दिन सञ्चालन हातेपुस्तिका (Operation Manual, २०७५), शाखा सञ्चालन हातेपुस्तिका (Branch Operational Manual), २०७५, सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी नीति, २०७६ लाई पुनरावलोकन गरेको छ । यसैगरी Whistle Blowing Policy and Procedure, २०७६ ले व्यक्ति तथा बैकलाई जोखिममा पार्नसक्ने गलत अभ्यास, जालसाजी, दुस्प्रयोग तथा अन्य अनुचित कार्य तथा छुट भएका कुराको जानकारी दिने बाटो दिएको छ भने गलत कार्य वा अनियमित कार्यको उचित तथा व्यवहारिक रूपमा खुलासाप्रति गरिएको प्रतिक्रियामा उठाइएका विषयको समाधानमा सहयोग गर्न उचित प्रक्रिया तय भएको छ । बैकले सबै सञ्चालन क्रियाकलापमा दोहोरो नियन्त्रण संयन्त्र अवलम्बन गरेको छ जहाँ प्रत्येक वित्तीय तथा गैर वित्तीय कारोबारलाई सक्षम अधिकारीबाट स्वीकृत गराउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । नोस्ट्रो खाताको हिसाव मिलान मासिक रूपमा शाखा आफैले गर्छन् र त्यसलाई वित्त विभागले रूजु गर्छ । अन्तर शाखा तथा अन्तर विभाग खाता, कर्मचारीलाई दिइएको पेस्की, तथा अन्य पेस्कीको हिसाव मिलान वित्त विभागका प्रमुखको प्रत्यक्ष सुपरीवेक्षणमा वित्त विभागले साप्ताहिक रूपमा गर्छ । सबै एकाइको हिसाव मिलान कायम गरी नियन्त्रण प्रतिवेदन आवधिक रूपमा बैकको प्रमुख सञ्चालन अधिकृत समक्ष प्रस्तुत गरिन्छ । शाखाहरूको सञ्चालन व्यवस्थापन प्रति राम्रोसँग ध्यान केन्द्रित गर्न तथा तिनीहरूको अनुगमन गर्न बैकले केन्द्रीय स्तरमा छुट्टै शाखा सञ्चालन, अनुपालना तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी अलग अलग विभाग स्थापना गरेको छ ।

बैकले रियल टाइमको केन्द्रीय बैकिङ सफ्टवेयरको तथ्याङ्क सुरक्षित गर्न डीआर साइट (डेटा हब, बुटवल) मा सञ्चालन गरेको छ । यो प्रणालीको पूर्ण सञ्चालन व्यवस्था एकीन गर्न बैकले हालै डीआर साइटबाट मात्र बैक सञ्चालन गरेको थियो । साइबर सुरक्षामा चुनौतीका कारण आउँदा दिनमा बैकले सूचना प्रविधि सुरक्षाका लागि आवश्यक लगानी गर्ने योजना बनाएको छ ।

नोक्सानीका विवरण (loss data), नोक्सानी नजिकका घटनाका विवरण (near loss events) प्राप्त गर्न र नोक्सानीका घटना हुँदा त्यसको वित्तीय प्रभाव पत्ता लगाउन बैकले सञ्चालन जोखिम पत्ता लगाउने, मापन गर्ने, अनुगमन गर्ने तथा नियन्त्रण गर्ने औजारको रूपमा जोखिम रजिस्टर (risk register) कार्यान्वयन गरेको छ । बासल २ मा निम्नबमोजिम उल्लिखित सञ्चालन जोखिमका घटना प्रकार बमोजिमका घटना हुनसक्ने सबै विषयमा आवधिक रूपमा प्रतिवेदन तयार गर्न सबै विभाग तथा शाखालाई जानकारी दिइएको छ ।

- आन्तरिक तथा बाह्य जालसाजी (internal and external fraud),
- रोजगारी अभ्यास तथा कार्यस्थल सुरक्षा (employment practices and workplace safety),
- सेवाग्राही, सेवा तथा व्यवसायका अभ्यास (clients, products and business practice),
- भौतिक सम्पत्तिको क्षति (damage to physical assets),
- व्यवसाय अवरुद्धता तथा प्रणाली असफलता (business disruption and system failures),
- कार्यान्वयन, वितरण प्रक्रिया व्यवस्थापन (execution, delivery and process management)

बैकले सामान्य गल्ती तथा कर्मचारीको गलत अवधारणालाई सम्बोधन गर्न हरेक कार्यशील विभाग तथा एकाइसम्बन्धी पटकपटक सोध्ने गरिएको प्रश्न (FAQs) तथा उत्तर विकास गरेको छ । सेवाग्राहीलाई बैकको डिजिटल बैकिङ सेवासम्बन्धी जानकारी दिने प्रश्न तथा उत्तर आफ्नो वेबसाइटमा राखिएको छ ।

बैकले पारदर्शीता स्थापना गर्न आफ्नो कार्यालयमा नागरिक बडापत्र राखेको छ । नागरिक बडापत्रले अन्य कुराका अतिरिक्त बैक व्यवस्थापनको संरचना, बैकको सेवा, सेवा प्रदान गर्न लिइने औसत समय, सेवाग्राहीको जानकारीका लागि सूचना र सेवाग्राहीको गुनासो व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्थाकाका विषयमा जानकारी प्रदान गर्छ ।

बैकको अनुपालना तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी एकाइले ग्राहकसँग सम्बन्ध स्थापित गर्ने, उनीहरूको अनुगमन गर्ने, प्रतिवेदन दिने क्रियाकलापका साथै विभिन्न नियामक संरचनासँग बैकको व्यवसायका क्रियाकलाप अनुपालना भएका कुराको निरीक्षण गर्छ । बैकको सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी नीति तथा विभागीय क्रियाकलाप बैकलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण गर्ने तथा आतंकवादमा वित्तीय लगानी हुने औजारको रूपमा प्रयोग हुन नदिन केन्द्रित छ । ग्राहक परीक्षण (customer screening) गर्ने, अनुगमन गर्न र आवश्यक प्रतिवेदन तयार गर्न "goAML" सम्बन्धी सफ्टवेयर खरिद गरेको छ ।

मानव संसाधनको परिवर्तनका कारण प्रमुख बैकिङ क्रियाकलापमा निरन्तरता सुनिश्चित गर्न प्रतिस्थापन योजना नीति (Succession Planning Policy) तयार गरिएको छ । बैकले प्रत्येक तहका कर्मचारीलाई mentoring तथा क्षमता विकास गराउँदै सक्षम नेतृत्व विकास गर्ने रणनीति लिएको छ । यस नीतिले नेतृत्वदायी पदमा अनपेक्षित अवस्थामा आवश्यकता आउँदा प्रतिस्थापनका लागि प्रणालीगत तथा दीर्घकालीन कर्मचारी विकास सुनिश्चित गर्ने लक्ष्य लिएको छ ।

बैंकको व्यावसायिक उद्देश्य सापेक्ष बनाउन तथा नियामक अनुपालना पूरा गर्न बैंकको व्यवस्थापन सूचना प्रणालीले केन्द्रीय भूमिका खेल्छ । बैंकले कर्जा मिश्रण, नगद जगेडा अनुपात, वैधानिक तरलता अनुपात, प्राथमिक पुँजी तथा निक्षेप अनुपात, कर्जा बर्गीकरण प्रतिवेदन, दश लाखभन्दा बढीको कारोबार, दैनिक प्रयोगकर्ताको लग प्रतिवेदन, दैनिक बजेट भिन्नता, कर्जा ब्याजदर, विदेशीमुद्रा नाफा आय, गैर बैकिङ सम्पत्ति, निक्षेपको खर्च, औसत ब्याजदर अन्तर, निक्षेप मिश्रण, व्यापार वृद्धि, असाधारण प्रतिवेदन (exceptional report) आदि कायम गरी स्वचालित तथा कर्मचारीबाट दैनिक प्रतिवेदन तयार गर्ने गरेको छ ।

बैंकले विभिन्न क्रियाकलापको सीमा तय गरेको छ (उदाहरणको रूपमा नगद तथा गैर नगद कारोबार, पुँजीगत खर्च, आयगत खर्च, लगानी, कर्जा स्वीकृति अख्तियारी, छूट दिने अख्तियारी आदि) ।

बैंकले सूचना प्रणालीको सुरक्षाको स्वतन्त्र पुनरावलोकन तथा अनुगमन गर्न तथा प्रयोगकर्ताको चेतना जगाउन सूचना सुरक्षा अधिकृत नियुक्त गरेको छ जसको जिम्मेवारी जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने, व्यवस्थापनलाई नयाँ चुनौतीका बारेमा जानकारी दिने तथा सुरक्षाका उपायको उचित कार्यान्वयन गर्न सुझाव दिने रहेको छ ।

सूचना प्रणालीका उपयोगका कारण सञ्चालन जोखिम (Operational risks due to usage of information technology)

नीति तथा निर्देशिका

- सूचना प्रविधिका उपकरणको सुरक्षित उपयोग निर्देशिका
- एटीएम सुरक्षा निर्देशिका
- सूचना सुरक्षा घटना प्रतिक्रिया योजना (Information security incident response plan)
- सूचना सुरक्षा नीति

द्रुत डिजिटाइजेसन तथा सूचना प्रविधिको बढ्दो आवश्यकताले बैकिङ क्षेत्रमा विभिन्न प्रकारको साइबर आक्रमणको जोखिम बढेको छ । जस्तै, denial of service attack (DOS), distributed denial of service (DDOS) attack, phishing, security breach, unauthorized access ईत्यादी । यस प्रकारका आक्रमणले गोपनीयता, इमान्दारिता, तथा तथ्याङ्कको उपलब्धतामा नकारात्मक

प्रभाव पार्छ । बैंकले यस प्रकारको आक्रमणबाट हुनसक्ने असर कम गर्न र सूचना प्रणालीमा कमजोरी पत्ता लगाउन डीआर ड्रिल (DR drill), सूचना प्रविधि स्रोतको जोखिम मूल्याङ्कन, अति संवेदनशीलताको मूल्याङ्कन (Vulnerability Assessment), सूचना प्रणालीमा प्रवेश हुनसक्ने अवस्था परीक्षण (Penetration Testing) समेटि सूचना सुरक्षा लेखापरीक्षण (IS audit) गर्छ । बैंकले आफ्नो प्रणालीमा स्पाम, फिसिङ आक्रमण मालवेयर तथा जालसाजीयुक्त सामग्री (fraudulent content) प्रवेश हुननदिन परिवर्तन व्यवस्थापन (change management), कोर फायरवालको पुनरावलोकन, ईमेल सुरक्षा गेटवे जस्ता राम्रा अभ्यास गरिरहेको छ ।

बैंकले आफ्नो सूचना प्रविधि प्रणालीलाई अनाधिकृत पहुँचबाट जोगाउन सूचना सुरक्षा नीति, एटीएम सबलीकरण निर्देशिका (ATM hardening guideline), सूचना सुरक्षा घटना प्रतिक्रिया योजना विकास गरेको छ । बैंकले यस आर्थिक वर्षमा सुरक्षा सूचना तथा घटना व्यवस्थापन प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने योजना बनाएको छ र विभिन्न तथ्याङ्क चुहावट निवारण उपाय खोजी गरेको छ ।

ग. बजार जोखिम (Market Risk)

ब्याजदरसम्बन्धी औजार, विदेशी मुद्रा सटही तथा शेयरमा लगानीका नकारात्मक घटनाक्रमबाट वासलातमा वा वासलातबाहिर पर्ने नोकसानीको जोखिम बजार जोखिम हो । बैंकले बजार जोखिमका लागि पुँजीगत भार (क्यापिटल चार्ज) निर्धारण गर्न कुल खुला अवस्था (Net open position) को विधि उपयोग गरिरहेको छ । अन्य कुराका अतिरिक्त कुल खुला अवस्था, सम्पत्ति / दायित्व केन्द्रीकरण, लगानी सीमा, वैधानिक प्रतिवेदनका आवश्यकता, ब्याजदर परिवर्तन, सटही दर परिवर्तन तथा शेयर मूल्यमा परिवर्तन सम्बन्धी बजार जोखिम बैंकको सम्पत्ति दायित्व समितिमा छलफल गर्ने व्यवस्था रहेको छ । बैंकमा कारोवारको सीमा तथा अख्तियार प्राप्त अधिकारी सम्बन्धी व्यवस्था लगायत लगानी सम्बन्धी विषयलाई निर्देशित गर्न लगानी नीति, २०७३ रहेको छ । बैंकका बजार सम्बन्धी कार्य गर्न एक अलग्गै ट्रेजरी विभाग रहेको छ । ट्रेजरी सम्बन्धी कामका लागि फ्रन्ट अफिस र ब्याक अफिस गरी दुई अलग्गै ईकाइ रहेका छन् । सबै विदेशी विनिमयका अवस्था तथा मौद्रिक बजार कार्यलाई ट्रेजरी फ्रन्ट अफिस डिलरले व्यवस्था गर्छ भने ट्रेजरी ब्याकले डिलरले गरेको डिल कार्यान्वयन गर्छ र बैंकको तरलताको अवस्था अनुगमन गर्छ । बासलका व्यवस्था अनुसार आवश्यक पुँजीको व्यवस्था गर्न उचित जोखिम सम्पत्तिको हिसाव दैनिक रूपमा गरिन्छ । बैंकले बजार जोखिमका सम्पत्तिलाई व्यापारिक वा गैरव्यापारिक लगानीको रूपमा वर्गीकरण गरिरहेको छ र यी लगानीलाई पृथक रूपमा व्यवस्थापन गर्छ ।

बैंकको बजार जोखिम व्यवस्थापन नीति, २०७६ ले बैंकलाई ब्याजदर जोखिम, विदेशी मुद्रा सटही जोखिम, शेयर मूल्य जोखिम, आन्तरिक नियन्त्रण संयन्त्र, सीमा तय, जोखिम मापन तथा अनुगमनमा निर्देशन

दिन्छ । बैंकको पुँजीगत पर्याप्तता (capital adequacy) मा बजार तत्वका विशेष धक्का मापन गर्न दबाब परीक्षण तथा परिस्थिति विश्लेषण (stress testing and scenario analysis) गरिन्छ ।

घ. तरलता जोखिम (Liquidity Risk)

‘तरलता जोखिम’ दायित्व चुक्ता गर्न असमर्थता (inability to meet obligations) वा सम्पत्ति सिर्जना गर्न आवश्यक कोष अभावको कारणले हुन सक्ने नोक्सानीको सम्भावना हो । भुक्तानीको विभिन्न समयावधि भएका सम्पत्ति तथा दायित्वलाई त्यस्ता अवधिका आधारमा विशिष्ट सीमा (bucket) मा राखी तरलताको अन्तर (liquidity gap) अनुमान गर्न अन्तर विश्लेषण (gap analysis) गर्ने गरिन्छ । अन्तर विश्लेषण प्रतिवेदन नेपाल राष्ट्र बैंकमा आवधिक रूपमा पठाइन्छ । उचित समय अवधिको विवेकपूर्ण बर्गीकरण गर्न बैंकले बचत तथा चल्ती खाताका आचरण अध्ययन (behavioural analysis) गर्ने योजना बनाएको छ ।

दैनिक तरलता तथा दैनिक तरलताको जोखिमका विवरणको स्पष्ट आवश्यकता तय भएका छन् । सम्पत्ति तथा दायित्व व्यवस्थापन समितिको निर्देशनमा तरलता व्यवस्थापनका विषयमा आवश्यक निर्णय गरी निर्देशन दिइएको हुन्छ । तरलता तोकिएको सीमाभन्दा तल भरेको अवस्थामा लिनुपर्ने पहलको सूची सहितको बैंकको आपत्कालीन योजना (contingency plan) पनि रहेको छ ।

बैंकले निम्न अवस्थालाई तरलता जोखिम भनी पहिचान गरेको छ :

१. कोषको खर्चमा महत्वपूर्ण वृद्धि भएमा
२. बैंकको स्वीकृत व्यापार योजना कार्यान्वयन गर्न कोषको कमीले बाधा भएमा
३. कोषको अभावमा बैंकले भुक्तानी गर्नुपर्ने आफ्नो दायित्व पूरा गर्न नसक्ने भएमा

७. अनुगमन तथा प्रतिवेदन (Monitoring and reporting)

वित्तीय लक्ष्यलाई बजेट नियन्त्रणको उपायमार्फत दैनिक रूपमा अनुगमन गरिन्छ र त्यस विषयमा व्यवस्थापन समितिमा छलफल हुन्छ । लक्ष्य तथा व्यापार रणनीतिलाई अर्धवार्षिक रूपमा पुनरावलोकन गरिन्छ । बैंकले जोखिम मूल्याङ्कन गर्न तथा अनुमान गरिएको जोखिमलाई पर्याप्त पुँजीकोष कायम गर्न आन्तरिक पुँजी पर्याप्तता मूल्याङ्कन विधि (ICAAP), २०७५ तयार गरेको छ । जोखिम रणनीति, आकस्मिक योजना, पुँजीगत योजना, जोखिम अनुगमन, जोखिम व्यवस्थापन तथा नियामकीय प्रतिवेदन सम्बन्धमा आन्तरिक पुँजी पर्याप्तता मूल्याङ्कन विधि, २०७५ मा कडा व्यवस्था रहेको छ ।

५.२ नियन्त्रण वातावरण (Control Environment)

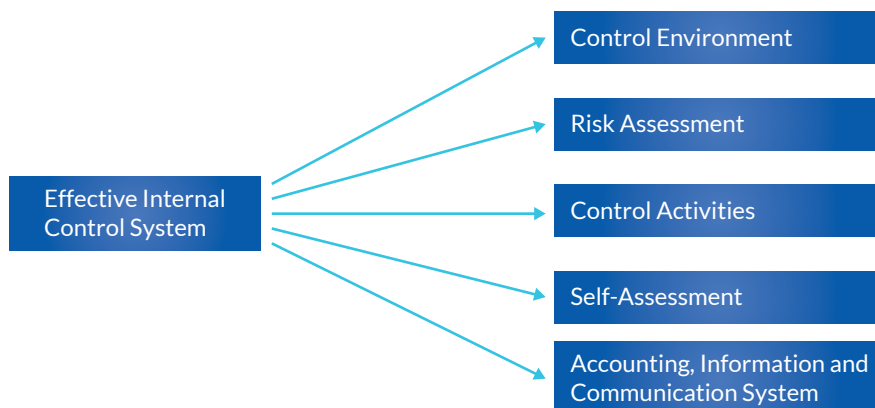
बैंकको सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापनबाट तयार पारिएको बैंकको सम्पत्ति सुरक्षित गर्ने, जोखिम सीमित गर्ने वा नियन्त्रण गर्ने तथा बैंकको समग्र उद्देश्य प्राप्त गर्ने प्रणाली, नीति, विधि तथा प्रक्रियानै आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली हो । प्रभावकारी आन्तरिक नियन्त्रण सुरक्षित तथा सफल बैंकको जग हो । उचित रूपमा डिजाइन गरिएको तथा समान रूपमा कार्यान्वयन गरिएको सञ्चालन तथा वित्तीय आन्तरिक नियन्त्रणले बैंकको सञ्चालक समितिका सदस्य तथा व्यवस्थापनलाई बैंकको स्रोत सुरक्षित गर्न सहयोग गर्छ, त्यसले भरपर्दो वित्तीय प्रतिवेदन उत्पादन गर्छ तथा नियम कानून पालना गर्छ । प्रभावकारी आन्तरिक नियन्त्रणले गम्भीर गल्ती तथा अनियमितता घटाउँछ र जालसाँज तथा गल्ती समयमै पत्ता लगाउन सहयोग गर्छ ।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली विशेष गरी यी कुरा सुनिश्चित गर्न तयार गरिएको हुन्छ :

- (क) नियम तथा कानून पालना भएको,
- (ख) सञ्चालक समिति तथा कार्यकारी व्यवस्थापनले दिएको निर्देशन तथा निर्देशनात्मक निर्देशिका कार्यान्वयन भएको,
- (ग) बैंकको आन्तरिक विधिले सही रूपमा काम गरिरहेको,
- (घ) वित्तीय सूचना भरपर्दो भएको ।

यसैले आन्तरिक नियन्त्रण लेखा तथा वित्तीय विधिसँग मात्र सीमित हुँदैन । यसले कम्पनीको रणनीति तय गर्ने, उद्देश्य निर्धारण गर्ने, व्यवस्थापनका निर्णय गर्ने, जोखिम समाधान गर्ने तथा कार्यसम्पादन अनुगमन गर्ने जस्ता कार्यकारी तथा व्यवस्थापनले लिने सबै पहल समेट्छ ।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको भाग (Components of Internal Control System)

नियन्त्रण वातावरण (Control Environment)

नियन्त्रण वातावरणले सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापनले समग्र नियन्त्रण क्रियाकलापलाई दिएको महत्व दर्शाउँछ । नियन्त्रण वातावरणले आवश्यक अनुशासन तथा बैंकको सञ्चालनमा उचित आन्तरिक नियन्त्रण सुनिश्चित गर्ने उचित संरचनातर्फ बैंकको सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापनको समग्र योगदान प्रतिबिम्बित गर्छ ।

यस विकास बैंकको सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापन नियन्त्रण क्रियाकलापका महत्वका विषयमा राम्रोसँग जानकारी छन् । सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापनले गरेका निर्णय र क्रियाकलाप आन्तरिक नियन्त्रण प्रभावकारी बनाउने तर्फ निर्देशित छन् ।

जोखिम मूल्याङ्कन (Risk Assessment)

कुन प्रकारका जोखिम विद्यमान छन्, ती पहिचान भएका जोखिम कसरी व्यवस्थापन गर्ने तथा कस्तो प्रकारको निष्पत्ति स्थापना गर्नुपर्छ भन्ने कुरा निर्धारण गर्न जोखिम मूल्याङ्कनको भूमिका रहन्छ ।

बैंकले जोखिम अधिकृतका साथै विभागलाई सम्भावित जोखिमका क्षेत्र विश्लेषण गर्ने तथा पहिचान भएका जोखिम हटाउने जिम्मेवारी दिएको छ ।

नियन्त्रण क्रियाकलाप (Control Activities)

नियन्त्रण क्रियाकलाप सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापनले दिएका निर्देशन पालना गर्न बैंकले स्थापना गरेका सबै नीति तथा प्रक्रिया हुन् । यी सबै क्रियाकलापले सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापनलाई बैंकको सञ्चालन र उत्पादनमा नकारात्मक प्रभाव पार्नसक्ने जोखिम नियन्त्रण गर्न सहयोग गर्छन् ।

बैंकले गर्ने हरेक क्रियाकलापलाई परिभाषित गर्ने तथा सो बमोजिम सरलरूपमा सङ्गठनात्मक कार्य सम्पादन गर्ने प्रभावकारी नीति तथा अभ्यास छन् । सबै नीति तथा प्रक्रियालाई नियमित समयावधिमा पुनरावलोकन गर्ने तथा सोही अनुसार संशोधन गर्ने गरिएको छ ।

आत्म-मूल्याङ्कन (Self-Assessment)

आन्तरिक नियन्त्रण क्रियाकलापको आधारभूत पुनरावलोकनका लागि आत्म मूल्याङ्कन एक विधि हो । अर्को अर्थमा आन्तरिक नियन्त्रणका सबैभन्दा राम्रा अभ्यासमा सक्रिय दृष्टि कायम राख्ने यो अनुगमनको औजार हो ।

बैंकले आफ्नो आन्तरिक नियन्त्रणलाई बढी प्रभावकारी बनाउन निरन्तर मूल्याङ्कन तथा आत्म पुनरावलोकन पालना गर्छ । आन्तरिक लेखापरीक्षक, बाह्य लेखापरीक्षक, नियामक निकायले उल्लेख गरेको सबै विषयलाई सम्बोधन तथा सो उपर आवश्यक कार्यवाहि गरिएको छ ।

लेखा, सूचना तथा सञ्चार प्रणाली (Accounting, Information and Communication System)

यो सञ्चालक समिति, व्यवस्थापन तथा कर्मचारीलाई उनीहरूको जिम्मेवारी पालना गर्न सघाउन तथा समयमै दिइने सूचना प्राप्त गर्ने र सञ्चार गर्ने कामसँग सम्बन्धित छ । लेखा प्रणाली बैंकको कारोबार पहिचान गर्ने, सङ्कलन गर्ने, विश्लेषण गर्ने, बर्गीकरण गर्ने, रेकर्ड गर्ने तथा प्रतिवेदन दिने विधि तथा अभिलेख हो । सूचना तथा सञ्चार प्रणालीले सबै कर्मचारीलाई यो नियन्त्रण प्रणालीमा उनीहरूको भूमिका बुझ्न सघाउँछ । उनीहरूका भूमिका तथा उत्तरदायित्व अर्कोसँग कसरी सम्बन्धित छ भन्ने देखाउँछ । सूचना प्रणालीले सञ्चालन, वित्त तथा अनुपालनामा प्रतिवेदन दिन्छ र त्यसले व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समितिलाई बैंक सञ्चालन गर्न सघाउँछ ।

ब्याक अप प्रक्रियाले बैंकको सञ्चालन निरन्तरताको प्रत्याभूति दिन्छ र यसले स्टोर भएको सूचनामा क्षति हुनेछैन भन्ने सुनिश्चित गर्छ । संस्थामा बनाउने र निरीक्षण गर्ने (maker & checker) कुरा राम्रोसँग परिभाषित भएको छ र यसैको आधारमा विविध पोर्टलमा कर्मचारीको पहुँच पृथकीकरण गरिएको छ ।

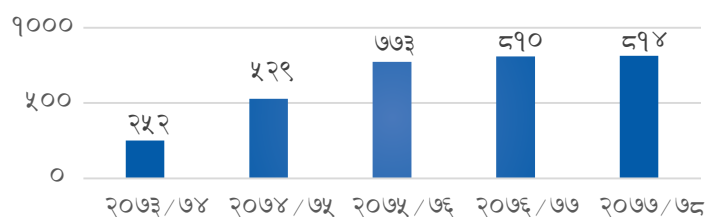
मानव संसाधन पुनरावलोकन (Human Resource Review)

बैंकले आफ्नो मानव संसाधनलाई अल्पकाल तथा दीर्घकालमा उपलब्धि प्राप्त गर्ने प्रमुख चालकको रूपमा हेर्ने गर्छ । यसले बैंकका प्रगति कर्मचारी सञ्चालनको गुणस्तर तथा प्रभावकारितामा बढी मात्रामा भर पर्छ भन्ने विश्वास गर्छ । यस कारण बैंकले भर्ना, कार्यसम्पादन मापन, नेतृत्व विकास तथा क्षमतालाई संस्थानमा कायम राख्ने मानव संसाधनका प्रमुख क्षेत्रमा अधिक ध्यान दिन्छ ।

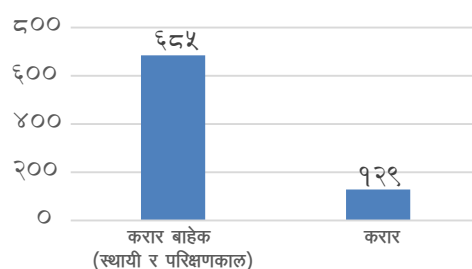
६.१ मानव संसाधन लेखाङ्कन (Human Resource Accounting)

साधारण शब्दमा हामी मानव संसाधन लेखाङ्कनलाई मानव संसाधनलाई कम्पनीको सम्पत्तिको रूपमा व्यवहार गर्ने तथा मानव संसाधनमा गरिएको खर्चलाई पहिचान मापन गर्ने प्रक्रियाको रूपमा परिभाषित गर्नसक्छौं । यसले कम्पनीको व्यवस्थापन तथा कर्मचारीलाई भविष्यमा फाइदा दिने सम्पत्ति वा पुँजीको रूपमा लेखाङ्कन गर्ने कार्य गर्छ ।

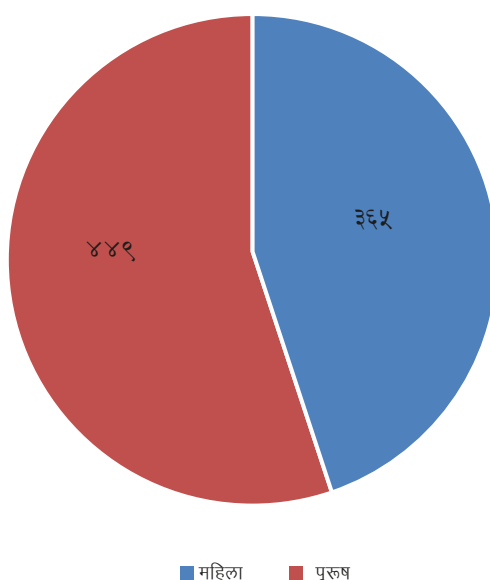
गत पाँच वर्षमा कर्मचारी सङ्ख्या :

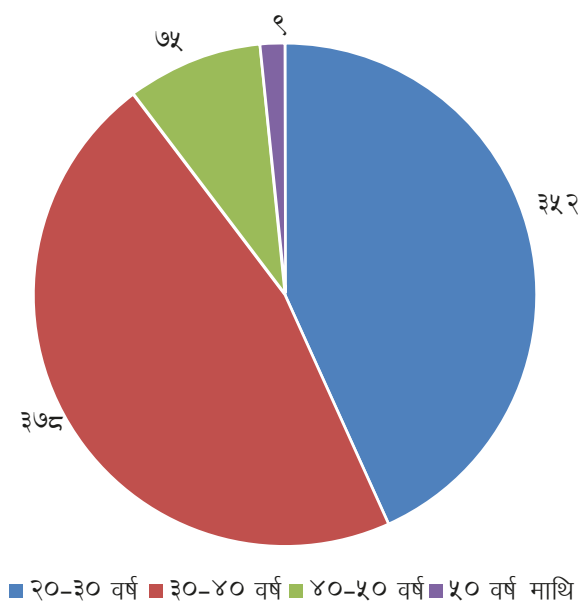
कर्मचारी प्रकार:

लिंगको विभाजन:

उमेरका आधारमा विवरण :

कर्मचारीको बर्गीकरण :

पद अनुसार	कर्मचारीको सङ्ख्या
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	१
नायव प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	१
नायव महाप्रबन्धक / सहायक महाप्रबन्धक	२
प्रबन्धक स्तर	१४
अधिकृत स्तर	१३३
सहायक स्तर	५२६
सहयोगी स्तर	१३७
जम्मा	८१४

कर्मचारी तालिम तथा विकास :

बैंकको दीर्घकालीन प्रगतिको लागि मानव संसाधनको क्षमता विकास बैंकले ध्यान दिएको प्रमुख क्षेत्र हो । गत आ.व. मा बैंकले ११९ वटा तालिम सञ्चालन गरेको थियो भने त्यसमा ११,२८२ जना सहभागी (दोहोरो सहभागिता समेत) भएका थिए । त्यसको विस्तृत विवरण तल देखाइएको छ ।

विवरण	तालिम सङ्ख्या	तालिममा सहभागी (दोहोरो सहभागिता पनि समावेश गरिएको छ)
बैंकभित्र तालिम	८१	१०,८१०
बाह्य तालिम	३८	४७२
अन्तर्राष्ट्रिय तालिम	शून्य	शून्य

विवरण	२०७७/७८	२०७६/७७
कर्मचारी तालिम खर्च	१,९३७,५१४	१०,९३८,१२९
कर्मचारी सङ्ख्या	८१४	८१०
प्रति कर्मचारी तालिम खर्च	२,३८०	१३,५०४

आ.व. २०७७/७८ मा कुल कर्मचारी खर्च रु. ६२.८२ करोड भएको थियो भने यसको तुलनामा २०७६/७७ मा रु. ४८.४६ करोड भएको थियो ।

विवरण	२०७७/७८	२०७६/७७	वृद्धि %
कर्मचारी खर्च	६१९,८९७,६५६	४८३,४६६,९४६	२८.२२%
प्रति कर्मचारी खर्च	७५८,७४९	५९६,८७३	२७.१२%

सेवा तथा सुविधाका आधारमा मानव संसाधनमा गरिएको खर्चको विश्लेषण :

रकम रु.

विवरण	२०७७/७८	२०७६/७७
पारिश्रमिक	२१९,१०२,२७९	२०४,५८८,६२१
भत्ता	१०४,०२५,६५५	९२,१६०,६९७
उपदान खर्च	२६,९४६,४२४	१२,२९३,३०९
सञ्चय कोष	१९,५३०,२१३	१७,०१४,७४४
पोसाक	८,२७५,७९४	८,२७२,०००
तालिम तथा विकास खर्च	१,९३७,५१४	१०,९३८,१२९
बिदाको रकम	१४,६८७,९९५	२०,८३१,२८४
बिमा	१६,४०९,२२७	९,६५४,६८०
नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली अनुसार वित्तीय खर्च (Finance expense under NFRS)	८९,५१७,९८३	१३,५२८,२९९
कर्मचारी सम्बन्धी अन्य खर्च	२४,४८८,०२२	२३,८९३,६१९
कर्मचारी बोनस	९४,९७६,५५०	७०,२९१,५६४
कुल जम्मा	६१९,८९७,६५६	४८३,४६६,९४६

विवरण	२०७७/७८	२०७६/७७	वृद्धि %
खुद सञ्चालन आय	१,९६१,६९८,१०८	१,५८५,४५७,८४१	
प्रति कर्मचारी सञ्चालन आय	२,४०९,९४९	१,९५७,३५५	२३.१२%
कुल सञ्चालन नाफा	९४९,७६५,४९५	७०२,९२१,५८४	
प्रति कर्मचारी सञ्चालन नाफा	१,१६६,७८८	८६७,८०४	३४.४५%
खुद नाफा	६६३,८६९,५२९	४८८,४५६,२०९	
प्रति कर्मचारी खुद नाफा	८१५,५६५	६०३,०३२	३५.२४%

कोविड-१९ स्वास्थ्य चिन्ता तथा बैंकको न्यूनीकरण उपाय (Covid 19 health concerns and bank's mitigation measures)

बैंकले आपतकालको अवस्था तथा नियामक निकायको निर्देशनलाई ध्यानमा राखी आफ्ना सबै कर्मचारी तथा सेवाग्राहीका लागि गुणस्तरीय स्वास्थ्य तथा सुरक्षाका उपाय अवलम्बन गर्‍यो र सबै बर्गका सेवाग्राहीका फाइदाका लागि विभिन्न अन्य राहत तथा सहयोगको उपाय उपलब्ध गरायो । मुलुकभर असाधारण अवस्था भए पनि बैंकले आफ्ना सेवाग्राहीलाई बैंकिङ सेवा उपलब्ध गरायो । सेवाग्राहीलाई निर्वाध बैंकिङ सेवा उपलब्ध गदाउँदा बैंकले कर्मचारी तथा सेवाग्राहीको स्वास्थ्यको चासो केन्द्रमा राख्यो । कोविड १९ भाइरस फैलने जोखिम समाधान गर्न सम्भावित सावधानीका सबै उपाय प्रदान गर्न बैंकले पहल गर्‍यो । शाखामा जाने सबै कर्मचारी तथा सेवाग्राहीलाई मास्क, स्यानिटाइजर जस्ता सुरक्षाका उपाय उपलब्ध गराइयो र उनीहरूलाई सामाजिक दुरीका व्यवस्था अभ्यास गर्न अभिप्रेरित गरियो । यसका साथमा कर्मचारीलाई फेस सिल्ड उपलब्ध गराइयो भने सबै शाखामा डिस्इन्फेक्टेन्ट गर्ने व्यवस्था समेत गरियो ।

बैंक खाता खोल्ने जस्तो सबैभन्दा महत्वपूर्ण बैंकिङ सेवा उपलब्ध गराउन व्यक्तिबीच भौतिक सम्पर्क कम गर्ने उपाय सहित बैंकले खाता खोल्दा अनलाइन केवाईसी गर्ने प्रक्रियाको सेवा उपलब्ध गरायो । यस्तै बैंकले सेवाग्राहीबाट सामाजिक सञ्जालसहित विभिन्न अनलाइन च्यानलबाट सेवाग्राहीको सेवाको आग्रह स्वीकार गर्ने प्रक्रियाको व्यवस्था समेत गर्‍यो । कर्मचारीको पक्षमा बैंकले घरबाट कामको सुविधालाई प्राथमिकतामा राख्दै थप समय विस्तार गर्नुका साथै, पीसीआर परीक्षण, बिमा सुविधा, सङ्क्रमित कर्मचारीलाई पृथक राख्न सहयोग, उपचारका लागि वित्तीय सहयोग, विशेष बिदा सुविधाको व्यवस्था सहित अत्यावश्यक सेवा प्रदान गर्न आवश्यक एकाईको काममा चक्रप्रणाली (jobrotation) को व्यवस्था अवलम्बन गर्‍यो ।

संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वका क्रियाकलाप (Corporate Social Responsibility Activities)

समाजका विभिन्न क्षेत्रमा रहेका क्षमताको पहिचान, दिगो विकास र ती क्षमताको उपयुक्त परिचालनले नै समाजका विभिन्न क्षेत्रलाई नवीन, उत्पादनशील र सशक्त बनाउँछ । समाजका यस्ता विभिन्न स्रोत र क्षमताको सशक्तिकरणले नै हाम्रो समाजलाई निष्पक्ष र न्यायपूर्ण ढंगले दिगो विकास तर्फ डोर्‍याउँछ र यस दिगो विकासले फेरी थप नयाँ स्रोत र क्षमतालाई प्रगतिको आधार प्रदान गर्छ, जसकारण हामी विकासको चक्रीय अध्यायलाई सार्थकता प्रदान गर्न सक्छौ ।

यस्ता स्रोत र क्षमतालाई उत्प्रेरित गर्न सक्षम र विभिन्न स्रोतमा पहुँच भएका सामाजिक एकाईको भूमिका महत्वपूर्ण छ । यसै सन्दर्भमा नेपाली समाजमा स्थानीय तहमा सुषुप्त रूपमा रहेका त्यस्ता सम्भावनालाई उजागर गर्न सहयोगी बन्ने मूल उद्देश्यबाट निर्देशित रहेर यस ज्योति विकास बैकले हाम्रो विकास प्रवर्धन कोषको स्थापना गरेको छ । यस कोषमार्फत बैकले विभिन्न सामाजिक संस्था तथा नागरिकसँग प्रत्यक्ष रूपमा जोडिएर सामाजिक उत्तरदायित्व सम्बन्धी कार्य गर्दै आएको छ ।

यस कोषको मूल उद्देश्य बैकको कार्यक्षेत्रभित्र रहेका बस्तिमा बसोबास गर्ने नागरिकमा अन्तर्निहित रचनात्मक ज्योति/उर्जा प्रस्फुटित गर्दै निष्पक्ष र न्यायपूर्ण समाज निर्माणमा उनीहरूले गरिरहेको प्रयासलाई सशक्त बनाउँदै त्यस्तो समाज निर्माणमा योगदान गर्नु हो । स्थानीय स्तरमा स्थानीय नागरिकलाई नै जागरुक, उत्प्रेरित र जिम्मेवार बनाई स्थानीय स्तरकै स्रोतलाई परिचालन र कार्यान्वयन गरी मानवीय मूल्यमान्यता सहितको गुणस्तरीय जीवन प्रवर्धनमा सहयोग पुर्याउन कोषले प्रवेश बिन्दुका रूपमा निम्न महत्वपूर्ण क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखेको छः

- शिक्षा
- स्वास्थ्य, जीवनशैली र वातावरण
- आर्थिक, औद्योगिक र उद्यमशील क्षेत्रमा नवीन आविष्कार
- संस्थागत शासन तथा चालचलन
- विकास लक्षित कार्यक्रम
- समाजको बृहत्तर विकासमा सहयोगी हुन सक्ने क्षेत्र

यस हाम्रो विकास प्रवर्धन कोषको मूल स्रोत ज्योति विकास बैकले आर्जन गर्ने प्रत्येक आर्थिक वर्षको खुद मुनाफाको न्यूनतम १ % रहेको छ। बैकले प्रति शेयर रु. १५ भन्दा माथि नाफा गरेको अवस्थामा खुद नाफाको १.५ % जम्मा गर्ने प्रावधान रहेको छ ।

ज्योति विकास बैकले यस हाम्रो विकास प्रवर्धन कोषमार्फत विभिन्न सामाजिक उत्तरदायित्व सम्बन्धी कार्यमा प्रत्यक्ष रूपमा जोडिदै सहयोग गर्दै आएको छ। बैकले यस कोषमार्फत अधिकभन्दा अधिक स्थानीय स्रोत, साधन, प्रविधि, ज्ञान र सीपको परिचालन गर्ने देशभरका विभिन्न आयोजनालाई प्राथमिकतामा राखी थुप्रै क्षेत्रमा सहयोग गर्दै आएको छ ।

२०७७ साल श्रावन १ गते देखि बैकले सहयोग गरेका विभिन्न आयोजनाहरू निम्न अनुसार रहेका छन्:

१. राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रको “न्यानो नानी” परियोजनालाई रु. आठ लाख को सहयोग

ज्योति विकास बैकले स्थापनाको १२ औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा डा. महाविर पुनद्वारा प्रबर्धित राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रलाई १० वटा “न्यानो नानी” बेबी वार्मर बनाई देशका विभिन्न ग्रामीण तथा पहुँच नपुगेका अस्पताललाई हस्तान्तरण गर्ने सहकार्यका लागि राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रको “न्यानो नानी” परियोजनालाई बैकको केन्द्रीय कार्यालयमार्फत रु. ८,००,०००/- प्रदान गरेको थियो ।

बैकले राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रसँगको सहकार्यमा नवजात शिशुको शारीरिक तापक्रम उचित राख्न प्रयोग हुने बेबी वार्मर कपिलवस्तु सामुदायिक अस्पताल- कपिलवस्तु, मध्यबिन्दु जिल्ला अस्पताल - नवलपुर, महाकाली अञ्चल अस्पताल - कञ्चनपुर, प्युठान जिल्ला अस्पताल - प्युठान, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र - महोत्तरी, आम्दा अस्पताल - भुपा र जिल्ला अस्पताल - खोटाङलाई एक-एक थान प्रदान गरेको थियो ।

२. राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रलाई “न्यानो नानी” परियोजना - २ को लागि दश लाख बिस हजार सहयोग

बैकको १३ औं वार्षिकोत्सव समारोहको अवसरमा राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रको “न्यानो नानी” परियोजना- २ को लागि बैकको केन्द्रीय कार्यालयमार्फत रु. १०,२०,०००/- सहयोग प्रदान गरेको छ। नवजात शिशुको शारीरिक तापक्रम उचित राख्न प्रयोग हुने १२ वटा “न्यानो नानी” बेबी वार्मर बनाउन बैकले सहयोग गरेको हो । सो बेबी वार्मर देशका विभिन्न ठाँउका अस्पतालमा बैक र राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रको संयोजकत्वमा प्रदान गरिने छ ।

३. उपल्लो डोल्पाको विद्यार्थीहरूको लागि रु. दुई लाख सहयोग

ज्योति विकास बैकले उपल्लो डोल्पाको न्यासिल गाउँ स्थित श्री यान्जेर गुम्बा विद्यालयको विद्यार्थीहरूको लागि Himalayan

Development Initiative -HDI को “प्रोजेक्ट ज्योति” मार्फत बैकको केन्द्रीय कार्यालय द्वारा रु. दुई लाखको आर्थिक सहयोग प्रदान गरिएको थियो। HDI ले सो रकम बाट यान्जेर गुम्बा विद्यालयका ५० जना विद्यार्थीलाई सोलार तथा विद्युतिय माध्यम द्वारा चार्ज हुने बत्ती प्रदान गरेको छ । सो बत्तीले विद्युतिय सेवाबाट वन्चित न्यासिल गाउँका यान्जेर गुम्बा विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीलाई घरमा पनि अध्ययन गर्न थप सहजता प्रदान गर्नेछ। “प्रोजेक्ट ज्योति” नाम दिइएको यस परियोजनामा एच डी आई र राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रको संगको सहकार्यमा यान्जेर गुम्बा विद्यालयमा सोलार प्यानल र उच्च क्षमताको पावर वाल निर्माण गरि जडान गरिने छ । सो पावर वालले विद्यार्थीलाई दिनभर बत्ती चार्ज गर्ने सुविधा प्रदान गर्ने छ ।

HDI नेपालका हिमाली क्षेत्रका जनताका लागि गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने गैर-सरकारी संगठन हो ।

४. श्री जन नमुना माध्यमिक विद्यालयलाई रु. एक लाख पचास हजारको सहयोग

श्री जन नमुना माध्यमिक विद्यालय बिरेन्द्रनगर सुर्खेत, पिपल चौतारा वडा नं. ६ लाई समुदायमा व्यवस्थित ढंगले पिउने पानीको धाराको निर्माण र व्यवस्थापन गर्न ज्योति विकास बैंकको सुर्खेत शाखा द्वारा रु. १,५०,०००/- रकम प्रदान गरिएको थियो । खानेपानी धाराको जडान पश्चात सो विद्यालयका विद्यार्थी, समुदायका मानिस र आवतजावत गर्ने बटुवाले शुद्ध खानेपानीको लाभ लिन पाई राखेका छन् ।

५. महानगरीय प्रहरी वृत्त कार्यालय, बौद्धलाई रु. पच्चीस हजार सहयोग

महानगरीय प्रहरी वृत्त कार्यालय मातहतमा प्रहरी चेकिङ्गको लागि आवश्यक पर्ने चेकिङ्ग बोर्ड निर्माण गर्न ज्योति विकास बैंकको जोरपाटी शाखा द्वारा CSR मार्फत रु. २५,०००/- महानगरीय प्रहरी वृत्त कार्यालय, बौद्धलाई प्रदान गरिएको थियो ।

६. कोभिड सम्बन्धी अनुसन्धानको लागि तिलगंगा अस्पताललाई रु. दुई लाख सहयोग

ज्योति विकास बैंकले तिलगंगा आँखा अस्पताललाई कोरोना र आँखाबीचको सम्बन्ध सम्बन्धी अनुसन्धानको लागि तिलगंगा आँखा प्रतिष्ठान अन्तर्गतको अनुसन्धान विभागले डा. सन्दुक रुईतको संयोजकत्वमा गरिरहेको "Detection of SARS-CoV-2 infection on Conjunctiva swab among COVID-19 cases in Nepal" को लागि हाम्रो विकास प्रवर्धन कोषमार्फत रु. २,००,०००/- सहयोग गरेको थियो । सो अनुसन्धानले नेपाली कोरोना सङ्क्रमितको आँखामा कोरोना भाइरसको असर र आँखाबाट भाइरस सङ्क्रमण सम्बन्धी अध्ययन गरेको हो ।

७. हिमालय माध्यमिक विद्यालयलाई रु. दुई लाख सहयोग

काठमाडौं न्युरोड स्थित हिमालय माध्यमिक विद्यालयलाई बैंकको सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत रहेको हाम्रो विकास प्रवर्धन कोषमार्फत बैंकको न्युरोड शाखा द्वारा विद्यालयको शौचालयको पुनर्निर्माण गर्नका लागि रु. २,००,०००/- आर्थिक सहयोग प्रदान गरिएको थियो । सीमान्तकृत वर्ग र आर्थिक अवस्था कमजोर भएका करिब २०० भन्दा बढी विद्यार्थीलाई न्युनतम शुल्कमा अध्यापन गराईरहेको यस विद्यालयको संरचनामा सुधार गर्न, अध्ययनरत विद्यार्थीको लागि सफा र स्वच्छ शिक्षण वातावरण सिर्जना गर्ने मनसायका साथ शौचालय पुनर्निर्माण गर्न सो सहयोग गरेको हो ।

८. श्री प्रगतिशील माध्यमिक विद्यालयलाई कम्प्युटरहरू सहयोग

विदुर ३, खड्गभञ्ज्याङ - नुवाकोट स्थित श्री प्रगतिशील माध्यमिक विद्यालयलाई बैंकको सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत रहेको हाम्रो विकास प्रवर्धन कोषमार्फत बैंकको बटार शाखा द्वारा विद्यालयको सूचना प्रविधि प्रवर्धन परियोजनालाई कम्प्युटर प्रदान गरिएको थियो । बैंकले विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी सीपको विकास गर्न, विद्यार्थीमा प्रयोगात्मक सीप तथा धारणाको विकास गर्नुका साथै गुणस्तरीय आधारभूत शिक्षामा टेवा पुऱ्याउने हेतुले सो विद्यालयको सूचना प्रविधि प्रवर्धन परियोजनालाई सहयोग गरेको थियो ।

९. मातातीर्थ वृद्धाश्रमलाई न्यानो कपडा सहयोग

बैकले चन्द्रागिरी न. पा. ६ - काठमाडौं स्थित मातातीर्थ वृद्धाश्रममा आश्रित वृद्धालाई जाडो महिनामा उपयुक्त हुने न्यानो कपडा बैकको बलम्बु शाखाद्वारा हस्तान्तरण गरिएको थियो । बैकले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कार्यक्रम अन्तर्गत आश्रममा आश्रित वृद्धाका लागि बढ्दै गएको चिसो मौसमको लागि उपयुक्त न्यानो कपडा सहयोग गरेको हो ।

१०. न्यू जः पुस्तकालयलाई रु. तीस हजार सहयोग

टोखा नगरपालिका वडा नं. २ स्थित न्यू जः पुस्तकालयको ३७ औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा पुस्तकालयद्वारा रक्तदान कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो, सो कार्यक्रम आयोजनाको लागि ज्योति विकास बैकको टोखा शाखाले रु. ३०,०००/- सहयोग गरेको थियो ।

११. हुँगी स्वास्थ्य चौकीलाई रु. साठी हजार सहयोग

पाल्पा जिल्ला रम्भा गाउँपालिका वडा नं. १ हुँगी स्थित हुँगी स्वास्थ्य चौकीलाई कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) सङ्क्रमितको उपचारको लागि ज्योति विकास बैकको तानसेन शाखामार्फत ३ वटा अक्सिजन सिलिण्डर खरिदका लागि रु. ६०,०००/- आर्थिक सहयोग गरिएको थियो ।

१२. भीम अस्पताललाई रु. चालिस हजार सहयोग

बैकले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कार्यक्रम अन्तर्गत सिद्धार्थनगर नगरपालिका वडा नं. १२ स्थित भीम अस्पताल-भैरहवा लाई कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) सङ्क्रमितको उपचारको लागि आवश्यक ५० अक्सिजन सिलिण्डर रिफिलिङ गर्न बैकको भैरहवा शाखाद्वारा रु. ४०,०००/- आर्थिक सहयोग गरिएको थियो ।

१३. BIA Institute लाई रु. दुई लाख सहयोग

बैकको संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत रहेको हाम्रो विकास प्रवर्धन कोषमार्फत बैकको जोरपाटी शाखा द्वारा काठमाडौं स्थित अपाङ्गता क्षेत्रमा काम गर्ने सामाजिक संस्था BIA Institute लाई रु. २,००,०००/- आर्थिक सहयोग प्रदान गरिएको थियो। बैकले सो संस्थालाई असहाय तथा मेरुदण्ड पक्षघात भएका व्यक्तिको जिविको पार्जन गर्न सिलाई कटाई तथा कपडा उत्पादन चाहिने आवश्यक उपकरणको खरिद गर्न सहयोग गरेको थियो।

१४. Resume Didi लाई रु. एक लाख सहयोग

बैकले “Youth Leadership Program” को आयोजनाको लागि Resume Didi लाई बैकको केन्द्रीय कार्यालयमार्फत रु. १,००,०००/- आर्थिक सहयोग प्रदान गरिएको थियो । Leadership and Communication, वित्तीय साक्षरता र मानसिक स्वास्थ्य जस्ता तीनवटा बृहत् विषयवस्तुमा केन्द्रित भई ७ वटै प्रदेशका सार्वजनिक र निजी विद्यालयमा अध्ययनरत उच्च माध्यमिक विद्यालयका विद्यार्थीका लागि Virtual Leadership Training Program आयोजना गरेको थियो ।

“Resume Didi” उच्च माध्यमिक विद्यालयका विद्यार्थीको समग्र विकासको लागि विद्यार्थीलाई guidance counseling, soft skills training programs र कोचिङमार्फत विद्यार्थीलाई मदत गर्ने महिला नेतृत्वको सामाजिक उद्यम हो ।

१५. द्वन्द्व पीडित अपांग समाज - नेपाललाई औषधी सहयोग

ज्योति विकास बैकले बैकको संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कार्यक्रम अन्तर्गत बैकको साँखु शाखाद्वारा शंखारापुर न.पा. वडा नं. ६ सलम्बुटार साँखु, काठमाडौं स्थित द्वन्द्व पीडित अपांग समाज - नेपाललाई अपांगता तथा मानसिक अशक्तता भएका बालबालिका र व्यक्तिका लागि आवश्यक औषधी हस्तान्तरण गरिएको थियो।

१६. असहाय जेहेन्दार तथा जनजातिका लागि शिक्षा नामक गैर सरकारी संस्थालाई रु. पचास हजारको सहयोग

नुवाकोट जिल्लाको तारकेश्वर गाउँपालिका वडा नं. ५ गोर्स्याङ्ग मा कार्यालय रहेको "असहाय जेहेन्दार तथा जनजातिका लागि शिक्षा" नामक गैर सरकारी संस्थालाई असहाय गरिब जेहेन्दार बालबालिकाको लागि पुनर्बास र शिक्षा दिलाउन तथा बालबालिकाको चौतर्फी विकासको लागि ज्योति विकास बैंकको बट्टार शाखा द्वारा हाथो विकास प्रवर्धन कोषमार्फत रु. ५०,०००/- रकम प्रदान गरिएको थियो । बैंकको प्रतिनिधिमार्फत प्रतिभा पुरस्कार तथा सहयोग हस्तान्तरण गरिएको थियो ।

१७. टोखा नगरपालिकालाई दैनिक आवश्यक सामग्री सहयोग

कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को सङ्क्रमण तथा जोखिमको न्यूनीकरण गर्न सरकारले गरेको लकडाउनको कारण दैनिक ज्यालादारीमा काम गर्ने परिवार, निम्न वर्गिय परिवार साथै सङ्कटमा परेका २० परिवारलाई राहत स्वस्थ ज्योति विकास बैंकको टोखा शाखाद्वारा रु. २० हजार बराबरको दैनिक आवश्यकीय सामान टोखा नगरपालिका वडा नं. ३ लाई प्रदान गरिएको थियो।

१८. कपुरकोट गाउँपालिकालाई राहत सामग्री सहयोग

विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को सङ्क्रमण तथा जोखिमको न्यूनीकरण गर्न सरकारले गरेको लकडाउनको कारण जीवनयापन सञ्चालनमा गाह्रो भएका अशक्त, असहाय, ज्याला मजदुरी गरी साँभ विहान जीविकोपार्जन गर्न कठिन अवस्थामा रहेको समुदायको सुरक्षाका लागि रु. ५० हजार बराबरको चामल, दाल, तेल, नुन जस्ता अत्य आवश्यक खाद्यसामग्री ज्योति विकास बैंकको कपुरकोट शाखाले हस्तान्तरण गरेको थियो ।

१९. चन्द्रागिरी नगरपालिकालाई राहत सहयोग

चन्द्रागिरी नगरपालिका वडा नं. १२ बलम्बुलाई कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को कारण लकडाउनको समयमा प्रभावित क्षेत्रमा कार्यरत विपन्न वर्गका श्रमिकका करिब १०० घर परिवारको लागि रु. १ लाख बराबरको अत्यावश्यक राहत सामग्री ज्योति विकास बैंकको बलम्बु शाखाद्वारा प्रदान गरिएको थियो ।

२०. कैलारी उद्योग बाणिज्य संघ तदर्थ समितिलाई खाद्यान्न सामग्री सहयोग

कोरोना महामारीको बीच भारतबाट देश फर्किएका नेपालीलाई राखिएको क्वारेन्टाइनमा खाद्यसामग्रीको लागि सहयोग स्वस्थ ज्योति विकास बैंकको हसुलिया शाखाले कैलारी उद्योग बाणिज्य संघ तदर्थ समितिलाई रु. १०,०००/- बराबरको खाद्यसामग्री प्रदान गरेको थियो ।

२१. प्युठान नगरपालिकालाई स्वास्थ्य सामग्री सहयोग

कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) सङ्क्रमितको नियन्त्रणको लागि अनुगमन र व्यवस्थापनमा खटिने कर्मचारीको लागि रु. अठहत्तर हजार बराबरको ५०० थान KN95 Mask र २०० बोटल Sanitizer ज्योति विकास बैंकको बागदुला शाखाद्वारा प्युठान नगरपालिकालाई उपलब्ध गराइएको थियो ।

सामाजिक उत्तरदायित्वसँग सम्बन्धित कथा

माथि उल्लिखित परियोजनामध्ये ज्योति विकास बैंकका संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वका रूपमा “हाम्रो विकास प्रवर्धन कोष” का पहलका मर्म छुने भनी हामीले विश्वास गरेका दुई महत्वपूर्ण परियोजनाका विशेषता :

९.१ न्यानो नानी (Nyano Nani)

सन् २०१९ मा संयुक्त राष्ट्र सङ्घ बाल कोषले दिएको तथ्याङ्कले नेपालमा बाल मृत्युदर प्रतिहजार जीवित जन्ममा २६ देखाएको थियो भने नवजात शिशु मृत्युदर प्रतिहजारमा २० देखाएको थियो । बाल मृत्युदर तथा नवजात शिशु मृत्युदर घटाउन नेपालले महत्वपूर्ण सुधार गरे पनि अन्य मुलुकसँगको तुलनामा यो दर अझै उच्च छ । मृत्युदरका अनेकौं कारण छन् भने अल्पताप (हाइपोथर्मिया) तीमध्ये एक हो । मुलुकमा र विशेष गरी ग्रामीण क्षेत्रमा अल्पतापको विद्यमानता उच्च रहेको छ ।

नवजात शिशु र विशेष गरी निरन्तर नर्सिङ सहयोग आवश्यक पर्ने गम्भीर रूपमा विरामी शिशु तथा चिसो वातावरणमा उपचार भइरहेका शिशुलाई अल्पतापबाट जोगाउन बाल प्रकाश शिशु तापक (इन्फ्रान्ट रेडियन्ट वार्मर) सहयोगी उपकरणको रूपमा उपयोग भइरहेको छ । राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रको यस्तो सहयोगी उपकरण उपलब्ध गराउने लक्ष्य राखेको न्यानो नानी परियोजनामा सहयोग गर्न ज्योति विकास बैंकले केन्द्रसँग साभेदारी गरेको छ । केन्द्रले स्थानीय रूपमै बाल प्रकाश शिशु तापक - न्यानो नानी उत्पादन गरिरहेकाले पनि बैंकले केन्द्रसँग साभेदारी गर्न अभिरुचि राख्नुमा थप सहयोग गरेको छ ।

न्यानो नानी ग्रामीण स्वास्थ्य केन्द्रको वास्तविक अवस्थालाई ध्यानमा राखी नेपालमा डिजाइन तथा निर्माण गरिएको एक विशिष्ट शिशु तापप्रदायक हो । बैंकले पहिलो चरणमा केन्द्रलाई १० वटा न्यानो नानी शिशु तापप्रदायक निर्माण गर्न वित्तीय सहयोग उपलब्ध गराएको थियो । बैंकका शाखाले आफ्ना भौगोलिक क्षेत्रका स्वास्थ्य केन्द्रको आवश्यकतालाई मूल्याङ्कन गरी थप मूल्याङ्कनका लागि प्रस्ताव मुख्य कार्यालयमा पठाएका थिए । कोषका लागि तयार गरिएको सञ्चालन निर्देशिकाअनुसार सम्बन्धित समितिले कोषको भावना हेरी सबै प्रस्ताव मूल्याङ्कन गरेको थियो । समितिले केन्द्रको समूहबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गरी यस्तो मूल्याङ्कन गरेको थियो । केन्द्रको प्राविधिक समूहले बैंकको प्रशासनिक सहयोगमा सम्बन्धित स्वास्थ्य केन्द्रमा ती यन्त्र जडान गरेका थिए । सम्बन्धित स्वास्थ्य केन्द्रमा यी यन्त्र जडानका समयमा केन्द्रका स्वास्थ्य इन्जिनियरले प्रयोगकर्तालाई अभिमुखीकरण तालिम दिएका थिए । निम्न स्वास्थ्य संस्थालाई ती यन्त्र उपलब्ध गराइएको थियो :

१. मध्यबिन्दु जिल्ला अस्पताल, नवलपरासी
२. कपिलवस्तु सामुदायिक अस्पताल जितपुर
३. महाकाली अञ्चल अस्पताल, महेन्द्रनगर
४. प्युठान जिल्ला अस्पताल बागदुला
५. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, रामगोपालपुर
६. आम्दा अस्पताल, दमक
७. खोटाङ जिल्ला अस्पताल, दिक्तेल
८. बेनी अस्पताल, बेनी
९. बुर्तिबाङ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, बुर्तिबाङ

न्यानो नानी शिशु तापप्रदायकका जडानबाट अस्पताल तथा स्वास्थ्य केन्द्रलाई नवजात शिशुमा अल्पतापका समस्या समाधान गर्न सहयोग पुगेको छ । यस परियोजनाले शिशुका जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पारेको छ भने यसले मुलुकका विभिन्न भागमा शिशु स्वास्थ्य सेवाका विषयमा चेतना जगाउने भूमिका पनि खेलेको छ । साथै, यस परियोजनाले नेपाली युवाका उद्यमशीलताका प्रयासमा प्रेरणा प्रदान गरेको छ ।

स्वास्थ्य केन्द्र र स्थानीय समुदायबाट प्राप्त पृष्ठपोषण तथा परियोजनाका विषयमा बैंकको आन्तरिक मूल्याङ्कनलाई विचार गरी बैंकले केन्द्रसँग न्यानो नानी दोस्रो परियोजनाको रूपमा थप १२ वटा न्यानो नानी शिशु तापप्रदायक उत्पादन गर्न सहकार्य गर्ने निर्णय गरेको छ । अधिल्लो परियोजनाको भावना अनुसार नै विभिन्न स्वास्थ्य केन्द्रमा यी १२ वटा शिशु तापप्रदायक वितरण गरिनेछ ।

९.२ ज्योति परियोजना (Project Jyoti)

न्यिसाल, डोल्पा जिल्लाको से फोक्सुन्डो गाउँपालिकामा ३८६० मिटरको उचाइमा अवस्थित ४० घरपरिवार मात्र रहेको सानो गाउँ हो । यो गाउँ तिब्बतको सीमा नजिकै छ । गाउँका जनताका लागि नजिकको अर्थमा तिब्बती बजार डोल्पाको सदरमुकामभन्दा पनि सुगम छ । यो गाउँ पुग्न डोल्पाको सदरमुकामबाट कठिन भाग भएर आठ दिन हिड्नुपर्छ । यो गाउँमा विद्युत, फोन, यातायात वा अन्य आधारभूत सुविधाको पहुँच छैन । बालबालिकाका शिक्षाका लागि यो गाउँमा एउटा मात्रै विद्यालय छ - श्री याङ्जिजर गुम्बा आधारभूत विद्यालय । विद्युतको अभावले बालबालिकाको सपना बिगारिएको छ । प्रकाशको प्रभावकारी स्रोतको अभावका कारण बालबालिका घरमा पढ्न पाउँदैनन् ।

माथिल्लो डोल्पाका यस्ता क्षेत्रका जनताको सशक्तिकरण र उनीहरूको जीवन सुधार गर्न ज्योति परियोजना ल्याउन ज्योति विकास बैकले यहाँका स्थानीय जनताले स्थापना गरेको एक गैरसरकारी संस्था, हिमालयन डेभलपमेन्ट इनिशिएसटिभ सँग साभेदारी गरेको छ । ज्योति परियोजना विद्यार्थीलाई सौर्य ऊर्जायुक्त हलुका बत्ती उपलब्ध गराउन काम गरिरहेको इनिशिएसटिभको पहल हो । बैकको हाम्रो विकास प्रवर्धन कोषले यस परियोजनामा इनिशिएसटिभसँग साभेदारी गरी उक्त विद्यालयका विद्यार्थीलाई ४० वटा विद्युतिय लालटिन उपलब्ध गराएको छ । बालबालिकाको शिक्षामा यस परियोजनाको प्रभावको गम्भीरता सन्तोषजनक रहेको छ र यसले लामो समयमा सम्पूर्ण समाजको सशक्तिकरण गर्ने सम्भावना राखेको छ । जनताको जीवनमा अर्थपूर्ण परिवर्तन ल्याउने सिद्धान्तबाट निर्देशित तथा समाजमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन चाहने यस बैकले यस्तो परियोजना सम्भव बनाउन इनिशिएसटिभसँग साभेदारी गरेको हो ।

परिवर्तनको
ज्योति

सफलताका उदाहरण (Success Stories)

१०.१ महिला उद्यमशीलता नै बाटो हो (Women entrepreneurship is the way)

नेपाली खानाका अनेकौँ परिकारमा अचार प्रायः नभइनुहुने सहायक परिकार हो । गुलियोदेखि पिरोसम्म, मसालयुक्तदेखि सामान्यसम्म अचारका सामग्री तथा स्वाद यसका रूप जस्तै अनेकौँ हुनसक्छन् । जुनसुकै रूपका भए पनि नेपालका हरेक संस्कृतिका परम्परागत परिकारका अभिन्न भागको रूपमा यो सहायक परिकार सयौँ प्रकारका छन् । दैनिक दालभातदेखि विशेष अवसरसम्म र सबै प्रकारका समुदायका परम्परागत खानामा अचारको आफ्नै छाप छ । यस महत्वपूर्ण खानाको बजारमा आफ्नै उद्यम त्रिनेत्र अचार उद्योगबाट छुट्टै छाप बनाउने हाम्रा सेवाग्राही कमला नेपालीका सबै साभेदार महिला छन् ।

कमला र उनका साभेदारले पहिला जाडो याममा नेपाली घरमा परम्परागत रूपमा तयार हुने तथा नेपाली खानामा साधारण तर स्वादिलो भाग बनेको दालका साना टुक्राको रूपमा रहने मस्यौराबाट आरम्भ गरेका थिए । वित्तीय सुविधा लिएपछि उनीहरूले आफ्नो उत्पादनलाई अगाडि बढाई अहिले लसुन, खुर्सानी, कागती, मौसमी आँप, मेथीका वा मिश्रणका विभिन्न प्रकारका अचार बनाई बिक्री गरिरहेका छन् । यी महिलाले धेरै बिक्रीस्थलबाट ठूला माग पाउन र अनेकौँ पसल तथा बिक्रेतालाई उपलब्ध गराउन थालेका छन् ।

वित्तीय सुविधाबाट प्राप्त कोषले उनीहरूलाई अगाडि बढ्न र आफ्नो उद्यमलाई गति दिन साथै न्यून ब्याजदरको ऋण उनीहरूका लागि बढी उल्लेखनीय हुँदै सजिलो भुक्तानीमा सहयोग गरेको कमला बताउँछिन् । कमलाले अरुले भनेको र सल्लाह दिएको आधारमा बैंक तथा उक्त कर्जाका बारेमा थाहा पाएकी हुन् र यसको उपयोग गर्न सक्दा उनी खुसी छिन् । अचारका बढ्दो सङ्ख्याका प्रकार तथा बढ्दो सङ्ख्याका बिक्रेताका कारण उनीहरूले उच्च नाफा पाउन सकेका हुन् ।

अहिले निश्चय पनि उद्यमशीलतासँगै आफ्नै चुनौती पनि आउँछन् र कमलाले आफूले भोगेको चुनौतीबाट सिकेकी छन् । कहिले काँही कुनै कारण नभइकन माग आदेश रद्द गर्ने कठिन बिक्रेता वा बिक्री नभएर उत्पादन फिर्ता हुने अवस्थाका समय पनि कमलाले भोगेकी छन् । यसो भए पनि अहिलेको बिक्री राम्रो भएको र कुनै पनि उत्पादन गोदाममा नरहने राम्रा दिनका लागि कमलाले आफैँलाई अगाडि धकेलेकी छिन् । कमला तथा उनका समूहले अचारका लागि राम्रोसँग प्रशोधन गरिएको राम्रो गुणस्तरको तेलका साथ सम्भव भएसम्मको राम्रा सामग्री उपयोग गर्ने कुरा निश्चित गरेका छन् । तेल सहितको अचार तयार गर्न बढी खर्च लाग्ने तथा छिटो बिग्रने, बढी चुहिने अवस्थाका कारण छिटो बिक्री हुने तथा बढी आम्दानी दिने सुखा अचारमा लगानी गर्ने उनले रणनीति बनाएकी छन् ।

केही महिना निरिक्तिय रहेपछि कमलाले ठूलो फड्को मारेकी छन् । उनी हाल अहिलेसम्मकै सबैभन्दा व्यस्त र निकै उत्पादनशील भएको अनुभव सुनाउँछिन् । कमलाको यस यात्रा तथा उनको अचार उद्योगमा संलग्न हुन पाएकोमा हामी निकै गौरवान्वित छौं । यो घरेलु व्यवसायबाट उद्यमशीलतामा प्रगतिको यात्रा हो । यो निरिक्त्यताबाट उत्पादनशीलतामा परिवर्तन हो । साधारण सामग्रीबाट मूल्ययुक्त उत्पादन हो । नेपालमा महिला अबै पनि उद्यमशीलताको स्थानमा अगाडि पर्न सकेका छैनन् । महिला उद्यमशीलता वर्तमानमा नयाँ सामान्य कुरा बनेको देखाउने कमला जस्तै महिलालाई सहयोग गर्न पाएकोमा बैंक गौरवान्वित छ ।

१०.२ सिलाइमा सफलता : एक समयमा एउटा सपनाको सिलाइ (Tailoring Success: Stitching One Dream at a Time)

खोटाङको सांस्कृतिक तथा धार्मिक रूपमा धनी भूभागबीच दुर्गम क्षेत्रमा बसोबास गर्ने भगवती सुनामले आफ्नो सम्पूर्ण जीवन सिलाइमा बिताएकी छन् । आफ्ना आमाबाबुको पाइला पछ्याउँदै भगवतीले १५ वर्षको उमेरमै सिलाइ आरम्भ गरेकी हुन् र उनीसँग आफ्नो क्षेत्रमा अहिले तीन दशकभन्दा बढी समय सिलाइको अनुभव छ । उनका पति तथा देवरसहितको सम्पूर्ण परिवार सिलाइमा संलग्न छन् । आफ्नो सिलाइ व्यवसायलाई अगाडि बढाउने लक्ष्य लिएर भगवतीले पहल गरेपछि ज्योति विकास बैंकको खोटाङ शाखा कार्यालयबाट महिला उद्यमशीलताको ऋण प्राप्त गरिन् ।

ज्योति विकास बैंकबाट प्राप्त ऋण सहयोगबाट आफ्नो जीवनभरको उद्यमशीलताको लक्ष्य अगाडि बढाउन सफल भएको भगवती बताउँछिन् । आफ्नो पसलको आधारभूत संरचनामा लगानीका साथै उपलब्ध भएको थप कोषका कारण उनले तयारी पोसाक बिक्री गर्न थालेकी छन् । भगवती आफ्नो दिनको सम्पूर्ण समय पसलमा बिताउँछिन् । कहिले काँही उनको समय सिलाइका माग पूरा गर्दै बित्छ र अन्य समयमा माग पाउन कठिन हुन्छ । भगवतीका अनुसार व्यवसायका राम्रा नराम्रा दिनहरू हुँदै गर्दा आय आर्जनका दुई आयम हुँदा उनको व्यवसायले निश्चय पनि राम्रो गरेको उनी बताउँछिन् । सिलाइका मागसँगै उनको बिक्री पनि बढ्ने आशा भगवतीले गरेकी छन् ।

भगवतीले आफ्नो ऋण खोटाङस्थित शाखाबाट प्राप्त गरेकी हुन् । भगवतीले सम्पूर्ण प्रक्रिया निकै सरल भएको र बाधाविहीन भएको बताइन र शाखाका हाम्रा सहकर्मीको पेशागत क्षमताको प्रशंसा गरिन् । भगवतीलाई सहयोग गर्नसक्नु तथा हाम्रो समर्थन दिनसक्नु हाम्रो लागि राम्रो प्रतिफल भएको छ । मुलुकभरका हाम्रा विभिन्न शाखाबाट र सबैभन्दा दुर्गम कुनाबाट पनि हामीले उद्यमी खोज्न सकेका छौं । नगरभन्दा बाहिरका क्षेत्रमा आर्थिक सशक्तिकरणलाई सहयोग गर्न विकेन्द्रीकरण प्रमुख विषय हो भन्ने हामी विश्वास गर्छौं र हाम्रा शाखामार्फत यही कुरालाई समर्थन गर्न प्रयास गरिरहेका छौं । पहिले आर्थिक सशक्तिकरण नभएका स्थानमा सहयोग गर्न हामीले यो परिवर्तन ल्याउन खोजेका छौं । अझै बैंकिङ सेवा नपुगेका जनतामा वित्तीय साक्षरता ल्याउन हामीले खोजेका छौं र त्यो काम गर्न हामी निरन्तर प्रयास गर्नेछौं ।

हाम्रा सेवाग्राही भगवती जीवनभर कठिन काम गर्नुपर्ने अवस्थाको एक उदाहरण हुन् । जीविकाका लागि निरन्तर काम गर्नुपर्ने सामान्य अवस्था । नेपालका दुर्गम कुनामा साधारण सिलाइका जीवनको कथा सँगै यो परिवर्तनतर्फ एउटा सानो पाइलाको एउटा कथा पनि हो । यो उद्यमशील मस्तिष्कको एउटा सानो पाइला हो । बिक्री बढाउन र आफ्नै र आफ्नो परिवारलाई सहयोग गर्न आय आर्जन गर्न यो एउटा सानो पाइला हो । अग्रगामी यो सानो धक्का दिन सक्दा हाम्रो बैंक गौरवान्वित भएको अनुभव गर्छ । राम्रो उद्यम र राम्रो भविष्यतर्फको एउटा पाइला ।

| वार्षिक वित्तीय विवरण

ज्योति विकास बैंक लिमिटेड को

शेयरधनीहरूमा स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

वित्तीय विवरणमाथि प्रतिवेदन

राय

हामीले यसै साथ संलग्न ज्योति विकास बैंक लिमिटेडको (यसपछि बैंक भनिएको छ) वित्तीय विवरणहरू, सोसँग समाविष्ट ३१ अषाढ २०७८ (१५ जुलाई २०२१) को वित्तीय स्थितिको विवरणहरू सोही मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा वा नोक्सान विवरणहरू तथा अन्य विस्तृत आयको विवरणहरू, इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरणहरू र नगद प्रवाह विवरणहरू एवं प्रमुख लेखा नीतिहरू तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं।

हाम्रो रायमा, वित्तीय विवरणहरूले, बैंकको ३१ अषाढ २०७८ (१५ जुलाई २०२१) को वित्तीय स्थिति, आर्थिक वर्षको वित्तीय नतिजा र नगद प्रवाहको, समुचित रूपमा, नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुसार यथार्थ चित्रण गर्दछ।

रायका आधार

हामीले हाम्रो लेखापरीक्षण नेपाल लेखापरीक्षण मान बमोजिम सम्पन्न गरेका छौं। नेपाल लेखापरीक्षण मान अन्तर्गत हाम्रो जिम्मेवारी तल लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व शिर्षकमा स्पष्ट पारिएको छ। हामी नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले जारी गरेको आचार संहिता अनुसार ज्योति विकास बैंक लिमिटेड बाट स्वतन्त्र छौं। साथै, हामीले नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले व्यावसायिक लेखापरीक्षकहरूका लागि जारी गरिएको नैतिक आचरणहरूको पुस्तिका (Handbook on Code of Ethics) परिपालना गरेका छौं। वित्तीय प्रतिवेदन माथि हाम्रो रायको लागि चाहिने पर्याप्त आधारहरू संकलन गरिएकोमा हामी विश्वस्त छौं।

लेखापरीक्षणको मुख्य विषयहरू

लेखापरीक्षणको मुख्य विषयहरू ती विषयहरू हुन जुन हाम्रो व्यावसायिक निर्णयमा हालको वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणमा सबैभन्दा महत्वपूर्ण थियो। यी विषयहरू समग्रमा वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणको सन्दर्भमा र यसमा हाम्रो राय बनाउँदा सम्बोधन गरिएको थियो र हामी यी विषयहरूमा छुट्टै राय प्रदान गर्दैनौं।

हामीले तल वर्णन गरिएका विषयहरू हाम्रो प्रतिवेदनमा सूचित गर्नको लागि लेखापरीक्षणको मुख्य विषयहरू निर्धारण गरेका छौं।

क) बैंकको वित्तीय विवरणलाई असर पुऱ्याउने सूचना प्रविधि प्रणालीहरू र नियन्त्रण

लेखापरीक्षणको मुख्य विषयहरू

बैंकको सूचना प्रविधि संरचना जटिल छ र बैंक संचालनका सम्बन्धमा विभिन्न स्थानमा अत्याधिक संख्यामा रहेका कारोबारको प्रशोधन र अभिलेख गर्नका लागि प्रयोगमा रहेका स्वतन्त्र र अन्तर्निर्भर सूचना प्रविधि प्रणालीहरू सम्मिलित छन् ।

वित्तीय विवरण तयार गर्ने प्रक्रियाको विश्वसनीयता र दुरुस्तता सूचना प्रविधि प्रणाली र सम्बन्धित नियन्त्रण संरचनामा निर्भर गर्दछ; जसमा देहायका वस्तुहरू समावेश गरिएको छः

- अपरेटिङ सिस्टमहरू (प्रणाली), तथ्यांक तथा नेटवर्क (संजाल) लगायतका सूचना प्रविधिमा प्रयोगकर्ताको पहुँच व्यवस्थापनमा सामान्य नियन्त्रण र एप्लिकेशनमा हुने परिवर्तनको व्यवस्थापन।

- सूचना प्रविधिहरूका एप्लिकेशन नियन्त्रण ।

बैंकको वित्तीय विवरण तयार गर्ने प्रक्रियामा रहेको सूचना प्रविधि प्रणालीको व्यापकता, जटिलता र सो संग सम्बन्धित नियन्त्रण संरचनाको कारण हामीले त्यस्ता सूचना प्रविधि प्रणालीहरूको परीक्षण र सम्बन्धित नियन्त्रण संरचनालाई चालू वर्षको लेखापरीक्षणका लागि लेखापरीक्षणको मुख्य विषयको रूपमा पहिचान गरेका छौं ।

हाम्रो लेखापरीक्षणले कसरी लेखापरीक्षणको मुख्य विषयहरूलाई सम्बोधन गर्‍यो

वित्तीय विवरणका लागि सम्बन्धित सूचना प्रविधि प्रणालीको विश्वसनीयता मूल्यांकन गर्न हाम्रो टोलीले सूचना प्रविधिको पूर्वाधार र बैंकको वित्तीय विवरण तयार पार्ने प्रक्रियामा सान्दर्भिक सूचना प्रविधिको सामान्य नियन्त्रण एवं एप्लिकेशन नियन्त्रणको परीक्षणका सम्बन्धमा जानकारी प्राप्त गर्‍यो।

हामीले बैंकमा लागू गरिएका सूचना प्रविधि एप्लिकेशनसँग सम्बन्धित बृहत जानकारी प्राप्त गर्‍यो । साथसाथै, प्रक्रियागत जानकारी, एप्लिकेशनसँग भिडानुका साथ मानवीय, प्रक्रियागत र प्रविधिद्वारा उत्पन्न हुन सक्ने वित्तीय जोखिमहरूको विस्तृत जानकारी प्राप्त गर्‍यो । अनुप्रयोगहरूको परिदृश्यको विस्तृत बोध ज्ञान, अनुप्रयोगहरूको चित्रण र

हामीले सूचना प्रविधिको पहुँचका सम्बन्धमा अधिकारहरू प्रदान गर्ने, हटाउने र आवधिक समीक्षा गर्ने सम्बन्धमा नियन्त्रण प्रक्रिया संचालनको प्रभावकारिता मूल्यांकन गर्‍यो ।

हामीले नियन्त्रण सहित कर्तव्यहरूको विभाजनको परीक्षण गरी एप्लिकेशनहरू परिवर्तन गर्न पहुँच, संचालन प्रणाली वा सूचना प्रणाली वातावरणका तथ्यांक अधिकारप्राप्त व्यक्तिहरूलाई मात्र प्रदान गरिएको छ भनि सुनिश्चित गर्‍यो ।

सूचना प्रविधि नियन्त्रण वातावरण अन्तर्गत मूल्यांकन गरिएका अन्य क्षेत्रहरूमा विभिन्न प्रणालीहरूमा पहुँचका लागि उपयुक्त तवरले अनुरोधहरू दर्ता, पुनरावलोकन र आधिकारिकता प्रदान गरिएका थिए भनि सुनिश्चित गर्‍यो ।

नीति तथा प्रक्रियाका सम्बन्धमा ईकाइहरूको नियन्त्रण र कोभिड-१९ को प्रभावका कारण व्यवसाय निरन्तरता योजनाको मूल्यांकन समेत

हाम्रो लेखापरीक्षण प्रक्रियाको एक हिस्सा थियो जहाँ कमी कमजोरीहरू पहिचान गरिएको थियो त्यहाँ हामीले सो को भरपाईका सम्बन्धमा नियन्त्रण वा वैकल्पिक प्रक्रियाहरू परीक्षण गरेका छौं ।

ख) बैंकको सम्बन्धमा निष्क्रिय सम्पत्ति (NPA) को लागि पहिचान र प्रावधान कुल कर्जा र अग्रिम (प्रावधान कट्टी पछि) ३१ अषाढ २०७८ मा ने.रु ४,५८,४७०.३९ लाख निष्क्रिय सम्पत्तिको प्रावधान ३१ अषाढ २०७८ मा: ने.रु. ९,४७३.१७ लाख (वित्तीय विवरणको अनुसूची ४.६,४.७ र अनुसूची ३ को तालिका ३.४ मा उल्लेख गरिएको छ)

लेखापरीक्षणको मुख्य विषयहरू

हाम्रो लेखापरीक्षणले कसरी लेखापरीक्षणको मुख्य विषयहरूलाई सम्बोधन गर्‍यो

नेपाल राष्ट्र बैंकको ("NRB") व्याज आयको पहिचान सम्बन्धी मागदर्शन तथा एकीकृत परिपत्रले व्याज आयको मान्यता, निष्क्रिय कर्जा पहिचान एवं वर्गीकरण तथा कर्जा तथा सापटी व्यवस्थाका लागि विवेपुर्ण मापदण्डहरू तोक्दछ ।

गुणात्मक र संख्यात्मक तत्वहरूलाई ध्यानमा राखी निष्क्रिय कर्जाहरूको पहिचान र सो बापत कायम गर्नुपर्ने आवश्यक नोक्सानी व्यवस्थाका लागि बैंकले समेत आफ्नो निर्णय लागु गर्नुपर्छ ।

निष्क्रिय सम्पत्तिहरूको जोखिम पहिचानसम्बन्धित क्षेत्रहरू अन्तर्गत रहने तनाव र तरलता जस्ता तत्वहरू द्वारा प्रभावित हुन्छन् ।

नेपाल राष्ट्र बैंक द्वारा तोकेको न्यूनतम नोक्सानी व्यवस्था सम्बन्धि मापदण्ड र जोखिम सम्पत्तिको नोक्सानी सम्बन्धि नेपाल लेखामान मापदण्ड ३९ को हरफ ५९ को अधिनमा रही निष्क्रिय सम्पत्तिको अवधि र वर्गीकरण, पुनः प्राप्ति/असुली अनुमान, सुरक्षणको मूल्य र अन्य गुणात्मक तत्वहरूमा पहिचान गरिएका निष्क्रिय कर्जाहरूको नोक्सानी व्यवस्था अनुमान गरिन्छ ।

हाम्रो लेखापरीक्षणका मुख्य प्रक्रियाहरू देहायका बुदाहरूमा मात्र सीमित थिएनन् :

- हामीले निम्नकुराहरूमा ध्यान केन्द्रित गर्दै प्रक्रिया र नियन्त्रण बुझ्यौं, योजना परीक्षण र सूचना प्रविधिमा आधारित नियन्त्रणहरू समावेश गरी संचालनको प्रभावकारिता परीक्षण गर्‍यौं :
- क) बैंकको नीति र बापिक कर्जा सम्पादनको मूल्यांकनको तुलनामा बैंकको नयाँ ऋण कर्जा सुविधाहरूको स्विकृती ।
- ख) ऋण कर्जाको गुणस्तर माथिको नियन्त्रण र भुक्तानी हुन बाँकी भाखा नाघेका कर्जा प्रतिवेदनको निगरानी, ऋण लिने क्षमता, कायम गर्न बाँकी सुरक्षण लगायत ।
- ग) नेपाल राष्ट्र बैंकको परिपत्र बमोजिम निष्क्रिय सम्पत्तिको पहिचान र वर्गीकरण र नेपाल लेखामान मापदण्ड ३९ को हरफ ५९ अनुसार जोखिम सम्पत्तिको हानी नोक्सानी र केही गुणात्मक पक्षहरू ।
- घ) नेपाल राष्ट्र बैंकको मापदण्ड र नेपाल लेखामान मापदण्ड ३९ भन्दा बढी रहेको सम्बन्धमा निष्क्रिय सम्पत्तिहरूको नोक्सानी व्यवस्थाको पर्याप्तताको मूल्यांकन ।
- निर्धारित घटना तथा अन्य सूचक सहित कर्जाको पहिचानका लागि हामीले सक्रिया कर्जा भनि वर्गीकरण गरिएको कर्जाबाट

कोभिड-१९ राहत प्याकेजको अधिनमा रही बैंकले ऋणीलाई राहत प्रदान गर्न नीतिहरू तर्जुमा गरेको छ ।

निष्क्रिय सम्पत्तिहरूको पहिचान र कर्जा नोक्सानी व्यवस्थाको लागि महत्वपूर्ण स्तरको अनुमानको आवश्यकता हुने र समग्र लेखापरीक्षणमा हुने यसको प्रभाव लगायत नेपाल राष्ट्र बैंक द्वारा गरिने संभावित अवलोकनले वित्तीय विवरणमा यसलाई प्रस्तुत गर्नुपर्ने हुन्छ ।

माथि उल्लेख गरिएको विषयहरूको वित्तीय विवरणहरूमा हुने महत्वलाई ध्यानमा राख्दै, कडा नियामक निरीक्षण र लेखा परीक्षकको महत्वपूर्ण ध्यान आवश्यक हुने कुरालाई हामीले चालु वर्षको लेखापरीक्षणको मुख्य विषयको रूपमा पहिचान गरेका छौं ।

नमुना लिई स्वतन्त्र रूपमा कर्जालाई निष्क्रिय कर्जाहरूमा वर्गीकरण गर्नु आवश्यक छ कि छैन मुल्यांकन गरी कर्जाको वर्गीकरण परीक्षण गरियो ।

- कुनै एक विशेष कर्जा खाता वा कुनै कर्जा योजना/वर्गिकरणलाई निष्क्रिय कर्जा/सम्पत्तिमा राख्न आवश्यक छ वा छैन भनि पत्ता लगाउन हामीले तनाव मूलक सूचकहरू रहेका वा कुनै पूर्वनिर्धारित घटना भएको सम्बन्धमा कर्जा एवं जोखिम विभागहरूसँग सोधपूछ गर्‍यौं ।
- कर्जा जोखिम महसुस भएका क्षेत्रहरू र जोखिम पहिचान गरिएका क्षेत्रहरूमा जोखिम न्यूनीकरणका लागि अवलम्बन गरिएका कदमहरू सम्बन्धमा बैंकको व्यवस्थापनसँग विशेष छलफल गरियो ।
- असल खाताहरू, भाखा नाघेका असल वर्गमा वर्गीकरण गरिएका खाताहरू र भाखा नाघेका खाताहरूको नमुना लियो र कोभिड १९ को राहत प्याकेज सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंकका द्वारा जारी परिपत्रको परिपालना मुल्यांकन गरियो ।
- नोक्सानी गणनाको सम्बन्धमा हाम्रो समीक्षाको आधारमा, निम्न निर्धारित विधिबाट गणना गरी जुन बढी छ त्यो लिएको छ कि छैन भन्ने बारे सुनिश्चित गर्‍यौं:
 १. नेपाल राष्ट्र बैंकका नियमन
 २. नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान तथा नेपाल लेखामान मापदण्ड ३९ को हरेफ ५९ अनुसार

ग) मुद्दा र करको लागि प्रावधान र वैकको सम्बन्धमा आकस्मिक दायित्व

(वितीय विवरणको अनुसूची ४.२८ र अनुसूची ५ को तालिका ५.६ को सन्दर्भमा)

लेखापरीक्षणको मुख्य विषयहरू

वैकको चालू कानूनी र कर मुद्दाहरूमा विभिन्न तहका जटिलता छन् । नेपाल लेखामान मापदण्ड ३७ प्रावधान, आकस्मिक दायित्व र आकस्मिक सम्पत्ति (नेपाल लेखामान मापदण्ड ३७) अन्तर्गत निर्धारित लेखा मापदण्ड अनुसार कुनै दायित्व छ र विवरण पेश गर्ने मितिमा प्रावधानको व्यवस्था पछि वा आकस्मिक दायित्वको रूपमा खुलासा गर्न आवश्यक छ कि भनेर निर्धारण गर्न महत्वपूर्ण व्यवस्थापन निर्णय आवश्यक पछि । महत्वपूर्ण निर्णयहरू पनि त्यस्ता दायित्वहरू मापन गर्नमा सम्मिलित हुन्छन्, जसमध्ये सबैभन्दा महत्वपूर्णहरू निम्न हुन्:

- दायित्व निर्धारण: पहिचान गरिएको महत्वपूर्ण मामिलाहरूको सन्दर्भमा बहिर्गमन सम्भाव्य छ र भरपर्दो अनुमान लगाउन सकिन्छ भन्ने निर्धारण गर्नका लागि व्यवस्थापनको निर्णय समेत रहन्छ।
- कायम गर्नुपर्ने व्यवस्थाहरूको पर्याप्तता: कायम गर्नुपर्ने महत्वपूर्ण व्यवस्थाको अनुमानमा प्रयोग गरिएको धारणाहरू र निर्णयहरूको औचित्यता ; र
- दायित्व र शुल्कहरू, र संभावित दायित्वहरूको लागि कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था/प्रावधानको खुलासाको पर्याप्तता।

हामीले माथि उल्लेखित विषयवस्तुहरूको परिणामसँग सम्बन्धित अनिश्चिततालाई ध्यानमा राख्दै जसलाई कानूनको व्याख्याका लागि निर्णयको प्रयोग आवश्यक पर्ने हुँदा हामीले चालू वर्षको लेखापरीक्षणका लागि लेखापरीक्षणको मुख्य विषयको रूपमा पहिचान गर्नुभयो ।

हाम्रो लेखापरीक्षणले कसरी लेखापरीक्षणको मुख्य विषयहरूलाई सम्बोधन गर्नुभयो

हाम्रो लेखापरीक्षणका मुख्य प्रक्रियाहरू देहायका बुदाहरूमा मात्र सीमित थिएनन् :

- कर सम्बन्धमा कर दायित्व, कर व्यवस्था र आकस्मिक दायित्व निर्धारण गर्न वैकको प्रक्रिया बारे जानकारी प्राप्त गर्नुभयो ।
- पेश गरेको मितिमा उल्लेख भए बमोजिमका विचाराधिन मुद्दा र मामिलाहरूको सूची प्राप्त गर्नुभयो ।
- उल्लिखित आधार र उपलब्ध स्वतन्त्र कानूनी/कर सल्लाहलाई मध्यनजर गर्दै विचाराधिन विषयवस्तुका सम्बन्धमा प्रस्तुत योग्यताको मुल्यांकन गरियो ।
- वैकका दावीहरूको समीक्षा तथा विश्लेषण विचाराधिन विषयमा विवरणहरूको संकलन, त्यस्ता मामिलाको सम्भावित नतिजा र परिणामस्वरूप त्यस्ता विषयहरूमा सम्भावित बहिर्गमनको बारेमा छलफल माफत मुल्यांकन गरियो ।
- साथै, महत्वपूर्ण मुद्दा र करसँग सम्बन्धित मामिला सम्बन्धी खुलासाहरू तथा सम्भावित दायित्वहरू र महत्वपूर्ण अनिश्चितताहरू निष्पक्ष, उपयुक्त र पर्याप्त रूपमा प्रस्तुत छ कि छैन भनेर हामीले मुल्यांकन गरेका छौं ।

वित्तीय विवरण र त्यसउपर लेखापरीक्षकको विवरणवाहेक अन्य जानकारी

अन्य जानकारीका लागि बैंकको संचालक समिति जिम्मेवार छन् । अन्य जानकारी अन्तर्गत बैंकको संचालक समितिको प्रतिवेदन तथा त्यसको साथ संलग्न हुने अनुसूचीहरू समावेश हुन्छन् । तर वित्तीय विवरणहरू र हाम्रो लेखा परीक्षणको प्रतिवेदन समावेश हुदैनन् । वित्तीय विवरणहरूको बारेमा हाम्रो रायले अन्य जानकारीलाई समाहित गर्दैन र हामी यसमा कुनै पनि प्रकारका आश्वासन निष्कर्षहरू व्यक्त गर्दैनौं । वित्तीय विवरणहरूको हाम्रो लेखापरीक्षणको सम्बन्धमा, हाम्रो जिम्मेवारी अरू जानकारीहरूका बारेमा अध्ययन गर्नु र त्यसो गर्दा त्यस्ता जानकारीहरू सारभूत रूपमा वित्तीय विवरणहरू वा लेखापरीक्षणमा प्राप्त गरेको हाम्रो जानकारीसँग विसंगत वा सारभूत हिसाबले गलत छ वा अन्यथा देखिन्छ वा देखिदैन भन्ने मात्र हो ।

यदि हामीले गरेको कार्यको आधारमा, हामी यस निष्कर्षमा पुगेका छौं कि यो अन्य जानकारीको सारभूत रूपमा गलत हिसाबले छ भने हामीले त्यो तथ्यलाई रिपोर्ट गर्नु आवश्यक छ । हामीसँग यस सम्बन्धमा रिपोर्ट गर्न केही छैन ।

विवरणहरू उपर व्यवस्थापनको उत्तरदायित्व:

वित्तीय विवरणहरू नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS) अनुसार तयार गर्ने उत्तरदायित्व व्यवस्थापनमा रहेको छ । यी दायित्व अन्तर्गत जालसाजी वा त्रुटिवाट हुन सक्ने सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण रहित वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा प्रस्तुत गर्ने आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको बनावट, कार्यान्वयन र कायम गर्ने उचित लेखा नीतिहरू चयन एवं कार्यान्वयन गर्ने तथा परिस्थिति अनुरूप उचित लेखा सम्बन्धी अनुमान गर्ने दायित्व पनि समावेश हुन्छ ।

लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व:

हाम्रो उद्देश्य वित्तीय विवरण सारभूत रूपमा महत्वपूर्ण त्रुटीहरूबाट, चाहे जालसाजी वा गल्तीबाट होस्, मुक्त रहेको व्यहोरामा मनासिव आश्वासन प्राप्त गर्नुका साथै राय समावेश भएको लेखापरीक्षणको प्रतिवेदन पेश गर्नु हो ।

मनासिव आश्वासन उच्च तहको आश्वासन भएतापनि नेपाल लेखापरीक्षण मान अनुसार गरिएको लेखापरीक्षणद्वारा सधैं महत्वपूर्ण त्रुटिहरू पहिचान हुने प्रत्याभूति भने हुदैन । त्रुटी जालसाजी वा गल्तीबाट हुन सक्दछ । यस्ता त्रुटिहरू आफैँले वा अन्य त्रुटिहरूसँगको बैंकको असरको कारणले प्रयोगकर्ताहरूले वित्तीय विवरणको आधारमा लिएको आर्थिक निर्णयलाई फरक पर्ने यथोचित सम्भावना रहेको खण्डमा महत्वपूर्ण मानिन्छन् ।

नेपाल लेखापरीक्षण मान अन्तर्गतको लेखापरीक्षण अन्तर्गत लेखापरीक्षण अवधि भर हामी पेशागत निर्णय लिनुका साथै पेशागत संदेहवाद पालना गर्छौं । यसका साथै हामी :

- वित्तीय विवरणमा जालसाजी वा गल्तीबाट हुनसक्ने महत्वपूर्ण त्रुटीको जोखिम पहिचान र यकिन, सो जोखिमको आधारमा लेखा परीक्षणको योजना बनाउने र सो अनुरूप कार्य गर्ने, र राय लागी चाहिने पर्याप्त आधारहरू संकलन गर्छौं । मिलेमतो, फर्जी कार्य, जानाजान छुटाइनु, गलत प्रतिनिधित्व गराइनु र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको पालना नगरीनु लगायतको कारणले गल्तीबाट हुन सक्ने त्रुटिको जोखिम भन्दा जालसाजीबाट हुन सक्ने त्रुटीको जोखिम बढी हुन्छ ।

- बैंकको आन्तरिक नियन्त्रणको प्रभावकारीताका सम्बन्धमा राय पेश गर्नका लागि नभई लेखा परीक्षणको योजना तथा आधारभूत निर्णयहरू लिनको लागि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको पर्याप्तता तथा उपयोगिताको विश्लेषण गर्छौं ।
- लेखा नीतिको उपयुक्तताका साथै लेखा अनुमानहरूको औचित्यता र सोसंग सम्बन्धित लेखा टिप्पणीहरूको मूल्यांकन गर्छौं ।
- व्यवस्थापनद्वारा संस्थाको दिर्घकालीन रूपमा चल्ने क्षमता सम्बन्धी अनुमानको उपयुक्तता हेरि प्राप्त गरिएको लेखा परीक्षण प्रमाणहरूको आधारमा सो क्षमतामाथि असर पुर्याउन सक्ने कुनै घटना वा अवस्थामा महत्वपूर्ण अन्यालता रहेको वा नरहेको निष्कर्ष निकाल्छौं । महत्वपूर्ण अन्यालता रहेको निष्कर्ष निस्किए को खण्डमा प्रतिवेदनमा सो अवस्था उल्लेख भएको एकीकृत वित्तीय विवरणको लेखा टिप्पणी उपर हामीद्वारा लेखापरीक्षणमा ध्यानाकर्षण गरिनुपर्ने हुनेछ वा यदि सो टिप्पणी अपर्याप्त रहेको खण्डमा राय परिमार्जन गर्नुपर्ने हुन्छ । हाम्रो निष्कर्षहरू हाम्रो लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको दिनसम्म प्राप्त भएका प्रमाणमा आधारित छन् । तथापी भविष्यमा हुनसक्ने कुनै घटना वा अवस्थाले बैंकलाई आफ्नो व्यवसाय निरन्तरतामा रोकावट ल्याउन सक्नेछ ।
- लेखा टिप्पणी सहितको वित्तीय विवरणको प्रस्तुति, ढाँचा र सामग्री, र वित्तीय विवरणद्वारा अन्तर्निहित कारोबार र घटनाहरूको यथार्त चित्रण गरेको वा नगरेको मूल्यांकन गर्छौं ।

हामीले लेखापरीक्षणको समयमा लेखापरीक्षणको योजना, उद्देश्य, उल्लेख्य कैफियतहरू तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा भएका कमीकमजोरीहरू व्यवस्थापनका जिम्मेवारी पदाधिकारीहरूलाई जानकारी गराएका छौं ।

हामीले व्यवस्थापनका जिम्मेवार पदाधिकारीहरूलाई स्वतन्त्र लेखापरीक्षणका लागि चाहिने नैतिक आचरणहरू र अन्य आवश्यक सम्पूर्ण सम्बन्ध तथा विषय वस्तुहरूको जानकारी गराएका छौं ।

सुशासनको लागि जिम्मेवारहरू समक्ष जानकारी गराइएका विषयहरू यो अवधिको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणका सर्वाधिक महत्वपूर्ण विषयहरू भएको कारणले ती कुराहरू नै लेखापरीक्षणको मुख्य विषय (Key Audit Matters) भएको निर्धारण गरिएको छ । सो कुराहरू कानून वा नियमनले छेकेको र एकदमै बिरलै अवस्थामा सो कुरा प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको कारणले हुने सार्वजनिक हित भन्दा त्यसको प्रतिकूल परिणाम भारी हुने निर्धारण गरिएको भन्दा बाहेकका अवस्थाहरूमा हाम्रो लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा वर्णन गर्छौं ।

माथिको मामिलाको सम्बन्धमा अर्को लेखा परीक्षकको कार्य र प्रतिवेदनको आधारमा वित्तीय विवरणहरूमा हाम्रो राय र तल दिइएको अन्य कानूनी र नियामक आवश्यकताहरूमा हाम्रो प्रतिवेदनमा कुनै संशोधन गर्नु पर्ने देखिदैन ।

अन्य कानूनी र नियामक आवश्यकताहरू उपरको प्रतिवेदन

हामीले लेखापरीक्षणको सिलसिलामा आवश्यक ठानी सोधनी तथा कैफियत तलब गरेका कुराहरूको जवाफ एवं स्पष्टिकरण सन्तोषजनक पायौं, जुन हाम्रो ज्ञान र विश्वासमा लेखापरीक्षणका लागि आवश्यक थियो । हाम्रो रायमा यस प्रतिवेदनसंग सम्बद्ध वित्तीय स्थितीको विवरणहरू, नाफा वा नोक्सान को विवरणहरू, अन्य विस्तृत आयको विवरणहरू, इन्क्विटीमा भएको परिवर्तन तथा नगद प्रवाह विवरणहरू कम्पनी ऐन २०६३ तथा नेपाल राष्ट्र बैंकले तोके बमोजिम तयार भएको छ,

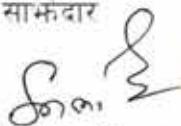
बैंकले राखेको लेखासंग दुरुस्त रहेको छ, हामीले लेखापरीक्षण गरेको श्रेस्ताको तथा अर्को लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको आधारमा लेखा तथा श्रेस्ताहरु प्रचलित कानुन बमोजिम तयार गरेको छौ ।

बैंकको लेखा तथा श्रेस्ताहरुको परीक्षणबाट देखिए अनुसार हाम्रो रायमा बैंकले नेपाल राष्ट्र बैंकको एकीकृत निर्देशन बमोजिम पर्याप्त पुँजीकोष तथा सम्पत्तिको अवमूल्यन बापत कोष खडा गरेको छ ।

हामीलाई प्राप्त जानकारी र हामीलाई दिइएको स्पष्टिकरण र हामीले परीक्षण गरेका श्रेस्ताबाट र हाम्रो लेखापरीक्षणको उद्देश्य को लागि आवश्यक अन्य लेखापरीक्षकद्वारा जारी लेखापरीक्षण प्रतिवेदनबाट संचालक समिति अथवा कुनै पदाधिकारीले लेखासंग सम्बन्धित कानुनी व्यवस्थाहरु विपरित वा अनियमित कार्य गरेको वा कम्पनीलाई हानी नोक्सानी गरे गराएको तथा राष्ट्र बैंकको एकीकृत निर्देशनको उल्लङ्घन गरी कम्पनी, निक्षेपकर्ता तथा लगानीकर्ताको हितको सुरक्षण विपरित कार्य गरेको जानकारी हुन आएन ।

संजिव कुमार मिश्र

साम्भेदार

पिकेएफ टि. आर. उपोध्यो एण्ड कं.

चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट्स

स्थान : काठमाण्डौ

मिति : २५ नोभेम्बर २०२१

Jyoti Bikash Bank Limited
Statement of Financial Position
As on 31 Ashad 2078

Amount in Rs

Particulars	Note	31st Ashad 2078	31st Ashad 2077
Assets			
Cash and Cash Equivalents	4.1	4,143,330,001	6,055,698,599
Due from Nepal Rastra Bank	4.2	1,399,159,905	1,883,982,358
Placement with Bank and Financial Institutions	4.3	-	-
Derivative Financial Instruments	4.4	-	-
Other Trading Assets	4.5	-	-
Loans and Advances to BFIs	4.6	2,931,714,039	1,190,831,404
Loans and Advances to Customers	4.7	42,915,324,560	29,719,030,374
Investment Securities	4.8	7,587,482,016	2,858,027,113
Current Tax Assets	4.9	39,942,913	33,835,334
Investment in Subsidiaries	4.10	-	-
Investment in Associates	4.11	-	-
Investment Property	4.12	7,984,365	10,598,868
Property and Equipment	4.13	405,290,637	402,311,858
Goodwill and Intangible Assets	4.14	12,453,987	15,712,350
Deferred Tax Assets	4.15	13,328,177	36,626,457
Other Assets	4.16	423,014,508	154,446,906
Total Assets		59,879,025,109	42,361,101,622
Liabilities			
Due to Bank and Financial Institutions	4.17	3,681,297,529	1,169,848,104
Due to Nepal Rastra Bank	4.18	886,357,000	-
Derivative Financial Instruments	4.19	-	-
Deposits from Customers	4.20	49,557,561,243	36,313,630,527
Borrowings	4.21	-	-
Current Tax Liabilities	4.9	-	-
Provisions	4.22	-	-
Deferred Tax Liabilities	4.15	-	-
Other Liabilities	4.23	507,955,198	373,614,752
Debt Securities Issued	4.24	-	-
Subordinated Liabilities	4.25	-	-
Total Liabilities		54,633,170,970	37,857,093,382
Equity			
Share Capital	4.26	3,844,822,781	3,495,293,438
Share Premium		-	-
Retained Earnings		596,938,818	353,375,539
Reserves	4.27	804,092,540	655,339,263
Total Equity Attributable to Equity Holders		5,245,854,139	4,504,008,240
Non Controlling Interest		-	-
Total Equity		5,245,854,139	4,504,008,240
Total Liabilities and Equity		59,879,025,109	42,361,101,622
Contingent Liabilities and Commitments	4.28	1,424,852,468	1,094,164,375
Net Assets Value per share		136.44	128.86

Uma Shrestha
Chief Finance Officer

Shreechandra Bhatta
Chief Executive Officer

Hari Prasad
Chairman

Hari Chandra Khadka
Director

Santosh Adhikari
Director

Mana Maharjan
Director

Dhruba Koirala
Director

Naresh Raj Acharya
Director

Surendra Bahadur Nepali
Independent Director

As per our report of even date

CA Sanjeev Kumar Mishra
Partner
T R Upadhyaya & Co.
Chartered Accountants

Date : 2078/08/09 B.S.
Place: Kathmandu, Nepal.

Jyoti Bikash Bank Limited
Statement of Profit or Loss
For the year ended 31 Ashad 2078

Amount in Rs.

Particulars	Note	31st Ashad 2078	31st Ashad 2077
Interest Income	4.29	4,370,740,978	4,073,148,759
Interest Expense	4.30	2,788,065,443	2,674,198,994
Net Interest Income		1,582,675,535	1,398,949,765
Fee and Commission Income	4.31	271,351,213	270,760,936
Fee and Commission Expense	4.32	11,296,442	3,948,328
Net Fee and Commission Income		260,054,771	266,812,608
Net Interest, Fee and Commission Income		1,842,730,306	1,665,762,373
Net Trading Income	4.33	6,235,316	22,529,149
Other Operating Income	4.34	536,738,709	57,505,036
Total Operating Income		2,385,704,332	1,745,796,558
Impairment Charge/ (Reversal) for Loans and Other Losses	4.35	424,006,224	160,338,717
Net Operating Income		1,961,698,108	1,585,457,841
Operating Expense			
Personnel Expenses	4.36	619,897,656	483,466,947
Other Operating Expenses	4.37	312,303,636	318,418,243
Depreciation & Amortisation	4.38	79,731,320	80,651,067
Operating Profit		949,765,495	702,921,584
Non Operating Income	4.39	-	-
Non Operating Expense	4.40	-	5,940
Profit Before Income Tax		949,765,495	702,915,644
Income Tax Expense	4.41		
Current Tax		296,016,132	218,473,597
Deferred Tax		(10,120,166)	(4,014,162)
Profit for the Period		663,869,529	488,456,209
Profit Attributable to:			
Equity-holders of the Bank		663,869,529	488,456,209
Non-Controlling Interest		-	-
Profit for the Period		663,869,529	488,456,209
Earnings per Share			
Basic Earnings per Share		17.27	13.97
Diluted Earnings per Share		17.27	13.97

.....
Uma Shrestha
Chief Finance Officer

.....
Shreechandra Bhatta
Chief Executive Officer

.....
Hari Prasad
Chairman

.....
Hari Chandra Khadka
Director

.....
Santosh Adhikari
Director

As per our report of even date

.....
Mana Maharjan
Director

.....
Dhruva Koirala
Director

.....
Naresh Raj Acharya
Director

.....
Surendra Bahadur Nepali
Independent Director

.....
CA Sanjeev Kumar Mishra
Partner
T R Upadhyaya & Co.
Chartered Accountants

Date : 2078/08/09 B.S.
Place: Kathmandu, Nepal.

Jyoti Bikash Bank Limited
Statement of Other Comprehensive Income
For the year ended 31 Ashad 2078

Amount in Rs.

Particulars	31st Ashad 2078	31st Ashad 2077
Profit or loss for the year	663,869,529	488,456,209
Other Comprehensive Income, Net of Income Tax		
a) Items that will not be reclassified to profit or loss		
Gains/(losses) from investment in equity instruments measured at fair value	115,545,511	11,921,531
Gains/(losses) on revaluation	-	-
Actuarial gains/(losses) on defined benefit plans	(4,150,696)	408,153
Income tax relating to above items	(33,418,445)	(3,698,905)
Net other comprehensive income that will not be reclassified to profit or loss	77,976,371	8,630,779
b) Items that are or may be reclassified to profit or loss		
Gains/(losses) on cash flow hedge	-	-
Exchange gains/(losses)(arising from translating financial assets of foreign operation)	-	-
Income tax relating to above items	-	-
Reclassify to profit or loss	-	-
Net other comprehensive income that are or may be reclassified to profit or loss	-	-
c) Share of other comprehensive income of associate accounted as per equity method	-	-
Other Comprehensive Income for the year, Net of Income Tax	77,976,371	8,630,779
Total Comprehensive Income for the Period	741,845,900	497,086,988
Total Comprehensive Income attributable to:		
Equity-Holders of the Bank	741,845,900	497,086,988
Non-Controlling Interest	-	-
Total Comprehensive Income for the Period	741,845,900	497,086,988

Uma Shrestha
Chief Finance Officer

Shreechandra Bhatta
Chief Executive Officer

Hari Prasad
Chairman

Hari Chandra Khadka
Director

Santosh Adhikari
Director

As per our report of even date

Mana Maharjan
Director

Dhruba Koirala
Director

Naresh Raj Acharya
Director

Surendra Bahadur Nepali
Independent Director

CA Sanjeev Kumar Mishra
Partner
T R Upadhyaya & Co.
Chartered Accountants

Date : 2078/08/09 B.S.
Place: Kathmandu, Nepal.

Jyoti Bikash Bank Limited
Statement of Cash Flows
For the year ended 31 Ashad 2078

Amount in Rs.

Particulars	31st Ashad 2078	31st Ashad 2077
CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES		
Interest Received	4,241,537,718	3,910,145,758
Fee and Other Income Received	271,351,213	270,760,936
Dividend Received	-	-
Receipts from Other Operating Activities	36,964,940	36,009,093
Interest Paid	(2,788,065,443)	(2,674,198,994)
Commissions and Fees Paid	(11,296,442)	(3,948,328)
Cash Payment to Employees	(488,745,254)	(436,814,055)
Other Expenses Paid	(312,303,636)	(318,424,183)
Operating Cash Flows before Changes in Operating Assets and Liabilities	949,443,096	783,530,227
(Increase) Decrease in Operating Assets		
Due from Nepal Rastra Bank	484,822,453	(933,024,438)
Placement with Banks and Financial Institutions	-	-
Other Trading Assets	-	-
Loans and Advances to BFIs	(1,767,468,303)	(210,504,138)
Loans and Advances to Customers	(13,683,232,725)	(5,118,621,940)
Other Assets	(244,601,602)	1,147,786,938
Increase (Decrease) in Operating Liabilities		
Due to Banks and Financial Institutions	2,511,449,425	(3,373,884,315)
Due to Nepal Rastra Bank	886,357,000	(148,365,412)
Deposit from Customers	13,243,930,716	10,318,429,827
Borrowings	-	(384,825,000)
Other Liabilities	180,802,567	(1,027,761,828)
Net Cash Flow from Operating Activities before Tax Paid	2,561,502,626	1,052,759,920
Income Tax Paid	(296,016,132)	(218,473,597)
Net Cash Flow from Operating Activities	2,265,486,494	834,286,323
CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES		
Purchase of Investment Securities	(4,242,755,445)	(1,343,202,120)
Receipts from Sale of Investment Securities	-	-
Purchase of Property and Equipment	(78,785,931)	(127,044,628)
Receipts from Sale of Property and Equipment	-	-
Purchase of Intangible Assets	(1,654,364)	(5,711,285)
Receipt from the sale of intangible assets	-	-
Purchase of Investment Properties	2,614,503	7,145,313
Receipts from Sale of Investment Properties	-	-
Interest Received	128,663,278	66,555,619
Dividend Received	14,062,869	10,232,996
Net Cash Used in Investing Activities	(4,177,855,090)	(1,392,024,104)

Amount in Rs.

Particulars	31st Ashad 2078	31st Ashad 2077
CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES		
Receipts from Issue of Debt Securities	-	-
Repayments of Debt Securities	-	-
Receipts from Issue of Subordinated Liabilities	-	-
Repayments of Subordinated Liabilities	-	-
Receipt from Issue of Shares	-	-
Dividends Paid	-	-
Interest Paid	-	-
Other Receipts/Payments	-	-
Net Cash from Financing Activities	-	-
Net Increase (Decrease) in Cash and Cash Equivalents	(1,912,368,598)	(557,737,785)
Cash and Cash Equivalents at Shrawan 01, 2077	6,055,698,599	6,613,436,384
Effect of Exchange Rate fluctuations on Cash and Cash Equivalents Held		
Cash and Cash Equivalents at Ashad 31, 2078	4,143,330,001	6,055,698,599

.....
Uma Shrestha
Chief Finance Officer

.....
Shreechandra Bhatta
Chief Executive Officer

.....
Hari Prasad
Chairman

.....
Hari Chandra Khadka
Director

.....
Santosh Adhikari
Director

As per our report of even date

.....
Mana Maharjan
Director

.....
Dhruba Koirala
Director

.....
Naresh Raj Acharya
Director

.....
Surendra Bahadur Nepali
Independent Director

.....
CA Sanjeev Kumar Mishra
Partner
T R Upadhy & Co.
Chartered Accountants

Date : 2078/08/09 B.S.
Place: Kathmandu, Nepal.

Jyoti Bikash Bank Limited
Statement of Changes in Equity
For the year ended 31 Ashad 2078
Attributable to Equity-Holders of the Bank

Amount in Rs.

Particulars	Share Capital	Share Premium	General Reserve	Exchange Equalisation	Regulatory Reserve	Fair Value Reserve	Revaluation Reserve	Retained Earning	Other Reserve	Total	Non-Controlling Interest	Total Equity
Balance at Shrawan 01, 2076	3,100,038,526	4,888,655	378,092,923	1,996,906	157,965,173	(54,836,024)	-	396,923,104	21,851,988	4,006,921,252	-	4,006,921,252
Comprehensive Income for the year	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Profit for the year	-	-	-	-	-	-	-	488,456,209	-	488,456,209	-	488,456,209
Other Comprehensive Income, Net of Tax	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gains/(losses) from investment in equity instruments measured at fair value	-	-	-	-	-	8,345,072	-	-	-	8,345,072	-	8,345,072
Gains/(losses) on revaluation	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Actuarial gains/(losses) on defined benefit plans	-	-	-	-	-	-	-	-	285,707	285,707	-	285,707
Gains/(losses) on cash flow hedge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exchange gains/(losses) arising from translating financial assets of foreign operation	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total Comprehensive Income for the year	-	-	-	-	-	8,345,072	-	-	285,707	8,630,779	-	8,630,779
Transfer to Reserves during the year	-	-	97,691,242	2,793,337	47,211,395	-	-	(152,580,536)	4,884,562	-	-	-
Transfer from Reserves during the year	-	-	-	-	-	-	-	10,943,020	(10,943,020)	-	-	-
Transactions with Owners, directly recognized in Equity	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Share Issued	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Share Based Payments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividend to Equity-Holders	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bonus Shares Issued	395,254,912	(4,888,655)	-	-	-	-	-	(390,366,257)	-	-	-	-
Cash Dividend Paid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total Contributions by and Distributions	395,254,912	(4,888,655)	97,691,242	2,793,337	47,211,395	8,345,072	-	(532,003,773)	(5,772,751)	8,630,779	-	8,630,779
Balance at Ashad 31, 2077	3,495,293,438	-	475,784,165	4,790,243	205,176,568	(46,490,952)	-	353,375,540	16,079,237	4,504,008,240	-	4,504,008,240

Amount in Rs.

Particulars	Share Capital	Share Premium	General Reserve	Exchange Equalisation	Regulatory Reserve	Fair Value Reserve	Revaluation Reserve	Retained Earning	Other Reserve	Total	Non-Controlling Interest	Total Equity
Balance at Shrawan 01, 2077	3,495,293,438	-	475,784,165	4,790,243	205,176,568	(46,490,952)	-	353,375,540	16,079,237	4,504,008,240	-	4,504,008,240
Comprehensive Income for the year	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Profit for the year	-	-	-	-	-	-	-	663,869,529	-	663,869,529	-	663,869,529
Other Comprehensive Income, Net of Tax	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gains/(losses) from investment in equity instruments measured at fair value	-	-	-	-	-	80,881,858	-	-	-	80,881,858	-	80,881,858
Gains/(losses) on revaluation	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Actuarial gains/(losses) on defined benefit plans	-	-	-	-	-	-	-	-	(2,905,487)	(2,905,487)	-	(2,905,487)
Gains/(losses) on cash flow hedge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exchange gains/(losses) (arising from translating financial assets of foreign operation)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total Comprehensive Income for the year	-	-	-	-	-	80,881,858	-	-	(2,905,487)	77,976,371	-	77,976,371
Transfer to Reserves during the year	-	-	132,773,906	-	-	-	-	(73,425,986)	9,958,043	69,305,962	-	69,305,962
Transfer from Reserves during the year	-	-	-	-	(69,305,962)	-	-	2,649,079	(2,649,079)	(69,305,962)	-	(69,305,962)
Transfer from Other Reserves during the year	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transactions with Owners, directly recognized in Equity	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Share Issued	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Share Based Payments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividend to Equity-Holders	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bonus Shares Issued	349,529,344	-	-	-	-	-	-	(349,529,344)	-	-	-	-
Cash Dividend Paid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total Contributions by and Distributions	349,529,344	-	132,773,906	-	(69,305,962)	80,881,858	-	(420,306,251)	4,403,476	77,976,371	-	77,976,371
Balance at Ashad 31, 2078	3,844,822,781	-	608,558,071	4,790,243	135,870,606	34,390,906	-	596,938,818	20,482,714	5,245,854,139	-	5,245,854,139

.....
Uma Shrestha
Chief Finance Officer

.....
Hari Chandra Khadka
Director

.....
Hari Prasad
Chairman

.....
Shreechandra Bhatta
Chief Executive Officer

.....
Dhruba Koirala
Director

As per our report of even date

.....
CA Sanjeev Kumar Mishra
Partner
TR Upadhyaya & Co.
Chartered Accountants

.....
Surendra Bahadur Nepali
Independent Director

.....
Naresh Raj Acharya
Director

.....
Dhruba Koirala
Director

Date : 2078/08/09 B.S.
Place: Kathmandu, Nepal.

Jyoti Bikash Bank Limited
Statement of Distributable Profit or Loss
For the year ended 31 Ashad 2078
(As per NRB Regulation)

Amount in Rs.

Particulars	31st Ashad 2078	31st Ashad 2077
Net profit or (loss) as per statement of profit or loss	663,869,529	488,456,209
Opening balance in Retained Earnings.	353,375,539	401,811,758
Appropriations:		
a. General reserve	(132,773,906)	(97,691,242)
b. Foreign exchange fluctuation fund	-	(2,793,337)
c. Capital redemption reserve	-	-
d. Corporate social responsibility fund	(9,958,043)	(4,884,562)
e. Employees' training fund	-	-
f. Other	-	-
> Investment adjustment reserve	-	-
> Deferred tax reserve	-	-
> Bonus Share (FY 2076/77 @ 10%, FY 2075/76 @ 12.75%)	(349,529,344)	(395,254,912)
> Cash dividend	-	-
> Merger/Acquisitions	-	-
> CSR Expenses	2,649,079	10,943,020
> Training expense	-	-
Profit or (loss) before regulatory adjustment	527,632,855	400,586,935
Regulatory adjustment :		
Transfer to regulatory reserve	69,305,962	(47,211,395)
a. Interest receivable (-)/previous accrued interest received (+)	707,249	(61,379,114)
b. Short loan loss provision in accounts (-)/reversal (+)		
c. Short provision for possible losses on investment (-)/reversal (+)	-	1,304,919
d. Short loan loss provision on Non Banking Assets (-)/reversal (+)	1,714,970	4,547,277
e. Deferred tax assets recognised (-)/ reversal (+)	23,298,279	(315,257)
f. Goodwill recognised (-)/ impairment of Goodwill (+)	-	-
g. Bargain purchase gain recognised (-)/reversal (+)	-	-
h. Actuarial loss recognised (-)/reversal (+)	(2,905,487)	285,707
i. Other (+/-)	-	-
Debts securities recognised at amortised cost	-	-
Defined benefit Obligation	-	-
Fair value reserve	46,490,952	8,345,072
Total Distributable profit or (loss)	596,938,818	353,375,539

Jyoti Bikash Bank Limited
Notes to the Financial Statements
For the year ended 31st Ashad, 2078

1. Reporting Entity

Jyoti Bikash Bank Limited ("JBBL" or "the Bank") is a limited liability company based in Nepal which has been in operation in Nepal since 24th July 2008. The Bank is registered with the Office of Company Registrar as a public limited company and carries out banking activities in Nepal under the license from Nepal Rastra Bank as Class "B" licensed institution (National Level). It is registered, and corporate office is at Kamalpokhari, Kathmandu, Nepal.

The Bank merged with Jhimruk Bikas Bank Limited (FY 2073/74) and has acquired 2 more regional level development banks, Raptibheri Bikas Bank Limited (FY 2074/75) and Hamro Bikas Bank Limited (FY 2075/76).

The Bank offers maximum banking services of banking products and services including loans and advances, deposits, remittance, e-commerce services etc. to wide range of clients encompassing individuals, corporates, government corporations, etc. as authorized by the Nepal Rastra Bank (Central Bank of Nepal).

The Bank is listed on Nepal Stock Exchange and its stock symbol is "JBBL".

The Bank does not have any Subsidiary or Associate Company.

2. Basis of Preparation

The financial statements of the Bank has been prepared on accrual basis of accounting in accordance with Nepal Financial Reporting Standards (NFRS) as published by the Accounting Standards Board (ASB) Nepal and pronounced by The Institute of Chartered Accountants of Nepal (ICAN) and in the format issued by Nepal Rastra Bank through Directive No. 4 of NRB Directives, 2077.

The financial statements comprise of Statement of Financial Position, Statement of Profit or Loss, Statement of Other Comprehensive Income, Statement of Changes in Equity, Statement of Cash Flows and Notes to the Accounts.

2.1. Statement of Compliance

The financial statements has been prepared and approved by the Board of Directors in accordance with Nepal Financial Reporting Standards (NFRS) and developed by the Accounting Standards Board of Nepal (ASB) and pronounced for presentation by The Institute of Chartered Accountants of Nepal (ICAN). Details have been disclosed as per provisions of Bank and Financial Institutions Act, 2073, Companies Act 2063, Unified Directives issued by Nepal Rastra Bank and rules and regulations issued by Securities Board of Nepal.

These policies have been consistently applied to all the years presented except otherwise stated.

2.2. Reporting Period and Approval of Financial Statements

The Bank follows the Nepalese financial year based on the Nepali calendar starting form 1st Shrawan 2077 and ending of 31st Ashad 2078. (16th July 2020 to 15th July 2021)

Particulars	Nepali Calendar	English Calendar
Current Year	2077/78	2020/21
Previous Year	2076/77	2019/20
Current Year Period	Shrawan 01, 2077 to Ashad 31 2078	July 16, 2020 to July 15 2021
Previous Year Period	Shrawan 01, 2076 to Ashad 31 2077	July 17, 2019 to July 15 2020

2.3. Functional and Presentation Currency

The financial statements are presented in Nepalese Rupees (Rs.) which is also the Bank's functional currency. All financial information presented in Rs. has been rounded off to the nearest rupee except where indicated otherwise.

2.4. Use of Estimates, Assumptions and Judgement

The preparation of financial statements requires management to make judgements, estimates and assumptions that may affect the profit or loss, financial position and other details provided in annual report. Actual results may be different than estimated and sometimes the effect may be material.

The accounting policies have been included in the relevant notes for each item of the financial statements and the effect and nature of the changes, if any, have been disclosed.

Estimates and underlying assumptions are reviewed continually by the bank. The revision to accounting estimates are recognized in the period in which the estimates are revised and are applied prospectively, including expectations of future events that are believed to be reasonable. The accounting estimates and effect of such estimates are disclosed in the relevant notes.

2.5. Going Concern

The financial statements are prepared on a going concern basis, as the Bank is satisfied that the Bank has the resources to continue in business for the foreseeable future. In making this assessment, the Board of Directors have considered a wide range of information relating to present and future conditions, including the impact of COVID-19 in the operations and the future projections of profitability, cash flows and capital resources.

2.6. Materiality

For the preparation of financial statements, the Bank determines materiality based on the nature or magnitude, or both. Materiality is a pervasive constraint in financial reporting because it is pertinent to all of the qualitative characteristics.

2.7. Changes in Accounting Policies

The Bank had adopted NFRS for the first time in FY 2017/18. The Bank prepared the statement of financial position as per NFRS by recognizing all assets and liabilities whose recognition was required by NFRS, not recognizing the items of assets or liabilities which were not permitted by NFRS, and applying NFRS in measurement of recognized assets and liabilities.

During the current year, there is no change in accounting policies, except otherwise stated.

2.8. Reporting Pronouncements

The Bank has, for the preparation of financial statements, adopted the NFRS pronounced by ASB as effective on 13 September 2013. The NFRS conform, in all material respect, to International Financial Reporting Standards (IFRS) as issued by the International Accounting Standards Board (IASB).

However, the Institute of Chartered Accountants of Nepal (ICAN) vide its notice dated 20 September 2018 has resolved that Carve-outs in NFRS with Alternative Treatment and effective period shall be provided to the Banks and Financial Institutions regulated by NRB on the specific recommendation of ASB. Details of carve outs provided are as follows.

2.8.1. NAS 39: Financial Instruments: Recognition and Measurement

a. Impairment

In para 58, an entity shall assess at the end of each reporting period whether there is any objective evidence that a financial asset or group of financial assets measured at amortized cost is impaired. If any such evidence exists, the entity shall apply paragraph 63 to determine the amount of any impairment loss unless the entity is bank or financial institutions registered as per Bank and Financial Institutions Act, 2073. Such entities shall measure impairment loss on loan and advances as the higher of amount derived as per norms prescribed by Nepal Rastra Bank for loan loss provision and amount determined as per paragraph 63; and shall apply paragraph 63 to measure the impairment loss on financial assets other than loan and advances. The entity shall disclose the impairment loss as per this carve-out and the amount of impairment loss determined as per paragraph 63.

b. Impracticability to determine transaction cost of all previous years which is the part of effective interest rate

In para 9, the effective interest rate is the rate that exactly discounts estimated future cash payments or receipts through the expected life of the financial instrument or, when appropriate, a shorter period to the net carrying amount of the financial asset or financial liability. When calculating the effective interest rate, an entity shall estimate cash flows considering all contractual terms of the financial instrument (for example, prepayment, call and similar options) but shall not consider future credit losses. The calculation includes all fees and points paid or received, unless it is immaterial or impracticable to determine reliably, between parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate (see NAS 18 Revenue), transaction costs and all other premiums or discounts. There is a presumption that the cash flows and the expected life of a group of similar financial instruments can be estimated reliably. However, in those rare cases when it is not possible to estimate reliably the cash flows or the expected life of a financial instrument (or group of financial instruments), the entity shall use the contractual cash flows over the full contractual term of the financial instrument (or group of financial instruments).

c. Impracticability to determine interest income on amortized cost

In para AG 93, once a financial asset or a group of similar financial assets has been written down as a result of an impairment loss, interest income is thereafter recognized using the rate of interest used to discount the future cash flows for the purpose of measuring the impairment loss. Interest income shall be calculated by applying effective interest rate to the gross carrying amount of a financial asset unless the financial asset is written off either partially or fully.

The carve-out is optional and has been provided for the FY 2020-21. Accordingly, the Bank has opted the carve-out.

2.9. New Reporting standards issued but not effective

For the reporting of financial instruments, NAS 32 Financial Instruments, Presentation, NAS 39 Financial Instruments Recognition and Measurements and NFRS 7 Financial Instruments – Disclosures have been applied. NFRS 9 has been applied only for the classification of Financial Instruments.

A new Financial Reporting Standard (NFRS 2018) has been pronounced by the ICAN on 11th Ashad 2077. The NFRS 2018 contains some new standards with amendments to the existing standards.

NFRS 2018 introduces the new standard as mentioned hereunder which will be applicable from the date mentioned below:

Standard	Applicable date
NFRS 9	16 July 2021
NFRS 14	16 July 2021
NFRS 15	16 July 2021
NFRS 16	16 July 2021
NFRS 17	16 July 2021
NAS 29	16 July 2021

2.10. Discounting

Discounting has been applied where assets and liabilities are non-current and the impact of the discounting is material.

2.11. Limitation of NFRS implementation

If the information is not available and the cost to develop would exceed the benefit derived, such exception to NFRS implementation has been noted and disclosed in respective section.

3. Significant Accounting Policies

The principal accounting policies applied by the Bank in the preparation of these financial statements are presented below. These policies have been consistently applied to all the years presented unless stated otherwise.

3.1. Basis of Measurement

The financial statements have been prepared on a historical cost basis, except for available for sale (AFS) investments, assets held for sale and discontinued operations, other financial assets and liabilities held for trading and financial assets and liabilities designated at fair value through profit or loss (FVPL), all of which have been measured at fair value.

The financial statements have been prepared on a going concern basis where the accounting policies and judgments as required by the standards are consistently used and in case of deviations disclosed specifically.

3.2. Basis of consolidation

The Bank does not have control over any other entity for consolidation of Financial Statements.

3.3. Cash and cash equivalents

Cash and cash equivalents include cash in hand, balances with B/FIs, money at call and short notice and highly liquid financial assets with original maturities of three months or less from the acquisition dates that are subject to an insignificant risk of changes in their fair value and are used by the Bank in the management of its short-term commitments.

Cash and cash equivalents are presented in the carrying value in the statement of financial position.

3.4. Financial assets and Financial Liabilities

A. Recognition

The Bank initially recognizes a financial asset or a financial liability in its statement of financial position when, and only when, it becomes party to the contractual provisions of the instrument. The Bank initially recognize loans and advances, deposits and debt securities/ subordinated liabilities issued on the date that they are originated which is the date that the Bank becomes party to the contractual provisions of the instruments. Investments in equity instruments, bonds, debenture, Government securities, NRB bond or deposit auction, reverse repos, outright purchase are recognized on trade date at which the Bank commits to purchase/ acquire the financial assets. Regular way purchase and sale of financial assets are recognized on settlement date.

B. Classification

The Bank classifies its financial assets and financial liabilities into the following measurement categories:

I. Financial Assets

The Bank classifies the financial assets subsequently measured at amortized cost or fair value on the basis of the Bank's business model for managing the financial assets and the contractual cash flow characteristics of the financial assets.

The two classes of financial assets are as follows:

i. Financial assets measured at amortized cost

The Bank classifies a financial asset measured at amortized cost if both of the following conditions are met:

- The asset is held within a business model whose objective is to hold assets in order to collect contractual cash flows and
- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

ii. Financial asset measured at fair value

Financial assets other than those measured at amortized cost are measured at fair value. Financial assets measured at fair value are further classified into two categories as below:

- **Financial assets at fair value through profit or loss**

Financial assets are classified as fair value through profit or loss (FVTPL) if they are held for trading or are designated at fair value through profit or loss. Upon initial recognition, transaction cost is directly attributable to the acquisition are recognized in profit or loss as incurred. Such assets are subsequently measured at fair value and changes in fair value are recognized in Statement of Profit or Loss.

- **Financial assets at fair value through other comprehensive income**

Investment in an equity instrument that is not held for trading and at the initial recognition, the Bank makes an irrevocable election that the subsequent changes in fair value of the instrument is to be recognized in other comprehensive income are classified as financial assets at fair value through other comprehensive income. Such assets are subsequently measured at fair value and changes in fair value are recognized in other comprehensive income.

II. Financial Liabilities

The Bank classifies its financial liabilities, other than financial guarantees and loan commitments, as follows;

- **Financial Liabilities at Fair Value through Profit or Loss**

Financial liabilities are classified as fair value through profit or loss if they are held for trading or are designated at fair value through profit or loss. Upon initial recognition, transaction costs are directly attributable to the acquisition are recognized in Statement of Profit or Loss as incurred. Except for particular liabilities designated as at FVTPL, the amount of the change in the fair value that is attributable to changes in the liability's credit risk is recognized in Other Comprehensive Income.

- **Financial Liabilities measured at amortized cost**

All financial liabilities other than measured at fair value through profit or loss are classified as subsequently measured at amortized cost using effective interest rate method.

C. Measurement

i. Initial Measurement

A financial asset or financial liability is measured initially at fair value plus transaction costs that are directly attributable to its acquisition or issue except on the case of financial assets and liabilities recorded at fair value through profit or loss. Transaction cost in relation to financial assets and liabilities at fair value through profit or loss are recognized in Statement of Profit or Loss.

ii. Subsequent Measurement

A financial asset or financial liability is subsequently measured either at fair value or at amortized cost based on the classification of the financial asset or liability. Financial asset or liability classified as measured at amortized cost is subsequently measured at amortized cost using effective interest rate method.

Financial assets classified at fair value are subsequently measured at fair value. The subsequent changes in fair value of financial assets at fair value through profit or loss are recognized in Statement of Profit or Loss whereas of financial assets at fair value through other comprehensive income are recognized in other comprehensive income.

D. De-recognition

De-recognition of Financial Assets

The Bank derecognizes a financial asset when the contractual rights to the cash flows from the financial asset expire, or it transfers the rights to receive the contractual cash flows in a transaction in which substantially all the risks and rewards of ownership of the financial asset are transferred or in which the Bank neither transfers nor retains substantially all the risks and rewards of ownership and it does not retain control of the financial asset.

De-recognition of Financial Liabilities

Financial liability is derecognized when the obligation under the liability is discharged or canceled or expired. Where an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as a de-recognition of the original liability and the recognition of a new liability. The difference between the carrying value of the original financial liability and the consideration paid is recognized in Statement of Profit or Loss.

E. Determination of Fair Value:

Assets and liabilities carried at fair value or for which fair values are disclosed have been classified into three levels according to the observability of the significant inputs used to determine the fair values. Changes in the observability of significant valuation inputs during the reporting period may result in a transfer of assets and liabilities within the fair value hierarchy. The Bank recognizes transfers between levels of the fair value hierarchy when there is a significant change in either its principal market or the level of observability of the inputs to the valuation techniques as at the end of the reporting period.

The fair values are determined according to the following hierarchy:

Level 1 fair value measurements are those derived from unadjusted quoted prices in active markets for identical assets or liabilities.

Level 2 valuations are those with quoted prices for similar instruments in active markets or quoted prices for identical or similar instruments in inactive markets and financial instruments valued using models where all significant inputs are observable.

Level 3 portfolios are those where at least one input, which could have a significant effect on the instrument's valuation, is not based on observable market data.

When available, the Bank measures the fair value of an instrument using quoted prices in an active market for that instrument. A market is regarded as active if quoted prices are readily and regularly available and represent actual and regularly occurring market transactions on an arm's length basis. If a market for a financial instrument is not active, the Bank establishes fair value using a valuation technique. Valuation techniques include using recent arm's length transactions between knowledgeable, willing parties (if available), reference to the current fair value of other instruments that are substantially the same, discounted cash flow analyses.

The best evidence of the fair value of a financial instrument at initial recognition is the transaction price – i.e. the fair value of the consideration given or received. However, in some cases, the fair value of a financial instrument on initial recognition may be different to its transaction price. If such fair value is evidenced by comparison with other observable current market transactions in the same instrument (without modification) or based on a valuation technique whose variables include only data from observable markets, then the difference is recognized in profit or loss on initial recognition of the instrument. In other cases, the difference is not recognized in profit or loss immediately but is recognized over the life of the instrument on an appropriate basis or when the instrument is redeemed, transferred or sold, or the fair value becomes observable.

All unquoted equity investments are recorded at cost, considering the non-trading of promoter shares up to the date of balance sheet, the market price of such shares could not be ascertained with certainty. Hence, these investments are recognized at cost net of impairment, if any.

F. Impairment:

At each reporting date the Bank assesses whether there is any indication that an asset may have been impaired. If such indication exists, the recoverable amount is determined. A financial asset or a group of financial assets is impaired and impairment losses are incurred if, and only if, there is objective evidence of impairment as a result of one or more events occurring after the initial recognition of the asset (a loss event), and that loss event (or events) has an impact on the estimated future cash flows of the financial asset or group of financial assets that can be reliably estimated.

The Bank considers the following factors in assessing objective evidence of impairment:

- Whether the counter-party is in default of principal or interest payments.
- When a counterparty files for bankruptcy and this would avoid or delay discharge of its obligation.

- Where the Bank initiates legal recourse of recovery in respect of a credit obligation of the counterparty.
- Where the Bank consents to a restructuring of the obligation, resulting in a diminished financial obligation, demonstrated by a material forgiveness of debt or postponement of scheduled payments.
- Where there is observable data indicating that there is a measurable decrease in the estimated future cash flows of a group of financial assets, although the decrease cannot yet be identified with specific individual financial assets.

The Bank considers evidence of impairment for loans and advances and held-to-maturity investment securities at both a specific asset and collective level. All individually significant loans and advances and investment securities measured at amortized cost are assessed for specific impairment. Those found not to be specifically impaired are then collectively assessed for any impairment that has been incurred but not yet identified.

Loans and advances and investment securities measured at amortized cost that are not individually significant are collectively assessed for impairment by grouping together loans and advances and investment securities measured at amortized cost with similar risk characteristics. Impairment test is done on an annual basis for trade receivables and other financial assets based on the internal and external indication observed.

In assessing collective impairment, the Bank uses statistical modelling of historical trends of the probability of default, the timing of recoveries and the amount of loss incurred, adjusted for management's judgement as to whether current economic and credit conditions are such that the actual losses are likely to be greater or less than suggested by historical trends. Default rates, loss rates and the expected timing of future recoveries are regularly benchmarked against actual outcomes to ensure that they remain appropriate.

Impairment losses on assets measured at amortized cost

As per NAS 39

Financial assets carried at amortized cost (such as amounts due from Banks, loans and advances to customers as well as held-to-maturity investments are impaired, and impairment losses are recognized, only if there is objective evidence as a result of one or more events that occurred after the initial recognition of the asset. The amount of the loss is measured as the difference between the asset's carrying amount and the deemed recoverable value of loan.

Loans and advances to customers with significant value i.e. Top 30% of the Total Loan Portfolio for individual assessment of impairment individually are assessed for individual impairment test. The recoverable value of loan is estimated on the basis of realizable value of collateral and the conduct of the borrower/past experience of the bank. Assets that are individually assessed and for which no impairment exists are grouped with financial assets with similar credit risk characteristics and collectively assessed for impairment. The credit risk statistics for each group of the loan and advances are determined by management prudently being based on the past experience. For the purpose of collective assessment of impairment Bank has categorized assets in five broad products as follows:

1. Auto Loan
2. Home Loan
3. Personal Loan
4. Short term Loan
5. Term Loan

If, in a subsequent year, the amount of the estimated impairment loss increases or decreases because of an event occurring after the impairment was recognized, the previously recognized impairment loss is increased or reduced by adjusting the other reserves and funds (impairment reserve) in statement of other comprehensive income and statement of changes in equity. If a write-off is later recovered, the recovery is credited to the 'Statement of Profit or Loss.'

Loan Loss Provision as per Nepal Rastra Bank Directives

Loan loss provisions in respect of non-performing loans and advances are based on management's assessment of the degree of impairment of the loans and advances, subject to the minimum provisioning level prescribed in relevant NRB guidelines. Provision is made for possible losses on loans and advances including bills purchased at 1.30% to 100% on the basis of classification of loans and advances, overdraft and bills purchased in accordance with NRB directives. The loan settled after the Ashad end, 2078 has been considered as Good and provision of 1.30% has been provided considering it as the adjusting event after the balance sheet date. The detail of loans and advances and loan loss provision is given below:

Amount in Rs.		
Particulars	Loans and Advances	Loan Loss Provision
Good	44,310,281,953	553,100,383
Watch List	1,311,128,964	61,453,967
Restructured/Rescheduled	-	-
Substandard	38,392,057	9,586,041
Doubtful	39,444,539	19,377,018
Bad	307,803,500	285,809,819
PG & Third-party collateral	84,461,008	17,990,195
Total	46,091,512,021	947,317,421

Policies Adopted

As per the Carve out notice issued by ICAN, the Bank has measured impairment loss on loan and advances as the higher of amount derived as per requirement of Nepal Rastra Bank on loan loss provision and amount determined as per paragraph 63 of NAS 39.

The impairment figure of Rs. 63.82 million is derived from the impairment test which is less than the regulatory provision of Rs. 947.31 million. Hence, the bank has considered the higher amount i.e., Rs. 947.31 million.

3.5. Trading Assets

Trading assets and liabilities are those assets and liabilities that the Bank acquires or incurs principally for the purpose of selling or repurchasing in the near term or holds as part of a portfolio that is managed together for short-term profit or position taking.

Trading assets and liabilities are initially recognized at fair value and subsequently measured at fair value in the statement of financial position, with transaction costs recognized in profit or loss. All changes in fair value are recognized as part of net trading income in profit or loss as regarded as fair value through profit and loss account.

3.6. Derivatives Assets and Derivative Liabilities

Derivative instruments include transactions like interest rate swap, currency swap, forward foreign exchange contract etc. held for trading as well as risk management purposes. Derivative financial instruments are initially measured at fair value on the contract date and are subsequently re-measured to fair value at each reporting date. The bank does not have any derivative instrument during the reporting period. The Bank does not deal with any derivative financial instruments.

3.7. Property, Plant and Equipment

a. Recognition and Measurement

The cost of an item of property and equipment shall be recognized as an asset, initially recognized at cost, if, and only if:

- it is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the entity; and
- the cost of the item can be measured reliably.

Cost includes purchase price including any non-refundable taxes after deducting volume rebates and trade discounts and such other costs that are incurred to bring asset to location and condition to be operating in a manner intended by management.

The cost of self-constructed assets includes the following:

- i. the cost of materials and direct labor;
- ii. any other costs directly attributable to bringing the assets to a working condition for their intended use;
- iii. when the Bank has an obligation to remove the asset or restore the site, an estimate of the costs of dismantling and removing the items and restoring the site on which they are located; and
- iv. Capitalized borrowing costs for qualifying assets
- v. The Bank adopts cost model for entire class of property and equipment. Neither class of the property and equipment are measured at revaluation model nor is their fair value measured at the reporting date. The items of property and equipment are measured at cost less accumulated depreciation and any accumulated impairment losses.

Purchased software that is integral to the functionality of the related equipment is capitalized as part of that equipment.

Subsequent expenditure is capitalized if it is probable that the future economic benefits from the expenditure will flow to the Bank. Ongoing repairs and maintenance to keep the assets in working condition are expensed as incurred. Any gain or loss on disposal of an item of property and equipment (calculated as the difference between the net proceeds from disposal and the carrying amount of the item) is recognized within other income in profit or loss.

Assets with a value of less than RS. 2,000 are charged off to revenue irrespective of their useful life in the year of purchase.

b. Capital Work in Progress (CWIP)

The Bank has capital work in progress of Rs. 2.80 crores for the interior designing of corporate office.

c. Depreciation

Depreciation is calculated by using the written down value method on cost or valuation of the Property & Equipment, freehold building and leasehold properties. Depreciation on leasehold properties is calculated by using the straight-line method over the lease period on cost or valuation of the property. The rates of depreciations are given below:

Asset Category	Rate of Depreciation per annum (%)	
	For the year ended 31 Ashad 2078	
Freehold Buildings		5%
Motor Vehicles		20%
Computer Equipment		25%
Furniture, Office Equipment		25%
Leasehold Properties		10%

The assets' residual values and useful lives are reviewed, and adjusted if appropriate, at each statement of financial position date. The value of the assets fully depreciated but continued to be in use is considered not material.

At each reporting date, assets are also assessed for indicators of impairment. In the event that an asset's carrying amount is determined to be greater than its recoverable amount, the asset is written down immediately to the recoverable amount.

d. De-recognition

The carrying amount of an item of property, plant and equipment is derecognized on disposal or when no future economic benefits are expected from its use. The gain or loss arising from de-recognition of an item of property, plant and equipment is included in the Statement of Profit or Loss when the item is derecognized. When replacement costs are recognized in the carrying amount of an item of property, plant and equipment, the remaining carrying amount of the replaced part is derecognized. Major inspection costs are capitalized. At each such capitalization, the remaining carrying amount of the previous cost of inspections is derecognized.

3.8. Intangible Assets/ Goodwill**Computer software**

Acquired computer software licenses are capitalized on the basis of the costs incurred to acquire and bring to use the specific software. Costs associated with the development of software are capitalized where it is probable that it will generate future economic benefits in excess of its cost. Computer software costs are amortized on the basis of expected useful life. Costs associated with maintaining software are recognized as an expense as incurred.

At each reporting date, these assets are assessed for indicators of impairment. In the event that an asset's carrying amount is determined to be greater than its recoverable amount, the asset is written down immediately.

Software is amortized on a straight-line basis in profit or loss over its estimated useful life, from the date that it is available for use. The estimated useful life of software for the current and comparative periods is five years.

At each reporting date, these assets are assessed for indicators of impairment. In the event that an asset's carrying amount is determined to be greater than its recoverable amount, the asset is written down immediately.

Amortization of Intangible Assets

Intangible Assets, except for goodwill, are amortized on a straight-line basis in the Statement of Profit or Loss from the date when the asset is available for use, over the best of its useful economic life based on a pattern in which the asset's economic benefits are consumed by the bank. Amortization methods, useful lives, residual values are reviewed at each financial year end and adjusted if appropriate. The Bank assumes that there is no residual value for its intangible assets.

Asset Category	For the year ended 15th July 2021
Computer Software	5 years
Licenses	5 years

De-recognition of Intangible Assets

The carrying amount of an item of intangible asset is derecognized on disposal or when no future economic benefits are expected from its use. The gain or loss arising on de recognition of an item of intangible assets is included in the Statement of Profit or Loss when the item is derecognized.

3.9. Investment Property/Non-Current Assets Held for Sale**Investment Property**

Investment properties include land or land and buildings other than those classified as property and equipment and non-current assets held for sale. Generally, it includes land, land and building acquired by the Bank as non-banking assets but remains unsold at the reporting date.

The details of Non-Banking Assets classified as investment property has been provided in note 5.11.

Non-Current Assets Held for Sale

Non-current assets (such as property) and disposal groups (including both the assets and liabilities of the disposal groups) are classified as held for sale and measured at the lower of their carrying amount and fair value less cost to sell when: (i) their carrying amounts will be recovered principally through sale; (ii) they are available-for-sale in their present condition; and (iii) their sale is highly probable.

Immediately before the initial classification as held for sale, the carrying amounts of the assets (or assets and liabilities in a disposal group) are measured in accordance with the applicable accounting policies described above.

3.10. Income Tax

Tax expense comprises current and deferred tax expense. Current tax and deferred tax are recognized in profit or loss except to the extent that they relate to items recognized directly in equity or in other comprehensive income.

a. Current Tax

Current tax is the expected tax payable or recoverable on the taxable income or loss for the year, using tax rates enacted or substantively enacted at the reporting date, and any adjustment to tax payable in respect of previous years.

b. Deferred Tax

Deferred tax is recognized in respect of temporary differences between the carrying amounts of assets and liabilities for financial reporting purposes and the amounts used for taxation purposes.

Deferred income tax is determined using tax rate applicable to the Bank as at the reporting date which is expected to apply when the related deferred income tax asset is realized or the deferred income tax liability is settled.

3.11. Deposits, debts securities issued and subordinated liabilities

a. Deposits

The Bank accepts deposits from its customers under account, current, term deposits and margin accounts which allows money to be deposited and withdrawn by the account holder. These transactions are recorded on the bank's books, and the resulting balance is recorded as a liability for the Bank and represents the amount owed by the Bank to the customer.

b. Debt Securities Issued

The Bank does not have any debt securities issued as on the reporting date.

c. Subordinated Liabilities

Subordinated liabilities are those liabilities which at the event of winding up are subordinate to the claims of depositors, debt securities issued and other creditors. The Bank does not have any of such subordinated liabilities.

3.12. Provisions

The Bank recognizes a provision if, as a result of past event, the Bank has a present constructive or legal obligation that can be reliability measured and it is probable that an outflow of economic benefit will be required to settle the obligation.

A disclosure for contingent liability is made when there is a possible obligation or a present obligation as a result of past event that may but probably will not require an outflow of resources. When there is a possible obligation or a present obligation in respect of which the likelihood of outflow of resources is remote, no provision or disclosure is made.

A provision for onerous contract is recognized when the expected benefits to be derived by the Bank from a contract are lower than the unavoidable cost of meeting its obligation under the contract.

Provisions are reviewed at each reporting date and adjusted to reflect the current best estimate. If it is no longer probable that an outflow of resources would be required to settle the obligation, the provision is reversed. Contingent assets are not recognized in the financial statements if it is not probable that the amount will be received. If it is probable, then disclosure is given for the contingent asset. However, contingent assets are assessed continually and if it is virtually certain that an inflow of economic benefits will arise, the asset and related income are recognized in the period in which the change occurs.

3.13. Revenue Recognition

Revenue is the gross inflow of economic benefits during the period arising from the course of the ordinary activities of an entity when those inflows result in increases in equity, other than increases relating to contributions from equity participants. Revenue is recognized to the extent it is probable that the economic benefits will flow to the Bank and the revenue can be reliably measured. Revenue is not recognized during the period in which its recoverability of income is not probable. The Bank's revenue comprises of interest income, fees and commission, foreign exchange income, cards income, remittance income, bancassurance commission, etc. and the bases of incomes recognition are as follows:

a. Interest Income

Interest income on available-for-sale assets and financial assets held at amortized cost shall be recognized using the Bank's normal interest rate which is very close to effective interest rate.

For income from loans and advances to customers, initial charges are not amortized over the life of the loan and advances as the income so recognized closely approximates the income that would have been derived under effective interest rate method. The difference is not considered material. The Bank considers that the cost of exact calculation of effective interest rate method exceeds the benefit that would be derived from such compliance.

The effective interest method is a method of calculating the amortized cost of a financial asset or a financial liability and of allocating the interest income or interest expense over the relevant period. The effective interest rate is the rate that discounts estimated future cash payments or receipts through the expected life of the financial instrument or, when appropriate, a shorter period, to the net carrying amount of the financial asset or financial liability. When calculating the effective interest rate, the Bank estimates cash flows considering all contractual terms of the financial instrument (for example, prepayment options) but does not consider future credit losses. As per the Carve-out Notice issued by ICAN, the calculation includes all fees paid or received between parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate, transaction costs and all other premiums or discounts unless it is immaterial or impracticable to determine reliably, between parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate, transaction costs and all other premiums or discounts.

The Bank recognizes the interest income on loans and advances as per Guidelines on Recognition of Interest Income, 2019. The bank has recognized the interest receivable of loan and advances which falls up to doubtful category. Interest on loans falling under bad loan category have not been recognized.

The details of interest receivable are shown below:

Particulars	Amount (NPR)
Total Interest Receivable - Ashad End 2078	366,104,704
Interest Income not recognized till Ashad 2077	(48,916,983)
Bad loan interest income not recognized in FY 2077-78	(25,815,289)
Net Interest Receivable till Ashad End 2078	291,372,432
Interest income recovered (1st Sharwan 2078-15th Bhadra 2078)	(127,170,273)
Closing Interest Receivable	164,202,159

During the FY 2077/78, the bank has capitalized the interest accrued as per the approval obtained from Nepal Rastra Bank. The details of the interest capitalization have been presented as follows:

Borrower	Amount (Rs.)
Green Life Energy P. Ltd.	32,984,846

b. Fees & Commission

Fees and commissions are recognized on an accrual basis when the service has been provided or significant act performed whenever the benefit exceeds cost in determining such value. Whenever, the cost of recognizing fees and commissions on an accrual basis exceeds the benefit in determining such value, the fees and commissions are charged off during the year. Generally, income less than five thousand is recognized under cash basis.

c. Dividend Income

Dividend income are recognized when right to receive such dividend is established. Usually this is the ex-dividend date for equity securities. Dividends are presented in net trading income, net income from other financial instruments at fair value through profit or loss or other revenue based on the underlying classification of the equity investment.

d. Net Trading Income

Net trading income comprises gains less losses related to trading assets and liabilities, and includes all realized and unrealized fair value changes, interest, dividends and foreign exchange differences.

e. Net Income from other financial instrument at fair value through Profit or Loss

Gains and losses arising from changes in the fair value of financial instruments designated at fair value through profit or loss are included in the statement of profit or loss in the period in which they arise. Contractual interest income and expense on financial instruments held at fair value through profit or loss is recognized within net interest income.

3.14. Interest expense

Interest expense on all financial liabilities including deposits are recognized in profit or loss using the rate that closely approximates effective interest rate. Interest expense on all trading liabilities are considered to be incidental to the Bank's trading operations and are presented together with all other changes in fair value of trading assets and liabilities in net trading income.

3.15. Employees Benefits**Employee benefits include:**

- i. Short-term employee benefits such as the following, if expected to be settled wholly before twelve months after the end of the annual reporting period in which the employees render the related services:

- Wages, salaries and social security contributions;
- Paid annual leave and paid sick leave;
- Bonuses and,
- Non-Monetary Benefits such as Staff Life Insurance, Medical, Accidental Insurance, Subsidized Loan Facilities

Short term employee benefits are measured on an undiscounted basis and are expenses as the related service is provided. A liability is recognized for the amount expected to be paid under short term cash bonus or profit-sharing plans if the Bank has present legal or constructive obligation to pay this amount as a result of past service provided by the employee and the obligation can be estimated reliably.

- ii. Post-employment benefits, such as the following:

- Retirement benefits (e.g.: lump sum payments on retirement); and
- Other post-employment benefits such as post-employment life insurance and post-employment medical care;

- iii. Other long-term employee benefits and

- iv. Termination benefits

Post employment benefits are as follows:**Defined Contribution Plans**

A defined contribution plan is a post-employment benefit plan under which an Bank pays fixed contribution into a separate Bank (a fund) and will have no legal or constructive obligation to pay further contributions if the fund does not hold sufficient assets to pay all employee benefits relating to employee services in the current and prior periods, as defined in Nepal Accounting Standards – NAS 19 (Employee Benefits).

The contribution payable by the employer to a defined contribution plan in proportion to the services rendered to Bank by the employees and is recorded as an expense under 'Personnel expense' as and when they become due. Unpaid contribution is recorded as a liability under 'Other Liabilities'.

The Bank contributed 10% on the salary of each employee to the Employees' Provident Fund. The above expenses are identified as contributions to 'Defined Contribution Plans' as defined in Nepal Accounting Standards – NAS 19 (Employee Benefits).

Defined Benefit Plans

A defined benefit plan is a post-employment benefit plan other than a defined contribution plan. Accordingly, staff gratuity has been considered as defined benefit plans as per Nepal Accounting Standards – NAS 19 (Employee Benefits).

Gratuity

As per Staff Byelaws of the Bank, provision is made in the fiscal year of service, for gratuity payable to employees who joined bank on a permanent basis.

An actuarial valuation is carried out every year to ascertain the full liability under gratuity.

Bank's obligation in respect of defined benefit obligation is calculated by estimating the amount of future benefit that employees have earned for their service in the current and prior periods and discounting that benefit to determine its present value, then deducting the fair value of any plan assets to determine the net amount to be shown in the Statement of Financial Position. The value of a defined benefit asset is restricted to the present value of any economic benefits available in the form of refunds from the plan or reduction on the future contributions to the plan. In order to calculate the present value of economic benefits, consideration is given to any minimum funding requirement that apply to any plan in Bank. An economic benefit is available to Bank if it is realizable during the life of the plan, or on settlement of the plan liabilities.

Bank determines the interest expense on the defined benefit liability by applying the discount rate used to measure the defined benefit liability at the beginning of the annual period to the defined benefit liability at the beginning of the annual period. The discount rate is the yield at the reporting date on government bonds that have maturity dates approximating to the terms of Bank's obligations.

The increase in gratuity liabilities attributable to the services provided by employees during the year (current service cost) has been recognized in the Statement of Profit or Loss under 'Personnel Expenses' together with the net interest expense. Bank recognizes the total actuarial gain and loss that arises in calculating Bank's obligation in respect of gratuity in other comprehensive income during the period in which it occurs.

The demographic assumptions underlying the valuation are retirement age (58 years), early withdrawal from service and retirement on medical grounds.

Unutilized Accumulated Leave

Bank's liability towards the accumulated leave which is expected to be utilized beyond one year from the end of the reporting period is treated as other long-term employee benefits. Bank's net obligation towards unutilized accumulated leave is calculated by discounting the amount of future benefit that employees have earned in return for their service in the current and prior periods to determine the present value of such benefits. The discount rate is the yield at the reporting date on government bonds that have maturity dates approximating to the terms of Bank's obligation. Net change in liability for unutilized accumulated leave including any actuarial gain and loss are recognized in the Statement of Profit or Loss under 'Personnel Expenses' in the period in which they arise.

3.16. Leases

Lease payments under an operating lease shall be recognized as an expense on a straight-line basis over the lease term unless another systematic basis is more representative of the time pattern of the user's benefit even if the payments to the lessors are not on that basis.

Finance Lease

Agreements which transfer to counterparties substantially all the risks and rewards incidental to the ownership of assets, but not necessarily legal title, are classified as finance lease. When Bank is the lessor under finance lease, the amounts due under the leases, after deduction of unearned interest income, are included in 'Loans to & receivables from other customers', as appropriate. Interest income receivable is recognized in 'Net interest income' over the periods of the leases so as to give a constant rate of return on the net investment in the leases.

When Bank is a lessee under finance leases, the leased assets are capitalized and included in 'Property, plant and equipment' and the corresponding liability to the lessor is included in 'Other liabilities'. A finance lease and its corresponding liability are recognized initially at the fair value of the asset or if lower, the present value of the minimum lease payments. Finance charges payable are recognized in 'Interest expenses' over the period of the lease based on the interest rate implicit in the lease so as to give a constant rate of interest on the remaining balance of the liability.

Operating Lease

All other leases are classified as operating leases. When acting as lessor, Bank includes the assets subject to operating leases in 'Property, plant and equipment' and accounts for them accordingly. Impairment losses are recognized to the extent that residual values are not fully recoverable and the carrying value of the assets is thereby impaired.

When Bank is the lessee, leased assets are not recognized on the Statement of Financial Position.

Lease payments under an operating lease shall be recognized as an expense on a straight-line basis over the lease term unless another systematic basis is more representative of the time pattern of the user's benefit. In the context of JBBL, generally, the pattern of increment of operating lease expenses happens in every 2 years which recognizes the general principle of inflation. As a result, the present value of such expense is reflective of the fair distribution of the expense over time. Hence, this basis makes for a systematic basis of calculation.

3.17.Foreign Currency Translation

The financial statements are presented in Nepalese Rupees (Rs.)

Transactions in foreign currencies are initially recorded at the functional currency using rate of exchange prevailing at the date of the transaction. Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are retranslated at the functional currency rate of exchange at the statement of financial position date.

Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of such transactions, and from the translation at year-end exchange rates of monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are recognized in the statement of profit or loss.

Non-monetary assets and liabilities are translated at historical exchange rates if held at historical cost, or year-end exchange rates if held at fair value, and the resulting foreign exchange gains and losses are recognized in either the statement of profit or loss or other comprehensive income depending on the treatment of the gain or loss on the asset or liability.

3.18.Financial guarantee and loan commitment

Financial guarantees are contracts that require the Bank to make specified payments to reimburse the holder for a loss it incurs because a specified debtor fails to make payment when due in accordance with the terms of a debt instrument. Loan commitments are firm commitments to provide credit under pre-specified terms and conditions.

Loan commitment is the commitment where the Bank has confirmed its intention to provide funds to a customer or on behalf of a customer in the form of loans, overdrafts, future guarantees, whether cancellable or not, or letters of credit and the Bank has not made payments at the reporting date, those instruments are included in these financial statements as commitments.

3.19.Share Capital and Reserves

The Bank classifies capital instruments as financial liabilities or equity instruments in accordance with the substance of the contractual terms of the instruments. Equity is defined as residual interest in total assets of the Bank after deducting all its liabilities. Common shares are classified as equity of the Bank and distributions thereon are presented in statement of changes in equity. Incremental costs directly attributable to the issue of an equity instrument are deducted from the initial measurement of the equity instruments considering the tax benefits achieved thereon.

Dividends on ordinary shares classified as equity are recognized in equity in the period in which they are declared.

The reserves include retained earnings and other statutory reserves such as general reserve, capital adjustment reserve, foreign exchange equalization reserve, regulatory reserve, investment adjustment reserve, staff training and development fund, CSR reserve etc.

3.20. Earnings per share

The Bank presents basic and diluted earnings per share (EPS) data for its ordinary shares. The basic EPS is calculated by dividing the profit or loss attributable to ordinary shareholders of the Bank by the weighted average number of ordinary shares outstanding during the period. Diluted EPS is determined by adjusting the profit or loss attributable to ordinary shareholders and the weighted average number of ordinary shares outstanding for the effects of all dilutive potential ordinary shares.

If the number of ordinary or potential ordinary shares outstanding increases as a result of a capitalization due to right share, bonus issue, the calculation of basic and diluted earnings per share for all periods presented are adjusted retrospectively.

3.21. Segment Reporting

The Bank is organized for management and reporting purposes into segments such as Core Banking, Microfinance, Treasury, Card and Remittance. The segment results that are reported include items directly attributable to a segment as well as those that can be allocated on a reasonable basis. Unallocated items comprise mainly common assets, head office expenses, and tax assets and liabilities.

4.1 : Cash and Cash Equivalent

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Cash in Hand	1,383,028,549	1,133,301,685
Balances with BFIs	72,723,858	21,675,343
Money at Call and Short Notice	2,687,577,593	4,900,721,572
Other	-	-
Total	4,143,330,001	6,055,698,599

Cash and cash equivalents include cash at vault and agency Bank account balances, unrestricted balances with NRB, highly liquid financial assets with original maturity of 3 months from the date of its acquisition and are readily convertible to cash, which are subject to an insignificant risk of changes in value. Fair value of cash and cash equivalent amount is the carrying amount.

4.2: Due from Nepal Rastra Bank

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Statutory Balances with NRB	1,399,159,905	1,883,982,358
Securities purchased under Resale Agreement	-	-
Other Deposit and Receivable from NRB	-	-
Total	1,399,159,905	1,883,982,358

Statutory balances with NRB includes the CRR balance maintained with NRB. The fair value of balance with the Nepal Rastra Bank is its carrying amount.

4.3: Placements with Banks and Financial Institutions

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Placement with Domestic BFIs	-	-
Placement with Foreign BFIs	-	-
Less: Allowances for Impairment	-	-
Total	-	-

Bank doesnot have any Placement related to Domestic and Foreign bank and financial institution

4.4: Derivative Financial Instruments

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Held for Trading		
Interest Rate Swap	-	-
Currency Swap	-	-
Forward Exchange Contracts.	-	-
Others	-	-
Held for Risk Management		
Interest Rate Swap	-	-
Currency Swap	-	-
Forward Exchange Contracts	-	-
Others	-	-
Total	-	-

4.5: Other Trading Assets

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Treasury Bills	-	-
Government Bonds	-	-
NRB Bonds	-	-
Domestic Corporate Bonds	-	-
Equities	-	-
Other Trading Assets	-	-
Total	-	-

4.6: Loans and Advances to BFIs

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Loans to Micro-Finance Institutions	2,970,328,307	1,202,860,004
Other	-	-
Less: Allowances for Impairment	38,614,268	12,028,600
Total	2,931,714,039	1,190,831,404

Loan and advances provided to microfinance financial institution are presented under this head.

4.6.1: Allowances for Impairment

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Balance at Shrawan 01	12,028,600	9,902,296
Impairment Losss for the year:		
Charge for the year	26,585,668	2,126,304
Recoveries/Reversal	-	-
Amount Written Off	-	-
Balance at Ashad End	38,614,268	12,028,600

4.7: Loans and Advances to Customers

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Loans and Advances measured at Amortized Cost	43,824,027,714	30,230,312,971
Less: Impairment Allowances		
Collective Impairment	575,940,082	356,422,478
Individual Impairment	332,763,072	154,860,120
Net Amount	42,915,324,560	29,719,030,374
Loans and Advances measured at FVTPL	-	-
Total	42,915,324,560	29,719,030,374

Loans and advances are assessed individually and collectively as per incurred loss model which is compared with the loss provision prescribed by NRB directive no. 2. Higher of the loss as per incurred loss model and NRB directive is considered for impairment. Accrued Interest Receivable on loans have been considered under Loans and Advances measured at Amortized Cost. Loan to employees provided according to the Employee Bylaws of the bank is presented under this head, which is also measured at amortized cost.

4.7.1: Analysis of Loans and Advances - By Product

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Product		
Term Loans	13,664,711,612	8,238,562,508
Overdraft	14,230,647,265	8,673,175,474
Trust Receipt/Import Loans	-	-
Demand and other Working Capital Loans	170,769,474	19,206,607
Personal Residential Loans	4,130,273,082	3,780,978,787
Real Estate Loans	1,047,446,375	1,922,520,613
Margin Lending Loans	1,873,696,532	1,202,460,894
Hire Purchase Loans	1,794,520,324	1,991,985,865
Deprived Sector Loans	2,146,696,947	873,689,075
Bills Purchased	-	-
Staffs Loans & Advances	411,471,567	233,192,140
Other	4,062,422,101	2,800,352,019
Sub-Total	43,532,655,281	29,736,123,983
Interest Receivable	291,372,433	494,188,988
Grand Total	43,824,027,714	30,230,312,971

4.7.2: Analysis of Loans and Advances - By Currency

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Nepalese Rupee	43,824,027,714	30,230,312,971
Indian Rupee	-	-
United States Dollar	-	-
Great Britain Pound	-	-
Euro	-	-
Japanese Yen	-	-
Chinese Yuan	-	-
Other	-	-
Grand Total	43,824,027,714	30,230,312,971

4.7.3: Analysis of Loans and Advances - By Collateral

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Secured		
Moveable/Immoveable Assets	37,032,419,545	26,655,126,675
Gold and Silver	331,795,424	278,811,000
Guarantee of Domestic BFIs	-	-
Government Guarantee	3,366,269	3,399,684
Guarantee of International Rated Bank	-	-
Collateral of Export Document	-	-
Collateral of Fixed Deposit Receipt	618,109,451	386,904,913
Collateral of Government Securities	-	-
Counter Guarantee	-	-
Personal Guarantee	-	-
Other Collateral	5,426,865,459	2,672,878,559
Subtotal	43,412,556,146	29,997,120,831
Unsecured	-	-
Staff Loans	411,471,567	233,192,140
Grand Total	43,824,027,714	30,230,312,971

4.7.4: Allowance for Impairment

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Specific Allowance for Impairment		
Balance at Shrawan 01	154,860,120	83,515,486
Impairment Loss for the year	-	-
Charge for the year	177,902,952	71,344,634
Recoveries/Reversals during the year	-	-
Write-Offs	-	-
Exchange Rate Variance on Foreign Currency impairment	-	-
Other Movement	-	-
Balance at Ashad End	332,763,072	154,860,120
Collective Allowances for Impairment		
Balance at Sharawan 01	356,422,478	269,615,596
Impairment Loss for the year	-	-
Charge/(Reversal) for the year	219,517,604	86,806,881
Exchange Rate Variance on Foreign Currency impairment	-	-
Other Movement	-	-
Balance at Ashad End	575,940,082	356,422,478
Total Allowances for Impairment	908,703,153	511,282,597

4.8: Investment Securities*Amount in Rs.*

Particulars	Current Year	Previous Year
Investment Securities measured at Amortized Cost	6,418,305,633	2,183,717,015
Investment in Equity measured at FVTOCI	1,169,176,383	674,310,098
Total	7,587,482,016	2,858,027,113

The total investment of the bank in the financial instruments is presented under this account head in two categories; investment securities measured at amortized cost and investment in equity measured at fair value through other comprehensive income.

4.8.1: Investment Securities measured at Amortized Cost*Amount in Rs.*

Particulars	Current Year	Previous Year
Debt Securities	-	-
Government Bonds	5,521,030,671	783,015,648
Government Treasury Bills	897,274,963	1,400,701,367
Nepal Rastra Bank Bonds	-	-
Nepal Rastra Bank Deposit Instruments	-	-
Other	-	-
Less: Specific Allowances for Impairment	-	-
Total	6,418,305,633	2,183,717,015

4.8.2: Investment in Equity measured at FVTOCI*Amount in Rs.*

Particulars	Current Year	Previous Year
Equity Instruments		
Quoted Equity Securities	471,844,283	438,626,198
Unquoted Equity Securities	697,332,100	235,683,900
Total	1,169,176,383	674,310,098

4.8.3: Information relating to investment in equities

Amount in Rs.

Particulars	As at 15 July 2021		As at 16 July 2020	
	Cost	Fair Value	Cost	Fair Value
Investment in Quoted Equity				
Barun hydropower Co. Ltd.(BARUN) 10 Shares of NRS.100 each	-	-	1,000	840
Vijaya Laghubitta Bittiya Sanstha Ltd.(VLBS) 31 Shares of NRS.74.19 each	-	-	2,300	31,620
Butwal Power Company Limited(BPCL) 1 shares of NPR 387.74 each	388	506	11,025,068	9,954,711
Chilime Hydropower Company Limited(CHCL) 1029 shares of NPR 603660.37 each	603,660	706,923	29,877,311	18,029,798
Citizen Mutual Fund 1(CMF1) 1000000 Shares of NRS.10 each	10,000,000	12,580,000	10,000,000	10,060,000
First Microfinance Development Bank Ltd. (FMDBL) 325 Shares of NRS.567.24 each	-	-	184,353	180,375
Gurans Life Insurance Company (GLICL) 14882 Shares of NRS.417.71 each	-	-	6,216,372	6,920,130
Hydroelectricity Investment Company Ltd. (HIDCL) 86564 Shares of NRS.339.5 each	-	-	29,388,200	11,513,012
Laxmi Equity Fund(LEMF) 1169916 Shares of NRS.10 each	11,699,160	16,144,841	11,699,160	10,260,163
Laxmi Laghubitta Bittiya Sanstha Ltd.(LLBS) 20 shares of NPR 42401.64 each	42,402	45,800	8,600	125,042
Life Insurance Co. Nepal(LICN) 26267 Shares of NRS.1586.96 each	-	-	41,684,784	34,935,110
Mero Microfinance Bittiya Sasnth Ltd.(MERO) 202 Shares of NRS.74.26 each	-	-	15,000	136,148
Nabil Equiity Fund(NEF) 1464454 Shares of NRS.10 each	-	-	14,644,540	13,663,356
Nabil Balance Fund-2(NBF2) 2000000 Shares of NRS.10 each	-	-	20,000,000	20,000,000
Nepal Insurance Co. Ltd.(NICL) 3300 Shares of NRS.487.38 each	-	-	1,608,345	1,448,700
Nepal Insurance Co. Ltd.(NICL) 23879 Shares of NRS.510.1 each	-	-	12,180,564	10,482,881
Nepal Doorsanchar Company Limited (NTC) 2960 Shares of NRS.656.69 each	-	-	1,943,798	1,938,800
Nyagdi Group Power Ltd.(NGPL) 1272 Shares of NRS.91.04 each	-	-	115,800	146,280

Amount in Rs.

Particulars	As at 15 July 2021		As at 16 July 2020	
	Cost	Fair Value	Cost	Fair Value
NIBL Pragati Fund(NIBLPF) 1027507 Shares of NRS.10 each	10,274,070	15,258,479	10,274,070	8,374,182
NIC Asia Growth Fund (NICGF) 1000000 Shares of NRS.10 each	10,000,000	15,000,000	10,000,000	10,190,000
NLG Insurance Company Ltd.--NLG 47 Shares of NRS.18.99 each	-	-	893	30,879
National Life Insurance Co. Ltd.--(NLICL) 13961 shares of NPR 16064516.16 each	16,064,516	16,069,111	47,039,274	31,327,826
NMB HYBRID FUND(NMBHF 1) 1735141 Shares of NRS.10 each	17,351,410	23,684,675	17,351,410	16,483,840
Prime Life Insurance(PLIC) 1 shares of NPR 601.57 each	602	954	4,324,708	3,832,758
Rasuwigadhi Hydropower Co.(RHPL) 179324 Shares of NRS.201.68 each	-	-	36,165,511	26,898,600
Ridi Hydro Power(RHPC) 5 shares of NPR 401.71 each	402	2,880	9,400	9,828
SANIMA EQUITY FUND(SAEF) 2400000 Shares of NRS.10 each	-	-	24,000,000	23,832,000
SIDDHARTH EQUITY FUND(SEF) 967748 Shares of NRS.10 each	9,677,480	13,596,859	9,677,480	9,677,480
Sworogjar Laghubitta Bikash Bank Ltd.(SLBBL) 2575 shares of NPR 3126327.97 each	3,126,328	3,862,500	1,982,115	2,959,138
Surya Life Insurance Company Ltd.(SLICL) 4018 shares of NPR 2303156.95 each	2,303,157	3,704,596	2,894,222	3,083,584
Swabalamban Laghubitta Bittiya Sanstha Ltd. (SWBBL) 913 Shares of NRS.456.18 each	-	-	416,496	1,417,950
United Insurance Co. Ltd(UIC) 2568 shares of NPR 1188021.83 each	1,188,022	1,836,120	1,683,036	1,346,060
Deprosc Laghubitta Bittiya Sanstha Ltd.(DDBL) 20916.2 Shares of NRS.800.05 each	-	-	16,734,087	18,113,429
Nepal Life Insurance Company Ltd.o(NLIC) 8487 Shares of NRS.1138.71 each	-	-	9,664,192	10,693,620
Nerude Laghubitta Bittiya Sanstha Ltd.(NLBBL) 13425 Shares of NRS.800.23 each	-	-	10,743,154	10,216,425
Nirdhan Utthan Laghubitta Bittiya Sanstha Ltd(NUBL) 2907 shares of NPR 3910931.22 each	3,910,931	4,651,200	14,702,244	14,940,800
Shikhar Insurance Company Ltd.(SICL) 14535 shares of NPR 29003038.64 each	29,003,039	28,372,320	13,525,708	13,975,585
Swabhalamban Laghubitta Bittiya Sanstha Ltd. (SWBBL) 13118 shares of NPR 21929177.68 each	21,929,178	21,762,762	14,403,078	14,252,247
Neco Insurance Company Ltd.(NIL) 7507.5 shares of NPR 10582888.85 each	10,582,889	10,120,110	15,929,368	16,287,631

Amount in Rs.

Particulars	As at 15 July 2021		As at 16 July 2020	
	Cost	Fair Value	Cost	Fair Value
Asian Life Insurance Company Ltd.(ALICL) 11744 shares of NPR 15131245.24 each	15,131,245	15,830,912	9,008,368	8,783,290
Citizen Investment Trust(CIT) 1946 Shares of NRS.2856.9 each	-	-	5,559,526	4,724,888
Sanakishan Bikash Bank Ltd.(SKBBL) 750 shares of NPR 1075739.4 each	1,075,739	1,230,000	12,314,074	12,442,764
Sanima Mai Hydropower Company(SHPC) 66836 Shares of NRS.240.05 each	-	-	16,044,236	14,904,428
Citizen Mutual Fund 2(CMF2) 1000000 Shares of NRS.10 each	10,000,000	14,150,000	10,000,000	10,000,000
NIC Asia Balanced Fund II 1000000 Shares of NRS.10 each	10,000,000	13,730,000	10,000,000	10,000,000
First Micro Finance Development Bank Ltd.- FMDBL 130 shares of NPR 207.14 each	26,928	106,990	-	-
Nepal Life Insurance Company Ltd.-(NLIC) 11164 shares of NPR 2191.23 each	24,462,908	21,423,716	-	-
Sunrise First Mutual Fund.-SFMF 1000000 shares of NPR 10 each	10,000,000	16,000,000	-	-
NIC ASIA Laghubitta Bittiya Sanstha Ltd(NICLBSL) 2000 shares of NPR 784.72 each	1,569,449	3,090,000	-	-
Forward Community Microfinance Bittiya Sanstha Ltd.(FOWAD) 5670 shares of NPR 2774.11 each	15,729,193	15,705,900	-	-
Vijaya Laghubitta Bittiya Sanstha Ltd. (VLBS) 5 shares of NPR 1 each	5	9,095	-	-
Sanima Large Cap Fund.-SLCF 1000000 shares of NPR 10 each	10,000,000	10,500,000	-	-
Sunrise Blue Chip Fund.-SBCF 1000000 shares of NPR 10 each	10,000,000	10,160,000	-	-
Kumari Equity Fund(KEF) 1000000 shares of NPR 10 each	10,000,000	10,500,000	-	-
Rural Micro Finance Development Centre Ltd.- RMDC 4500 shares of NPR 1215.42 each	5,469,387	6,178,500	-	-
Nerude Laghubitta Bikash Bank Ltd.-NLBBL 4770 shares of NPR 1580.27 each	7,537,905	7,632,000	-	-
Chhimek Laghubitta Bikash Bank Ltd.-CBBL 27000 shares of NPR 1780.76 each	48,080,430	46,926,000	-	-
Life Insurance Co. Nepal.-LICN 3930 shares of NPR 2289.33 each	8,997,051	9,204,060		

Amount in Rs.

Particulars	As at 15 July 2021		As at 16 July 2020	
	Cost	Fair Value	Cost	Fair Value
Mirmire Microfinance Development Bank Ltd.-MMFDB 2000 shares of NPR 1638.94 each	3,277,884	3,700,000	-	-
Mero Microfinance Bittiya Sanstha Ltd.-Mero 1121 shares of NPR 1508.96 each	1,691,546	1,733,066	-	-
Deprosc Development Bank Ltd.-DDBL 4913 shares of NPR 1736.57 each	8,531,765	8,283,318	-	-
Premier Insurance Co. Ltd.-PIC 13595 shares of NPR 1236.43 each	16,809,313	15,906,150	-	-
Himalayan Distillery Limited.-HDL 3845 shares of NPR 4507.83 each	17,332,623	21,193,640	-	-
Global IME Laghubitta Bittiya Sanstha Ltd.-GILB 1620 shares of NPR 2613.22 each	4,233,412	4,560,300	-	-
NIBL Samriddhi Fund-2-NIBLSFUND 2000000 shares of NPR 10 each	20,000,000	21,620,000	-	-
Prabhu Select Fund.-PSFUND 500000 shares of NPR 10 each	5,000,000	5,070,000	-	-
Total	422,714,417	471,844,283	515,041,843	448,626,198
Investment in Unquoted Equity				
Nepal Clearing House Ltd.(NCHL) 12728 Shares of NRS.69.45 each	883,900	883,900	883,900	883,900
Nepal Eletronic Payment System (NEPS) 10000 Shares of NRS.100 each	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000
NIC Asia Dynamic Debt Fund. 664820 shares of NPR 10 each	6,648,200	6,648,200	-	-
NMB 50 2500000 Shares of NRS.10 each	-	-	25,000,000	25,000,000
Siddhartha Growth Scheme 2 3000000 Shares of NRS.10 each	-	-	30,000,000	30,000,000
Sunrise First Mutual Fund 1000000 Shares of NRS.10 each	-	-	10,000,000	10,000,000
Mahalaxmi Life Insurance Co. Ltd. 1500000 Shares of NRS.100 each	150,000,000	150,000,000	150,000,000	150,000,000
Prabhu Capital Ltd(Promoter Share) 3000 Shares of NRS.100 each	300,000	300,000	300,000	300,000
SRIJANA BIKASH KENDRA(JALAPA) 60000 Shares of NRS.100 each	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000
NIBL Sahabhagita Fund(NIBLSF) 250000 Shares of NRS.10 each	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000
Super Lower Bagmati Hydropower Company Pvt. Ltd. 2500000 shares of NPR 100 each	250,000,000	250,000,000	-	-

Amount in Rs.

Particulars	As at 15 July 2021		As at 16 July 2020	
	Cost	Fair Value	Cost	Fair Value
NABIL Escrow Investment 1500000 shares of NPR 100 each	150,000,000	150,000,000	-	-
NIBL ACE Capital Escrow Investment 1000000 shares of NPR 100 each	100,000,000	100,000,000	-	-
NIC Asia Select 30 Index Fund.-NICAS30 3000000 shares of NPR 10 each	30,000,000	30,000,000	-	-
Total	697,332,100	697,332,100	225,683,900	225,683,900
Grand Total	1,120,046,517	1,169,176,383	740,725,743	674,310,098

4.9 : Current Tax Assets

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Current Tax Assets		
Current year Income Tax Assets	39,942,913	33,835,334
Tax Assets of Prior Periods	-	-
Current Tax Liabilities		
Current year Income Tax Liabilities	-	-
Tax Liabilities of Prior Periods	-	-
Total	39,942,913	33,835,334

4.10: Investment in Subsidiaries

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Investment in Quoted Subsidiaries	-	-
Investment in Unquoted Subsidiaries	-	-
Total Investment		
Less: Impairment Allowances	-	-
Net Carrying Amount	-	-

Bank doesnot have any subsidiary till Date.

Amount in Rs.

4.10.1: Investment in Quoted Subsidiaries	Current Year		Previous Year	
	Cost	Fair Value	Cost	Fair Value
.....Ltd.				
.....Shares of Rs. Each				
.....Ltd.				
.....Shares of Rs. Each				
Total				

Amount in Rs.

4.10.2: Investment in Unquoted Subsidiaries	Current Year		Previous Year	
	Cost	Fair Value	Cost	Fair Value
.....Ltd.				
.....Shares of Rs. Each				
.....Ltd.				
.....Shares of Rs. Each				
Total	-	-		

Amount in Rs.

4.10.3: Information relating to Subsidiaries of the Bank	Percentage of Ownership held by Bank	
	Current Year	Previous Year
.....Ltd.		
.....Ltd.		
.....Ltd.		
.....Ltd.		
Total	-	-

4.10.4: Non Controlling Interest of the Subsidiaries

Amount in Rs.

Current Year		
Ltd.Ltd.
Equity Interest held by NCI (%)		
Profit (Loss) allocated during the year		
Accumulated Balances of NCI as on Ashad End		
Dividend Paid to NCI		

Previous Year		
Ltd.Ltd.
Equity Interest held by NCI (%)		
Profit (Loss) allocated during the year		
Accumulated Balances of NCI as on Ashad End		
Dividend Paid to NCI		

4.11 : Investment in Associates

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Investment in Quoted Associates	-	-
Investment in Unquoted Associates	-	-
Total Investment	-	-
Less: Impairment Allowances	-	-
Net Carrying Amount	-	-

4.11.1: Investment in Quoted Associates

Amount in Rs.

Particulars	Current Year		Previous Year	
	Cost	Fair Value	Cost	Fair Value
.....Ltd.				
.....Shares of Rs. Each				
.....Ltd.				
.....Shares of Rs. Each				
Total				

4.11.2: Investment in Unquoted Associates

Amount in Rs.

Particulars	Current Year		Previous Year	
	Cost	Fair Value	Cost	Fair Value
.....Ltd.				
.....Shares of Rs. Each				
.....Ltd.				
.....Shares of Rs. Each				
Total				

4.11.3: Information relating to Associates of the Bank

Amount in Rs.

Percentage of Ownership held by Bank		
	Current Year	Previous Year
.....Ltd.		
.....Ltd.		
.....Ltd.		
.....Ltd.		
.....Ltd.		

4.11.4: Equity Value of Associates

Non-Applicable

4.12: Investment Properties

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Investment Properties measured at Fair Value		
Balance as on Shrawan 01.	10,598,867	17,744,181
Addition/(Disposal) during the year.	(2,614,503)	(7,145,314)
Net Changes in fair value during the year.	-	-
Adjustment/Transfer.	-	-
Net Amount	7,984,364	10,598,867
Investment Properties measured at Cost		
Balance as on Shrawan 01	-	-
Addition/(Disposal) during the year	-	-
Net Changes in fair value during the year	-	-
Adjustment/Transfer	-	-
Accumulated depreciation	-	-
Accumulated impairment loss	-	-
Net Amount	-	-
Total	7,984,364	10,598,867

4.13: Property, Plant and Equipment

Amount in Rs.

Particulars	Land	Building	Leasehold Properties	Computer & Accessories	Vehicles	Furniture & Fixtures (Office Equipment)	Machinery	Equipment & others	Total Ashad end 2078	Total Ashad end 2077
Cost										
As on Shrawan 01 2076	14,673,766	2,145,817	100,989,449	-	85,288,261	271,459,620	-	48,438,279		522,995,191
Addition during the year										
Acquisition	-	-	42,386,543	-	16,051,238	56,604,317	-	15,378,315		130,420,413
Capitalization	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Disposal during the year	-	-	-	-	(4,282,700)	(9,722,185)	-	(54,316)		(14,059,201)
Adjustment/Revaluation	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Balance as on Ashad end 2077	14,673,766	2,145,817	143,375,991	-	97,056,799	318,341,752	-	63,762,278	639,356,403	639,356,403
Addition during the Year										
Acquisition	-	-	-	-	-	-	-	-		
Capitalization	-	-	19,227,819	-	7,400,070	27,418,229	-	281,714	54,327,832	
Disposal during the year	-	-	(1,786,566)	-	(5,185,854)	(2,950,566)	-	-	(9,922,986)	
Adjustment/Revaluation	-	-	-	-	-	-	-	-		
Balance as on Ashad end 2078	14,673,766	2,145,817	160,817,244	-	99,271,014	342,809,415	-	64,043,992	683,761,248	639,356,403
Depreciation and Impairment										
As on Shrawan 01 2076	-	-	7,689,586	-	24,796,038	123,867,021		14,461,990		170,814,635
Depreciation charge for the year	-	107,291	10,063,321		14,212,442	45,324,143		6,239,164		75,946,361
Impairment for the year	-	-	-		-	-		-		-
Disposals	-	-	22,682		(2,200,248)	(7,538,884)		-	1,847,674	(9,716,450)
Adjustments	-	-	-	-	-	-	-	-		-
As on Ashad end 2077	-	107,291	17,775,589	-	36,808,232	161,652,280	-	20,701,154	237,044,546	237,044,546
Impairment for the year	-	-	-	-	-	-	-	-		
Depreciation charge for the year	-	101,926	13,032,711	-	12,358,137	42,871,161		6,454,659	74,818,594	
Disposals	-	-	(359,067)		(2,594,138)	(2,379,704)		-	(5,332,909)	
Adjustments	-	-	-	-	-	-	-	-		
As on Ashad end 2078	-	209,217	30,449,232	-	46,572,231	202,143,738	-	27,155,813	306,530,231	237,044,546
Capital Work in Progress	-								28,059,620	
Net Book Value										
As on Ashad end 2077	14,673,766	2,038,526	125,600,402	-	60,248,567	156,689,471	-	43,061,124		402,311,857
As on Ashad end 2078	14,673,766	1,936,600	130,368,012	-	52,698,783	140,665,677	-	36,888,179	405,290,637	

4.14: Goodwill and Intangible Assets

Amount in Rs.

Particulars	Goodwill	Software		Other	Total Ashad end 2078	Total Ashad end 2077
		Purchased	Developed			
Cost						
As on Shrawan 01	-	21,708,642	-	-		21,708,642
Addition during the year						-
Acquisition	-	-	-	-		-
Capitalization	-	5,711,285	-	-		5,711,285
Disposal during the year	-	-	-	-		-
Adjustment/Revaluation	-	-	-	-		-
Balance as on Ashad end 2077	-	27,419,927	-	-	27,419,927	27,419,927
Addition during the Year						
Acquisition	-	-	-	-	-	-
Capitalization	-	1,654,094	-	-	1,654,094	
Disposal during the year	-	-	-	-	-	-
Adjustment/Revaluation	-	-	-	-	-	-
Balance as on Ashad end 2078	-	29,074,021	-	-	29,074,021	27,419,927
Amortisation and Impairment						
As on Shrawan 01. 2076	-	(7,002,871)	-	-		(7,002,871)
Amortisation charge for the year	-	(4,704,706)	-	-		(4,704,706)
Impairment for the year	-	-	-	-		-
Disposals	-	-	-	-		-
Adjustment	-	-	-	-		-
As on Ashad end 2077	-	(11,707,577)	-	-	(11,707,577)	(11,707,577)
Impairment for the year	-	-	-	-	-	-
Amortisation charge for the year	-	(4,912,457)	-	-	(4,912,457)	-
Disposals	-		-	-	-	-
Adjustment	-	-	-	-	-	-
As on Ashad end 2078	-	(16,620,033)	-	-	(16,620,033)	(11,707,577)
Capital Work in Progress	-	-	-	-	-	-
Net Book Value	-	-	-	-	-	-
As on Ashad end 2077	-	15,712,350	-	-		15,712,350
As on Ashad end 2078	-	12,453,987	-	-	12,453,987	

4.15 : Deferred Tax

Amount in Rs.

Particulars	Deferred Tax Assets	Deferred Tax Liabilities	Current Year
			Net Deferred Tax Assets /(Liabilities)
Deferred tax on temporary differences on following items			
Loans and Advances to BFIs	-	-	-
Loans and Advances to Customers	-	-	-
Investment Properties		-	-
Investment Securities	-	14,738,960	(14,738,960)
Property and Equipment		6,954,924	(6,954,924)
Employees' Defined Benefit Plan	33,679,396	-	33,679,396
Lease Liabilities	-	-	-
Provisions	-	-	-
Other Temporary Differences	-	-	-
Deferred tax on temporary differences	-	-	11,985,512
Deferred tax on carry forward of unused tax losses	-	-	1,342,665
Deferred tax due to changes in tax rate	-	-	
Net Deferred Tax Asset (Liabilities) as on year end of 2078	-	-	13,328,177
Deferred Tax (Asset)/ Liabilities as on Shrawan 01, 2077	-	-	(36,626,457)
Origination/(Reversal) during the year	-	-	23,298,279
Deferred Tax expense (income) recognized in profit or loss	-	-	(10,120,166)
Deferred Tax expense (income) recognized in OCI			33,418,445

Amount in Rs.

Particulars	Deferred Tax Assets	Deferred Tax Liabilities	Previous Year
			Net Deferred Tax Assets/(Liabilities)
Deferred tax on temporary differences on following items			-
Loans and Advances to BFIs	-		-
Loans and Advances to Customers	-	-	-
Investment Properties	-	-	-
Investment Securities	(3,576,459)	-	(3,576,459)
Property and Equipment	-	7,434,457	(7,434,457)
Employees' Defined Benefit Plan	22,293,965	-	22,293,965
Lease Liabilities	-	-	-
Provisions	23,501,153	-	23,501,153
Other Temporary Differences	-	-	-
Deferred tax on temporary differences	-	-	34,784,202
Deferred tax on carry forward of unused tax losses	-	-	1,842,254
Deferred tax due to changes in tax rate	-	-	
Net Deferred Tax Asset (Liabilities) as on year end of 2076	-	-	36,626,457
Deferred Tax (Asset)/ Liabilities as on Shrawan 01, 2077	-	-	(36,311,199)
Origination/(Reversal) during the year	-	-	(315,257)
Deferred Tax expense (income) recognized in profit or loss	-	-	(4,014,162)
Deferred Tax expense (income) recognized in OCI			3,698,905

4.16: Other Assets

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Assets held for Sale	-	-
Other Non-Banking Assets	-	-
Bills Receivable	-	-
Accounts Receivable	1,555,646	2,371,119
Accrued Income	23,091,213	818,433
Prepayments and Deposits	16,885,248	22,591,322
Income Tax Deposit	-	-
Deferred Employee Expenditure	95,148,319	55,266,454
Other Assets	286,334,083	73,399,577
Total	423,014,508	154,446,906

4.17: Due to Banks and Financial Institutions

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Money Market Deposits	-	-
Interbank Borrowing	1,100,000,000	-
Other Deposits from BFIs	-	-
Settlement and Clearing Accounts	-	-
Other Deposits from BFIs *	2,581,297,529	1,169,848,104
Total	3,681,297,529	1,169,848,104

The balance in accounts maintained with the Bank by other local financial institution have been presented under this head. Interbank borrowing, interbank deposit, balances on settlement and clearing accounts as well as other amount due to bank and financial institution is presented under due to bank and financial institutions

4.18: Due to Nepal Rastra Bank

Particulars	Current Year	Previous Year
Refinance from NRB	886,357,000	148,365,412
Standing Liquidity Facility	-	-
Lender of Last Resort facility from NRB	-	-
Securities sold under repurchase agreements	-	-
Other Payable to NRB	-	-
Total	886,357,000	148,365,412

4.19: Derivative Financial Instruments

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Held for Trading		
Interest Rate Swap	-	-
Currency Swap	-	-
Forward Exchange Contracts.	-	1,087,375,000
Others	-	-
Held for Risk Management		
Interest Rate Swap	-	-
Currency Swap	-	-
Forward Exchange Contracts	-	-
Others	-	-
Total	-	1,087,375,000

4.20: Deposits from Customers

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Institutional Customers:		
Term Deposits	14,857,513,218	11,373,327,041
Call Deposits	5,453,812,501	4,223,459,097
Current Deposits	2,292,014,922	1,033,868,219
Others	76,040,167	112,503,547
Individual Customers:		
Term Deposits	13,476,261,606	9,944,188,618
Saving Deposits	12,935,834,838	9,232,916,603
Current Deposits	463,494,056	331,309,030
Others	2,589,935	62,058,372
Total	49,557,561,243	36,313,630,527

4.20.1: Currency wise analysis of deposit from customers

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Nepalese Rupee	49,556,074,110	36,312,157,664
Indian Rupee		
United States Dollar	1,481,303	1,467,217
Great Britain Pound		
Euro	5,830	5,646
Japanese Yen	-	-
Chinese Yuan	-	-
Other	-	-
Total	49,557,561,243	36,313,630,527

4.21: Borrowings

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Domestic Borrowings		
Nepal Government	-	-
Other Institutions.	-	-
Other	-	-
Sub Total	-	-
Foreign Borrowings		
Foreign Banks and Financial Institutions	-	-
Multilateral Development Banks	-	-
Other Institutions	-	-
Sub Total	-	-
Total	-	-

4.22: Provisions

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Provisions for Redundancy	-	-
Provisions for Restructuring	-	-
Pending Legal Issues and Tax Litigation	-	-
Onerous Contracts	-	-
Other Provisions	-	-
Total	-	-

4.22.1: Movement in Provision

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Balance at Shrawan 01	-	-
Provisions made during the year	-	-
Provisions used during the year	-	-
Provisions reversed during the year	-	-
Unwind of Discount	-	-
Balance at Ashad end	-	-

4.23: Other Liabilities

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Liabilities for employee defined benefit obligations	70,654,592	41,769,156
Liabilities for long service leave	41,610,060	32,544,062
Short term employee benefits	1,573,838	2,238,838
Bills payable	-	-
Creditors and accruals	26,090,144	7,324,341
Interest payable on deposits	6,744,351	27,878,313
Interest payable on borrowing	-	-
Liabilities on deferred grant income	-	-
Unpaid Dividend	7,014,718	37,534,089
Liabilities under Finance Lease	-	-
Employee bonus payable	94,976,550	70,291,564
Other Liabilities	259,290,946	154,034,388
Total	507,955,198	373,614,752

4.23.1: Defined Benefit Obligation

The amounts recognised in the statements of financial positions are as follows :

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Present value of unfunded obligations	70,654,592	41,769,156
Present value of funded obligations	-	-
Total present value of obligations	70,654,592	41,769,156
Fair value of plan assets	-	-
Present value of net obligations	70,654,592	41,769,156
Recognised liability for defined benefit obligations	70,654,592	41,769,156

4.23.2: Plan Assets

Plan assets comprise

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Equity securities	-	-
Government bonds	-	-
Bank deposit	-	-
Other	-	-
Total	-	-

Actual return on plan assets

4.23.3: Movement in the present value of defined benefit obligations

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Defined benefit obligations at Sharwan 1	41,769,156	32,392,877
Actuarial losses	4,150,696	(408,153)
Benefits paid by the plan	(2,211,684)	(2,508,877)
Current service costs and interest	26,946,424	12,293,309
Defined benefit obligations at Ashad end	70,654,592	41,769,156

4.23.4: Movement in the fair value of plan assets

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Fair value of plan assets at Sawan 1	-	-
Contributions paid into the plan	-	-
Benefits paid during the year	-	-
Actuarial (losses) gains	-	-
Expected return on plan assets	-	-
Fair value of plan assets at Ashad end	-	-

4.23.5: Amount recognised in profit or loss

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Current service costs	11,413,172	9,533,725
Interest on obligation	3,559,651	2,759,584
Expected return on plan assets	-	-
Past Service Cost	11,973,601	-
Total	26,946,424	12,293,309

4.23.6: Amount recognised in other comprehensive income

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Actuarial (gain)/loss	4,150,696	(408,153)
Total	4,150,696	(408,153)

4.23.7: Actuarial assumptions

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Discount rate	9.00%	9.00%
Expected return on plan asset	0.00%	0.00%
Future salary increase	8.00%	8.00%
Withdrawal rate	15.00%	15.00%

4.24: Debt securities issued

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Debt securities issued designated as at fair value through profit or loss	-	-
Debt securities issued at amortised cost	-	-
Total	-	-

4.25: Subordinated Liabilities

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Redeemable preference shares	-	-
Irredeemable cumulative preference shares (liabilities component)	-	-
Other	-	-
Total	-	-

4.26 : Share capital

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Ordinary shares	3,844,822,781	3,495,293,438
Convertible preference shares (equity component only)	-	-
Irredeemable preference shares (equity component only)	-	-
Perpetual debt (equity component only)	-	-
Total	3,844,822,781	3,495,293,438

4.26.1: Ordinary Shares

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Authorized Capital		
50,000,000 Ordinary share of Rs. 100 each	5,000,000,000	5,000,000,000
Issued capital		
38,448,227 Ordinary share of Rs. 100 each	3,844,822,781	3,495,293,438
Subscribed and paid up capital		
38,448,227 Ordinary share of Rs. 100 each	3,844,822,781	3,495,293,438
Total	3,844,822,781	3,495,293,438

4.26.2: Ordinary share ownership

Amount in Rs.

Particulars	Current Year		Previous Year	
	Percent	Amount	Percent	Amount
Domestic ownership				
Nepal Government	-	-		
"A" class licensed institutions	-	-		
Other licensed intitutions	-	-		
Other Institutions	-			
Public	49.00%	1,883,963,163	45.65%	1,595,601,454
Other	51.00%	1,960,859,618	54.35%	1,899,691,983
Foreign ownership	-	-		
Total	100.00%	3,844,822,781	100.00%	3,495,293,438

4.27: Reserves

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Statutory general reserve	608,558,071	475,784,165
Exchange equilisation reserve	4,790,243	4,790,243
Capital redemption reserve	-	-
Regulatory reserve	135,870,606	205,176,568
Capital reserve		
Assets revaluation reserve	-	-
Fair value reserve	34,390,906	(46,490,952)
Dividend equalisation reserve	-	-
Special reserve	-	-
Other reserve	20,482,714	16,079,238
Capital Adjustment Fund	15,610,967	15,610,967
Hamro Bikash Prabardhan Kosh(CSR Fund)	9,762,488	6,443,140
Corporate social responsibility reserve	8,874,178	4,884,562
Investment adjustment reserve	300,000	300,000
Actuarial gain	(14,064,918)	(11,159,431)
Staff skill enhancement Reserve	-	-
Total	804,092,540	655,339,263

Statutory General Reserve

General reserve maintained as per the regulatory requirements. The regulatory requirement to set aside 20% of net profit until the reserve is twice the paid up capital and thereafter minimum 10% of the net profit.

Exchange Equalization Reserve

Exchange equalization is maintained as per requirement of NRB Directive, which is set at 25% of foreign exchange realuation gain on the translation to the reporting currency. This reserve is accumulation of such gains over the years

Corporate Social Responsibility Reserve

Corporate Social Responsibility Reserve is created as per NRB directive, which is set aside of 1.5% of net profit of previous year. The balance in the reserve is the amount which is not exhausted in the current fiscal year to be utilized for Corporate Social Responsibility Objective in the coming years.

Regulatory Reserve

Regulatory Reserve is created due to the changes in the NFRS conversion and adoption with effect in the retained earnings of the bank.

Investment Adjustment Reserve

Investment Adjustment Reserve is created as per the directive of NRB created against the quoted as well as unquoted investments

Fair Value Reserve

The fair value reserve is created against the valuation of the investment of the bank as per the fair valuation of the investment made, quoted as available for sale investments.

Actuarial gain/(losses)

The reserve created against the actuarial valuation of gratuity benefit to the employee of the bank

Other Reserves

Other Reserves include reserve created for the Employee Training Reserve created as per the NRB directive, the allocation is utilized in the current year and remaining balances is transferred to training reserve which is created to be utilized for training expenses in coming years. In the previous year, the other reserve also includes deferred tax reserve. Capital Adjustment Reserve is created against the income recognition by capitalization in loans, for which capitalization is allowed by NRB, but distribution is not done till the settlement of the capitalized interest part, this is also included in the other reserves.

4.28: Contingent liabilities and commitments

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Contingent liabilities	415,674,719	244,325,747
Undrawn and undisbursed facilities	1,009,177,749	849,838,629
Capital commitment	-	-
Lease Commitment	-	-
Litigation	-	-
Total	1,424,852,468	1,094,164,375

4.28.1: Contingent Liabilities

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Acceptance and documentary credit	-	-
Bills for collection	-	-
Forward exchange contracts	-	-
Guarantees	415,674,719	244,325,747
Underwriting commitment	-	-
Other commitments	-	-
Total	415,674,719	244,325,747

4.28.2: Undrawn and undisbursed facilities

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Undisbursed amount of loans	-	-
Undrawn limits of overdrafts	1,009,177,749	849,838,629
Undrawn limits of credit cards	-	-
Undrawn limits of letter of credit	-	-
Undrawn limits of guarantee	-	-
Total	1,009,177,749	849,838,629

4.28.3: Capital commitments

Capital expenditure approved by relevant authority of the bank but provision has not been made in financial statements

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Capital commitments in relation to Property and Equipment	-	-
Approved and contracted for	-	-
Approved but not contracted for	-	-
Sub total	-	-
Capital commitments in relation to Intangible assets	-	-
Approved and contracted for	-	-
Approved but not contracted for	-	-
Sub total	-	-
Total	-	-

4.28.4: Lease commitments

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Operating lease commitments		
Future minimum lease payments under non cancellable operating lease, where the bank is lessee		
Not later than 1 year	-	-
Later than 1 year but not later than 5 years	-	-
Later than 5 years	-	-
Sub total	-	-

Amount in Rs.

Finance lease commitments	Current Year	Previous Year
Future minimum lease payments under non cancellable operating lease, where the bank is lessee		
Not later than 1 year	-	-
Later than 1 year but not later than 5 years	-	-
Later than 5 years	-	-
Sub total	-	-
Grand total	-	-

4.28.5: Litigation

N/A

4.29: Interest Income

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Cash and cash equivalent	46,912,147	269,304,328
Due from Nepal Rastra Bank	-	-
Placement with bank and financial institutions	-	-
Loan and advances to bank and financial institutions	-	-
Loans and advances to customers	4,056,069,708	3,706,792,575
Investment securities	128,663,278	66,555,619
Loan and advances to staff	116,490,243	30,315,032
Other Interest Income	22,605,603	181,205
Total interest income	4,370,740,978	4,073,148,759

"Notes:

Interest income is recognized for all items on accrual basis as per the fair presentation framework of NFRS. Interest accrual on default party is not recognised as per the guidelines issued by Nepal Rastra Bank. Service fee charged to customer is approx. 1%. Hence considering the materiality of the transaction cost with respect to the tenure of the loan interest rate charged to customer is considered as effective interest rate to calculate the interest on loans and advances."

4.30: Interest Expenses

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Due to bank and financial institutions	29,257,971	147,671,423
Due to Nepal Rastra Bank	6,206,049	1,682,830
Deposits from customers	2,750,751,628	2,469,609,872
Borrowing	1,849,794	55,234,870
Debt securities issued	-	-
Subordinated liabilities	-	-
Other Charges	-	-
Total Interest expense	2,788,065,443	2,674,198,994

Notes:

Interest expense on all financial liabilities including deposits are recognized in profit or loss using effective interest rate method.

4.31: Fees and Commission Income

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Loan administration fees	-	-
Service fees	225,963,477	169,213,004
Consortium fees	-	-
Commitment fees	-	-
DD/TT/Swift fees	-	-
Credit card/ATM issuance and renewal fees	21,402,971	84,274,179
Prepayment and swap fees	-	-
Investment banking fees	-	-
Asset management fees	-	-
Brokerage fees	-	-
Remittance fees	8,857,038	8,494,519
Commission on letter of credit	-	-
Commission on guarantee contracts issued	6,834,532	3,423,235
Commission on share underwriting/issue	-	-
Locker rental	1,515,900	930,900
Other fees and commission income	6,777,296	4,425,099
Total Fees and Commission Income	271,351,213	270,760,936

Fees and commissions are generally recognized on an accrual basis when the service has been provided or significant act is performed. Service processing fees on loan is recognized as fees and commission income by the bank and the same is recognized by the bank upfront and is not deferred with the tenure of loan.

4.32: Fees and Commission Expense

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
ATM management fees	8,079,340	3,708,503
VISA/Master card fees	-	-
Guarantee commission	-	-
Brokerage	2,963,502	-
DD/TT/Swift fees.	-	-
Remittance fees and commission	-	-
Other fees and commission expense	253,600	239,825
Total Fees and Commission Expense	11,296,442	3,948,328

4.33: Net Trading income

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Changes in fair value of trading assets	-	-
Gain/loss on disposal of trading assets	-	-
Interest income on trading assets	-	-
Dividend income on trading assets	-	-
Gain/loss foreign exchange transaction	6,235,316	22,529,149
Other	-	-
Net trading income	6,235,316	22,529,149

"Gains and losses arising from changes in fair value of financial instruments held at fair value through profit and losses are included in the statement of profit or loss in the period in which they arise. Gains and losses arising from changes in the fair value of available for sale financial assets are recognised directly in equity, until the financial assets are derecognised. Dividends on equity instruments are recognised in the statement of profit or loss within other income when the Bank has right to receive payment is established."

4.34: Other Operating Income

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Foreign exchange revaluation gain	(580,595)	11,173,348
Gain/loss on sale of investment securities	486,699,457	12,229,912
Fair value gain/loss on investment properties	-	-
Dividend on equity instruments	14,062,869	10,232,996
Gain/loss on sale of property and equipment	(988,558)	(966,965)
Gain/loss on sale of investment property	740,497	(743,068)
Operating lease income	-	-
Gain/loss on sale of gold and silver	-	-
Other Operating Income	36,805,038	25,578,814
Total	536,738,709	57,505,036

"All other operating income not specifically provided under the income heads above is booked and presented under this head. This include foreign exchange revaluation gain, gain/loss on sale of available for sale securities, dividend on available for sale securities, gain/loss on sale of property and equipment, gain/loss on sale of investment properties, operating lease income, gain/loss on sale of gold and silver, finance income of finance lease etc."

4.35: Impairment charge/(reversal) for loan and other losses

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Impairment charge/(reversal) on loan and advances to BFIs	26,585,668	2,126,304
Impairment charge/(reversal) on loan and advances to customers	397,420,556	158,151,515
Impairment charge/(reversal) on financial Investment	-	-
Impairment charge/(reversal) on placement with BFIs	-	-
Impairment charge/(reversal) on property and equipment	-	-
Impairment charge/(reversal) on goodwill and intangible assets	-	-
Impairment charge/(reversal) on investment properties	-	-
Impairment charge/(reversal) for other losses	-	60,898
Total	424,006,224	160,338,717

Loans and advances are assessed individually and collectively as per incurred loss model which is compared with the loss provision prescribed by NRB directive no. 2. Higher of the loss as per incurred loss model and NRB directive is considered for impairment. Accrued Interest Receivable on loans have been considered under Loans and Advances measured at Amortized Cost. Loan to employees provided according to the Employee Bylaws of the bank is presented under this head, which is also measured at amortized cost.

4.36 :Personnel Expenses

Particulars	Amount in Rs.	
	Current Year	Previous Year
Salary	219,102,279	204,588,621
Allowances	104,025,655	92,160,697
Gratuity Expense	26,946,424	12,293,309
Provident Fund	19,530,213	17,014,744
Uniform	8,275,794	8,272,000
Training & development expense	1,937,514	10,938,129
Leave encashment	14,687,995	20,831,284
Medical	-	-
Insurance	16,409,227	9,654,680
Employees incentive	-	-
Cash-settled share-based payments	-	-
Pension expense	-	-
Finance expense under NFRS	89,517,983	13,528,299
Other expenses related to staff	24,488,023	23,893,619
Dashain Allowances	24,344,993	21,553,999
Staff Telephone Expenses	143,030	2,339,620
Subtotal	524,921,106	413,175,383
Employees Bonus	94,976,550	70,291,564
Grand total	619,897,656	483,466,947

Staff bonus has been calculated and provided at 10 percent of net profit after Bonus.

4.37: Other Operating Expense

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Directors' fee	2,308,500	2,113,000
Directors' expense	743,735	662,767
Auditors' remuneration	745,800	621,500
Other audit related expense	44,650	250,588
Professional and legal expense	603,159	103,918
Office administration expense	54,918,625	54,084,208
Light, Electricity & Water	17,512,718	16,391,673
Postage, Telex, Telephone & Fax(Incl. Internet Expenses)	21,748,390	19,995,798
Office Equipment, Furniture Repair	1,980,341	3,157,391
Printing & Stationery	13,677,176	14,539,346
Operating lease expense	98,623,590	91,293,663
Operating expense of investment properties	-	-
Corporate social responsibility expense	2,649,079	10,943,020
Onerous lease provisions	-	-
Other Expenses	151,666,499	158,345,578
Repair & Maintenance-Vehicles	2,394,089	2,853,222
Repair & Maintenance-Others	7,531,995	5,320,758
Insurance	4,208,676	5,729,887
Travelling Allowances & Expenses	1,937,845	3,923,103
Periodicals & Books	354,104	359,789
Advertisements	5,728,223	18,901,951
Donation	78,505	103,055
Annual General Meeting Expenses	1,292,503	735,501
Technical/Consultancy Services Fee(AMC)	12,205,850	5,525,022
Hospitality Expenses	7,460,468	7,215,537
Security Expenses	64,346,631	66,927,378
Deposit/Credit Guarantee Premium	12,649,499	10,585,436
Fuel Expenses	5,680,227	6,088,752
Bank Charges	35,317	50,743
Business Promotion Expenses	2,932,155	1,549,572
Registration and Renewal	-	-
Branch Opening Expenses	67,334	570,834
Membership Fees, Registration and Renewal	6,338,017	6,973,811
Other Expenses	16,425,062	14,931,227
Anniversary Expenses	499,914	834,199
Share RTS related Expenses	373,843	444,413
Electronic Clearing related Expenses	3,615,442	2,893,720
Foreign Currency Exchange Expenses	107,096	2,619,543
Health & Hygiene Related Expenses	4,540,415	2,107,910
Cleaning Expenses	5,080,540	4,466,947
Miscellaneous Expenses	2,207,813	1,564,495
Total	312,303,636	318,418,243

4.38: Depreciation and Amortisation

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Depreciation on property and equipment	74,818,594	75,946,361
Depreciation on investment property	-	-
Amortisation of intangible assets	4,912,727	4,704,706
Total	79,731,320	80,651,067

Depreciation is calculated by using the written down value method on cost or valuation of the Property & Equipment and leasehold properties.. Intangible asset contains software which has been amortised over 5 years.

4.39: Non Operating Income

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Recovery of loan written off	-	-
Other income	-	-
Total	-	-

4.40: Non Operating Expenses

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Loan written off	-	-
Redundancy provision	-	-
Expense of restructuring	-	-
Other expense.	-	5,940
Total	-	5,940

4.41: Income Tax Expenses

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Current tax expense		
Current year	295,503,052	218,118,904
Adjustments for prior years	513,080	354,693
Deferred tax expense		
Origination and reversal of temporary differences	(10,120,166)	(4,014,162)
Changes in tax rate	-	-
Recognition of previously unrecognised tax losses	-	-
Total income tax expense	285,895,966	214,459,434

4.41.1: Reconciliation of tax expense and accounting profit

Amount in Rs.

Particulars	Current Year	Previous Year
Profit before tax	949,765,495	702,915,644
Tax amount at tax rate of 30%	284,929,649	210,874,693
Add: Tax effect of expenses that are not deductible for tax purpose	141,040,206	88,441,124
Less: Tax effect on exempt income	(559,825)	(1,431,910)
Add/less: Tax effect on other items	(129,906,978)	(79,765,003)
Total income tax expense	295,503,052	218,118,904
Effective tax rate	31.11%	31.03%

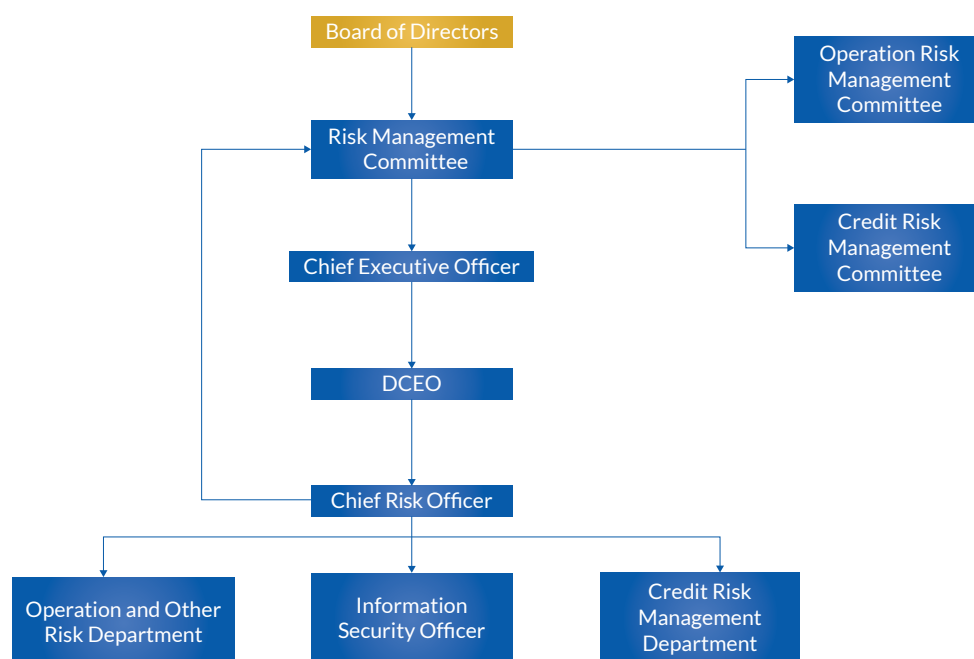
5. Disclosures and Additional Information

5.1. Risk Management

In compliance with Nepal Rastra Bank Directives 6 on “Corporate Governance”, the Board of Bank has established a Risk Management Committee with clear terms of reference. Overall risk management function of the Bank is supervised by Risk Management Committee and Internal Audit Committee represented by BOD members and Senior Executives. Chief Risk Officer (CRO), along with his team, is responsible for overall risk management of the Bank which includes managing, assessing, identifying, monitoring and reducing pertinent global, macro and micro-economic level business risks that could interfere with Banks objective and goals and whether the Bank is in substantial compliance with its internal operating policies and other applicable regulations and procedures, external, legal, regulatory or contractual requirements on a continuous basis.

Further, CRO ensures integration of all major risk in capital assessment process. The Bank’s risk management policies are established to identify and analyze the risks faced by the Bank, to set appropriate risk limits and controls, and to monitor adherence to established limits. Risk management policies and systems are reviewed annually to reflect changes in market conditions, products and services offered. The Bank through its training and management standards and procedures, continuously updates and maintains a disciplined and constructive control environment, in which all employees are assigned and made to understand their respective roles and responsibilities. Risk Management structure is depicted below:

Risk Management Structure of the bank:

The risk management committee is an independent committee of the Directors that has, as its sole and exclusive function, responsibility for the risk management policies of the bank and oversight of implementation of risk management framework of the bank. As at the date of this report, the Bank's Risk Management Committee comprised of the following:

S. No.	Members of Risk Management Committee	Designation
1	Non-Executive Director from among Promoters	Co-Ordinator
2	Co-Ordinator of Audit Committee	Member
3	Chief Operating Officer	Member
4	Chief Risk Officer	Member Secretary

The Committee meets at least four times annually to oversee and review the fundamental prudential risks including operational, credit, market, reputational, capital and liquidity risk etc.

The responsibilities of Risk Management Committee are as follows:

- Formulate policies and guidelines for identification, measurement, monitoring and control all major risk categories.
- Ensuring the Bank has clear, comprehensive and well documented policies and procedure.
- Defining the Bank's overall risk tolerance in relation to credit risk.
- Ensuring that Bank's significant risks exposure is maintained at prudent levels and consistent with the available capital.

Apart from Board Level Risk Management Committee the other committees and groups as mentioned below supports for Overall Risk Management.

Risk Governance

Risk Management Committee was formed to review the credit risk, market risk and liquidity risk of the Bank. Apart from the Risk Management Committee, Assets Liability Management Committee has been formed to monitor Liquidity risk as well as market risk, AML CFT committee in order to monitor the operational risk. The committee and subcommittee have effectively discharged their duties & responsibility.

Risk Management Department conducts periodical financial surveillance and monitoring. In addition to this, the risk management committee analyses the Stress testing of the bank as required by Nepal Rastra Bank and its impact and corrective action to mitigate the risk.

Through its risk management framework, the Bank seeks to efficiently manage credit, market and liquidity risks which arise directly through the Bank's commercial activities as well as operational, regulatory and reputational risks which arise as a normal consequence of any business undertaking. As part of this framework, the Bank uses a set of principles that describe its risk management culture. Policy if any developed has been developed to manage Credit risk, Market risk and liquidity risk.

The major risk areas and mitigation mechanism is as given below:

5.1.1. Credit Risk

Credit risk is the probability of loss of principal and reward associated with it due to failure of counterparty to meet its contractual obligations to pay the Bank in accordance with agreed terms. The Credit Risk Monitoring and Reporting Framework/ have been prepared in order to mitigate/minimize the credit risk of the Bank through appropriate monitoring and reporting framework established within the Bank.

The Bank has its own Credit Policy Guidelines to handle the Credit Risk Management philosophy that involves a continual measurement of probability of default/loss; identification of possible risks and mitigations. The provisions of Capital Adequacy Framework -2015 are compiled in line-to-line basis to overcome the Credit Risk. In order to manage and eliminate the credit risk, the Bank has a practice of maintaining the best quality assets in its book. The Bank's Credit Policy elaborates detailed procedures for proper risk management. The Bank has delegated credit approval limits to various officials to approve and sanction various amount of credit request based on their individual expertise and risk judgment capability.

As a check and balance mechanism, each credit case requires dual approval. Regular monitoring of the credit portfolio ensures that the Bank does not run the risk of concentration of portfolio in a particular business sector or a single borrower. Similarly, the Bank also exercises controlled investment policy with adequately equipped resource looking after the investment decisions.

i. Maximum exposure to credit risk

The Bank has financial assets consisting mainly of loans & advances and investments at amortized cost. In these cases, the maximum exposure to credit risk is the carrying amount of the related financial assets.

ii. Credit quality of neither past due nor impaired and past due or impaired

The table below shows the credit quality by class of asset for all financial assets exposed to credit risk, based on the Bank's internal credit rating system.

Amount in Rs '000

Particulars	Neither past due nor impaired	Past due less than 90 days	Past due 91 to 180 days	Past due more than 180 days	Past due more than 365 days	Individually impaired	Total
Financial Assets							
Assets carried at Amortized Cost							
Cash and cash equivalent	4,143,330						4,143,330
Due from Nepal Rastra Bank	1,399,160						1,399,160
Placement with Bank and Financial Institutions							
Loans and advances to customers & B/FIs *	44,394,743	1,311,129	38,392	39,445	307,804		46,091,512
Fair Value through Profit and Loss (FVTPL)							
Derivative financial instruments							
Fair Value through Other Comprehensive Income (FVTOCI)							
Investment securities							
Investment in subsidiaries							
Total	49,937,233	1,311,129	38,392	39,445	307,804	-	51,634,002

* Total loans extended to the customers except staff loans and interest accruals

5.1.2. Market Risk

Risks arising out of adverse movements in interest rates and equity prices are covered under Market Risk Management. Market Risk is the potential for loss of earnings or economic value due to adverse changes in financial market rates or prices. Institution exposure to market risk arises principally from customer driven transactions.

Market Risk is discussed at ALCO and within respective division level on open position on daily basis. In depth knowledge of the market and movement in variables are obtained in order to control limits for open position and monthly reports prepared. As for the monitoring of market and liquidity risk, the Bank has an active Assets and Liability Management Committee (ALCO) in place which meets regularly and takes stock of the Bank's assets and liability position and profile of assets & liabilities, monitors risks arising from changes in exchange rates in foreign currencies. All foreign exchange positions are managed by treasury consisting of front office dealers with specific dealing limits and an independent back office. The back office executes the deals made by the dealers and also monitors the liquidity position of the Bank. For the purpose of proper check and control, the front dealing room of treasury and the back office have different reporting line.

5.1.3. Operational Risk

Operational risk occurs due to external as well as the internal environment. First step is to clearly identify the risk events, after which appropriate combination of qualitative or quantitative techniques are used to evaluate the magnitude of the consequences due to the occurrence of such events. Key risk indicators and audit findings are mostly used to assess operational risk of the Bank.

As a part of monitoring operational risks, the Bank has devised operational manuals for various Banking functions, which are reviewed and modified time to time as per the changing business context.

The Bank has adopted dual control mechanism in its all-operational activities where each and every financial and non-financial transaction is subject to approval from an authority higher than the transaction initiator. Regular review meetings are conducted to assess the adequacy of risk monitoring mechanism and required changes are made as and when felt necessary. Reconciliation of Nostro Accounts of the branches are done by the branches itself on monthly basis and the reconciliation is verified by the Finance Department. Reconciliation of Inter-Branch and Inter-Department account, Staff Advances and Other Advances are done by the Finance department on Weekly Basis under direct supervision of Chief Finance, Head Office. The Bank has independent internal audit, which reports to the Audit Committee of the Bank. The Audit Committee meets frequently and reviews the business process and financial position of the Bank. In order to have better focus on managing operational risks across branches and to monitor them from Head Office level, the Bank has separate Branch Operation and Control & Compliance Department at Head Office. The Bank has strong MIS in place to monitor the regular operational activities.

5.1.4. Liquidity Risk

Liquidity risk is defined as the risk that the Bank will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities that are settled by delivering cash or another financial asset. Liquidity risk arises because of the possibility that the Bank might be unable to meet its payment obligations when they fall due as a result of mismatches in the timing of the cash flows under both normal and stress circumstances. Such scenarios could occur when funding needed for fixed nature asset positions is not available to the Bank on acceptable terms.

The board has ensured that the bank has necessary liquidity risk management framework and bank is capable of confronting uneven liquidity scenarios. The banks have formulated liquidity policies, contingency funding planning which are recommended by senior management/ALCO and approved by the Board of Directors. The bank utilizes flow measures to determine its cash position. A maturity ladder analysis estimates a bank's inflows and outflows and thus net deficit or surplus (GAP) over a time horizon. A maturity ladder is a useful device to compare cash inflows and outflows both on a day-to-day basis and over a series of specified time periods as presented in the NRB Ni.Fa.No.5.1 under NRB Directives No. 5.

The following table depicts the maturity profile of the investment portfolio on an undiscounted cash flow basis which is designed and managed to meet the required level of liquidity as and when liquidity outgo arises taking into consideration the time horizon of the financial liabilities of the business.

Rs.in '000

S.N.	Particulars	1-90 Days	91-180 Days	181-270 Days	271-365 Days	Over 1 Year	Total Amount
Assets							
1	Cash Balance	1,383,029					1,383,029
2	Balance with Banks & FIs	1,471,884					1,471,884
3	Call Money	2,687,577					2,687,577
4	Government Securities	6,418,306					6,418,306
5	Investment					1,169,176	1,169,176
6	Loans & Advances (Customer & BFI's)	6,662,790	5,280,700	5,594,580	4,815,644	23,201,953	45,555,667
7	Interest Receivable	122,376	72,843	72,843	23,310		291,372
8	Others	18,732	1,556	1,556	101,320	778,850	902,014
	Total Assets (A)	18,764,694	5,355,099	5,668,979	4,940,274	25,149,979	59,879,025
Liabilities							
9	Current Deposits	1,624,631	1,083,087	541,544	541,544	1,624,631	5,415,437
10	Saving (Call) Deposits	3,677,929	3,677,929	3,677,929	3,677,929	3,677,929	18,389,647
11	Fixed Deposits	7,917,776	8,743,316	3,015,091	5,777,795	2,879,797	28,333,775
12	Borrowings:	1,986,357	-	-	-	-	1,986,357
13	Other Liabilities and Provisions	56,663	25,200	25,200	87,216	313,676	507,955
14	Equity					5,245,854	5,245,854
	Total Liabilities (B)	15,263,356	13,529,532	7,259,764	10,084,485	13,741,888	59,879,025
	Net Financial Assets (A-B)	3,501,337	(8,174,433)	(1,590,785)	(5,144,211)	11,408,092	-
	Cumulative Net Financial Assets	3,501,337	(4,673,096)	(6,263,881)	(11,408,092)	-	-

5.1.5. Internal Control

The Board is committed to managing risks and in controlling its business and financial activities in a manner which enables it to maximize profitable business opportunities, avoid or reduce risks which can cause loss or reputational damage, ensure compliance with applicable laws and regulations and enhance resilience to external events. To achieve this, the Board has adopted policies and procedures of risk identification, risk evaluation, risk mitigation and control/monitoring.

The effectiveness of the Company's internal control system is reviewed regularly by the Board, its Committees, Management and Internal Audit. The Audit Committee has reviewed the effectiveness of the Bank's system of internal control during the year and provided feedback to the Board as appropriate. The Bank has independent internal audit, which reports to the Audit Committee of the Bank. The Audit Committee meets frequently and reviews the business process and financial position of the Bank. The Internal Audit monitors compliance with policies/standards and the effectiveness of internal control structures across the Bank through its program of business/unit audits. The Internal Audit function is focused on the areas of greatest risk as determined by a risk-based assessment methodology. Internal Audit reports are quarterly forwarded to the Audit Committee. The findings of all audits are reported to the Chief Executive Officer and Business Heads for initiating immediate corrective measures.

5.2. CAPITAL MANAGEMENT

"The Bank's capital management policies and practices support its business strategy and ensure that it is adequately capitalised to withstand even in severe macroeconomic downturns. Jyoti Bikas Bank is a licensed institution provides financial services therefore it must comply with capital requirement of central bank so called Nepal Rastra Bank. The Bank's capital consists of Tier I capital and Tier II capital. Capital adequacy ratio as on Ashad end 2078 is 11.61 % and 13.04% on core capital and capital fund respectively."

5.2.1. Qualitative disclosures

Nepal Rastra Bank has directed the Banks to develop own internal policy, procedures and structures to manage all material risk inherent in business for assessing capital adequacy in relation to the risk profiles as well as strategies for maintaining capital levels. This includes basic requirements of having good governance, efficient process of managing all material risks and an effective regime for assessing and maintaining adequate capital. The Bank has various BODs approved risk management policies for proper governance. The Bank has developed a comprehensive ICAAP document which is subject to review every year. The ICAAP has two major components; first is an internal process to identify, measure, manage and report risks to which the bank is exposed or could be exposed in the future; and second is an internal process to plan and manage a bank's capital so as to ensure adequate capital. The Bank prepares the ICAAP report annually complying with the NRB requirement. The report is reviewed and analyzed by Risk Management Committee and Board. The report is prepared as per BASEL III norms considering various adverse scenarios. The Bank also conducts the stress testing on thirty two different unfavorable scenarios on quarterly basis and is reviewed by senior management, Risk Management Committee and Board. The Bank in line with BASEL provisions and ICAAP document assesses risk exposures and allocated sufficient capital/cushion for perceived risks. The adequacy of capital is main agenda of any ALCO, Man-Com and board meetings.

5.2.2. Quantitative disclosures

1 Capital structure and capital adequacy

• Tier 1 Capital and a breakdown of its Components:

Amount in Rs.

Particulars	This Year	Previous Year
Paid up Equity Share Capital	3,844,822,781	3,495,293,438
Irredeemable Non-cumulative preference shares	-	-
Share Premium	-	-
Proposed Bonus Equity Shares	-	-
Statutory General Reserves	608,558,071	475,784,165
Retained Earnings	596,938,818	353,375,538
Un-audited current year cumulative profit	-	-
Special Reserve Fund	-	-
Capital Adjustment Reserves	15,610,967	15,610,967
Dividend Equalization Reserves	-	-
Capital Redemption Reserves Fund	-	-
Deferred Tax Reserve	-	-
Less: Goodwill	-	-
Less: Intangible Assets	-	-
Less: Fictitious Assets	-	-
Less: Deferred Tax Assets	-	-
Less: Investment in equity of licensed Financial Institutions	-	-
Less: Investment in equity of institutions with financial interests	-	-
Less: Investment in equity of institutions in excess of limits	-	-
Less: Investments arising out of underwriting commitments	-	-
Less: Purchase of Land & Building in excess of limit & utilized	-	-
Less: Reciprocal crossholdings	-	-
Less: Other Deductions	(10,000,000)	(10,000,000)
Total Tier 1 Capital	5,055,930,638	4,330,064,108

Subordinated Term Debt	-	-
Hybrid Capital Instruments	-	-
General loan loss provision	614,554,349	341,762,574
Exchange Equalization Reserves	4,790,243	4,790,243
Investments Adjustment Reserves	300,000	300,000
Assets Revaluation Reserves	-	-
Special Reserve Fund	-	-
Total Tier 2 Capital	619,644,593	346,852,817

Detail of Subordinated Term Debts:

There is no Subordinated Term Debts as of fourth Quarter Ended Ashad End 2078.

Deductions from capital:

There is no item to be deducted from capital.

• **Total Qualifying Capital:**

Amount in Rs

Particulars	This Year	Prevoius Year
Core Capital (Tier 1)	5,055,930,638	4,330,064,108
Supplementary Capital (Tier 2)	619,644,593	346,852,817
Total Capital Fund	5,675,575,230	4,676,916,925

• Capital Adequacy Ratio:	This Year	Prevoius Year
The capital adequacy ratio of the bank (%)	13.04	15.08

• **Summary of the bank's internal approach to assess the adequacy of its capital to support current and future activities, if applicable:**

Jyoti Bikas Bank adopts healthy risk management framework. The bank follows Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) and Risk Management Guideline while taking decision on any business. It has always taken note of ICAAP and has taken steps accordingly in ensuring soundness of capital position and sustainability of the business. The bank's policies and procedures are approved by the Board of Directors and these documents provide guidance on independent identification, measurement and management of risks across various businesses. Bank's different committees like Audit Committee, Risk Management Committee review the business and risks periodically and take account of stress test results, scenario analysis so as to align risk, return and capital in sustainable manner.

The bank also defines risk aspects, considering domestic economic scenario, and puts in place the system to minimize and remove such risk. The risk appetite and approach towards risk taking is well discussed in management level and board level. It is always aligned with the business, its return and capital. Basel disclosures have been complied with, addressing the risks and adopting measures to minimize their impact. Increasing complexities in risks, weakness of businesses and fast changing world with intense competition pose a threat to sustainability.

Capital planning is an integral part of the bank's medium term strategic planning and annual budget formulation process. Total risk weighted exposures for the projected level of business operations is calculated, the required capital level is projected, and a plan is formulated to retain the required capital. The bank is well capitalized and able to maintain the required capital through internal generation, and equally through capital markets if needed.

2 Risk exposures

• **Risk weighted exposures for credit Risk, Market Risk and Operational Risk:**

RISK WEIGHTED EXPOSURES	Amount (Rs.)
Risk Weighted Exposure for Credit Risk	40,068,038,659
Risk Weighted Exposure for Operational Risk	2,144,916,930
Risk Weighted Exposure for Market Risk	25,464,976
Adjustments under Pillar II	1,296,247,117
Total Risk Weighted Exposures (After Bank's adjustment of Pillar II)	43,534,667,682

● Risk Weighted exposures under each 11 categories of Credit Risk:

Categories	Amount (Rs.)
Claims on Government and Central Bank	3,399,362
Claims on Other Financial Entities	-
Claims on Banks	5,730,629,759
Claims on Domestic Corporate and Securities Firms	9,615,715,658
Claims on Regulatory Retail Portfolio & Other Retail Portfolio	24,487,317,329
Claims secured by residential properties	4,122,252,941
Claims secured by Commercial real estate	374,625,221
Past due claims	365,391,659
High Risk claims	4,152,514,636
Other Assets	2,724,872,012
Off Balance Sheet Items	1,424,852,468
Total	53,001,571,045

● Total Risk Weight Exposures calculation Table:

RISK WEIGHTED EXPOSURES	Amount (Rs.)
Risk Weighted Exposure for Credit Risk	40,068,038,659
Risk Weighted Exposure for Operational Risk	2,144,916,930
Risk Weighted Exposure for Market Risk	25,464,976
Add: 3% of the total RWE added by Supervisory Review	29,094,500
Add: RWE equivalent to reciprocal of capital charge of 3% of Gross Income	1,267,152,617
Add: disclosure requirement has not been achieved, Add 3% of RWE	-
Total Risk Weighted Exposures (After Bank's adjustment of Pillar II)	43,534,667,682
Total Core Capital	5,055,930,638
Total Capital Fund	5,675,575,230

● Amount of Non-Performing Assets (both Gross and Net):

Particulars	Gross Amount (Rs)	Loan Loss Provision (Rs)	Net NPL (Rs)
Restructured	-	-	-
Sub-Standard	38,392,057	9,586,041	28,806,017
Doubtful	39,444,539	19,377,018	20,067,521
Loss	307,803,500	285,809,819	21,993,681
Total	385,640,097	314,772,877	70,867,219

**Capital Adequacy Table
Ashad End 2078**

Amount in Rs

1.1	Risk Weighted Exposures	Current Period	Previous Period
a	Risk Weighted Exposure for Credit Risk	40,068,038,659	27,341,005,908
b	Risk Weighted Exposure for Operational Risk	2,144,916,930	1,561,968,077
c	Risk Weighted Exposure for Market Risk	25,464,976	18,312,716
Total		42,238,420,565	28,921,286,701
	Adjustments under Pillar II		
SRP 6.4a (5)	ALM policies & practices are not satisfactory, add 1% of net interest income to RWE		
SRP 6.4a (6)	Add% of the total deposit due to insufficient Liquid Assets		
SRP 6.4a (7)	Add RWE equivalent to reciprocal of capital charge of 2-5% of gross income(3%)	29,094,500	78,513,615
SRP 6.4a (9)	If overall risk management policies and precedures are not satisfactory. Add 3% of RWE	1,267,152,617	1,156,851,468
SRP 6.4a (10)	If desired level of disclosure requirement has not been achieved, Add 3% of RWE	-	867,638,601
	Add:....% of the total deposit due to in sufficient Liquid Assets(6.4a 6)	-	-
Total RWE		43,534,667,682	31,024,290,385

Amount in Rs

1.2	Capital	Current Period	Previous Period
Core Capital (Tier I)		5,055,930,638	4,330,064,109
a	Paid up Equity Share Capital	3,844,822,781	3,495,293,438
b	Irredeemable Non-cumulative preference shares	-	-
c	Share Premium	-	-
d	Proposed Bonus Equity Shares	-	-
e	Statutory General Reserves	608,558,071	475,784,165
f	Retained Earnings	596,938,818	353,375,539
g	Un-audited current year cumulative profit/(loss)	-	-
h	Capital Reserve	-	-
i	Capital Adjustment Reserve	15,610,967	15,610,967
j	Dividend Equalization Reserves	-	-
k	Deferred Tax Reserve	-	-
l	Other Free Reserve	-	-
m	Less: Goodwill	-	-
n	Less: Fictitious Assets		
o	Less: Investment in equity in licensed Financial Institutions		
p	Less: Investment in equity of institutions with financial interests		
q	Less: Investment in equity of institutions in excess of limits		
r	Less: Investments arising out of underwriting commitments		
s	Less: Reciprocal crossholdings		
t	Less: Purchase of land & building in excess of limit and unutilized	-	
u	Less: Other Deductions	(10,000,000)	(10,000,000)
	Adjustments under Pillar II	-	-
SRP 6.4a(1)	Less: Shortfall in Provision		
SRP 6.4a(2)	Less: Loans & Facilities extended to related parties and restricted lending		
Supplementary Capital (Tier II)		619,644,593	346,852,817
a	Cumulative and/or Redeemable Preference Share		
b	Subordinated Term Debt		
c	Hybrid Capital Instruments		
d	General loan loss provision	614,554,349	341,762,574
e	Exchange Equalization Reserve	4,790,243	4,790,243
f	Investment Adjustment Reserve	300,000	300,000
g	Assets Revaluation Reserve	-	-
h	Other Reserves		
Total Capital Fund (Tier I and Tier II)		5,675,575,230	4,676,916,926

1.3	Capital Adequacy Ratio	Current Period	Previous Period
	Tier I Capital to Total RWE(%)	11.61	13.96
	Tier I and Tier II Capital to Total RWE(%)	13.04	15.08

Risk Weighted Exposure for Credit Risk
Ashad End 2078

Amount in Rs.

S.N.	Balance Sheet Exposures (A)	Book Value (a)	Specific Provision (b)	Eligible CRM (c)	Net Value (d=a-b-c)	Risk Weight (e)	Risk Weighted Exposures (f=d*e)
1	Cash Balance	1,383,028,549			1,383,028,549	0%	-
2	Balance With Nepal Rastra Bank	1,399,159,905			1,399,159,905	0%	-
3	Gold	-			-	0%	-
4	Investment in Nepalese Government Securities	6,418,305,633			6,418,305,633	0%	-
5	All Claims on Government of Nepal	3,399,362			3,399,362	0%	-
6	Investment in Nepal Rastra Bank securities	-			-	0%	-
7	All claims on Nepal Rastra Bank	-			-	0%	-
8	Claims on Foreign Government and Central Bank (ECA 0-1)	-			-	0%	-
9	Claims on Foreign Government and Central Bank (ECA -2)	-			-	20%	-
10	Claims on Foreign Government and Central Bank (ECA -3)	-			-	50%	-
11	Claims on Foreign Government and Central Bank (ECA-4-6)	-			-	100%	-
12	Claims on Foreign Government and Central Bank (ECA -7)	-			-	150%	-
13	Claims On BIS, IMF, ECB, EC and MDB's recognized by the framework	-			-	0%	-
14	Claims on Other Multilateral Development Banks	-			-	100%	-
15	Claims on Public Sector Entity (ECA 0-1)	-			-	20%	-
16	Claims on Public Sector Entity (ECA 2)	-			-	50%	-
17	Claims on Public Sector Entity (ECA 3-6)	-			-	100%	-
18	Claims on Public Sector Entity (ECA 7)	-			-	150%	-
19	Claims on domestic banks that meet capital adequacy requirements	5,730,629,759	-	-	5,730,629,759	20%	1,146,125,952
20	Claims on domestic banks that do not meet capital adequacy requirements	-			-	100%	-
21	Claims on foreign bank (ECA Rating 0-1)	-			-	20%	-
22	Claims on foreign bank (ECA Rating 2)	-			-	50%	-
23	Claims on foreign bank (ECA Rating 3-6)	-			-	100%	-
24	Claims on foreign bank (ECA Rating 7)	-			-	150%	-

S.N.	Balance Sheet Exposures (A)	Amount in Rs.				
		Book Value (a)	Specific Provision (b)	Eligible CRM (c)	Net Value (d=a-b-c)	Risk Weighted Exposures (f=d*e)
25	Claims on foreign bank incorporated in SAARC region operating with a buffer of 1% above their respective regulatory capital requirement	-	-	-	-	20%
26	Claims on Domestic Corporates	9,615,715,658	-	-	9,615,715,658	100%
27	Claims on Foreign Corporates (ECA 0-1)	-	-	-	-	20%
28	Claims on Foreign Corporates (ECA 2)	-	-	-	-	50%
29	Claims on Foreign Corporates (ECA 3-6)	-	-	-	-	100%
30	Claims on Foreign Corporates (ECA 7)	-	-	-	-	150%
31	Regulatory Retail Portfolio (Not Overdue)	24,226,185,297	-	933,595,682	23,292,589,615	75%
32	Claims fulfilling all criterion of regularity retail except granularity	261,132,032	-	-	261,132,032	100%
33	Claims secured by residential properties	4,102,004,504	-	-	4,102,004,504	60%
34	Claims not fully secured by residential properties	-	-	-	-	150%
35	Claims secured by residential properties (Overdue)	20,248,437	20,248,437	-	-	100%
36	Claims secured by Commercial real estate	374,625,221	-	-	374,625,221	100%
37	Past due claims (except for claims secured by residential properties)	365,391,659	312,514,635	-	52,877,025	150%
38	High Risk claims	2,279,189,544	-	-	2,279,189,544	150%
39	Lending Against Securities (Bonds & Shares)	1,873,325,092	-	-	1,873,325,092	100%
40	Investments in equity and other capital instruments of institutions listed in stock exchange	422,714,417	-	-	422,714,417	100%
41	Investments in equity and other capital instruments of institutions not listed in the stock exchange	697,332,100	-	-	697,332,100	150%
42	Staff loan secured by residential property	320,788,535	-	-	320,788,535	60%
43	Interest Receivable/claim on government securities	-	-	-	-	0%
44	Cash in transit and other cash items in the process of collection	-	-	-	-	20%
45	Other Assets	1,284,036,960	-	-	1,284,036,960	100%
	Total	60,777,212,665	332,763,072	933,595,682	59,510,853,911	
	Off Balance Sheet RWE (refer attached sheet)					423,147,289
	Total RWE (A) + (B)					40,068,038,659

Risk Weighted Exposure Calculation Table
Ashad End 2078

Amount in Rs.

S.N.	Off Balance Sheet Exposures (B)	Gross Book Value (a)	Specific Provision (b)	Eligible CRM (c)	Net Value (d=a-b-c)	Risk Weight (e)	RWE (f=d*e)
1	Revocable Commitments				-	0%	-
2	Bills Under Collection				-	0%	-
3	Forward Exchange Contract Liabilities				-	10%	-
4	LC Commitments With Original Maturity Upto 6 months domestic counterparty	-		-	-	20%	-
	Foreign counterparty (ECA Rating 0-1)			-	-	20%	-
	Foreign counterparty (ECA Rating 2)			-	-	50%	-
	Foreign counterparty (ECA Rating 3-6)			-	-	100%	-
	Foreign counterparty (ECA Rating 7)			-	-	150%	-
5	LC Commitments With Original Maturity Over 6 months domestic counterparty				-	50%	-
	Foreign counterparty (ECA Rating 0-1)			-	-	20%	-
	Foreign counterparty (ECA Rating 2)			-	-	50%	-
	Foreign counterparty (ECA Rating 3-6)			-	-	100%	-
	Foreign counterparty (ECA Rating 7)			-	-	150%	-
6	Bid Bond, Performance Bond and Counter guarantee domestic counterparty	323,304,955		65,421,005	257,883,951	50%	128,941,975
	Foreign counterparty (ECA Rating 0-1)			-	-	20%	-
	Foreign counterparty (ECA Rating 2)			-	-	50%	-
	Foreign counterparty (ECA Rating 3-6)			-	-	100%	-
	Foreign counterparty (ECA Rating 7)			-	-	150%	-
7	Underwriting commitments			-	-	50%	-
8	Lending of Bank's Securities or Posting of Securities as collateral	-		-	-	100%	-
9	Repurchase Agreements, Assets sale with recourse	-		-	-	100%	-

Amount in Rs.

S.N.	Off Balance Sheet Exposures (B)	Gross Book Value (a)	Specific Provision (b)	Eligible CRM (c)	Net Value (d=a-b-c)	Risk Weight (e)	RWE (f=d*e)
10	Advance Payment Guarantee	64,235,000		-	64,235,000	100%	64,235,000
11	Financial Guarantee	28,134,763		-	28,134,763	100%	28,134,763
12	Acceptances and Endorsements			-	-	100%	-
13	Unpaid portion of Partly paid shares and Securities				-	100%	-
14	Irrevocable Credit commitments (short term)	1,009,177,749		-	1,009,177,749	20%	201,835,550
15	Irrevocable Credit commitments (long term)				-	50%	-
16	" Claims on foreign bank incorporated in SAARC region operating with a buffer of 1% above their respective regulatory capital requirement"	-		-	-	20%	-
17	Other Contingent Liabilities	-			-	100%	-
18	Unpaid Guarantee Claims	-			-	200%	-
	Total	1,424,852,468	-	65,421,005	1,359,431,463		423,147,289

Operating Segment Information

General Information

Reportable Segments

Business segments have been identified and reported taking into account, the target customer profile, the nature of products and services, the differing risks and returns, the organization structure, the internal business reporting system. The Bank operates in the following segments:

a. Core Banking

This segment covers various generalized products and services of the Banks. All deposit accounts (Saving, Current, Call & Fixed) and Loans provided to Institutional and Individual customers except Micro Banking are categorized into Core Banking. Major sources of revenue of the segment are interest income from loans & non-interest income (fee-based income from fund based and non-fund-based lending, foreign exchange income, other operating and non-operating incomes). Likewise, major components of expenditure of the segment are interest expense in deposits, staff expenses, other office expenses, depreciation and provision for possible losses/impairment.

b. Micro Finance

This segment covers various specialized lending products of the Banks provided to deprived sectors of the society directly (Saral Karja) or Group Based Lending for the upliftment of deprived or marginalized community. Micro Finance services are provided through dedicated centralized Micro Finance department & micro assistants of various branches. Major sources of revenue of the segment are interest income from loans & fee based non-interest income from micro finance. Likewise, major components of expenditure of this segment are staff expenses, other office expenses, depreciation of the assets dedicatedly used by the Micro Finance department and provision for possible losses/impairment of the micro finance portfolio.

c. Treasury

The balance lying with the banks invested in governmental bonds, treasury bills, placements, forex trading and shares of other organizations come under this segment. The interest income of bonds and bills, forex gains, dividend income are revenue items of this segment. Expenses of this segment comprises interest expenses on deposits used for making investments, forex losses, personnel expenses and operating expenses as well as provision for loss created for such investments.

d. Digital Banking & Others:

Remittance: This segment covers both domestic remittance and foreign inwards remittance facility served with a purpose to provide complete remittance solution to the valued customers of the Bank through a dedicated own remittance product named Jyoti Remit. Major sources of revenue of the segment are remit fee/commission income and income from remittances. Likewise, major components of expenditure of the segment are staff expenses, fee/commission paid to various agencies and depreciation of assets dedicatedly used by the remittance department.

Cards and Alternate Banking Channels: This segment covers all technology based alternate service delivery channels of the Bank like Cards, Mobile Banking and Internet Banking. Major sources of revenue of the segment are fee-based income like subscription charge, renewal charge and transaction fee. Likewise, major components of expenditure of the segment are fee/commission paid to various vendors of Cards, Mobile Banking and Internet Banking, staff expenses, other office expenses and depreciation of assets dedicatedly used by the Card department.

A) Information about reportable Segments

Amount in Rs.

Particulars		Core Banking	Micro Finance	Treasury	Digital Banking & Others	Total
(a)	Revenue from external customers	4,355,083,196	109,811,443	702,754,889	17,416,688	5,185,066,217
(b)	Intersegment revenues	-	-	-	-	-
(c)	Intersegment Expenses	-	-	-	-	-
(d)	Net Revenue	4,355,083,196	109,811,443	702,754,889	17,416,688	5,185,066,217
(e)	Interest Revenue	4,066,828,664	107,574,473	196,337,841	-	4,370,740,978
(f)	Interest Expenses	(2,777,684,398)	(2,325,201)	(8,055,844)	-	(2,788,065,443)
(g)	Net Interest Revenue(b)	1,289,144,266	105,249,272	188,281,997	-	1,582,675,535
(h)	Depreciation and amortisation	(66,968,582)	(1,688,582)	(10,806,337)	(267,818)	(79,731,320)
(i)	Segment profit/(Loss)	1,222,175,684	103,560,690	177,475,660	(267,818)	1,502,944,215
(j)	Entity's interest in the profit or loss of associates accounted for using equity method	-	-	-	-	-
(k)	Other material non cash items	-	-	-	-	-
(l)	Impairment of assets	416,948,932	7,057,292	-	-	424,006,224
(m)	Segment assets	50,294,080,181	1,268,142,372	8,115,668,322	201,134,233	59,879,025,109
(n)	Segment Liabilities	45,887,939,496	1,157,043,538	7,404,674,578	183,513,358	54,633,170,970
B Reconciliation of Reportable Segment Profit or loss						

Reconciliations of reportable revenues, profit or loss ,assets and liabilities

a) Revenue

Amount in Rs.

Total revenue for reportable segments	5,185,066,217
Other Revenues	
Elimination of intersegment revenues	-
Entity's revenues	5,185,066,217

b) Profit or loss

Amount in Rs.

Total profit or loss for reportable segments	1,502,944,215
Other Profit or loss	(553,178,720)
Elimination of intersegment profits	-
Unallocated amounts	-
Profit before income tax	949,765,495

c) Assets

Amount in Rs.

Total assets for reportable segments	59,879,025,109
Other Assets	-
Unallocated amounts	-
Entity's assets	59,879,025,109

d) Liabilities

Amount in Rs.

Total Liabilities for reportable segments	54,633,170,970
Other Liabilities	-
Unallocated Liabilities	-
Entity's liabilities	54,633,170,970

Information about products and services

Revenue from each type of product and services described in point

Amount in Rs.

Core Banking	4,355,083,196
Micro Finance	109,811,443
Treasury	702,754,889
Digital Banking & Others	17,416,688
Total	5,185,066,217

Information about geographical areas

Revenue from following geographical areas

Amount in Rs.

a) Domestic	
Province 1	426,556,921
Province 2	456,438,886
Bagmati Province	3,121,270,876
Gandaki Province	224,920,529
Province 5	797,125,786
Karnali Province	69,785,428
Sudur Pachim Province	88,967,791
Subtotal	5,185,066,217
b) Foreign	-
Total	5,185,066,217

Information about major customers

Revenue from Single Customer doesnot exceed 10% of total revenue.

Share Options and Share based Payment

"The Bank do not have a policy for share options to its employees. Similarly, during the year the Bank has not made any payments or settlements by issuing new shares."

5.3. Classification of financial assets and financial liabilities

Analysis of financial instruments by measurement basis- as at 15 July 2021

Financial instruments are measured on an ongoing basis either at fair value or at amortized cost. The summary of significant accounting policies describes how the classes of financial instruments are measured, and how income and expenses, including fair value gains and losses, are recognized. The following table analyses the carrying amounts of the financial instruments by category as defined in NAS 39 and by headings of the Statement of Financial Position.

July 15, 2021
Amount in Rs.

Particulars	Fair Value through PL	Amortized Cost	Measured at FVTOCI	Total
Financial Assets				
Cash & Cash Equivalents		4,143,330,001	-	4,143,330,001
Due from Nepal Rastra Bank		1,399,159,905	-	1,399,159,905
Placement with Bank and Financial Institutions		-	-	-
Derivative Financial Assets		-	-	-
Loan and Advances to B/FIs		2,931,714,039	-	2,931,714,039
Loans & Advances to Customers		42,915,324,560	-	42,915,324,560
Financial Investments - Measured at Fair Value through PL	-	-	-	-
Financial Investments - Measured at Fair Value through OCI		-	1,169,176,383	1,169,176,383
Financial Investments - Measured at Amortized cost		6,418,305,633	-	6,418,305,633
Other Financial Assets		327,866,189	-	327,866,189
Total Financial Assets	-	58,135,700,327	1,169,176,383	59,304,876,710
Financial Liabilities				
Due from Customers		49,557,561,243	-	49,557,561,243
Other Financial Liabilities		4,567,654,529	-	4,567,654,529
Other Liabilities		507,955,198	-	507,955,198
Total Financial Liabilities	-	54,633,170,970	-	54,633,170,970

July 15, 2020
Amount in Rs.

Particulars	Held for Trading	Amortized Cost	Measured at FVTOCI	Total
Financial Assets				
Cash & Cash Equivalents		6,055,698,599	-	6,055,698,599
Due from Nepal Rastra Bank		1,883,982,358	-	1,883,982,358
Placement with Bank and Financial Institutions		-	-	-
Derivative Financial Assets		-	-	-
Loan and Advances to B/FIs		1,190,831,404	-	1,190,831,404
Loans & Advances to Customers		29,719,030,374	-	29,719,030,374
Financial Investments - Measured at Fair Value through PL		-	-	-
Financial Investments - Measured at Fair Value through OCI		-	674,310,098	674,310,098
Financial Investments - Measured at Amortized cost		2,183,717,015	-	2,183,717,015
Other Financial Assets		99,180,452	-	99,180,452
Total Financial Assets	-	41,132,440,202	674,310,098	41,806,750,300
Financial Liabilities				
Due from Customers		36,313,630,527	-	36,313,630,527
Other Financial Liabilities		1,169,848,104	-	1,169,848,104
Other Liabilities		373,614,752	-	373,614,752
Total Financial Liabilities	-	37,857,093,382	-	37,857,093,382

5.4 Related Party Disclosures

The Bank identifies the following persons as related parties as per the requirements of NAS 24.

Name	Relationship
Mr. Hari Prasad	Chairman
Mr. Hari Chandra Khadka	Board Member
Mr. Santosh Adhikari	Board Member
Mr. Naresh Raj Acharya	Board Member
Mr. Surendra Bahadur Nepali	Board Member
Mr. Dhruva Koirala	Board Member
Ms. Mana Maharjan	Board Member
Mr. Shreechandra Bhatta	Chief Executive Officer
Mr. Paras Raj Kandel	Deputy Chief Executive Officer/ Company Secretary
Mr. Sushil Kumar Sharma	Chief Risk Officer
Mr. Ramhari Acharya	Chief Business Officer
Mr. Baldev Thapa	Chief Operating Officer
Ms. Uma Shrestha	Chief Finance Officer

5.5 Board Member Allowances and Facilities

The Board of Directors have been paid board meeting fees of Rs. 2,308,500 (Including the board level committee fee) during the fiscal year. There were 31 Board Meetings conducted during the fiscal year. Besides this, bank has provided facility of Rs. 147,687.50 to Chairman and Rs. 1,745,312.50 to other board members. Further, the bank has provided facilities.

As approved by the 12th Annual General Meeting held on 14/01/2020 and further approved by the Nepal Rastra Bank on 18/02/2020, the Chairperson and other members of the Board are paid Rs. 10,000 and Rs. 9,000 per meeting, respectively for Board and Board Level Committees meetings.

Amount in Rs.

	Particulars	No of Meetings	Meeting Allowance
a)	Board Meeting	31	1,893,000
b)	Board Level Committees		
1	Risk Committee Meeting	6	108,000
2	AML-CFT Committee Meeting	6	54,000
3	Audit Committee Meeting	12	216,000
4	Staff Facilities & Management Committee Meeting	5	36,000
5	Hamro Bikash Prabardhan Kosh	1	1,500
	Total (Board Level Committees)	30	415,500
	Grand Total	61	2,308,500

5.6 Loans and Advances extended to Promoters:

The Bank has not extended any loans to promoters during the year.

Contingent liabilities and commitment (As per NAS 37)

The Standard defines a contingent liability as:

- a possible obligation that arises from past events and whose existence will be confirmed only by the occurrence or non-occurrence of one or more uncertain future events not wholly within the control of the entity; or
- a present obligation that arises from past events but is not recognized because: it is not probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation;
- the amount of the obligation cannot be measured with sufficient reliability. An entity should not recognize a contingent liability. An entity should disclose a contingent liability, unless the possibility of an outflow of resources embodying economic benefits is remote.

The followings are the details of contingent liabilities of bank:

Particulars	2077/78	2076/77
	NPR	NPR
1. Claims on Bank but not Accepted by the Bank	-	-
2. Letters of Credit (Full Amount)		
a. Letter of Credit with Maturity Less than 6 Months		
b. Letter of Credit with Maturity More than 6 Months		
3. Rediscounted Bills		
4. Unmatured Guarantees/Bonds		
a. Bid Bonds	10,095,464	-
b. Performance Bonds	313,209,491	212,981,549
c. Other Guarantee/Bonds		
5. Unpaid Shares in Investment		
6. Forward Exchange Contract Liabilities		
7. Bills under Collection		
8. Acceptances and Endorsements		
9. Underwriting Commitments		
10. Irrevocable Loan Commitments	1,009,177,749	849,838,629
11. Guarantees issued against Counter Guarantee of Internationally Rated Foreign Banks		
12. Advance Payment Guarantees	64,235,000	2,500,000
13. Financial Guarantees	28,134,763	28,844,198
14. Contingent Liabilities on Income Tax	-	-
15. Unpaid Guarantee Claims		
Total Contingent Liabilities	1,424,852,467	1,094,164,376

Compensation Details for Key Management Personnel

The compensation paid to the members of management committee except CEO has been depicted in the table below:

S.N.	Particulars	Amount (Rs.)
1	Short-term employee benefits	15,954,736
2	Post employee benefits (Till this FY)	2,296,803
3	Other long-term benefits (Till this FY)	1,959,348
4	Share Based Payment	
Total of Key Management Personnel Compensation		20,210,887

* Post-employment benefits include gratuity and it is provided for as per Employee Byelaws of the Bank.

** Other long-term employment benefit includes Home Leave and Sick Leave encashment over and above the accumulation limit set as per Employee Byelaws of the Bank.

*** KMP also get accidental and medical insurance and life insurance, vehicle, fuel, and mobile facilities as per Employee Bye laws of the Bank

Key management personnel are also provided with the following benefits:

- i. Benefits as per the Employee Service Bye-laws,
- ii. Bonus to staff as per the Bonus Act

The Salary and benefits paid to the CEO are as follow:

Particulars	Amount (Rs.)
Total Annual Salary	7,565,218
Work-based remuneration	-
Employee Bonus	-
Provident Fund	531,562
Total Personnel Expenses this financial year	8,096,781

5.7 Merger and Acquisition

There are no merger or acquisitions transaction during the year

5.8 Additional Disclosures of non-consolidated entities

The Bank does not have any subsidiary and therefore consolidation is not applicable.

5.9 Events after reporting date

Bank monitors and assess events that may have potential impact to qualify as adjusting and / or non-adjusting events after the end of the reporting period. All adjusting events are adjusted in the books with additional disclosures and non-adjusting material events are discloses in the notes with possible financial impact, to the extent ascertainable.

There are no material events that has occurred subsequent to 31 Ashad 2078 till the signing of this financial statement except the proposition of cash and bonus share by the board for approval from Annual General Meeting.

The recovery of loans and /advance after 1st Shrawan 2078 to Bhadra 15, 2078, as per NRB Directives, have been considered for assessing the loan loss provision and interest recovery and appropriately dealt with while considering the final loan loss provision and interest recovery.

5.10 Effect on Non-Banking Assets

Non-Banking Assets (NBA) has been disclosed under investment property. It has been recognized at lower of fair value or amount due at the time of assumption of NBA.

Details of NBA as on 31 Ashad 2078 is as under:

Amount in Rs.

S.N.	Name of Borrower	Assumption Date	Total amount	% of loss provision	Loss provision amount
1	Manjil Kirana Pasal	31 st Ashad 2074	5,589,788	100	5,589,788
2	Indra Kirana Pasal	7 th Chaitra 2074	1,490,804	100	1,490,804
3	Buddhi Bahadur G.C.	10 th Bhadra 2075	195,030	100	195,030
4	Tara Bahadur Thapa	6 th Falgun 2075	305,000	100	305,000
5	Meena Rana Magar	6 th Falgun 2075	93,144	100	93,144
6	Mukti Bahadur G.M.	6 th Falgun 2075	310,597	100	310,597
Total			7,984,364		7,984,364

The following Non- Banking Assets were sold in the fiscal year 2077/78

Name of Borrower or Party	Acquired Date	Sold Date	NBA Amount (Rs)
Laxmi Paudel	31 Ashad 2076	-	2,614,503
Total			2,614,503

5.11 Change of estimate

There is no change in estimate during the current fiscal year.

5.12 Earnings per share

The Bank measures earning per share on the basis of the earning attributable to the equity shareholders for the period. The number of shares is taken as the weighted average number of shares for the relevant period as required by NAS 33 Earnings per Share.

Amount in Rs

Particulars	Year ended	Year ended
	15-Jul-21	15-Jul-20
Profit attributable to equity shareholders (a)	663,869,529	488,456,209
Weighted average of number of equity shares used in computing basic earnings per share (b)	38,448,228	34,952,934
Adjusted weighted average of number of equity shares used in computing basic earnings per share	38,448,228	34,952,934
Basic and diluted earnings per equity share of RS. 100 each (a/b)	17.27	13.97

As there are no potential ordinary shares that would dilute current earning of equity holders, basic EPS and diluted EPS are equal for the reporting period presented.

Pursuant to the requirement of NAS 33, the company has retrospectively adjusted and restated the Basic Earnings per Share (BEPS) and Diluted Earnings per Share (DEPS) for previous year.

The bank's EPS has increased from 13.97 in FY 76-77 to 17.27 in FY 77-78. This is due to the increase in the other operating income of the bank by 833.38% compared to last fiscal year. The other operating income consists of gain on sale of investment securities such as development bonds and shares which has significantly increased to 48.66 crores in FY 77-78 compared to NPR 1.22 crores in FY 76-77 (increase of 3879.58%).

5.13 Proposed Distributions (Dividends and Bonus Shares)

The Board of directors in its meeting dated 25th November 2021 has passed a resolution recommending for distribution of bonus shares (stock dividend) and cash dividend at 15.50% of paid-up capital as at 15th July 2021.

Amount in Rs.

Particulars	As on 15th July 2021	As on 15th July 2020
Cash Dividend Declared	173,017,025	-
Bonus Shares	422,930,506	349,529,344
Total	595,947,531	349,529,344

5.14 Unpaid Dividends

Dividend Payable of the previous years as on 31 Ashad 2078 is Rs. 7,014,717.68.

5.15 Non-performing assets

The Banks' non-performing assets ratio stood at 0.84% as at balance sheet date. The total non-performing assets as at balance sheet date is Rs. 38.56 crores.

Rs. in '000

Particulars	This Year	Previous Year	Changes	
			Amount	%
1 Performing Loan and Advances	45,705,872	30,423,786	15,282,086	50%
1.1 Pass Loan	44,394,743	28,546,357	15,848,386	56%
1.2 Watch List	1,311,129	1,877,429	(566,300)	-30%
1.3 Restructured / Rescheduled (Covid 19)	-	-	-	
2 Non-Performing Loan and Advances	385,640	282,005	103,635	37%
2.1 Restructured / Rescheduled	-	9,621	(9,621)	
2.2 Sub-standard	38,392	14,750	23,642	160%
2.3 Doubtful	39,445	174,222	(134,777)	-77%
2.4 Loss	307,804	83,412	224,392	269%
3 Total Loan and Advances (1+2)	46,091,512	30,705,791	15,385,721	50%

NPL ratios:

Gross NPL to Gross Loans & Advances 0.84%

Net NPL to Net Loans & Advances 0.16%

5.16 Details of Loan Classification and Loan Loss Provision:

Rs in '000

Particulars	Loans & Advances			Previous Year
	Domestic		Total	
	Insured	Uninsured		
	1	2		
1 Performing Loan and Advances	2,461,531	43,244,341	45,705,872	30,423,787
1.1 Pass Loan	2,352,132	42,042,611	44,394,743	28,546,357
1.2 Watch List	109,400	1,201,729	1,311,129	1,877,429
2 Non-Performing Loan and Advances	35,315	350,326	385,640	282,005
2.1 Restructured / Rescheduled	-	-	-	9,621
2.2 Sub-standard	64	38,328	38,392	14,750
2.3 Doubtful	921	38,524	39,445	174,222
2.4 Loss	34,330	273,473	307,804	83,412
2.5 PG & Third-party collateral	-	-	-	
3 Total Loan and Advances (1+2)	2,496,846	43,594,666	46,091,512	30,705,792
4 Total Loan Loss Provision	17,714	929,604	947,317	523,311
4.1 Pass	7,644	563,446	571,091	280,649
4.2 Watch List	1,367	60,086	61,454	87,802
4.3 Restructured / Rescheduled	-	-	-	1,203
4.4 Sub-standard	4	9,582	9,586	2,699
4.5 Doubtful	115	19,262	19,377	76,805
4.6 Loss	8,583	277,227	285,810	74,154
4.7 PG & Third-party collateral	-		-	
5 Total Provision Up to Previous Year	10,479	512,832	523,311	363,033
5.1 Pass	1,605	279,044	280,649	244,111
5.2 Watch List	2,023	85,779	87,802	35,407
5.3 Restructured / Rescheduled	-	1,203	1,203	-
5.4 Sub-standard	330	2,369	2,699	7,571
5.5 Doubtful	3,435	73,369	76,805	30,226
5.6 Loss	3,086	71,068	74,154	45,718
6 Additional Provision for this Quarter	-	-	-	160,278
7 Total Loan Loss Provision (5+6)	10,479	512,832	523,311	523,311
Net Loan (3-4)	2,479,132	42,665,063	45,144,195	30,182,481

*Total loans extended to the customers except staff loans and interest accruals.

5.17 Concentration of Deposits, Loans & Advances and Contingents

Rs. in Mill

Particulars	Loans & Advances and Bills Purchased		Deposits		Contingent Liabilities	
	CY	PY	CY	PY	CY	PY
Total Amount Outstanding	46,091	30,705	52,138	37,483	416	244
Highest Exposure of a Single Unit	350	265	2,272	1,690	33	40
Concentration of exposure (%)	0.75%	0.86%	4.35%	4.51%	7.93%	16.39%

* CY= Current Year, PY = Previous Year

For the calculation of concentration, loans and advances is total loans extended to the customers except staff loans and interest accruals on loans and the deposits is total deposits from the customers excluding interest payables.

Single Obligor Limit and Sector-wise Limit (Directive No. 3) for both funded and non-funded are within the limit as prescribed by NRB directives.

5.18 Loan Written Off

During the FY 2077/78 bank has not written off loan and receivable relating to borrower.

5.19 Reserves

5.19.1 General Reserve

The movement in general reserve during the year is as follows;

Rs. in '000

Opening Balance	475,784
Transfer as per BAFIA	132,774
Closing Balance	608,558

General Reserve maintained pertains to the regulatory requirement of the Bank and Financial Institutions Act, 2073. There is a regulatory requirement to set aside 20% of the net profit to the general reserve until the reserve is twice the paid-up capital and thereafter minimum 10% of the net profit.

20% of the current year's net profit (Rs.663,869,529) amounting to Rs.132,773,906 (Previous Year Rs.97,691,242) has been transferred to General Reserve.

5.19.2 Exchange Fluctuation Reserve

As per Section 45 of the Banks and Financial Institutions Act 2073, Bank is required to transfer 25% of revaluation gain to Exchange Fluctuation Reserve through Profit and Loss Appropriation Account. For the year, no amount has been transferred to Exchange Fluctuation Reserve since there is no revaluation gain. The closing balance of Exchange Fluctuation Reserve is Rs. 4,790 thousand.

The movement in Exchange Fluctuation reserve during the year is as follows:

Rs. in '000

Opening Balance	4,790
Transfer of 25% of revaluation gain	-
Closing Balance	4,790

5.19.3 Investment Adjustment Reserve

According to Directive no 8 of Nepal Rastra Bank's Unified Directives, Investment Adjustment Reserve has to be created for unquoted equity instrument where 3 years has elapsed since the investment period. The investment in the following companies form the part of Investment Adjustment Reserve:

Rs. In '000

S.N.	Name of Company	Amount
1	Prabhu Capital Ltd.	300

5.19.4 Capital Adjustment Reserve

This reserve contains an amount of Rs. 15,610,967 which is carried forward from the annual financials of FY 2072/73 onwards as per the then NRB circular no. 012/2072/073 stating that in case of loans sanctioned to hydropower sector whereby despite the completion of their project, due to unforeseen circumstances their inability to start the repayment period even after the completion of 1 year moratorium period, the bank can at most extend additional 1 year as moratorium period and its interest can be recognized as income by capitalization in loans, but distribution is not done till the settlement of the capitalized interest part and the said amount is therefore transferred to Capital Adjustment Reserve from P/L Appropriation account.

5.19.5 Hamro Bikash Prabardhan Kosh

The amount of Rs. 9,762,488 (i.e., 0.50% of net profit of every year till FY 2077/78 over and above the 1% of net profit to be allocated in case of EPS being more than 15%) is the CSR Fund allocated by the Bank till FY 2077/78 as per the NRB Circular on Corporate Social Responsibility. Hamro Bikash Prabardhan Kosh is a separate CSR initiative of the Bank.

5.19.6 Regulatory Reserve

Regulatory reserves include any amount derived as result of NFRS conversion and adoption with effect in retained earnings. As required by NRB Directive 4, the Bank has created Regulatory Reserve and movement of reserve during the year is as follows:

Rs.in '000

Particulars	Amount	Amount
Opening Balance		205,177
Adjustment for Regulatory reserves FY 2077-78		
Accrued interest recognized as income (Till Ashad 2078)	(707)	
Investment Property	(1,715)	
Deferred tax assets	(23,298)	
Actuarial loss	2,905	
Fair Value Reserve	(46,491)	
Additional Investment Provision Reversal (Previous Year)	-	
Additional for Regulatory reserves FY 2077-78		(69,306)
Closing Balance of Regulatory reserves		135,871

Interest Income has been considered on the interest collected from Shrawan 1st 2078 to 15th Bhadra 2078 amounting to Rs. 127,170,273.34 thus, no transfer of that amount has been made to regulatory reserve as per circular no. 27/075/76 issued by NRB.

Reconciliation of Regulatory Reserve

In NPR '000

Fiscal Year	Interest receivable	Short provision for possible losses on investment	Short loan loss provision on Non-Banking Assets	Deferred tax assets recognized	Actuarial loss recognized	Fair value reserve	Total
Regulatory reserve FY 2075/76	42,775	1,305	11,292	36,311	11,445	54,836	157,965
Transfer to Regulatory Reserve	61,379	-	-	315	-	-	61,694
Transfer from Regulatory Reserve	-	(1,305)	(4,547)	-	(286)	(8,345)	(14,483)
Regulatory reserve FY 2076/77	104,155	-	6,745	36,626	11,159	46,491	205,177
Transfer to Regulatory Reserve	(707)	-	-	-	2,905	-	2,198
Transfer from Regulatory Reserve	-	-	(1,715)	(23,298)	-	(46,491)	(71,504)
Regulatory reserve FY 2077/78	103,447	-	5,030	13,328	14,065	-	135,871

5.19.7 Corporate Social Responsibility

As per the NRB Circular on the Corporate Social Responsibility, the Bank has allocated 1.5% of the net profit of current fiscal year for CSR activities (because the DPS was above 15 times). The amount allocated for corporate social responsibility reserve is Rs. 99.58 lacs for the current fiscal year. Similarly, the total eligible expense Rs. 26.49 lacs have been utilized towards corporate social responsibility:

Rs. in '000

Opening Balance		11,328
Transfer to Reserve (FY 2077-78)		9,958
Expensed during the year	(2,649)	
Total CSR expenses (FY 2077-78)		(2,649)
Closing balance		18,637

5.20 Accrued interest on loan:

Previously the bank recognized interest income on cash basis as per requirement of NRB directives. However, under NFRS, interest income is recognized on accrual basis. Accordingly, the Interest Suspense is recognized as income. The details of which is presented below:

Amount in Rs.

Particulars	FY 2077-78	FY 2076-77
Accrual Interest Income (Loan) recognized as income (Not Realized)	539,983	96,447,382

5.21 Average Spread Rate of Deposits and Loans:

Particulars	FY 2077-78	FY 2076-77
Average Interest Rate of Loans & Advances (Including Investment in Government Bonds)	10.60%	12.10%
Average Interest Rate on Deposits	5.93%	7.60%
Average Spread Rate	4.67%	4.50%

5.22 Change in the Deposit Liabilities:

Rs. in '000

Particulars	FY 2077-78	FY 2076-77	Difference	Change (%)
Non-Interest-bearing Deposits	3,264,633	1,893,609	1,371,024	72%
Current	3,199,206	1,834,758	1,364,448	74%
Margin	65,427	58,851	6,576	11%
Interest bearing Deposits	48,874,226	35,589,870	13,284,356	37%
Saving	12,937,973	9,235,635	3,702,338	40%
Fixed Deposit	28,775,301	21,698,204	7,077,097	33%
Call Deposit	7,160,952	4,656,031	2,504,921	54%
Total Deposits	52,138,859	37,483,479	14,655,380	39%

5.23 Changes in Loans & Advances:

Rs. in '000

Particulars	Amount
Loans & Advances at the end of FY 2076-77	30,705,792
Current Year Loans & Advances	15,385,720
Current Year Written Off Loans	-
*Loans & Advances at the end of FY 2077-78	46,091,512

*Total loans extended to the customers except staff loans and interest accruals.

Reconciliation of Loans & Advances as per GAAP & NFRS:

Rs. in '000

Particulars	Amount
Total Loan As per GAAP	46,091,512
Staff Loan	411,472
AIR Loan (Total)	291,372
Impairment Charge	(947,317)
Loan As per NFRS	45,847,038

5.24 Shareholders holding 0.5% or more shares:

S.N.	Name	No. of Shares Held	Paid Up Value RS.	% of Shareholding
1	Mala Investment	691,511	69,151,073	1.80%
2	Hari Prasad	374,465	37,446,461	0.97%
3	Birendra Jung Pandey	361,711	36,171,101	0.94%
4	Ganga Lal Shrestha	353,442	35,344,222	0.92%
5	Dhruba Kumar Upreti	296,526	29,652,639	0.77%
6	Shova Mishra	280,191	28,019,091	0.73%
7	Shanti Silwal	272,855	27,285,500	0.71%
8	Baikuntha Paudel	251,017	25,101,726	0.65%
9	Devendra Wagle	204,913	20,491,300	0.53%
10	Jayaram Nepal	195,615	19,561,470	0.51%
11	Lok Raj Paudel	194,549	19,454,934	0.51%

5.25 Disclosure of Actuarial Valuation for Leave and Gratuity

According to NAS-19 Employee Benefits an actuarial valuation should be carried out every year to ascertain the full liability payable under leave and gratuity. Actuarial gains and losses are changes in the present value of the defined benefit obligation resulting from:

- Experience adjustments (the effects of differences between the previous actuarial assumptions and what has actually occurred); and
- The effect of changes in actuarial assumptions

The effect of actuarial valuation has been shown below:

Amount in Rs.

Gratuity			
Particulars	Movement	2077-78	2076-77
Defined Benefit Obligation, Beginning of Period	9,376,279	41,769,156	32,392,877
Current Service Cost	1,879,447	11,413,172	9,533,725
Interest cost	800,067	3,559,651	2,759,584
Total Expense/(Income) Recognized in P&L	14,653,115	26,946,424	12,293,309
Actuarial (Gain)/ Loss- (T/f through OCI)	4,558,849	4,150,696	(408,153)
Benefit paid	297,193	(2,211,684)	(2,508,877)
Liability at the end of the year	28,885,436	70,654,592	41,769,156
Leave			
Particulars	Movement	2077-78	2076-77
Defined Benefit Obligation, Beginning of Period	15,037,135	32,544,061	17,506,926
Current Service Cost	5,414,234	10,987,524	5,573,290
Interest cost	1,361,089	2,675,976	1,314,887
Actuarial (Gain)/ Loss	(12,918,612)	1,024,495	13,943,107
Total Expense/(Income) Recognized in P&L	(6,143,289)	14,687,995	20,831,284
Benefit paid	172,153	(5,621,996)	(5,794,149)
Liability at the end of the year	9,065,999	41,610,060	32,544,061

5.26 Disclosure related to Training Expenses

As per NRB Directive 6(6), Bank should spend 3% of total personnel expense (Salary and allowances) of previous year on training and personal development of employees. The Bank has spent Rs. 1,937,514 during this fiscal year which is less than 3% of total employee costs of FY 2076-77 i.e. Rs. 8,902,479. However, it is not mandatory for FY 2077-78 hence, no additional fund has been appropriated in current year.

5.27 Legal Cases

Bank has pending legal cases in different level of courts and offices on 31 Ashad 2078 as under:

S. No.	Court Name	No of pending cases
1	Supreme Court	6
2	High Court Patan	1
3	District Court (Inside Valley)	2
4	District Court (Outside Valley)	7
5	By Government of Nepal	-
6	Debt Recovery Tribunal	-
Total		16

5.28 Changes in Statement of Cash Flow Statement

The changes have been made in statement of cash flows for better presentation and as per changed in format specified by NRB. However, the closing cash and cash equivalent remain the same.

5.29 Impact of COVID-19 on the performance of the Bank since the last quarter of 2020-21

The COVID-19 outbreak which has been declared a global pandemic by the World Health Organization on March 21 2020 has impacted most of the countries, including Nepal. The general measures taken to reduce the spread of the pandemic such as nationwide lockdown has resulted in a significant decline and volatility in the financial and economic activities of nations globally. The Government of Nepal also initiated the first nation-wide lockdown from March 24, 2020 which was extended to July 21, 2020 and again a prohibitory order was imposed for 3 weeks till September 2, 2020 as part of the first wave management measure of Covid-19. Nepal Rastra Bank (NRB) then announced an unprecedented measure to ease the financial system stress, including enhancing system liquidity, moratorium of three months on loan repayments for specific borrower segments, asset classification standstill benefit to overdue accounts where a moratorium has been granted and relaxation in liquidity coverage requirement, amongst others. This relaxation has also been carried forward for the fiscal year 2020-21.

The sudden spike in Covid -19 casualties in the 4th quarter of the new fiscal year 2020-21 resulted in a second nationwide lockdown from April 29 2021 till May 13 2021. However, the severe impact of the second wave pandemic instigated the government to extend the lockdown and other prohibitory measures until September 2021. The Nepalese economy was impacted by this pandemic with contraction in industrial and services output across small and large businesses. To aid in the revival of the economy and also to provide financial relief to its customers, Jyoti Bikash Bank has provided additional working capital to the COVID impacted customers, deferred the instalment and interest collection and extended the discount on interest due as per NRB Circular and in its own initiative.

Forbearance/Relaxation

The bank has provided enhancement of working capital and term loan as below during the current fiscal year:

S. No.	Particulars	No. of Customers	Amount (NPR)
1	Accrued Interest Received after Asadh end 2078 till 15 Bhadra 2078	14,736	127,170,273
2	Additional 0.3% Loan Loss Provision created on Pass Loan Portfolio		127,638,550
3	Extension of moratorium period of loan provided to Industry or Project under construction		
4	Restructured/Rescheduled Loan with 5% Loan Loss Provision	420	640,207,203
5	Enhancement of Working Capital Loan by 20% to COVID affected borrowers	273	226,883,639
6	Enhancement of Term Loan by 10% to COVID affected borrowers		
7	Expiry Date of Additional 20% Working Capital Loan (COVID Loan) extended for up to 1 year with 5% provisioning		
8	Expiry Date of Additional 10% Term Loan (COVID Loan) extended for up to 1 year with 5% provisioning		
9	Time Extension provided for repayment of Principal and Interest for up to two years as per clause 41 of NRB Directives 2	2,463	1,853,759,759

Business Continuity

During the current fiscal year, the bank has provided refinance loan to 195 customers amounting to NPR 88.63 crores.

Particulars	No. of Customers	Amount (NPR)
Refinance loan	195	886,357,000
Business Continuity Loan	-	-

Subsidized Loan

During the current fiscal year, the bank has provided subsidized loan to 1,938 customers amounting to 207.19 crores.

Particulars	During FY 2077/2078	
	No. of Customers	Amount (NRs.)
Subsidized Loan	1,938	2,071,990,538

5.30 Principal Indicators

Previous year figures have been regrouped and reclassified wherever necessary to conform to the current year's presentation.

S.N	Particulars	Indicator	FY 73-74	FY 74-75	FY 75-76	FY 76-77	FY 77-78
1	Percent of Net Profit/ Gross Income	%	20.46%	16.23%	14.52%	11.04%	12.80%
2	Earnings Per Share (based on closing capital)	Rs.	10.73	13.34	17.14	13.97	17.27
3	Market Value per Share (as on Ashad end)	Rs.	207.00	141.00	163.00	166.00	478.00
4	Price Earnings Ratio	Times	19.29	10.57	9.51	11.88	27.68
5	Dividend (including bonus) on share capital	%	10.00%	8.40%	12.75%	10.00%	15.50%
6	Cash Dividend on Share Capital	%	0.00%	8.40%	0.00%	0.00%	4.50%
7	Interest Income/Loans & Advances	%	11.29%	11.07%	11.83%	12.57%	9.58%
8	Staff Expenses (excluding staff bonus)/Total Operating Expenses	%	45.30%	46.38%	45.88%	46.82%	51.46%
9	Interest Expenses/Total Deposit and Borrowings	%	4.93%	5.80%	6.81%	7.13%	5.15%
10	Exchange Gain/Total Income	%	0.00%	0.48%	0.42%	0.76%	0.11%
11	Staff (Statutory) Bonus/ Total Staff Expenses (Excluding Bonus)	%	31.31%	21.57%	22.61%	17.01%	18.09%
12	Net Profit/Loans & Advances (Excluding AIR)	%	2.50%	1.33%	2.05%	1.64%	1.52%
13	Net Profit/Total Assets	%	1.73%	1.48%	1.46%	1.15%	1.11%
14	Total Credit (Excluding AIR) /Deposit	%	86.90%	82.66%	88.84%	79.33%	83.49%
15	Total Operating Expenses/Total Assets	%	1.76%	1.81%	1.98%	2.08%	1.69%
16	Adequacy of Capital Fund on Risk Weightage Assets	%					
	a. Core Capital	%	29.34%	18.06%	15.17%	13.96%	11.61%
	b. Supplementary Capital	%	1.26%	1.19%	1.10%	1.12%	1.42%
	c. Total Capital Fund	%	30.60%	19.25%	16.27%	15.08%	13.04%
17	Liquidity (CRR)	%	5.35%	5.16%	4.32%	3.74%	3.10%
18	Non-Performing Credit/ Total Credit (as per NRB provision)	%	0.96%	0.40%	0.54%	0.92%	0.84%
19	Base Rate (For the month of Ashad)	%	12.40%	12.68%	11.46%	10.58%	8.42%
20	Weighted Average interest Rate Spread	%	5.98%	5.15%	4.94%	4.50%	4.67%

S. N	Particulars	Indicator	FY 73-74	FY 74-75	FY 75-76	FY 76-77	FY 77-78
21	Book Net worth	Rs.'000	2,521,731	3,150,591	4,006,921	4,504,008	5,245,854
22	Total Shares	No.	21,290,533	25,936,090	31,000,385	34,952,934	38,448,228
23	Net Worth per Shares	Rs.	114.18	121.48	129.25	128.86	136.44
24	Total Staffs	No.	282	529	773	810	814
25	Branches	No.	32	60	98	105	105

Comparison of Unaudited and Audited Financial Statements as of FY 2077/78

Amount in Rs.

Statement of Financial Position	As per unaudited Financial Statement	As per Audited Financial Statement	Variance		Reasons for Variance
Assets			In amount	In %	
Cash and cash equivalent	4,143,330,001	4,143,330,001	-	0.00%	
Due from Nepal Rastra Bank	1,399,171,825	1,399,159,905	(11,920)	0.00%	
Placement with Bank and Financial Institutions	-	-	-	0.00%	
Derivative financial instruments	-	-	-	0.00%	
Other trading assets	-	-	-	0.00%	
Loan and advances to B/FIs	2,970,328,307	2,931,714,039	(38,614,268)	-1.30%	
Loans and advances to customers	43,087,940,191	42,915,324,560	(172,615,631)	-0.40%	
Investment securities	7,532,186,133	7,587,482,016	55,295,883	0.73%	Adjustment of accrued Income of Government securities.
Current tax assets	17,362,931	39,942,913	22,579,982	130.05%	Changes in Profit.
Investment in subsidiaries	-	-	-	0.00%	
Investment in associates	-	-	-	0.00%	
Investment property	7,984,364	7,984,365	1	0.00%	
Property and equipment	404,421,221	405,290,637	869,417	0.21%	
Goodwill and Intangible assets	13,326,787	12,453,987	(872,799)	-6.55%	
Deferred tax assets	1,962,803	13,328,177	11,365,374	579.04%	
Other assets	380,980,848	423,014,508	42,033,660	11.03%	Adjustment of Deferred Employee Expenditure & accrued Income of Government securities.
Total Assets	59,958,995,411	59,879,025,109	(79,970,302)	-0.13%	
Liabilities					
Due to Bank and Financial Institutions	2,581,297,529	3,681,297,529	1,100,000,000	42.61%	Reclassification of BFI's Borrowings
Due to Nepal Rastra Bank	886,357,000	886,357,000	-	0.00%	
Derivative financial instruments	-	-	-	0.00%	
Deposits from customers	49,557,561,243	49,557,561,243	(0)	0.00%	
Borrowing	1,100,000,000	-	(1,100,000,000)	-100.00%	Reclassification of BFI's Borrowings
Current Tax Liabilities	-	-	-	0.00%	
Provisions	-	-	-	0.00%	
Deferred tax liabilities	-	-	-	0.00%	
Other liabilities	507,208,875	507,955,198	746,323	0.15%	

Amount in Rs.

Statement of Financial Position	As per unaudited Financial Statement	As per Audited Financial Statement	Variance		Reasons for Variance
Assets			In amount	In %	
Debt securities issued	-	-	-	0.00%	
Subordinated Liabilities	-	-	-	0.00%	
Total liabilities	54,632,424,647	54,633,170,970	746,323	0.00%	
Equity	-	-	-	0.00%	
Share capital	3,844,822,781	3,844,822,781	-	0.00%	
Share premium	-	-	-	0.00%	
Retained earnings	605,683,416	596,938,818	(8,744,598)	-1.44%	
Reserves	876,064,566	804,092,540	(71,972,025)	-8.22%	
Total equity attributable to equity holders	5,326,570,764	5,245,854,139	(80,716,624)	-1.52%	
Non-controlling interest	-	-	-	-	
Total equity	5,326,570,764	5,245,854,139	(80,716,624)		
Total liabilities and equity	59,958,995,411	59,879,025,109	(79,970,301)		
Statement of Profit or Loss					
Interest income	4,295,195,097	4,370,740,978	75,545,881	1.76%	Due to adjustment in Finance expense of employee loan
Interest expense	2,788,065,443	2,788,065,443	-	0.00%	
Net interest income	1,507,129,655	1,582,675,535	75,545,881	5.01%	
Fee and commission income	298,155,888	271,351,213	(26,804,675)	-8.99%	Reclassification of some income to Other Operating Income
Fee and commission expense	11,042,842	11,296,442	253,600	2.30%	Additional of some Operating expenses.
Net fee and commission income	287,113,046	260,054,771	(27,058,275)	-9.42%	
Net interest, fee and commission income	1,794,242,701	1,842,730,306	4,8487,605	2.70%	
Net trading income	6,235,316	6,235,316	-	0.00%	
Other operating income	511,812,531	536,738,709	24,926,179	4.87%	Reclassification of some income from Fee & Commission Income
Total operating income	2,312,290,548	2,385,704,332	73,413,784	3.17%	
Impairment charge/(reversal) for loans and other losses	324,223,600	424,006,224	99,782,624	30.78%	
Net operating income	1,988,066,947	1,961,698,108	(26,368,840)	-1.33%	
Operating expense				0.00%	

Amount in Rs.

Statement of Financial Position	As per unaudited Financial Statement	As per Audited Financial Statement	Variance		Reasons for Variance
Assets			In amount	In %	
Personnel expense	534,409,644	619,897,656	85,488,012	16.00%	Due to adjustment in Finance expense employee loan & Profit.
Other operating expenses	313,554,979	312,303,636	(1,251,343)	-0.40%	
Depreciation & Amortization	79,825,544	79,731,320	(94,224)	-0.12%	Reclassification of some expenses to other Operating Expenses.
Operating profit	1,060,276,781	949,765,495	(110,511,285)	-10.42%	
Non operating income	-	-	-	0.00%	
Non operating expense	-	-	-	0.00%	
Profit before income tax	1,060,276,781	949,765,495	(110,511,285)	-10.42%	
Income tax expense	318,596,115	285,895,966	(32,700,148)	-10.26%	
Current Tax	318,596,115	296,016,132	(22,579,983)	-7.09%	
Deferred Tax	-	(10,120,166)	(10,120,166)	0.00%	
Profit /(loss) for the period	741,680,666	663,869,529	(77,811,137)	-10.49%	
Profit/(loss) for the period	741,680,666	663,869,529	(77,811,137)	-10.49%	
Other Comprehensive Income	80,881,858	77,976,371	(2,905,487)	-3.59%	Adjustment of Actuarial gains/(losses)
Total comprehensive income	822,562,524	741,845,900	(80,716,624)	-9.81%	

नेपाल राष्ट्र बैंक विकास बैंक सुपरिवेक्षण विभाग

पत्रसंख्या: वि.वै.सु.वि./गैरस्थलगत/ज्योति/०७८/७९
च.नं. १२३

केन्द्रीय कार्यालय
बालुवाटार, काठमाडौं
फोन नं.: ०१-४४१९८०४
Site: www.nrb.org.np
Email: nrdbdsd@nrb.org.np
पोस्ट बक्स: ७३

मिति: २०७८/०८/२१

ज्योति विकास बैंक लिमिटेड
कमलपोखरी, काठमाडौं ।

विषय: लाभांश घोषणा/वितरण तथा वार्षिक वित्तीय विवरण प्रकाशन सम्बन्धमा ।

महाशय,

त्यस संस्थाले पेश गरेको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण तथा अन्य प्रतिवेदनहरूका आधारमा गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्दा देखिएका कैफियतहरूका सम्बन्धमा देहाय बमोजिमका निर्देशनहरू शेयरधनीहरूको जानकारीका लागि वार्षिक प्रतिवेदनको छुट्टै पानामा प्रकाशित एवं कार्यान्वयन गर्ने गरी आ.व. २०७७/७८ को लेखापरीक्षण भएको वार्षिक वित्तीय विवरण प्रकाशन गर्न सहमति प्रदान गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ । साथै, संस्थाले प्रस्ताव गरे अनुसार आ.व. २०७७/७८ सम्मको सञ्चित मुनाफाबाट २०७८ असार मसान्तमा कायम रहेको चुक्ता पुँजी रु.३,८४,४८,२२,७८१/- को ११.०० प्रतिशतले हुन आउने रकम रु.४२,२९,३०,५०६/- (अक्षरेपि बयालीस करोड उनन्तीस लाख तीस हजार पाँच सय छ मात्र) बराबरको बोनस शेयर तथा सोही चुक्ता पुँजीको ४.५ प्रतिशतले हुन आउने रकम रु.१७,३०,१७,०२५/- (अक्षरेपि सत्र करोड तीस लाख सत्र हजार पच्चीस मात्र) नगद लाभांश (लाभांशमा लाग्ने कर सहित) अन्य प्रचलित कानूनी व्यवस्थाको समेत पालना हुने गरी वार्षिक साधारण सभाबाट स्वीकृत भएको अवस्थामा मात्र वितरण गर्न स्वीकृति प्रदान गरिएको व्यहोरा समेत निर्णयानुसार अनुरोध छ ।

- जोखिम व्यवस्थापन विभाग र आन्तरिक लेखापरीक्षण विभागमा पर्याप्त जनशक्तिको व्यवस्था गरी जोखिम व्यवस्थापन र आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्यलाई थप सुदृढीकरण गर्नुहुन ।
- कर्जा प्रवाह पश्चात अनिवार्य रूपमा कर्जा सदुपयोगिताको सुनिश्चितता गर्नुहुन ।
- कोभिड-१९ बाट प्रभावित ऋणीहरूलाई प्रदान गरेको कर्जाको भुक्तानी अवधि थप लगायतका विवरण कोर बैंकिङ सिस्टममा अद्यावधिक गर्नुहुन ।
- यस बैंकबाट जारी एकीकृत निर्देशन नं १९/०७७ बमोजिम सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी व्यवस्थाको पूर्णरूपमा पालना गर्नुहुन ।
- कर्जा प्रवाह र व्यवस्थापन, ग्राहक पहिचान (KYC), अनुपालना लगायतका विषयमा आन्तरिक लेखापरीक्षक, बाह्य लेखापरीक्षक तथा यस बैंकबाट औल्याएका कैफियतहरू पुनः नदोहोरिने व्यवस्था गर्नुहुन ।

भवदीय,

(रमेश सारु)
सहायक निर्देशक

बोधार्थ:

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग ।
श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, विकास बैंक सुपरिवेक्षण विभाग, कार्यान्वयन इकाई ।

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त निर्देशनहरू उपर सञ्चालक समितिको प्रतिक्रिया

ज्योति विकास बैंक लिमिटेडको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लाभांश घोषणा/वितरण तथा वार्षिक वित्तीय विवरण प्रकाशन गर्ने सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट दिइएका निर्देशनहरूलाई मिति २०७८/०८/२९ मा बसेको सञ्चालक समितिको ४०८ औं बैठकमा छलफल गरी निर्देशन बमोजिम गर्ने गराउने निर्णय भएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैमा जानकारीको लागि अनुरोध गरिन्छ ।

प्रबन्ध-पत्रमा संशोधन प्रस्ताव सहितको तिन महले

दफा	बिद्यमान व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	संशोधनको कारण
६(क)	विकास बैंकको अधिकृत पुँजी रु. ५,००,००,००,०००/- (पाँच अर्ब रुपैयाँ मात्र) हुनेछ । सो पुँजीलाई प्रतिशेयर रु. १००/- दरका ५,००,००,००० (पाँच करोड) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ ।	विकास बैंकको अधिकृत पुँजी रु. ८,००,००,००,०००/- (आठ अर्ब रुपैयाँ मात्र) हुनेछ । सो पुँजीलाई प्रतिशेयर रु. १००/-दरका ८,००,००,००० (आठ करोड) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ ।	व्यवसाय वृद्धि र सो को लागि आवश्यक दीर्घकालिन पुँजीकोष को व्यवस्था गर्नुपर्ने भएकोले ।
६(ख)	विकास बैंकको जारी पुँजी रु. रु. ३,८४,४८,२२,७८९.५० (अक्षरेपी तीन अर्ब चौरासी करोड अड्चालिस लाख बाइस हजार सात सय एकासी रुपैया पैसा पचास मात्र) हुनेछ । सो पुँजीलाई प्रति शेयर रु.१००/- दरका ३,८४,४८,२२,७८९.५० (तीन करोड चौरासी लाख अड्चालिस हजार दुई सय सत्ताईस दशमलव आठ एक पाँच शून्य) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ ।	विकास बैंकको जारी पुँजी रु. ४,२६,७७,५३,२८७.४६५० (अक्षरेपी ४ अर्ब छबिस करोड सतहत्तर लाख त्रिपन्न हजार दुई सय सतासी दशमलव चार छ पाँच शून्य मात्र) हुनेछ । सो पुँजीलाई प्रति शेयर रु.१००/-दरका ४,२६,७७,५३,२८७.४६ (चार करोड छबिस लाख सतहत्तर हजार पाँच सय बत्तिस दशमलव आठ सात चार छ) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ ।	आ.व. २०७७/७८ को बोनश शेयर जारी गरे पश्चात वृद्धि हुने पुँजी अनुसार पुँजी संरचना कायम गर्न ।
६(ग)	विकास बैंकको चुक्ता पुँजी रु. रु. ३,८४,४८,२२,७८९.५० (अक्षरेपी तीन अर्ब चौरासी करोड अड्चालिस लाख बाइस हजार सात सय एकासी रुपैया पैसा पचास मात्र) हुनेछ ।	विकास बैंकको चुक्ता पुँजी रु. ४,२६,७७,५३,२८७.४६५० (अक्षरेपी ४ अर्ब छबिस करोड सतहत्तर लाख त्रिपन्न हजार दुई सय सतासी दशमलव चार छ पाँच शून्य मात्र) हुनेछ ।	आ.व. २०७७/७८ को बोनश शेयर जारी गरे पश्चात वृद्धि हुने पुँजी अनुसार पुँजी संरचना कायम गर्न ।

टिप्पणी

टिप्पणी

टिप्पणी

टिप्पणी

टिप्पणी

क्षेत्रीय/क्लस्टर प्रमुखहरू

प्रेमश्वर शाक्य
क्षेत्रीय प्रमुख- इटहरी

दिलिप राज बराल
क्षेत्रीय प्रमुख- काठमाडौं

मोहन राज गिरी
क्लस्टर प्रमुख- नुवाकोट

विशाल लामिछाने
क्षेत्रीय प्रमुख- पोखरा

कपिल न्यौपाने
क्षेत्रीय प्रमुख- कोहलपुर

विजय पराजुली
क्षेत्रीय प्रमुख- बर्दिवास

क्षेत्रीय/क्लस्टर कार्यालय सम्पर्क

क्षेत्रीय कार्यालय इटहरी
इटहरी, सुनसरी
फोन नं.: ०२५-५८२२२४, ०२५-५८२२२५

क्षेत्रीय कार्यालय काठमाडौं
कमलादी, काठमाडौं
फोन नं.: ०१-५९७०३०६, ०१-५९७०३०७

क्षेत्रीय कार्यालय पोखरा
पोखरा, कास्की
फोन नं.: ०६१-५३७९६०

क्षेत्रीय कार्यालय बर्दिवास
बर्दिवास, महोत्तरी
फोन नं.: ०४४-५५०५६६, ०४४-५५०५६७

क्षेत्रीय कार्यालय कोहलपुर
कोहलपुर, बाँके
फोन नं.: ०८१-५४१४३६

क्लस्टर कार्यालय नुवाकोट
बझार, नुवाकोट
फोन नं.: ०१०-५६१७७७, ०१०-५६१७७८

ज्योति विकास बैंक लि.
JYOTI BIKASH BANK LTD.
More than a Bank

"नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "ख" वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त वित्तीय संस्था"

केन्द्रीय कार्यालय: कमलपोखरी-०१, काठमाडौं

फोन नं.: ०१-५९७३०६-१२, ०१-४४४५२७५/७९

ईमेल: info@jbbl.com.np

वेब: www.jbbl.com.np

